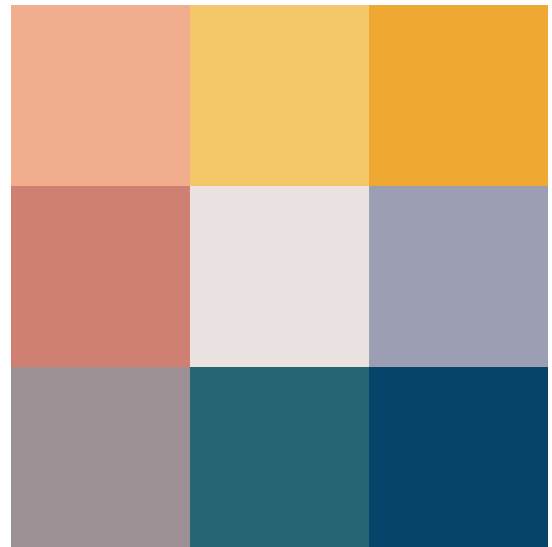
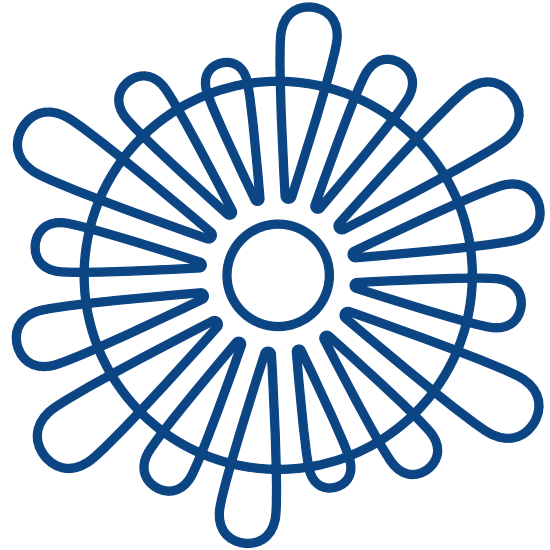
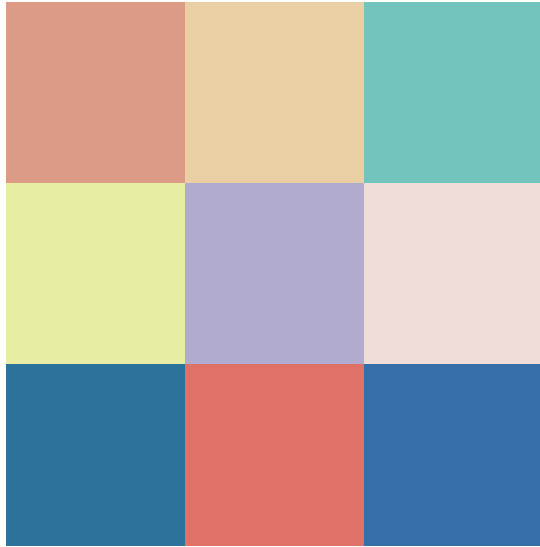

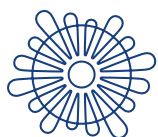


# Katalog izdanja Sveučilišta u Zadru 2002. – 2022.





**Katalog izdanja  
Sveučilišta u Zadru  
2002. - 2022.**



**Sveučilište u Zadru**  
**University of Zadar**  
Universitas Studiorum  
Jadertina | 1396 | 2002 |

Zadar, 2023.

**NAKLADNIK**  
Sveučilište u Zadru

**ZA NAKLADNIKA**  
Dijana Vican, rektorica

**PRIREDILE**  
Ivana Morić Filipović  
Marta Ivanović

**LEKTURA**  
Eda Šarić

**GRAFIČKO OBLIKOVANJE I PRIJELOM**  
Illeconcept, obrt za grafičke usluge

**TISAK**  
Kerschoffset d.o.o.

**NAKLADA**  
300

**ISBN 978-953-331-396-2**

**CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Znanstvene  
knjižnice Zadar pod brojem 161219099**

Tekstovi korišteni u kratkim opisima publikacija (sažetcima) u Katalogu uglavnom su preuzeti iz predgovora, uvoda, recenzija ili dokumentacije koja je tijekom procedure objavljivanja zaprimljena u Ured za izdavačku djelatnost Sveučilišta u Zadru. U Katalog nisu uvrštene knjižice sažetaka sa znanstvenih i stručnih skupova.

Predgovor	8
Arheologija	11
Dramska umjetnost, kazalište, film	21
Ekonomija	29
Etnologija	32
Filozofija	35
Geografija	37
Glagoljica	45
Glazba	53
Informacijske znanosti	58
Jezikoslovlje	65
Književnost	94
Komunikacijske znanosti	115
Medicina	119
Pedagogija i obrazovne znanosti	124

Poezija	138
Pomorstvo	143
Povijest	146
Povijest umjetnosti	164
Psihologija	171
Sociologija	183
Teologija	186
Turizam	191
Interdisciplinarne znanstvene monografije	195
Obljetničke publikacije	204
U čast zaslužnim znanstvenicima	212
Razno	222
Studentska izdanja	231
Morepress	237
Periodika	239
e- knjige	249



# predgovor

---

**8**

Sveučilište u Zadru razvilo je plodnu i znanstveno relevantnu izdavačku djelatnost kao dio permanentnih aktivnosti s ciljem objavljivanja rezultata znanstvenog istraživačkog rada. Naslijedilo je izdavačku djelatnost Filozofskog fakulteta u Zadru koji je djelovao u sastavu Sveučilišta u Zagrebu (1955. – 1974.), a zatim u sastavu Sveučilišta u Splitu (1974. – 2002.). Međutim, posljednjih dvadeset godina Uprava i Senat Sveučilišta u Zadru učinili su mnoge iskorake koji su unaprijedili kvalitetu te važne djelatnosti koja omogućuje prisutnost, vidljivost i prepoznatljivost znanstvenog rada zadarske akademske zajednice koji je verificiran od relevantnih recenzenata iz domovine i svijeta. Pritom se Sveučilište u Zadru nastojalo nositi sa svim izazovima modernog znanstvenog izdavaštva u pogledu implementacije načela otvorene znanosti, odabira najprikladnijeg medija objavljivanja, prilagodbe novim korisničkim potrebama akademskog auditorija kao i održivih financijskih konstrukcija.

Priprema svake sveučilišne publikacije u svojoj je naravi projektna aktivnost, a ujedno i znanstveno-izdavački pothvat. Ključnu ulogu imaju autori i urednici – znanstvenici koji s teoretskog i aplikativnog motrišta razmatraju različite teme iz humanističkog, društvenog, prirodnog, tehničkog, biotehničkog, biomedicinskog i interdisciplinarnog područja znanosti i umjetnosti. K tomu, koristeći se prednošću pravno i funkcionalno integriranog sveučilišta, mnoge znanstvene publikacije pripremaju multidisciplinarni i transdisciplinarni znanstveni timovi što rezultira sveobuhvatnim djelima u kojima se prožimaju i međusob-

no obogaćuju različiti znanstveni diskursi, narativi i metode. Sveučilišne publikacije upotrebljavaju se u nastavi na našem i drugim hrvatskim sveučilištima, a mnoge među njima imaju neposredan utjecaj na društvenu i gospodarsku zajednicu pridonošeći širenju i produbljivanju korpusa postojećih spoznaja kao i primjeni znanstvenih ostvarenja u različitim sferama života (od civilnog društva i ustanova u kulturi do strateškog i prostornog planiranja te implementacije u različitim gospodarskim djelatnostima). Jasna potvrda njihove vrijednosti jesu različiti bibliometrijski pokazatelji (a među njima posebno citiranost) koji svjedoče o relevantnosti objavljenih rezultata u domovinskoj i međunarodnoj akademskoj i široj zajednici. Kvaliteta sveučilišnih znanstvenih časopisa prepoznata je na globalnoj razini pa su tri naša časopisa indeksirana u vodećim svjetskim bibliografskim bazama podataka (*Web of Science i Scopus*), a mnogi drugi naši časopisi indeksirani su u drugim važnim međunarodnim bazama podataka te visoko kategorizirani u nacionalnim klasifikacijama znanstvenih periodičnih serijskih publikacija.

U pripremi sveučilišnih publikacija uz autore i urednike sudjeluju i recenzen-

ti, prevoditelji, lektori, grafički dizajneri i stručnjaci za slaganje knjižnog bloka (prijeloma) da bi potom znanstveno djelo bilo objavljeno u tiskanom obliku i/ili u mrežno dostupnom digitalnom obliku. Za tu završnicu važna je suradnja s vodećim hrvatskim tiskarama kao i s informacijskim stručnjacima, posebno onima koji su osmislili i koji uređuju sveučilišnu izdavačku digitalnu platformu Morepress. Nad svim dionicama puta i putovanja rukopisa, od njegova primarnog oblika do objavljivanja, bdiju djelatnici Ureda za izdavačku djelatnost, malobrojna, ali energična jezgra koja daje izvanjski, najčešće nevidljiv, ali vrlo važan doprinos svakoj monografiji, udžbeniku, priručniku, zborniku radova i časopisu, pri čemu njihova predanost i strpljivost gotovo nemaju granica. K tomu, jedno od najdinamičnijih sveučilišnih tijela je Povjerenstvo za izdavačku djelatnost koje proceduralno prati svaki rukopis od njegova nastanka, preko recenzije i konačne odluke o objavljivanju. Sve aktivnosti precizno su propisane *Pravilnikom o izdavačkoj djelatnosti Sveučilišta u Zadru*. Vodeći računa o potrebi uvažavanja najviših etičkih standarda, oslanjajući se na prakse i preporuke različitih međunarodnih tijela i organizacija, izrađen je i *Etički kodeks za autore, urednike i recenzente publikacija Sveučilišta u Zadru*.

Većinu publikacija objavili smo samostalno, ali u nekima smo dijelili probleme i radosti suizdavaštva s drugim hrvatskim visokim učilištima, Hrvatskom akademijom znanosti i umjetnosti, znanstvenim i kulturnim udrugama te vodećim komercijalnim izdavačkim kućama specijaliziranim za znanstveno izdavaštvo. Zahvalni smo na plodovima te suradnje kao i na financijskoj potpori koju su nam davali Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Hrvatska zaklada za znanost, a katkad Ministarstvo kulture i medija (putem otkupa nekih knjiga), Zaklada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti te jedinice lokalne samouprave (kod

kojih ta potpora nije uvijek odgovarala njihovoj veličini).

Posebno nas raduje činjenica što su u svijet izdavaštva uplovili i brojni studenti, objavljujući svoje časopise i druge publikacije. U studentskim časopisima objavljuju se rezultati istraživanja provedenih u sklopu nastave, a koji svojom kvalitetom dokazuju kako je znanost temelj sveučilišne nastave. S ponosom čitamo ta studentska ostvarenja jer jamče budućnost znanosti zasnovane na kvaliteti, slobodi izražavanja, otvorenosti, uključivosti i odgovornosti. Naši su studenti naše ogledalo, naša motivacija i naša snaga.

Zahvaljujemo svim autorima, urednicima, recenzentima, prevoditeljima, lektorima, grafičkim dizajnerima, tiskarama i drugima koji su pridonijeli razvoju naše izdavačke djelatnosti! Komparativima se – nadamo se s pravom – dičimo, a superlativima, u skladu s našim mogućnostima i unatoč našim slabostima, težimo.

Josip Faričić,  
prorektor za strategiju razvoja i izdavaštvo

# arheologija

UGLEŠIĆ, Ante

**Ranokršćanska arhitektura na području današnje šibenske biskupije**  
Drniš: Gradski muzej; Zadar: Sveučilište u Zadru, Odjel za arheologiju, 2006.



ur. MARIJANOVIĆ, Brunislav

**Crno vrilo 1**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2009.

**Crno vrilo 2**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2009.



## SAŽETAK

Na temelju podataka prikupljenih terenskim istraživanjem i ubiciranjem ranokršćanskih spomenika na terenu, u publikaciji su predstavljene istraženi važni ranokršćanski kompleksi nastali u rimskim municipijima i kulturni objekti nastali na ruralnim prostorima. U radu su interpretirani relevantni podatci o svim obrađenim nalazištima i dosad neobjavljeni rezultati s najnovijih arheoloških istraživanja te novi pojedinačni nalazi. Cilj je knjige potaknuti buduća opsežnija istraživanja ranokršćanskih spomenika na do sada nedovoljno istraženu području nekadašnje Skardonitanske biskupije.

## SAŽETAK

Dvodijelna monografija *Crno vrilo 1 i 2* rezultat je višegodišnjih sustavnih arheoloških istraživanja na istoimenom nalazištu nedaleko od Zadra. U prvom dijelu monografije autor donosi tijekom arheoloških istraživanja na ranoneolitičkom naselju Crnom vrilu kod Ninskog Dračevca, prezentira rezultate i interpretaciju nalaza. U drugom su dijelu predstavljene detaljne analize pojedinih vrsta i grupa nalaza te druge karakteristike nalazišta dane u pojedinim cjelinama. Ovim načinom prezentacije dobiva se cjelovita slika nalazišta, tako da na jednome mjestu korisnik ima uvid u sve rezultate istraživanja jednog od najbolje i najviše istraženih neolitičkih nalazišta na našem priobalju. Rukopisi ostalih autora u vezi s ovim nalazištem daju dodatnu važnost i čine poseban doprinos ovoj dvotomskoj monografiji.

**SAŽETAK**

Knjiga *Tumuli iz Krneze i Podvršja* na hrvatskom i na engleskom jeziku opisuje istraživanja provedena tijekom terenske nastave Odjela za arheologiju 2007. i 2008. godine. Provedeno je iskopavanje skupine od triju tumula na području dvaju neposredno susjednih sela – Krneze i Podvršja kod Zadra – koji su u lokalnoj toponimiji poznati pod nazivima: Jokina glavica, Duševića glavica i Matakova glavica.

ur. **MARIJANOVIĆ, Brunislav**

**Tumuli iz Krneze i Podvršja**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2012.

**SAŽETAK**

Prva djelomična istraživanja okoliša crkve Sv. Križa u Ninu započela su početkom 20. stoljeća, a sustavna arheološka istraživanja provodili su Arheološki muzej Zadar (1968. – 1970.) i Odsjek za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zadru, danas Odjel za arheologiju Sveučilišta u Zadru (1997. – 2000.). Na navedenom položaju otkriveni su ostatci rimske stambene arhitekture koji su jednim dijelom adaptirani u ranom srednjem vijeku za potrebe starohrvatskog stanovništva. Uokolo crkve otkriveno je i veliko groblje, te ostatci stambene gotičko-renesansne kuće.

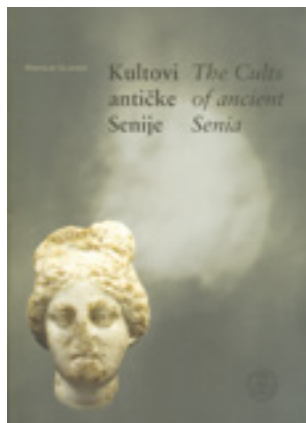
ur. **UGLEŠIĆ, Ante**

**Arheološka istraživanja okoliša crkve sv. Križa u Ninu:  
katalog izložbe**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2013.



GLAVIČIĆ, Miroslav

**Kultovi antičke Senije / The Cults of ancient Senia**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2013.



SAŽETAK

U knjizi *Kultovi antičke Senije* autor raspravlja o štovanju oficijelnih rimskih i orijentalnih kultova koji su arheološkim istraživanjima, nalazima kipova i posvetnim natpisima dokumentirani na prostoru rimskodobne Senije. Knjiga je koncipirana na način da je studija o pojedinom kultu ujedno i poglavlje u knjizi, tj. obrađeni su tragovi štovanja kulta Magnae Matris, Dijane, Libera, Serapisa i Mitre. Iako je svako poglavlje u knjizi posebna studija i sinteza problema o kojoj se raspravlja pojedinačno, neupitno je da istodobno čini i cjelinu s ostalima.

GUSAR, Karla i VUJEVIĆ, Dario

**Utvrda u Zemuniku Donjem u srednjem i novom vijeku:  
rezultati arheoloških istraživanja 2014. godine**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.



SAŽETAK

U knjizi *Utvrda u Zemuniku Donjem u srednjem i novom vijeku* autori obrađuju rezultate arheoloških istraživanja utvrde na položaju Gradina u Zemuniku Donjem koja je 2014. godine proveo Odjel za arheologiju Sveučilišta u Zadru.

## SAŽETAK

Terensko istraživanje kasnoantičkog brodoloma kod otočića Velog Školja ispred Pakoštana, provedeno 2007. i 2008. godine, te sustavno proučavanje prikupljenih podataka koje je uslijedilo tijekom idućih godina, doveli su do nastanka ove publikacije. Rezultati istraživanja predstavljeni u ovoj knjizi posljedica su plodne hrvatsko-francuske suradnje u području arheologije broda, koju je pokrenulo Sveučilište u Zadru, Hrvatskog restauratorskog zavoda i Centra *Camille Jullian* – istraživačke jedinice specijalizirane za mediteransku arheologiju.

ur. RADIĆ ROSSI, Irena i BOETTO, Giulia

**Pakoštane – Veli Školj: kasnoantički brodolom u geološko-geografskom i kulturno-povijesnom kontekstu / The Late Roman shipwreck in its geological-geographic and cultural-historical context**  
Zadar: Sveučilište u Zadru; Institut za pomorsku baštinu *Ars Nautica*, 2018.



## SAŽETAK

Važnost udžbenika *Podvodna arheologija* ogleda se u činjenici da u znanstvenoj i stručnoj literaturi podvodne arheologije posljednjih desetljeća nije bilo nove sinteze o teoriji i praksi arheoloških istraživanja u Hrvatskoj i na hrvatskom jeziku. Ovo je sveobuhvatni udžbenik koji pokriva brojne segmente podvodnih arheoloških istraživanja te je primjenjiv u edukaciji širokog spektra znanstvene zajednice, kroz univerzalni i tehnološki pristup podvodnim istraživanjima.

GLUŠČEVIĆ, Smiljan

**Podvodna arheologija**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2019.



ILKIĆ, Mato

**Antički novac iz Sikula / Ancient coins from Siculi**  
Kaštela: Muzej Grada; Zadar: Sveučilište u Zadru, 2019.



SAŽETAK

Monografija obrađuje sve poznate numizmatičke nalaze s jednog od najvažnijih nalazišta na području istočne jadranske obale. O antičkim Sikulima dosta je pisano, no ovoga se puta temeljito i u cijelosti obrađuje jedna vrsta arheološke građe. Detaljnom analizom materijala i osvrćući se na ostale analogne nalaze, autor jasno pokazuje kako novac može biti bitan povijesno-arheološki izvor pogodan za izvlačenje čvrstih zaključaka za razdoblja u kojima su pisani izvori neznatni ili ih uopće nema.

BEKAVAC, Silvia i MILETIĆ, Željko

**Geneza, struktura i uloga oslobođeničkih tijela sevira i Augustala / Genesis, Structure and Role of freedmen Bodies of *Seviri* and *Augustales***  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2019.



SAŽETAK

Na primjerima natpisa iz Salone i akvilejskog kruga razgraničena su dva oblika oslobođeničkih kolegija: seviri i seviri Augustales. Posljednji su cultores, aktivni sudionici carskog kulta, koji dolaze iz redova salonitanskih plutokratskih obitelji (Turanii, Clodii, Vetii, Albucii...). Dokazuje se povezanost augustala s metroačkim kognacijama u kontekstu julijejsko-klaudijske ideologije carske moći. Nakon 12. g. pr. Kr., kada August postaje pontifex maximus, ključne osobe u širenju carskog kulta u Italiji i provincijama, pa tako i u Saloni, jesu carski amici: seviri Augustales podrijetlom iz familiae Caesaris, vitezovi carske administracije, a nakon 14. godine 1. st. i senatori u lobističkoj organizaciji sodales Augustales.

## SAŽETAK

Ostava kasnosrednjovjekovnog novca i nakita, koja je slučajno otkrivena 1960. u Pridrazi, sjevernodalmatinskom mjestu oko 28 km istočno od Zadra, sakrivena je na području jednog od zaselaka nekadašnjeg prostranog sela Doca u plodnoj i vodom bogatoj dolini u jugoistočnom dijelu Novigradskog distrikta. Za znanost je spašen 1081 primjerak novca, od kojih njih sedam potječe iz ilegalnih kovnica. Svi regularni komadi iskovani su od srebra, a prema pripadnosti dijele se na sedam osnovnih skupina. Velik ih je broj dospio iz Akvileje, ali i Venecije, u kojoj je kovan novac u ime duždeva te anonimni soldati za mletačke posjede u Dalmaciji.

## SAŽETAK

Nikola Sagri dubrovački je pomorac i pomorski pisac, rođen na Šipanu oko 1538. godine. Dva su tiskana djela o problematici plime i oseke dobro poznata u stručnoj javnosti jer su prema Sagrijevoj želji, izraženoj u oporuci 1571. godine, posmrtno objavljena u Veneciji. Treće Sagrijevo djelo *Il Chartigatore*, u značenju pomorca koji se koristi kartama i nautičkim instrumentima, spominje 1602. godine Bartolomeo de Crescentio u knjizi *Nautica mediterranea*, u kojoj se opisuje Sagrijevo djelo koje se naizgled ne spominje u njegovoj oporuci, no prije nepunih desetak godina ono se pojavilo u knjižnici James Ford Bell, Sveučilište Minnesota. Usprkos svojoj necjelovitosti, rukopis *Il Chartigatore* sadrži iznimno vrijedne podatke o brodovima i brodskoj opremi te umijeću plovidbe Sagrijeva doba. Godine 2010. talijanski ekonomski povjesničar Dario dell'Osa objavio je transkripciju i prikaz rukopisa na talijanskom jeziku, pod naslovom *Il carteggiatore di Nicolò Sagri*. Nažalost, konzultacije s talijanskim i hrvatskim stručnjacima pokazale su kako je transkripcija nedovoljno precizna, teško čitljiva i neprikladna za daljnju znanstvenu obradu. Uzimajući u obzir veliko značenje novootkrivenog Sagrijeva rada u kontekstu dubrovačkog i mediteranskog pomorstva 16. stoljeća, predajemo stoga javnosti ovu kritičku transkripciju i prijevod rukopisa na hrvatski jezik.

## ILKIĆ, Mato i BELOŠEVIĆ, Janko

**Ostava kasnosrednjovjekovnog novca i nakita iz Pridrage / A Hoard of Late Medieval Coins and Jewelry from Pridraga**

Zadar: Arheološki muzej u Zadru, Sveučilište u Zadru, 2019.



## RADIĆ ROSSI, Irena i sur.

**Kartoznanac Nikole Sagrija, dubrovačkog pomorca / Il chartigatore di Nichollò Sagri marinaro Raguseo**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2020.



PARICA, Mate

**Prapovijesne maritimne konstrukcije  
Dalmacije i Kvarnera / Prehistoric maritime  
structure in Dalmatia and Kvarner**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2021.

**SAŽETAK**

Autor u monografiji iznosi podatke o dvadeset novih, u potpunosti nepoznatih prapovijesnih potopljenih arheoloških lokaliteta na priobalnom prostoru Dalmacije i Kvarnera. Raspravlja se o elementima prapovijesnih struktura nastalih u razdoblju od otprilike 6000 godina prije Krista, pa sve do vremena rimske uprave na spomenutom prostoru. Najvažnije nove spoznaje odnose se na otkrivanje novih dokaza nastanka i načina plovidbe pomorskih elita na Jadranu, zatim, s pomoću novootkrivenih lokaliteta i radiokarbonskih analiza, rekonstruira se podizanje razine Jadranskog mora u holocenu, te, naposljetku, rekonstruira se širenje liburnske zajednice od 1400. godine prije Krista pa sve do kraja prapovijesti. Djelo je vrijedan doprinos arheološkoj struci u kontekstu upotrebe zračne i podmorske arheologije u službi proširivanja znanja o društvenim prilikama u Dalmaciji i Kvarneru u razdoblju od početka neolitika do kraja željeznog doba.

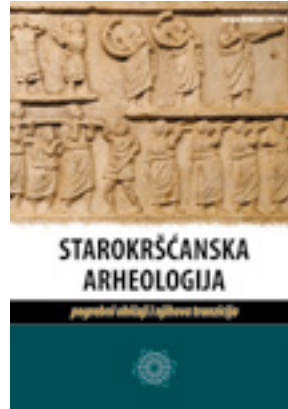
## SAŽETAK

Priručnik *Starokršćanska arheologija: pogrebni običaji i njihova tranzicija* edukacijskog je karaktera, primarno namijenjen nastavi studenata diplomskog studija arheologije koji već imaju usvojena osnovna znanja iz starokršćanske arheologije. Nastao je iz potrebe za usavršavanjem i osuvremenjivanjem nastave, osobito one na diplomskom studiju, gdje se u prvom semestru studija arheologije kroz kolegij Starokršćanska arheologija na istočnoj obali Jadrana obrađuju najvažnije teme iz starokršćanske arheologije s naših prostora, a u drugom se semestru diplomskog studija unutar kolegija Starokršćanska arheologija – odabrana poglavlja biraju specifične teme koje su indirektno povezane s našim područjem i koje omogućuju bolje razumijevanje situacije na istočnoj obali Jadrana i u rimskoj provinciji Dalmaciji. Starokršćanska arheologija bavi se kršćanskom materijalnom kulturom, a kronološki obuhvaća razdoblje od postanka kršćanstva do 7. stoljeća. Nastala je u Rimu kao znanstvena disciplina upravo proučavanjem kršćanskih groblja, odnosno katakombi. Priručnik opisuje specifičnu i konkretnu temu transformacije rimskog, klasičnog pogreba u kršćanski pogreb.

BARAKA PERICA, Josipa

**Starokršćanska arheologija: pogrebni običaji i njihova tranzicija**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2021.



MARIJANOVIĆ, Brunislav

**Neolitičko nalazište Barice u Smilčiću:  
istraživanje 2016./2017. / The Neolithic Site of Barice in  
Smilčić: excavations 2016/17.**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2022.



SAŽETAK

Djelo donosi rezultate najnovijih istraživanja na prapovijesnom lokalitetu Smilčić - Barice koji ima veliko značenje za prapovijesnu arheologiju još od sredine 20. stoljeća. Najnoviji rezultati koji su predstavljeni u radu mijenjaju neke uvriježene interpretacije i tako pridonose realnijem sagledavanju nastanka i razvoja prvih poljoprivrednih zajednica na istočnoj obali Jadrana. Ovo djelo je vrijedan doprinos proučavanju prapovijesnih razdoblja, konkretno starijeg i srednjeg neolitika na istočnoj obali Jadrana jer donosi rezultate novijih terenskih istraživanja koja u određenoj mjeri ispravljaju i mijenjaju neke dosad uvriježene postavke o izgledu i strukturi najranijih neolitičkih naselja u promatranom prostoru.

RADIĆ-ROSSI, Irena i BORZIĆ, Igor

**Brodolom rimskog trgovačkog broda kod rta Glavata  
na Mljetu / Shipwreck of a Roman merchantman near  
Cape Glavat on the island of Mljet**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2022.



SAŽETAK

Potonuli brod na Mljetu kod rta Glavata, s teretom raznih sirovina i uporabnih predmeta od keramike, stakla i metala, jedinstven je nalaz na istočnoj jadranskoj obali, odnosno na hrvatskom i talijanskom podmorju. Brodolom je otkriven 1987. na dubini od 36 do 50 m, a njegovo istraživanje potrajalo je od 1988. do 1991. godine. Ukratko su opisana antička nalazišta na otoku Mljetu i legende koje ih prate, a potom slijedi detaljan opis zaštitnih istraživanja i otkrivenih nalaza. Usprkos činjenici da je Mljet, čini se, u rimsko doba bio carski posjed, arheološka nalazišta na kopnu slabo su istražena. Pod morem je učinjeno dosta toga pa je pomorska aktivnost oko otoka od 1. st. pr. Kr. do kasne antike prilično dobro dokumentirana.

dramska umjetnost,  
kazalište, film

VIGATO, Teodora

**Svi zadarski ginjoli – prilozi za povijest  
Kazališta lutaka Zadar**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, Kazalište lutaka Zadar, 2011.



VIGATO, Teodora

**Metodički pristupi scenskoj kulturi**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2011.



SAŽETAK

Knjiga je rezultat višegodišnjeg rada Teodore Vigato – dobre poznavateljice povijesti i teorije kazališta, posebice lutkarstva, ali i zaljubljenice u zadarsko Kazalište lutaka. Kao takva, knjiga *Svi zadarski ginjoli – prilozi za povijest Kazališta lutaka Zadar* dobrodošla je sinteza, zaista jedan potreban prikaz djelovanja jednog nagrađivanog kazališta tijekom više desetljeća, ali je ujedno i sud o vrijednosti i karakteristikama cjeline lutkarskog čina prezentiran s pozicije teorije.

SAŽETAK

Ova knjiga sadrži s jedne strane akademska načela, a s druge strane prenosi iskustva u radu sa studentima na vježbama iz lutkarstva i može poslužiti kao nacrt za metodiku scenske kulture zbog prikaza različitih metoda scenskog uprizorenja dramskih tekstova. U osnove lutkarstva krenulo se od znakova u kazalištu lutaka da bi se poslije govorilo o izboru teksta za lutkarske predstave, o dramatizaciji odabranog teksta te o pretvaranju odabranog teksta u lutkarski izraz. Drugi dio knjige govori o scenskoj kulturi u osnovnim i u srednjim školama. Uglavnom se scenska kultura u hrvatskim školama svodi na predstave koje se pripremaju za smotru LiDraNo pa su analizirani uobičajeni tipovi scenskih igara koje se pojavljuju na takvim susretima s naznakama njihovih poetskih posebnosti. Ujedno se u knjizi nalazi prikaz literature koja se bavi problemom scenske kulture. Treći dio knjige sadrži teme iz metodike književnosti. Knjiga je namijenjena studentima učiteljskog studija, ali i odgojiteljima i učiteljima koji organiziraju lutkarske predstave s djecom ili s kolegama.

**SAŽETAK**

Autorska komedija *Od Foše do Atlantide (moja Stoše!)* originalno je umjetničko djelo autora i profesora Živka Nižića, no ujedno i neka vrsta nastavka već adaptirane i prevedene komedije *Stoš od Foše* prema originalu Vlahu Stullija *Kate Kapuralica*. Djelo se sadržajno sastoji od dvaju dijelova (poglavlja). U prvom se dijelu prikazuje sama komedija *Od Foše do Atlantide (moja Stoše!)* s neizbježnim rječnikom svih dijalektizama i talijanizama prisutnih u djelu, a u drugom dijelu autor nas upoznaje sa svojim prethodnim radom *Stoš od Foše*, koji je zapravo i pozadina nastajanja originalne komedije *Od Foše do Atlantide (moja Stoše!)*.

**NIŽIĆ, Živko**

**Od Foše do Atlantide (moja Stoše!) / Stoše od Foše**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, Hrvatsko narodno kazalište Zadar, 2012.

**SAŽETAK**

U prvim godinama djelovanja Kazališta lutaka Zadar Mile Gatara je bio redatelj, glumac i dramaturg. Režirao je gotovo sve predstave, glumio je u svim predstavama i dramaturgizirao tekstove za lutkarska uprizorenja. Lutke je dobivao gotove iz Zagreba, a scenu je improvizirao. Knjiga govori i o lutkarskim tečajevima u Zadru, o lutkarskoj režiji Mile Gatara, specifičnostima Gatarina repertoara, Gatarinoj dramaturgiji, sudjelovanju na UNIMA-i te dugovječnim predstavama *Crvenkapica* i *Čudnovate zgode šegrta Hlapića*.

**VIGATO, Teodora**

**Mile Gatara i zadarsko lutkarstvo**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2015.



SINDIČIĆ SABLJO, Mirna

**Recepcija francuskoga Novog kazališta  
u Hrvatskoj 1953. – 2010.**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.

**SAŽETAK**

Znanstvena monografija opisuje i objašnjava tijek i način recepcije francuskog Novog kazališta u Hrvatskoj u razdoblju od 1953. do 2010. godine. O recepciji se govori na razini prijevoda, književne i kazališne kritike, scenskih izvedbi te u autorskim opusima hrvatskih dramatičara. Prikazuje opuse pojedinih autora i različite načine na koje su o njima uobličeni stavovi u Hrvatskoj, određuje dominantne redateljske i književno-kritičke interpretacije Novog kazališta tijekom šest desetljeća te način na koji je proizvedeno značenje francuskih tekstova u hrvatskoj književnoj i kazališnoj kritici. Scenska i kritička recepcija autora objedinjenih pod pojmom Novog kazališta, kao središnja epizoda recepcije francuskog kazališta u Hrvatskoj tijekom 20. stoljeća, upućuje na uključenost hrvatske književnosti u tendencije svjetskih književnosti. Monografija doprinosi sustavnijem poznavanju hrvatsko-francuskih književnih veza u 20. i 21. stoljeću, kao i komparativnom proučavanju hrvatske književnosti u europskom kontekstu.

**SAŽETAK**

Nakon međunarodnog znanstvenog skupa *Ecriture formelle, contrainte, ludique: l'Oulipo et audeld*, održanog u organizaciji Odjela za francuske i iberoromanske studije Sveučilišta u Zadru od 29. do 31. listopada 2015., objavljen je zbornik u kojem su prikazani odabrani radovi izloženi na skupu. Tematika zbornika, baš kao i skupa, jest pisanje na temelju unaprijed zadanog ograničenja, te općenito formalizam i ludičnost u književnosti.

ur. MIKŠIĆ, Vanda i LE CALVE IVIČEVIĆ, Evaine

**Entre jeu et contrainte: pratiques et expériences oulipiennes**  
Zadar: Sveučilište u Zadru; Zagreb: MeandarMedia, 2016.

**SAŽETAK**

Povijesno razdoblje američkog animiranog filma koje obuhvaća ova knjiga odlučno je utjecalo na razvoj animacije u svijetu. Tijekom promatranog razdoblja u SAD-u je artikulirana većina animacijskih tehnika, razrađen radni proces stvaranja crtanim filma, iskušane su plodne stilske varijante i umjetničke mogućnosti, a sve je to bilo stalno provjeravano i prosijavano kroz recepciju golemog gledateljskog „puka“, onog Sjedinjenih Američkih Država, ali potom i onog širom svijeta, te su američka rješenja postala paradigmom za animacijske stvaratelje i animacijske proizvodne sredine diljem svijeta. Među ostalima, američka je animacija utjecala i na početni razvoj stvaralaštva animiranog filma u Hrvatskoj.

PETKOVIĆ, Rajko

**Američki animirani film do 1941. godine**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2018.



ŽUPANOVIĆ, Mario

**Latinskoamerički film i identiteti**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2018.



VIGATO, Teodora i VALČIĆ, Vedrana

**Poetski putevi zadarskog lutkarstva**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, Kazalište lutaka Zadar, 2018.



SAŽETAK

Ova studija o latinskoameričkom filmu prva je znanstvena, kulturološka i filmološka razrada filmskog korpusa iz Latinske Amerike kod nas. Ta početna premisa ujedno je prednost i nedostatak koji se jasno očitovao u procesu njezina produciranja s obzirom na teži put pronalaženja bibliografije i sužene mogućnosti suradnje s tuzemnim stručnjacima; s druge pak strane, prednost se očituje u jedinstvenoj prilici pionirskog istraživanja kulturnih kodova i njihovih reprezentiranja na filmu regije, koja je u europskoj filmologiji, ali i kulturnim studijima još uvijek rubnog karaktera. Naslov studije sugerira dijelom i metodološku osnovu spajanja kulturnih, političkih i filozofskih koncepcija identiteta s onim estetskim, umjetničkim i simboličkim, prisutnim u filmskom artefaktu.

SAŽETAK

Službena glumačka scena temeljena je na dramskom principu, a karakter lutkarskih predstava jasno je obilježen epskim principom koji sve više poprima lirsku dimenziju. Pedesetih godina 20. stoljeća hrvatskom lutkarskom scenom dominirao je dramski princip. U pomanjkanju tekstova lutkarske dramaturgije redatelji su posezali za dramskim tekstovima pisanim za glumačko kazalište koje bi prilagođavali lutkarskoj sceni. U ovoj studiji izdvojene su predstave Kazališta lutaka koje pripadaju epskom, dramskom i lirskom principu. Izdvojeni su posebni fenomeni europskog lutkarstva, a s druge strane govori se o predstavama koje su bile specifične samo za Kazalište lutaka Zadar. Predmet istraživanja također su razni tekstovi, a korištena su dva pristupa: dramski i epski pristup.

**SAŽETAK**

Usklik Luke Paljetka „Lutka je sve, sve je lutka!“ okupio je četrnaest teoretičara i praktičara lutkarstva oko teme kako nastaje lutka i gdje se sve može upotrebljavati. U prvom dijelu monografije koji je naslovljen „Lutka je sve, sve je lutka“ Dubravko Torjanac govori o metaforičnosti lutke, a Liviya Kroflin istražuje materijale od kojih se lutke mogu napraviti. O različitim vrstama lutaka u povijesti Kazališta lutaka Zadar govori Teodora Vigato, dok o specifičnostima kazališta lutaka koje je namijenjeno najmanjima progovara Ana Gospić Županović. Branka Rudman govori o značenju paravana u glumačkom i lutkarskom kazalištu, a Vedrana Valčić o plakatima u Kazalištu lutaka Zadar. U posljednjem radu prvog dijela monografije Matija Vigato predstavlja avatara – virtualni lik kojim se upravlja u videoigrama – kao lutku. U drugom dijelu monografije, koji je naslovljen „Učenje lutkom“, autori predstavljaju rad s lutkom u predškolskim i školskim ustanovama te mogućnost korištenja lutke u radu s djecom koja se nalaze u specifičnim prilikama.

**ur. VIGATO, Teodora****Lutka je sve, sve je lutka**

Zadar: Sveučilište u Zadru, Kazalište lutaka Zadar, UNIMA, 2018.



## VIGATO, Teodora i VIGATO, Ivica

**Pučka drama Artura Lukina „Ki će mi šoldi dati“:  
jezik, stil, žanr i kontekst**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2018.



## SAŽETAK

U monografiji Pučka drama Artura Lukina „*Ki će mi šoldi dati*“: jezik, stil, žanr i kontekst autori govore o drami napisanoj u povodu stote godišnjice otkupa otoka Silbe od kolona. Najprije povijesno kontekstualiziraju motive o otkupu Silbe u 1852., ali i u 1952. kada se dogodila izvedba i kada se slavila stota obljetnica. Potom uspoređuju povijesne činjenice s radnjom drame. Autori uočavaju kako se Artur Lukin s jedne strane predstavio povijesnom temom, pa je igrokaz strogo povijesno uokviren događajem o otkupu Silbe, a s druge strane u igrokazu donosi mnoštvo isječaka iz svakodnevnog života na otoku. Navode primjere kako su se u igrokazu na trenutke brisale oštre granice između glumišnog i gledališnog prostora. Izdvajaju specifičnosti postojanja paralelizma dviju kultura, seoske i gradske, jer Artur Lukin s jedne strane poštuje kompoziciju građanske drame i pučkih igrokaza, što je baštiniio iz kazališnog života na otoku Silbi između dva rata, a s druge strane drama je sastavljena od folklornih elemenata pa se u igrokazu svira na liri, pleše silbenski ples i izvodi običaj vjenčanja.

# ekonomija

IVIĆ, Pave

**Mediji i poduzetnici: suradnici ili suparnici**  
Zagreb: Izvori d.o.o.; Zadar: Sveučilište u Zadru, 2012.



SAŽETAK

Poduzetništvo je staro koliko i ljudsko društvo, a pojmovima poduzetnik i poduzetništvo danas se svakodnevno koristimo u teoriji i praksi kao temeljnim sinonimima njegova svekolikog razvoja. Stoljetna je tradicija izučavanja poduzetništva kao znanstvene i praktične discipline na poslovnim učilištima zemalja tržišnog gospodarstva. Teorijsko i praktično poduzetništvo izučava se radi stvaranja pozitivne poduzetničke klime i okruženja u tim društvima te da bi se osobe s poduzetničkim osobinama potaknule na stvaralaštvo i poučile poduzetničkim znanjima i vještinama. Ova knjiga dio je tog procesa i nastala je kao želja autora da doprinese bogatstvu oblika poticanja i razumijevanja poduzetništva u odnosu na medije. (Iz predgovora)

**KRAJNOVIĆ, Aleksandra; SIKIRIĆ, Dominik i HORDOV, Monika**

**Digitalni marketing: nova era tržišne ekonomije**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2019.



SAŽETAK

Knjiga *Digitalni marketing: nova era tržišne ekonomije* na sažet i jezgrovit način opisuje koncept digitalnog marketinga te njegove glavne alate i poslovne modele. U njoj se ujedno razmatra nova paradigma marketinga nastala zbog primjene novih tehnologija, ali i njezine reperkusije koje još nisu dovoljno istražene. Knjiga je namijenjena studentima, stručnjacima iz prakse, posebice u marketingu i menadžmentu, ali i široj publici.

**SAŽETAK**

Monografija *Razvoj financijskih tržišta i osnove investicijske analize* sadrži šest međusobno povezanih tematskih cjelina u kojima se prikazuju i objedinjuju teorijske spoznaje uz praktične primjere bitne za razvoj financijskih tržišta u svijetu i Republici Hrvatskoj. Pored teorijskih spoznaja, autori daju i praktične primjere kako bi široj javnosti na najjednostavniji način objasnili potrebu i osnove funkcioniranja financijskih tržišta i institucija. Monografija je namijenjena studentima sveučilišnih studija koji proučavaju financije, financijska tržišta i institucije, ali i svim ostalim akterima, odnosno donositeljima ekonomskih odluka na razini financijskih tržišta i institucija za njihovo bolje i lakše razumijevanje.

**SAŽETAK**

Ova je monografija nastala kao rezultat dugogodišnjeg rada autora na kolegijima Poduzetništvo i Strateški menadžment koji se izvode na Odjelu za ekonomiju Sveučilišta u Zadru. Prvo poglavlje opisuje važnost poduzetništva, u drugom su objašnjene funkcije poduzetništva. Treće poglavlje donosi osmišljavanje i realizaciju poduzetničkog projekta. U četvrtom poglavlju objašnjena je izrada poslovnog plana. Peto poglavlje bavi se financiranjem poduzetničkih projekata, dok šesto poglavlje obrađuje poduzetništvo u međunarodnom okruženju. Slijedi sedmo poglavlje koje opisuje suvremene trendove u globalnom poduzetništvu, a osmo čine financijski pokazatelji uspješnosti poslovanja poduzeća. U devetom poglavlju analiziraju se rezultati poslovanja hrvatskih poduzeća po odabranim djelatnostima u periodu od 2016. do 2019. godine. Posljednje poglavlje obuhvaća primjer poslovnog plana koji bi trebao pomoći studentima pri izradi njihovih seminarskih radova, a može se ujedno rabiti i kao predložak za izradu poslovnih planova kod poduzetnika. Djelo je namijenjeno znanstvenoj i stručnoj javnosti te studentskoj populaciji.

**PROHASKA, Zdenko; RADMAN PEŠA, Anita  
i OLGIĆ DRAŽENOVIĆ, Bojana**

**Razvoj financijskih tržišta i osnove investicijske analize**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2020.



**BOLFEEK, Berislav; RAJKO, Mladen i ZDRILIĆ, Ivica**

**Suvremeni trendovi u poduzetništvu**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2022.



# etnologija

**SAŽETAK**

Ova monografija smatra se svojevrsnim nastavkom etnološkog istraživanja Hrvata u Bosni i Hercegovini koje je započelo istraživanjem u Usori te objavljivanjem monografije *Usora: prošlost, običaji, životna svakodnevnica*. Metodološkoteorijsku problematiku ovakva istraživanja i ovakve publikacije obradio je Mario Katić u uvodu spomenute monografije. Nužno je ponoviti i naglasiti neke ključne probleme i ideje monografije Ravne Brčko; prije svega, stvarana je za ljude o kojima se piše što je, kao i pri pisanju monografije o Usori, rezultiralo nekim ograničenjima i prilagođavanjima pisanja te izbjegavanjem preopširnih teoretiziranja i metodoloških rasprava, što namijenjenu publiku najmanje zanima. S druge strane, postoji obveza, ali i želja, ne zanemariti i znanstveni vid ove monografije koja će biti korištena i u znanstveno-istraživačke i edukacijske svrhe.

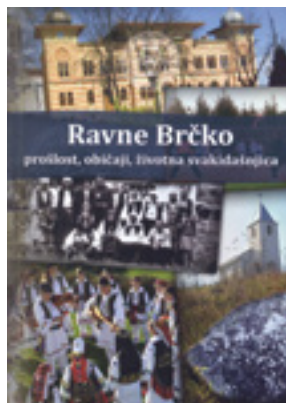
**SAŽETAK**

Iako većinski Hrvati u Bosni i Hercegovini nastanjuju ruralne sredine, njihova je pojavnost u urbanim sredinama također zastupljena, osobito od vremena ulaska Bosne i Hercegovine u sastav Austro-Ugarske Monarhije, a pogotovo nakon Drugog svjetskog rata te ubrzane industrijalizacije Bosne i Hercegovine. Unatoč njihovu desetljetnom bivanju u gradskoj sredini te razvijanju urbane kulture, do danas nije obavljeno sustavno istraživanje, prezentacija i interpretacija ove problematike. Iako je ovdje riječ o monografiji jednoga grada, u jednom specifičnom prostornom i vremenskom kontekstu, kroz monografiju se provlače i iščitavaju mnogo širi procesi koji se događaju u suvremenoj BiH, a koji su posebno važni u razmatranju urbane kulture i društvenog položaja osobito mlađe populacije svih triju konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine.

ur. KATIĆ, Mario i MARČETIĆ, Stjepan

**Ravne Brčko: prošlost, običaji, životna svakidašnjica**

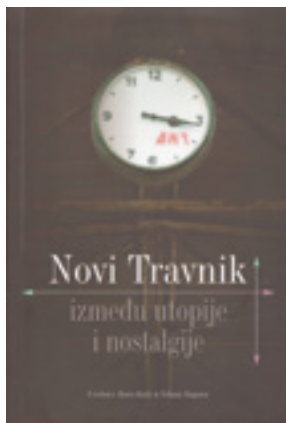
Zadar: Sveučilište u Zadru; Boće: Župa Boće, 2014.



ur. KATIĆ, Mario i BUGARIN, Velimir

**Novi Travnik između utopije i nostalgije**

Zadar: Sveučilište u Zadru; Novi Travnik: Udruga Baština, 2016.



VALOVIČIĆ, Petra; VIGAN, Nina i BURIĆ ČENAN, Katica

**Kulturno-umjetničko društvo Sv. Roko:  
osluhni nutarnje zvono**  
Sv. Filip i Jakov: KUD Sv. Roko;  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2020.



KALE, Jadran

**Rasprostiranje kulture: kako ljudi stvaraju prostor**  
Jastrebarsko: Naklada Slap; Zadar:  
Sveučilište u Zadru, 2021.



SAŽETAK

Monografija donosi pregled desetogodišnjeg rada društva Sv. Roko i uvid u različite aspekte njegova djelovanja u lokalnoj zajednici i širim okvirima kulturnog amaterizma u domaćem i međunarodnom kontekstu. Oslanjajući se na postojeću znanstvenu (prije svega povijesnu i etnološku) literaturu, kontekstualizira ključne aspekte procesa oblikovanja kulturnog amaterizma u Sv. Filipu i Jakovu. Jedinstvena je specifičnost lokaliteta, gdje ključnu ulogu imaju pojedinci i sama zajednica. Ova je monografija važna jer ocrtava izazove i procese koji u zgusnutom periodu oblikuju praksu folklornog amaterizma kao jednog od najvažnijih pokretača kulturnog i društvenog života zajednice.

SAŽETAK

Sadržaj knjige dijeli se na dva dijela. U prvom se analizira definiranje prostora na više razina. Polazi se od ljudskog tijela, koje autor smatra polazištem svih naših iskustava i mjerom za prostor uopće, te se bavi prostorom s obzirom na obale, granice i njegove rubove. Drugi dio donosi ključni pojam rada, proizvodnju prostora. Kreće se od širih apstraktnih prostora prema užim intimnijim, od noćnog neba preko morskog dna i prostora suhozida, do tijela promatrana kroz tetovažu. Svoj pristup autor naziva etnografijom temeljenom na geohumanističkim pristupima.

# filozofija

ZOVKO, Jure

**Znanost i prosudba: uvod u filozofiju znanosti**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2019.



**SAŽETAK**

Filozofija znanosti filozofijska je disciplina koja sustavno analizira razvoj znanosti, strukture znanja i znanstvenih postignuća te razmatra metodu i metodologiju znanstvenog obrazlaganja i objašnjenja. Važno je imati na umu da se filozofija znanosti u svojoj argumentaciji ne naslanja samo na načela logike, nego je primarno povezana s pitanjem provedene i aplikacije znanosti u praksi. Ispusti li se iz vida taj bitni segment filozofije znanosti, ona će ostati apstraktna disciplina s argumentacijom u okvirima formalističkih rasprava. Kroz izlaganje najvažnijih epistemoloških teorija, autor pokazuje da znanost, suprotno tradicionalnim i hermetičkim shvaćanjima znanja, također ima povijesni karakter. On znanost interpretira kao dio povijesti mišljenja i pokazuje da znanost pripada kretanju duha kroz vrijeme. Znanje ima univerzalni karakter i kao takvo nalazi se i u metafizici i u tehnologiji.

# geografija

FARIČIĆ, Josip

**Pomorska kartografija: katalog izložbe**

Zagreb: Hrvatsko kartografsko društvo; Split: Hrvatski hidrografski institut; Zadar: Državni arhiv u Zadru, Znanstvena knjižnica Zadar, Sveučilište u Zadru – Odjel za geografiju, 2007.



SAŽETAK

U sklopu znanstvenog savjetovanja *Kartografija, geoinformacije i more*, koje je organiziralo Hrvatsko kartografsko društvo u suradnji sa Sveučilištem u Zadru, Geodetskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatskim geografskim društvom Zadar i Hrvatskim hidrografskim institutom iz Splita, a pod pokroviteljstvom Akademije tehničkih znanosti Hrvatske i Državne geodetske uprave, priređena je i prigodna izložba *Pomorska kartografija*. Na izložbi su prikazani originalni i kopije starih pomorskih karata iz fonda Državnog arhiva u Zadru i Znanstvene knjižnice u Zadru te primjerci pomorskih karata iz arhiva i vlastite proizvodnje Hrvatskog hidrografskog instituta. Na njima je, pretežito, prikazan prostor hrvatske obale i otoka te pripadajućeg akvatorija. Kronološki je obuhvaćeno razdoblje od pet stoljeća tijekom kojih se može pratiti kontinuirani razvoj pomorske kartografije.

ŠILJKOVIĆ, Željka

**Industrijska geografija**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2011.



SAŽETAK

Cilj je ove knjige približiti studentima osnove industrijske geografije, razmotriti značenje industrije kao najvažnije gospodarske grane u posljednjih dvjesto godina i analizirati njezin utjecaj na stvaranje novih oblika kulturnog krajolika te uzrokovanje novih odnosa u društvu. Isto tako, industrija se smatra važnim čimbenikom prostorne organizacije, a u skladu s tim važan je objekt geografskih istraživanja, ponajprije u sklopu industrijske geografije, znanstvene discipline u okrilju ekonomske geografije.

**SAŽETAK**

Zbornik radova *Geografska imena* s Prvog nacionalnog savjetovanja o geografskim imenima održanog u Zadru 23. i 24. listopada 2009. godine nudi nam 13 priloga autora iz različitih društvenih i stručnih domena. Uvidom u priloge postajemo svjesni mnoštva problema povezanih s pisanjem geografskih imena, što se pokazalo kao ozbiljan i vrlo izražen problem na različitim razinama svakodnevice: od putokaza, karata i internetskih alata, do bilježenja u leksikonima, atlasima i školskim udžbenicima. Svi autori manje ili više polemički pristupaju problemima bilježenja geografskih imena iz svoje specifične domene. Neki od njih govore i o problemima koji nastaju pri samom činu imenovanja na koje se onda nadovezuje i problem bilježenja tih imena. Zajedničko je svim autorima da se kritički odnose prema neuređenom stanju stvari koje je i vrlo zorno ilustrirano brojnim primjerima s terena i potkrijepljeno primjerima iz literature.

**SAŽETAK**

U zborniku radova s međunarodnog znanstvenog skupa *Zagora između stočarsko-ratarske tradicije te procesa litoralizacije i globalizacije* razmatraju se različiti prirodoslovni, društveni i humanistički aspekti razvoja Zagore, a predloženi su i koncepti njezina budućeg prostornog uređenja. Isto tako, razmotrene su i problemi zaobalnih područja pojedinih sredozemnih zemalja (Italije, Francuske i Crne Gore) kako bi se usporedili s istim ili sličnim problemima u Hrvatskoj. Do sada u Hrvatskoj nije objavljeno ni jedno slično interdisciplinarno djelo o Zagori.

ur. FARIČIĆ, Josip i SKRAČIĆ, Vladimir

**Geografska imena**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2011.



ur. FARIČIĆ, Josip i MATAS, Mate

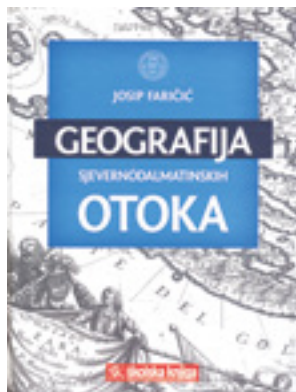
**Zagora između stočarsko-ratarske tradicije te procesa litoralizacije i globalizacije**

Zadar: Sveučilište u Zadru; Split: Kulturni sabor Zagore, Matica hrvatska – Ogranak Split, 2011.



FARIČIĆ, Josip

**Geografija sjevernodalmatinskih otoka**  
Zagreb: Školska knjiga; Zadar: Sveučilište u Zadru, 2012.



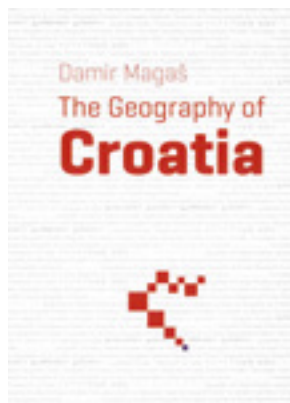
SAŽETAK

Predmet istraživanja koje je prethodilo ovoj knjizi jesu suvremene regionalnogeografske značajke, odnosno fizičkogeografski i sociogeografski procesi na sjevernodalmatinskim otocima. Ti se procesi razmatraju kroz prizmu kompleksne litoralizacije cijele regije, ali i šireg hrvatskog primorskog prostora. U knjizi se prvi put u hrvatskoj geografskoj znanstvenoj literaturi cjelovito analiziraju zadarski, kornatski i šibenski otoci, koji zbog svoje usitnjenosti i prostorne raspršenosti, ali i brojnih drugih geografskih specifičnosti čine jedinstveni arhipelag na cijelom Jadranu. Budući da su suvremeni sociogeografski procesi duboko utemeljeni na povijesnom razvitku društveno-gospodarskog vrednovanja prirodno-geografske osnove istraživanog prostora, u knjizi se daje prikaz fizičkogeografskog kompleksa te historijskogeografskog razvitka.

MAGAŠ, Damir

**Geografija Hrvatske**  
Zagreb: Meridijani d.d.; Zadar: Sveučilište u Zadru, 2013.

**Geography of Croatia**  
Zagreb: Meridijani d.d.; Zadar: Sveučilište u Zadru, 2015.



SAŽETAK

Knjigu čini devet poglavlja sustavno složenih u skladu s načelima suvremene svjetske regionalne geografije na 600 stranica, s oko 1000 grafičkih priloga. Autor iscrpno razmatra položaj, veličinu i obuhvat, prirodno-geografska (reljefna, klimatska, hidrogeografska, pedogeografska, biogeografska) i društveno-geografska (stanovništvo, gospodarstvo, međunarodni status) obilježja suvremenog prostora Hrvatske. Posebno kritički obrađuje njezin povijesno-geografski razvoj, upravnoteritorijalne mijene i koncepte regionalizacije sve do suvremenih složenih odnosa gravitacijske raščlambe. Ujedno, donosi i pregled razvoja hrvatske geografije uz navode opsežne literature uz svako poglavlje. Ova je knjiga, i kao monografsko izdanje, i kao proširena sveučilišna udžbenička građa, poslije dugo vremena novi predložak geografskom razumijevanju i proučavanju hrvatskog prostora. Inovativnim stajalištima, konceptima i tumačenjima svojevrsna je prekretnica u suvremenom geografskom pristupu u Hrvatskoj. Ujedno je i poticaj novim hrvatskim naraštajima geografa na izradi modernih analitičkih i sintetskih djela o ovom iznimnom dijelu Europe.

**SAŽETAK**

*Zrmanja uokvirena kršem* monografija je koja sadrži pet radova izloženih na istoimenom stručno-znanstvenom okruglom stolu održanom u Kruševu, Grad Obrovac, 28. travnja 2011. godine. Izdanje koje su uredili prof. dr. sc. Damir Magaš i doc. dr. sc. Nina Lončar objedinjuje multidisciplinarni znanstveni rad više znanstvenika i stručnjaka, s pregledom trenutačnih spoznaja o prirodoslovnim i društvenim vrijednostima ovoga raseljenog te danas zapuštenog i napuštenog područja.

ur. **MAGAŠ, Damir** i **LONČAR, Nina**

**Zrmanja uokvirena kršem**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2014.

**SAŽETAK**

*Dalmacija u prostoru i vremenu* zbornik je radova sa znanstvenog skupa održanog od 14. do 16. lipnja 2012. godine u povodu 10. obljetnice obnove Sveučilišta u Zadru. S obzirom na tako važnu obljetnicu, ali i važnost svakog sveučilišta u društvu koja su u isto vrijeme pokretači, ali i refleksija društva u kojem se nalaze, odabrana je tema znanstvenog skupa, odnosno Zbornika radova o prostoru Južne Hrvatske odnosno Dalmacija u prostoru i vremenu. Prostor Južne Hrvatske u suvremenim socijalnim relacijama percipiran je kao Dalmacija. Takva percepcija umnogome se temelji na izgrađenoj bogatoj kulturnoj baštini kao rezultatu kulturnih dodira i prožimanja na sjeveroistočnoj obali Jadrana. Time je Dalmacija višeslojno kulturno pročelje Hrvatske, koja kao primorska i pomorska zemlja upravo preko tog dijela svojeg teritorija ostvaruje višestruke društvene i gospodarske veze sa sredozemnim civilizacijskim krugom.

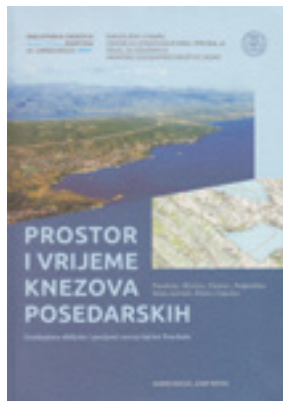
ur. **MIROŠEVIĆ, Lena** i **GRAOVAC MATASSI, Vera**

**Dalmacija u prostoru i vremenu: što Dalmacija jest, a što nije?**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2014.



MAGAŠ, Damir i BRTAN, Josip

**Prostor i vrijeme knezova Posedarskih**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2015.

SAŽETAK

Vrstan geograf, redoviti sveučilišni profesor dr. sc. Damir Magaš te iskusan prosvjetni djelatnik Josip Brtan, prof. napisali su opsežnu povijesnogeografsku monografiju o posedarskom kraju. Naslov djela, *Prostor i vrijeme knezova Posedarskih – Zemljopisna i povijesna obilježja Općine Posedarje (Posedarje, Slivnica, Vinjerac, Podgradina, Islam Latinski, Ždrilo i Grgurice)*, jasno upućuje na to da su svoje proučavanje Posedarja i susjednih naselja temeljili ponajprije na značajkama prostora i zanimljivoj povjesnici hrvatske i zadarske plemićke obitelji kojoj je posedarski prostor bio svojevrsna zemljoposjednička jezgra. Posedarski kraj na dodiru Ravnih kotara te Novigradskog mora i Velebitskog kanala imao je, zbog geografskog položaja i prirodnih resursa na kojima su se temeljili agrostočarska proizvodnja i korištenje mora, istaknutu ulogu u razvitku zadarske regije.

ŠILJEG, Ante; BARADA, Mirko i MARIĆ, Ivan

**Digitalno modeliranje reljefa**  
Zadar: Sveučilište u Zadru; Zagreb: ALFA d.d., 2018.

SAŽETAK

U ovoj knjizi istražuje se utjecaj korisničko-definiranih parametara na točnost digitalnog modela reljefa. Prikazan je cjelokupni proces digitalnog modeliranja reljefa s posebnim naglaskom na važnost metoda interpolacije i prostorne rezolucije. U prvom dijelu teksta priložena je iscrpna teorijska osnova. Nakon tumačenja procesa izrade DRM-a, velik dio teksta odnosi se i na digitalne analize reljefa na temelju DRM-a. U tekstu su prvi put predstavljeni rezultati anketnog ispitivanja korisnika o njihovim praksama u procesu digitalnog modeliranja reljefa.

## SAŽETAK

Knjiga *Geografski položaj, granice i političko-geografska obilježja Hrvatske* prvi je dio reprezentativne *Velike geografije Hrvatske*, kapitalnog djela o zemljopisnom prostoru i prostornim mijenama na teritoriju Republike Hrvatske. Na 303 stranice autori razmatraju i javnosti približavaju činjenice o važnosti geografskog, posebice prometno-geografskog položaja i značenju Hrvatske u suvremenom okružju te stoljetne mijene i probleme u oblikovanju i uređivanju granica, posebice suvremenih. Glavni cilj prve knjige jest objavljivanje dostupne građe i podataka te spoznaja o tim važnim obilježjima suvremenog prostora Republike Hrvatske. Građu ove knjige čine cjeline o današnjem državnom teritoriju i granicama, o osnovnim odrednicama prostora Hrvatske u Europi, o mijenama državnog teritorija i granica od srednjeg vijeka do danas, o geopolitičkim i geostrateškim odrednicama hrvatskog prostora, posebice onima iz vremena raspada SFRJ-a i nastanka neovisne Republike Hrvatske te o prekograničnim regijama suradnje. Uz opširan popis literature, u pronalaženju pojmova i građe čitateljima pomaže kazalo zemljopisnih pojmova.

## SAŽETAK

Na otprilike 600 stranica autori kronološki, od srednjeg vijeka do 2020. godine, iznose građu i činjenice o razvoju hrvatske geografske misli te o važnosti zemljopisnih istraživanja hrvatskih geografa i istraživača iz drugih struka koji su se u prošlosti bavili prostornim obilježjima i promjenama u nas i u svijetu. Obradene su faze razvoja hrvatske geografije povezane sa srednjovjekovnim i novovjekovnim postignućima. Knjiga obiluje podatcima o osobama i djelima, a sadržava i popis literature i kazalo osobnih imena i etnika te zemljopisnih imena. Razvoj hrvatske geografije važan je dio sveukupnog razvoja znanosti, obrazovanja i odgoja u Hrvatskoj. Do sada nije napisana sveobuhvatna sinteza o razvoju hrvatske geografije pa ova sedma knjiga *Velike geografije Hrvatske* ima poticajnu ulogu u daljnjem istraživanju razvoja geografije u Hrvatskoj. Glavni cilj sedme knjige *Velike geografije Hrvatske*, monografskog izdanja *Razvoj i značenje hrvatske geografije*, prikupljanje je, dopuna i sređivanje dostupne građe i podataka o procesima, obilježjima i osobama koji su zadužili ili danas unapređuju hrvatsku geografiju kao struku i znanost.

ur. MAGAŠ, Damir

**Velika geografija Hrvatske: geografski položaj, granice i političko-geografska obilježja Hrvatske**  
Zadar: Sveučilište u Zadru; Zagreb: Školska knjiga, 2021.



ur. MAGAŠ, Damir

**Velika geografija Hrvatske: razvoj i značenje hrvatske geografije**  
Zadar: Sveučilište u Zadru; Zagreb: Školska knjiga, 2021.



ur. MAGAŠ, Damir

**Velika geografija Hrvatske: povijesno-geografske odrednice razvoja Hrvatske**  
Zadar: Sveučilište u Zadru; Zagreb: Školska knjiga, 2021.



## SAŽETAK

Glavni cilj ove *Velike geografije Hrvatske*, monografskog izdanja *Povijesno-geografske odrednice razvoja Hrvatske* jest objavljivanje dostupne građe te podataka i spoznaja o važnim obilježjima suvremenog prostora Republike Hrvatske koja su se mijenjala u prošlosti do danas. Građu knjige čine cjeline o prostornim obilježjima i mijenama u prostoru koji danas zauzima suvremena Hrvatska u prapovijesnim i povijesnim razdobljima. Nastojalo se razmotriti i predstaviti sve relevantne procese, zbivanja i mijene u prostoru od prapovijesti do danas koji su važni za razvoj, opstanak i utjecaj Hrvatske u europskoj i svjetskoj zajednici naroda i država. Sintezom o obilježjima u prostoru tijekom prošlosti teži se istaknuti važnost poticajne uloge povijesno-geografskih spoznaja u daljnjem istraživanju raznih čimbenika razvoja Hrvatske.

KOVAČ KONRAD, Petra; VUČIĆ, Vedran i  
JALŽIĆ, Branko

**Tajne špilja ogulinskog kraja**  
Zadar: Sveučilište u Zadru; Zagreb: Dinaric Hub, 2022.

KOVAČ KONRAD, Petra; VUČIĆ, Vedran i  
JALŽIĆ, Branko

**Secrets of Ogulin caves**  
Zadar: University of Zadar; Zagreb: Dinaric Hub, 2022.



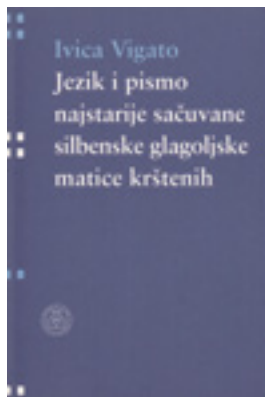
## SAŽETAK

Zbog široke rasprostranjenosti i svoje specifičnosti područje hrvatskog krša u svjetskoj je literaturi opisano kao tipično krško područje u svijetu, a njegova je osnovna značajka bogatstvo reljefnih krških oblika među kojima su i speleološki objekti. Hrvatsko krško podzemlje, osim što je izvorište pitke vode, ima posebno značenje i u drugim prirodnim vrijednostima. Ogulinski kraj ima bogatu i složenu hidrološku mrežu, a njegovo je podzemlje posebno vrijedno jer osim speleoloških, biospeleoloških i geomorfoloških posebnosti skriva brojne paleontološke, arheološke i povijesne nalaze. Ovom publikacijom prezentiraju se rezultati višegodišnjih interdisciplinarnih, speleoloških i biospeleoloških istraživanja potopljenih speleoloških objekata u ogulinskom kraju. Autori žele „osvijetliti“ mračne podzemne hodnike, njihove ljepote i tajne, te potaknuti znatiželju čitatelja da doznaju više o tom skrivenom dijelu Hrvatske.

# glagoljica

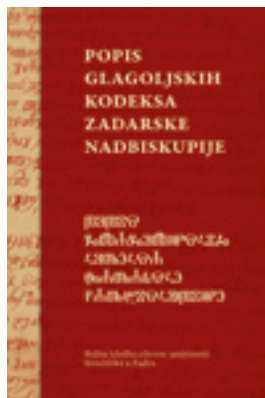
VIGATO, Ivica

**Jezik i pismo najstarije sačuvane silbenske glagoljske matice krštenih**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2014.



ur. FARIČIĆ, Josip i KERO, Pavao

**Popis glagoljskih kodeksa Zadarske nadbiskupije**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, Stalna izložba crkvene umjetnosti, 2015.



SAŽETAK

Transliteracija glagoljskih tekstova uvijek je od iznimne važnosti za znanost jer otvara put različitim istraživanjima. U ovoj se knjizi prvi put donosi transliteracija cjelokupne matice. Polazeći od pretpostavke da je jezik vid kulture nekog mjesta, da jezik i kulturu nikako ne možemo smatrati međusobno nezavisnima, ovo djelo donosi povijesni i kulturni presjek života na otoku Silbi.

SAŽETAK

U djelu *Popis glagoljskih kodeksa Zadarske nadbiskupije* popisan je i opisan 541 glagoljski kodeks. U odnosu na prvo izdanje iz 2008. obogaćen je sa 114 novopopisanih kodeksa što je veliki prinos proučavanju glagoljske baštine na ovim prostorima. Popis glagoljskih kodeksa Zadarske nadbiskupije nezaobilazna je literatura u istraživanjima glagoljskih kodeksa zadarskog područja te svojevrsan prinos boljem poznavanju i vrednovanju bogate hrvatske glagoljske baštine.

**SAŽETAK**

Pašmanske matice umrlih izvanredan su izvor za proučavanje života stanovništva ovoga kraja od 17. do 19. stoljeća, jer u njima nalazimo upise koji nam otkrivaju koliko je ljudi u to vrijeme umiralo, koji je bio uzrok njihove smrti, od kojih su bolesti umirali, gdje su rođeni, iz koje su obitelji, tko im je otac, tko majka, gdje su pokopani i dr. Zato vjerujemo da će ih znanstvenici, osobito jezikoslovci i etnolozi, rado uzeti u ruke i da će u njima naći korisnih podataka za svoja proučavanja.

ur. FARIČIĆ, Josip i KERO, Pavao

**Glagoljske matice umrlih Župe Rođenja Blažene Djevice Marije u Pašmanu 1606. – 1825.**

Zadar: Sveučilište u Zadru,

Stalna izložba crkvene umjetnosti, 2015.

**SAŽETAK**

*Glagoljska matica vjenčanih župe Sv. Marije u Malom Ižu* vrijedno je djelo koje sadrži podatke o samoj matici, o njezinim posebnostima, tadašnjim maloškim prezimenima, transliteraciji glagoljskih slova i ostalim zanimljivostima te popis župnika i ostalih svećenika koji se u matici spominju a obavljali su obred vjenčanja ili su bili svjedoci na vjenčanju. Autor je popisao i mjesta njihova djelovanja potkrijepivši svoje kazivanje citatima iz glagoljskih kodeksa onih župa u kojima su djelovali. Najvrjednijim dijelom knjige smatra se faksimil matice te latinična transliteracija.

ur. FARIČIĆ, Josip i KERO, Pavao

**Glagoljska matica vjenčanih župe Sv. Marije u Malom Ižu 1765. – 1826.**

Zadar: Sveučilište u Zadru,

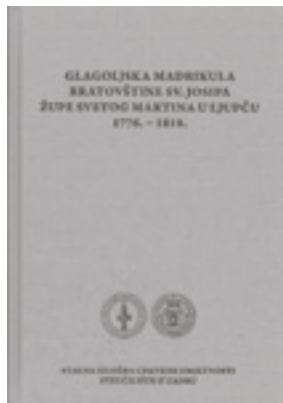
Stalna izložba crkvene umjetnosti, 2016.



ur. FARIČIĆ, Josip i KERO, Pavao

**Glagoljska madrikula bratovštine sv. Josipa župe sv. Martina u Ljupču 1776. – 1818.**

Zadar: Sveučilište u Zadru, Stalna izložba crkvene umjetnosti 2016.

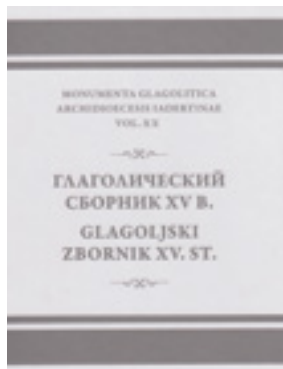


ur. NAZOR, Anica

**Glagoljski zbornik XV. st.:**

**Ruska nacionalna biblioteka: zbirka Ivana Berčića**

Zadar: Sveučilište u Zadru, Stalna izložba crkvene umjetnosti u Zadru, 2016.



**SAŽETAK**

Madrikula Bratovštine sv. Josipa jedini je očuvani glagoljski kodeks Župe sv. Martina u Ljupču. Ona se danas nalazi u Arhivu Zadarske nadbiskupije. Bratovštinu sv. Josipa osnovali su 1776. godine upravo radi uzdržavanja crkve, ali i međusobnog potpomaganja – da bi mogli živjeti bolje i materijalno i duhovno, u miru, radosti i ljubavi, u pravdi, poštenju i bratoljublju. Bratovština je pri svojem osnivanju dobila točno određen program u pravilima ili kapitulima zapisanim na prvim stranicama njezine madrikule hrvatskim jezikom i glagoljicom. Pri kraju madrikule nalazimo ih opet, ali u neznatno preuređenom obliku i na latini, a napisani su 1805. godine.

**SAŽETAK**

Najveća zbirka hrvatskih glagoljskih spomenika izvan Hrvatske smještena je u Ruskoj nacionalnoj knjižnici u Sankt-Peterburgu. Riječ je o čuvenoj Berčićevoj zbirci. Ivan Berčić bio je svećenik i znanstvenik te pravi član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Za svojeg kratkog života prikupio je drugu po veličini do danas poznatu zbirku glagoljskih rukopisa i ulomaka iz tiskanih knjiga. Nakon njegove smrti zbirku je njegov otac Mihovil prodao Ruskoj javnoj biblioteci u Sankt-Peterburgu, koja je u to vrijeme bila važno središte za prikupljanje i proučavanje slavenskog gradiva. Berčićeva ostavština u Sankt-Peterburgu sastoji se od pet glagoljskih kodeksa – obrednika i zbornika iz 16. stoljeća, 154 fragmenta zbornika, brevijara, misala, apokrifa, životopisa, lucidara, pouka i stihova od 13. do 16. stoljeća te niza dokumenata iz razdoblja 16. – 18. stoljeća. Poznato je da je tu zbirku 1912. godine prvi popisao te ukratko opisao Ivan Milčetić. Ova monografija zasigurno će pomoći boljem poznavanju i vrednovanju hrvatske srednjovjekovne književne, poučne i druge građe, proučavanju povijesti hrvatskog jezika i pridonijeti razumijevanju društveno-povijesnih i općenito kulturoloških osobitosti života na ovim prostorima u 15. stoljeću. Monografija sadržava faksimile rukopisa i transliteraciju čime je ostvarena pretpostavka za daljnje istraživanje ove vrijedne rukopisne građe.

## SAŽETAK

Na 1500 stranica obrađeni su različiti dokumenti koji potvrđuju bogatu glagoljašku prošlost Rave. Objavljeni su faksimili originala matica, transliterirani i transkribirani tekstovi i prateće znanstvene studije. Naslovi svezaka su: Glagoljske matične knjige župe Uznesenja BDM na Ravi, 1613. – 1830., Glagoljska matrikula bratovštine sv. Roka, 1764. – 1892. i Glagoljska kopija iz Libra Kvaterna, 1769. – 1849., Fatevićev zbornik duhovnog štiva, 1617. i Svaštice (Miscellanea). Prvi svezak sadrži glagoljske matice krštenih i vjenčanih, 1613. – 1828., umrlih, 1613. – 1830., Maticu krizmanih, 1613. – 1635. i Ventarij od duš, 1657. – 1809., kao dragocjen izvor podataka o broju stanovnika i prezimena na Ravi od 17. do 19. stoljeća. Drugi svezak pokazuje istaknutu ulogu bratovština kao staleško-strukovnih udruga vjernika, što potvrđuju razni glagoljski kodeksi – matrikule, knjige računa, zapisnici godišnjih skupština. U Ravi su nekad djelovale bratovštine Sv. Roka, Sv. Sakramenta i Vele Gospe, a sačuvani su Matrikula Sv. Roka i neki računi drugih bratovština u glagoljskoj kopiji iz Kvaterna crkve Vele Gospe na Ravi. Matrikulu i Kvateran pisali su ravski kapelani kurzivnom glagoljicom, dijelom i latinicom, ima zapisa i na talijanskome koji je u knjizi preveden na hrvatski jezik. Treći svezak donosi propovijedi, apokrifne priče, legende i druge duhovne tekstove koje je za svoje svećeničke službe u Ravi (1613. – 1628.) iz više starijih predložaka marljivo prepisivao pop glagoljaš Mikula Fatević, prijatelj, apostol i širitelj knjige. Kasnije zapise unosili su Tome Bungurov i Mikula Pilicarić. Fatevićev zbornik biser je hrvatske glagoljaške književnosti i čuva se u Arhivu HAZU-a u Zagrebu. Četvrti svezak donosi glagoljski rukopis Nota od mis koje je govorio pop Ivan Bobić u Ravi iz 1799. g. i priloge Govor otoka Rave (Vedran Žužak), Ravsko crkveno pjevanje (Izak Špralja) s notnim zapisima nekih napjeva i dijelova mise, Otok Rava u zadarskom notarijatu druge polovice 14. i početkom 15. st. (Serđo Dokoza), Zemljišni posjed franjevac trećoredaca sa Školjića na otoku Ravi (Kristijan Juran), Ravska rodoslovlja (Grozdana Franov Živković), Knjiga godova 18. i 19. st. i Običajnik župe Rava.

ur. FARIČIĆ, Josip; KERO, Pavao i BUNČUGA, Blaga

**Riznica glagoljaške kulture i hrvatske pismenosti otoka Rave**  
Zadar: Stalna izložba crkvene umjetnosti, Sveučilište u Zadru, 2016.



ur. FARIČIĆ, Josip i KERO, Pavao

**Glagoljske matice umrlih župe  
sv. Nikole u Božavi  
(Božava, Soline i Veli Rat) 1731. – 1832.**

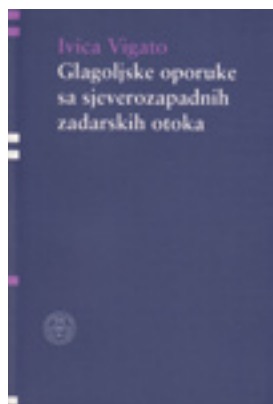
Zadar: Stalna izložba crkvene umjetnosti u Zadru,  
Sveučilište u Zadru, 2017.



VIGATO, Ivica

**Jezik i pismo glagoljskih oporuka sa  
sjeverozapadnih zadarskih otoka**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2017.



**SAŽETAK**

U glagoljskim matičnim knjigama umrlih Župe sv. Nikole u Božavi u tom razdoblju zabilježeni su mnogi podatci o životu u naseljima sjeverozapadnog dijela Dugog otoka i na otoku Zverincu koji su tada pripadali božavskoj župi, i to u Božavi, Velom Ratu, Veroni (Veruniću), Solinama i Zverincu. Vođenje matičnih knjiga obvezno je od 2. polovice 16. stoljeća. Ovdašnji svećenici često su odstupali od propisanog obrasca, pa, nažalost, često možemo naći samo ime pokojnika i godinu smrti. Iz podataka onih koji su bili nešto savjesniji možemo iščitati koliko su imali godina, gdje je obitelj živjela, koji je bio uzrok smrti. Tako u matičnoj knjizi Božave otkrivamo više od 50 nasilnih, zapravo iznenadnih smrti, bilo da je riječ o epidemiji, gladi, moždanom udaru, utapanju, komplikacijama pri porođaju, bolestima čije ime ne znamo prevesti poput tresavice. Migracije su bile rijetke, a seoska sredina teško je prihvaćala imigrante. U matičnoj knjizi spominju se tek dvojica doseljenika, kalafat iz Korčule Antun Kapor i Ivan Negri iz Italije. Dio njih možda se i prezimenom asimilirao s otočanima, jer je bio običaj da onaj tko dolazi na ženino imanje preuzima i prezime njezine obitelji. U ono vrijeme kad su svi matice vodili na latinskom jeziku, ova je sredina to radila na materinjem jeziku, i to glagoljicom. Po tome smo bili jedinstveni u Europi i ako ćemo po nečemu biti prepoznati ubuduće, to će biti naš jezik i glagoljica.

**SAŽETAK**

Glagoljske oporuke upotpunjuju, a katkada i mijenjaju ustaljene spoznaje o ljudima i vremenu u kojem su nastale. One ne otkrivaju samo društveno-pravne odnose svojeg vremena, već pokazuju kakav je bio svakodnevni život malih ljudi na određenom prostoru. Otkrivaju također kojim su životnim vrijednostima ti ljudi davali najviše važnosti, kojim su udrugama pripadali, kojim su idiomom pisali oporuke, kako su nazivali sve ono što su njihovi baštinici naslijedili. Također se može razaznati tko im je bio uzor, u koga su imali najviše povjerenja. Oporuke proučene u ovoj knjizi zapisane su na sjeverozapadnim udaljenijim zadarskim otocima – Molatu, Istu, Olibu i Silbi – na kraju 16. te početkom 17. i 18. stoljeća.

## SAŽETAK

*Glagoljska madrikula bratovštine sv. Mihovila u Vrsima (1700. – 1822.)* ima 172 stranice. Ispisali su je kurzivnom glagoljicom župnici don Šime i don Bože Kuštera. To je svojevrсна kronika župe. Njezin tekst objavio je latinicom u Radovima HAZU, sv. 19. Zadar, 1972. str. 187–243 naš vrsni i vrijedni glagoljaš don Vladislav Cvitanović. Madrikula sadrži 12 kapitula i naredaba za braću i sestre, zapisnike primitaka i izdataka (nabava pikside, pale, barjaka, preliv zvona...). Svoju transkripciju vrške madrikule don Vlade završava riječima: „Selo, bratovština i crkva bili su jedna zajednica. Budući da su članovi bratovština bili svi gospodari kuća u selu, brati su se brinuli za selo, za crkvu i za bratovštinu. Crkva je uglavnom financirala troškove za potrebe sela, a selo je pak sa svoje strane uzdržavalo crkvu.“

## SAŽETAK

U knjizi *Glagoljske matice umrlih župe sv. Kasijana u Sukošanu, 1608. – 1826.* dani su faksimil izvornika, transliteracija na latinicu, uvodna studija o stanovništvu Sukošana i jezičnim osobitostima zapisa u toj matici te kazalo imena, geografskih imena i pojmova. Matična knjiga umrlih stanovnika Sukošana, jednog od najvećih obalnih naselja u sjevernoj Dalmaciji, donosi obilje podataka o demografskom razvoju tog naselja, o životu, zanimanjima i problemima Sukošanaca, o njihovim međusobnim odnosima te raznolikom društvenogospodarskim vezama sa susjednim naseljima. Isto tako, s obzirom na to da su navođeni različiti uzroci smrti, moguće je doznati mnoge činjenice o zdravstvenim i higijenskim prilikama koje je moguće susljedno pratiti od početka 17. do prve polovine 19. stoljeća.

ur. FARIČIĆ, Josip i KERO, Pavao

**Glagoljska madrikula bratovštine sv. Mihovila u Vrsima 1700. – 1822.**

Zadar: Stalna izložba crkvene umjetnosti u Zadru, 2018.



ur. FARIČIĆ, Josip i KERO, Pavao

**Glagoljske matice umrlih župe sv. Kasijana u Sukošanu 1765. – 1826.**

Zadar: Sveučilište u Zadru,

Stalna izložba crkvene umjetnosti, 2018.



ur. FARIČIĆ, Josip i KERO, Pavao

**Glagoljska madrikula Bratovštine Gospe od Lužarija u Diklu 1768. – 1803.**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2019.



FRANOV ŽIVKOVIĆ, Grozdana i sur.

**Glagoljski spisi Ninske biskupije 1634. – 1750.**

Zadar: Stalna izložba crkvene umjetnosti, Sveučilište u Zadru, 2020.

**SAŽETAK**

Kao i dosadašnja izdanja niza *Monumenta glagolitica Archidioecesis Iadertinae*, monografija sadržava faksimile rukopisa i transliteraciju čime se ostvaruje pretpostavka za daljnje istraživanje ove vrijedne rukopisne građe. U knjizi se nalaze dvije važne rasprave o povijesno-kulturnoj značajci madrikule i o svećenicima glagoljašima koji se spominju u ovoj bratovštinskoj knjizi. Ova monografija zasigurno će pomoći boljem poznavanju i vrednovanju društveno-povijesnih i kulturoloških osobitosti života u Diklu, ali i u Ravnim kotarima u 18. stoljeću.

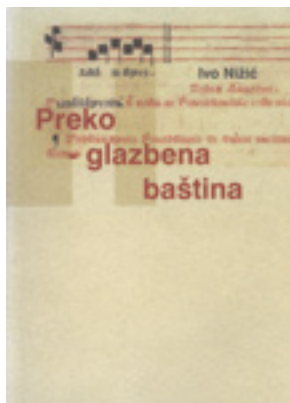
**SAŽETAK**

U monografiji se donose glagoljski rukopisi Ninske biskupije u razdoblju 1634. – 1750. godine, u sklopu niza *Monumenta glagolitica Archidioecesis Iadertinae*. Neki od spisa već su objavljeni u novijim člancima povezanim s istraživanjem Ninske biskupije. Najveći dio spisa u vezi je s činjenicama vjenčanja. Tu su i spisi povezani s godišnjim izvještajem župnika o stanju duša, koji se sastojao od popisa glava obitelji s punim imenom i prezimenom, broja ostalih članova kućanstva podijeljenih po spolu i dobi. Nadalje, u fondu se nalaze spisi povezani s ređenjem žakana (dječaci koji su učili za svećenike). Pojedinačno se pojavljuju razne potvrde, zapovijedi, izjave, molbe i žalbe biskupu te zapovijedi generalnog providura, kneza, velog kapetana ili sudca, obavijesti o Papinim naredbama te moralne zapovijedi biskupa, zatim kazi, odnosno pitanja iz moralke, te spisi o raznim procesima pokrenutima kod biskupa ili od biskupa povezani s ponašanjem svećenika. Ovi glagoljski spisi Ninske biskupije izvanredan su izvor za proučavanje povijesti, sociologije i lingvistike ovog područja, a posebno demografskih kretanja jer su matične knjige uglavnom uništene.

glazba

NIŽIĆ, Ivo

**Preko – glazbena baština**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2007.



SAŽETAK

Iz slojevite glazbene baštine Preka autor želi pokazati kako pristup glazbenoj baštini može biti korisno upotrebljiv u njezinu spoznavanju, promicanju i vrednovanju. Na te mogućnosti upućuju i poglavlja ove knjige: Crkvena glazbena baština, Svjetovna glazbena baština i Kratki prikaz školskih pjesama i pjesama za djecu u kojima se pokazuje uspješnost primjene tradicijskih napjeva u širenju glazbene kulture.

RONČEVIĆ, Snježana

**Osnove glazbene teorije**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2007.



SAŽETAK

Skripta za kolegij Sviranje i Glazbeni praktikum za studijske programe na Odjelu za izobrazbu učitelja i odgojitelja predškolske djece, ponajprije namijenjena studentima kao pomoć pri stjecanju glazbenih znanja i umijeća.

**SAŽETAK**

Knjiga Katice Burić *Glazbeni život Zadra u 18. i prvoj polovici 19. stoljeća* pokušaj je prikaza glazbenog života Zadra u navedenom razdoblju. U tu svrhu, obuhvaćeni su podatci iz različitih slojeva egzistiranja glazbe, dakle o glazbi u okviru crkvenih obreda, kao i o glazbi u svjetovnim okvirima (zadarsko kazalište, privatni krugovi). Nastojalo se pronaći podatke o skladateljima i njihovim djelima koja se spominju u vezi sa Zadrom, bilo da je riječ o stranim ili domaćim imenima, o onima čiji se skladateljski rad povezuje sa zadarskom katedralom sv. Stošije ili s kazalištem Teatro Nobile, bilo o skladateljima koji su samo privremeno djelovali u Zadru. Također, pokušalo se „rekonstruirati“ sastav katedralne kapele, kazališnog orkestra, vojne glazbe te prigode u kojima se izvodila glazba.

**SAŽETAK**

Izložba *Glazbeni život Zadra u 19. stoljeću* prati šest tema važnih za glazbenu prošlost Zadra: Glazbeno društvo *Società Filarmonica*, Ostala glazbena društva, Obitelj Strmić, Zadarski glazbenici, Nobile Teatro, Teatro Verdi.

**BURIĆ, Katica**

**Glazbeni život Zadra u 18. i prvoj polovici 19. stoljeća**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2010.

**BURIĆ ĆENAN, Katica**

**Glazbeni život Zadra u 19. stoljeću: katalog izložbe**  
Zadar: Državni arhiv u Zadru, Sveučilište u Zadru, 2018.



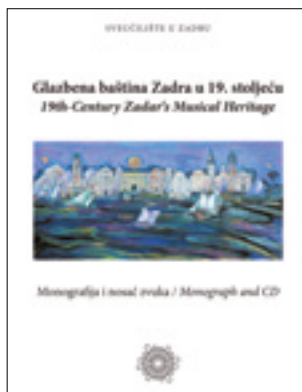
STRMIĆ, Nikola / ur. BURIĆ ČENAN, Katica

**Barcarola & Sonata za violinu i klavir u F-duru, op. 24 /  
Barcarola & Sonata for Violin and Piano in F major, op. 24**  
Split: Umjetnička akademija Sveučilišta u Splitu, Zadar:  
Sveučilište u Zadru, 2019.



ur. BACALJA, Robert

**Glazbena baština Zadra u 19. stoljeću /  
19<sup>th</sup>-Century Zadar's Musical Heritage**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2021.



SAŽETAK

Notno izdanje *Glazbeni izvori Dalmacije* u sklopu serije *Musica nova ex antiqua* koju je pokrenula Umjetnička akademija Sveučilišta u Splitu (2019.), donosi dva djela zadarskog skladatelja iz druge polovine 19. stoljeća – Nikole Strmića. Riječ je o zborskoj skladbi *Barcarola* za troglasni muški zbor *a cappella*, te *Sonati za violinu i klavir u F-duru op. 24*. Do danas, djela su egzistirala u rukopisnom (autografskom) obliku kao uostalom i većina drugih Strmićevih, ali i ostalih djela zadarskih skladatelja 19. stoljeća (i prije), i to unutar Državnog arhiva u Zadru (*Barcarola*) te Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (*Violinska sonata*). S obzirom na to da je primarna namjera ovoga i sljedećih notnih izdanja iz serije *Musica nova ex antiqua* oživotvoriti odabrana djela hrvatske glazbene baštine, ovo je jedan od nekoliko vrijednih primjera kojima se nastoji uputiti gotovo zaboravljena djela u neke nove koncertne i edukacijske kanone.

SAŽETAK

Monografija i nosač zvuka *Glazbena baština Zadra u 19. stoljeću* objavljeni su u okviru projekta *Glazbena baština Zadra u 19. stoljeću* čiji je zadatak bio javnim izvođenjem popularizirati i aktualizirati zadarsku glazbenu baštinu u suvremenoj glazbenoj reprodukciji i uputiti na nove interpretacije bogate zadarske glazbene baštine i autore koji se uglavnom nisu izvodili od 19. stoljeća. Monografija je dvojezična i iscrpno opisuje projekt čiji je cilj bio popularizirati znanost, donosi fotografije s izvedbi kao i životopise sudionika projekta. Na CD-u se nalazi deset skladbi niza skladatelja koji su u 19. stoljeću djelovali u Zadru.

## SAŽETAK

Imena glazbenika Antonija i Gaetana Pini-Corsija, osim unutar uskih krugova opernih znalaca te referentne svjetske literature, danas nisu poznata u kontekstu hrvatske glazbene prošlosti, stoga ne iznenađuje da ni u rodnom gradu Zadru ne postoji spoznanja pa onda ni spomen-obilježje u njihovu čast.

Riječ je o glazbenicima čija je karijera trajala više od četrdeset godina te čiji su kolege bili najugledniji pjevači tog vremena. Nastupali su diljem svjetskih pozornica ostvarivši stotinjak glavnih i sporednih uloga te nekoliko važnih premijernih uprizorenja. Ove vrijedne i izrazito angažirane pjevače cijenili su dirigenti, ali i skladatelji. Desetci njihovih audiozapisa danas nam svjedoče o ne samo iznimnim interpretima nego i o specifičnom načinu interpretiranja koje je nekoć bilo iznimno popularno, a danas je zauvijek nestalo. Danas o dvojici zadarskih slavuja postoji brojna literatura, ali ni jedna biografija. Međutim, ovo djelo donosi podatke o dvojici pjevača te kroz sistematičnu studiju o njihovom životu donosi slabo poznate detalje iz njihova života.

## BURIĆ ĆENAN, Katica

**Zadarski slavuji: braća Antonio i Gaetano Pini-Corsi**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2022.



# informacijske znanosti

## SAŽETAK

UNIMARC bibliografski format predstavlja četvrto hrvatsko izdanje toga IFLA-ina standarda. Hrvatsko izdanje sadrži i primjere kojih nema u izvorniku, relevantne dijelove uvoda iz UNIMARC Manuala, a radi razumijevanja formata i dodatke s popisima osnovnih kodova kao što su kodovi za jezike, zemlje i vrste autorstva. U *Dodatku O: Promjene formata* donosi se popis elemenata formata koji su osuvremenjeni u odnosu na hrvatsko izdanje iz 1999. godine.

ur. WILLER, Mirna

### UNIMARC bibliografski format

Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo;  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2009.



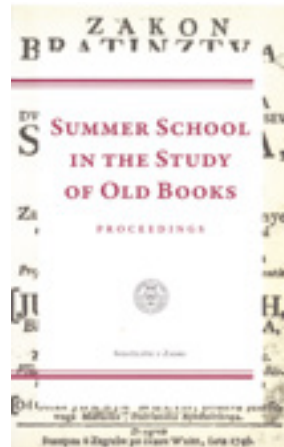
## SAŽETAK

Knjiga *Summer School in the Study of Old Books* zbornik je radova s istoimenog skupa održanog na Sveučilištu u Zadru 2009. godine. Zbirka radova uklopljena je u jedinstveno izdanje i posložena po tematskim cjelinama. Poglavlja i radovi pokazuju određenu heterogenost u odnosu na namjeru autora i u odnosu na važnost sadržaja, pa se kreću u rasponu od vrlo ozbiljnih izvornih znanstvenih radova do jednostavnijih sadržaja namijenjenih raznim vidovima obrazovanja i stjecanja vještina polaznika ljetne škole, ali i svih onih koji će se ubuduće baviti ovim zbornikom. Zbornik je napisan na engleskom jeziku i podijeljen u pet tematskih cjelina: „New cultural history“, „Old book as a topic for research and bibliography“, „New conceptual models for information organization“, „Conservation and preservation of cultural heritage“ i „Old book collection management“. (Iz recenzije)

ur. WILLER, Mirna i TOMIĆ, Marijana

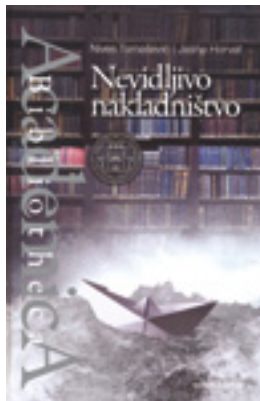
### Summer School in the Study of Old Books

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2010.



TOMAŠEVIĆ, Nives i HORVAT, Jasna

**Nevidljivo nakladništvo**  
Zagreb: Naklada Ljevak; Zadar: Sveučilište u Zadru, 2012.



ur. KRANJEC, Irena

**Zbornik radova s 15. seminara Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informatijske infrastrukture**  
Zagreb: Hrvatsko muzejsko društvo, Hrvatsko arhivističko društvo;  
Osijek: Filozofski fakultet J.J. Strossmayera u Osijeku;  
Zadar: Odjel za informatijske znanosti Sveučilišta u Zadru, 2012.



SAŽETAK

U knjizi *Nevidljivo nakladništvo* autorice pružaju nov pogled na nakladništvo kao dio kulturne i kreativne industrije, polazeći od suvremenih i u posljednje vrijeme iznimno atraktivnih pojmova postmaterijalizma, kreativne ekonomije i proizvodnja kulturnog identiteta. Kako je riječ o relativno novom fenomenu, postavke koje autorice donose korektno su potkrijepljene relevantnom literaturom. Studenti ovdje mogu dobiti pregled brojnih definicija kulture, kulturne i kreativne ekonomije, industrije dokolice, književnog nagrađivanja, resursa knjige, dokumentarizma prisutnog u književnoj produkciji i postmaterijalizma.

SAŽETAK

Radovi okupljeni u *Zborniku radova s 15. seminara Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informatijske infrastrukture* predstavljani su u Poreču 23. – 25. studenoga 2011. godine na istoimenom skupu. Kao što već i sam naslov kaže, riječ je o skupu s petnaestogodišnjom tradicijom održavanja, ali i izdavanja zbornika s najvažnijim radovima. U skladu s tom tradicijom i u ovom zborniku okupljeno je 18 stručnih i znanstvenih radova.

## SAŽETAK

Zbornik radova *Summer School in the Study of Historical Manuscripts*, koji uređuju prof. dr. sc. Mirna Willer i prof. Marijana Tomić, sadrži 18 radova na engleskom jeziku s ljetne škole, podijeljene u četiri tematske cjeline: kulturalna povijest, konceptualni modeli organizacije informacija, konzervacija i zaštita kulturne baštine i upravljanje zbirnkama povijesnih dokumenata.

ur. WILLER, Mirna i TOMIĆ, Marijana

**Summer School in the Study of Historical Manuscripts**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2013.

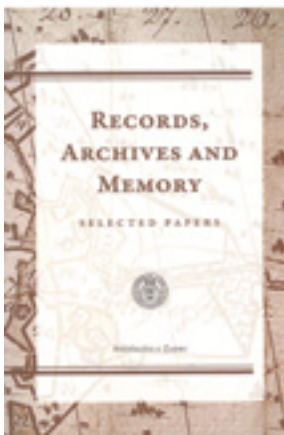


## SAŽETAK

*Records, archives and memory* je zbornik radova s Konferencije i Škole o zapisima, arhivima i pamćenju održane na Sveučilištu u Zadru od 6. do 10. svibnja 2013. Zbornik je podijeljen u pet cjelina koje se bave idejama u području arhivistike i knjižničarstva, konceptualnim modelima i njihovim implementacijama, dokumentima i njihovom analizom, očuvanjem zapisa, identitetom i pamćenjem te metodama istraživanja u arhivistici. U zborniku je objavljeno 16 radova opremljenih sažetcima na engleskom i na hrvatskom jeziku i ključnim riječima. Radovi u zborniku odlikuju se interdisciplinarnošću zbog čega će biti zanimljivi širokom krugu znanstvenika i praktičara. Osim toga, u zbornikusu okupljeni radovi koji suvremenim istraživačkim metodama obrađuju teme iz arhivistike te komparativne teme iz knjižničarstva i arhivistike. Mnogi su radovi otvorili nova istraživačka pitanja koja će zasigurno potaknuti daljnja istraživanja o toj temi.

ur. WILLER, Mirna; TOMIĆ, Marijana i GILLILAND, Anne J.

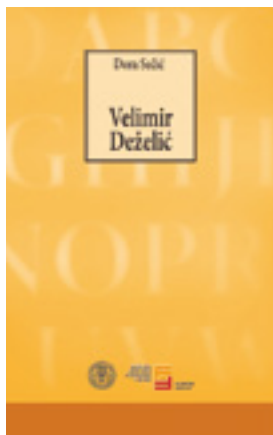
**Records, Archives and Memory: selected papers**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2015.



SEČIĆ, Dora

Velimir Deželić

Zadar: Sveučilište u Zadru; Osijek: Filozofski fakultet, 2015.



SAŽETAK

Velimir Deželić bio je čovjek vrlo širokih interesa i angažmana. U *Hrvatskom biografskom leksikonu* navedeno je da je bio „pisac, leksikograf i bibliotekar“, ali on sam smatrao je knjižničarstvo svojom profesijom, a sve ostalo svrstavao je u svoje dodatne aktivnosti. Kao knjižničar dao je znatan doprinos hrvatskoj kulturi, pa se ova knjiga bavi njegovim radom i postignućima u knjižničarstvu.

SEČIĆ, Dora

Josip Badalić

Zadar: Sveučilište u Zadru; Osijek: Filozofski fakultet, 2016.



SAŽETAK

Dr. Josip Badalić, tijekom svojeg više od tri-desetogodišnjeg rada u knjižničarstvu, dao je iznimno velik doprinos razvoju te djelatnosti kao i knjižnične znanosti u Hrvatskoj, što je iz dosadašnjih prikaza njegove osobe i njegovih doprinosa hrvatskoj kulturi i znanosti u objavljenim biografijama jedva vidljivo. Stoga je predmet ove knjige Badalić kao knjižničar, povjesničar knjige i bibliograf. U tekstu je opširnije obrađen taj dio njegova djelovanja, dok se samo rubno spominju njegove druge aktivnosti, uglavnom onoliko koliko je potrebno za razumijevanje navedene teme.

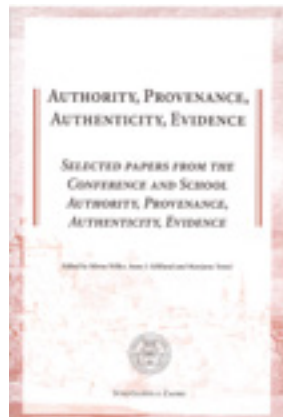
**SAŽETAK**

Zbornik radova ljetne škole *Informacijska tehnologija i mediji 2017.*, održane u Zadru od 25. do 30. kolovoza 2017. godine, a koju su organizirali Odjel za turizam i komunikacijske znanosti Sveučilišta u Zadru, Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za komunikologiju Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu te Odsjek Novinarstva i medijske produkcije Fakulteta političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu. Sveučilišni profesori iz Zadra, Zagreba, Maribora i Ljubljane te medijski stručnjaci iz nacionalnih medijskih kuća održali su predavanja i radionice, a za doktorande informacijskih i komunikacijskih znanosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu održani su doktorski kolokviji. Cilj je škole poboljšati postojeću međunarodnu sveučilišnu suradnju i općenito interdisciplinarnu suradnju sa svrhom brza prijenosa znanja i vještina iz područja informacijske i medijske pismenosti.

**ur. ZEKANOVIĆ-KORONA, Ljiljana****Informacijska tehnologija i mediji 2017.**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2019.

ur. WILLER, Mirna; TOMIĆ, Marijana i GILLILAND, Anne J.

**Authority, Provenance, Authenticity, Evidence: Selected Papers from the Conference and School Authority, Provenance, Authenticity, Evidence**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2018.



**SAŽETAK**

*Authority, Provenance, Authenticity and Evidence: Selected Papers* zbornik je radova istoimene konferencije i škole održane na Sveučilištu od 25. do 28. listopada 2016. godine. Zbornik je podijeljen u sedam cjelina koje se bave konceptualnim konstruktima i njihovom promjenom u suvremenoj arhivistici, autoritetom i autentičnosti, originalima i kopijama, digitalnim pretvorbama i provenijencijom, dokazima i procesom dokazivanja te knjižnicama i arhivima u okvirima međunarodne agende, kao i metodološkim pitanjima u području autoriteta, provenijencije, autentičnosti i dokaza, konceptualnim modelima i njihovim implementacijama. Publikacija je četvrta u nizu izdanja koja prate konferencije i doktorske škole u području informacijskih znanosti povezane s temama kulturne baštine i nasljeđa što ih organizira Odjel za informatijske znanosti Sveučilišta u Zadru u okviru poslijediplomskog dokorskog studija Društvo znanja i prijenos informacija.

# jezikoslovlje

ŠKARA, Danica

**Vocabulary, culture, cognition**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2005.



SAŽETAK

Knjiga se sastoji od devet poglavlja koja se bave raznim segmentima našeg iskustva iz kognitivne perspektive. Autorica nastoji odrediti međusobne odnose između rječnika, kulture i spoznaje. Polazi se od pretpostavke da se u riječima ogleda naša društvena i kulturna stvarnost kao i naša konceptualizacija stvarnosti. Kako bi se što zornije prikazale razlike i sličnosti ljudskih jezika navode se podaci iz raznih jezika i kultura.

VULETIĆ, Nikola

**Romanski jezici na Pirinejskom poluotoku do XIII. stoljeća**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2006.



SAŽETAK

Autor je za temu svoje knjige izabrao najin-  
trigantnije i izravnom proučavanju najteže  
dostupno razdoblje povijesti iberoroman-  
skih jezika, od njihova nastanka do 13. sto-  
ljača kada zapisi na njima postaju obilniji  
i češći. Nastojeći hispanističke spoznaje  
uklopiti u suvremeno stanje opće romanis-  
tike, autor svoj tekst temelji na znanstve-  
noj kritičnosti i „znanstvenom oprezu“, pa  
zato on može poslužiti i kao izvor pouzda-  
nih lingvističkih (iberoromanističkih) in-  
formacija i kao vrijedan uzorak dosljedne  
lingvističke metodologije. (*Iz recenzije*)

**SAŽETAK**

Toponimija otoka Pašmana prva je knjiga u biblioteci *Onomastica Adriatica*. Ova je biblioteka zamišljena kao niz izdanja iz toponomastike, temeljenih na terenskim, povijesnim i drugim istraživanjima jednog od zadarsko-šibenskih otoka. Knjiga se sastoji od triju temeljnih dijelova. U prvom su dijelu prilozi iz znanosti koji su u tijesnoj vezi s toponomastikom (geografija, povijest, povijest umjetnosti). Drugi dio podijeljen je na suvremenu i povijesnu toponimiju te je za svaku opisana metodologija prikupljanja građe i rezultati terenskih istraživanja s toponomastičkim kartama, popisima toponima i indeksima, koje su izradili suradnici projekta *Onomastica Adriatica*. Uz to se još nalaze toponomastičke potvrde iz arhiva, katastra literature i s povijesnih geografskih karata.

ur. SKRAČIĆ, Vladimir

**Toponimija otoka Pašmana**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2006.

**SAŽETAK**

Zbornik radova *Zadarski filološki dani 1* sadrži članke sa skupa održanog u Zadru 20. i 21. svibnja 2005. Na skupu je sudjelovalo pedeset i pet znanstvenika iz zemlje i inozemstva. Odjel za kroatistiku i slavistiku Sveučilišta u Zadru zamislio je Zadarske filološke dane kao međunarodni znanstveni skup na kojem bi se svake druge godine okupljali stručnjaci koji bi donosili nove rezultate svojeg filološkog rada. Planirano je da od triju tema jedna obvezno bude posvećena zadarskoj filološkoj problematiki. Tako je skup 1. filoloških dana radio u sljedećim trima sekcijama: Hrvatski jezik i književnost na Mediteranu, Vladan Desnica i Ljudmila Petruševska. Rad je rezultirao prvim zbornikom Zadarskih filoloških dana u kojem se nalaze trideset i dva znanstveno vrednovana rada s kazalom imena na kraju.

ur. BABIĆ, Vanda i MATEK ŠMIT, Zdenka

**Zadarski filološki dani 1**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, Odjel za kroatistiku i slavistiku, 2007.



ur. SKRAČIĆ, Vladimir

**Toponimija otoka Ugljana**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2008.

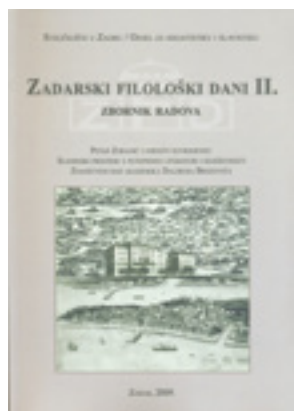


SAŽETAK

Toponimija otoka Ugljana druga je knjiga u biblioteci *Onomastica Adriatica*, utemeljenoj na istoimenom projektu, a po svojoj strukturi gotovo potpuno jednaka prvoj o otoku Pašmanu. Knjiga je zbir toponomastičkih spoznaja o otoku Ugljanu, organiziranih i prezentiranih već afirmiranom metodom glavnog istraživača na projektu i njegovih suradnika. U prvom dijelu knjige – zbog toga što je onomastika i njezino dijete, toponomastika disciplina po svojem ustrojstvu interdisciplinarna – opisani su povijesni, zemljopisni i jezični podatci o otoku Ugljanu koji stoje u vezi s toponomastikom, ali joj sami po sebi ne pripadaju. Drugi dio sav je posvećen toponimiji Ugljana u najdoslovnijem smislu riječi. Korpus i toponomastičke karte sastavljeni su na temelju jezičnih podataka prikupljenih na terenu. Povijesna, arhivska, katastarska i povijesno-geografska građa također su proizvod detaljna uvida u činjenice do kojih su došli istraživači. Knjiga se zaključuje jezičnom analizom dijalekatskog stanja potvrđenog u toponimskim likovima, analizom jezičnih slojeva i etimologija u toponimima te pregledom toponima antroponimna postanja na otoku Ugljanu.

ur. MRDEŽA ANTONINA, Divna

**Zadarski filološki dani II**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2009.



SAŽETAK

Zbornik *Zadarski filološki dani II.* rezultat je izlaganja sudionika na istoimenome znanstvenom skupu održanom u Zadru i Kukljici od 8. do 9. lipnja 2007. godine. Tematska razdioba radova u trima radionicama – „Petar Zoranić i njegovi suvremenici“, „Slavenski prostor u putopisnoj literaturi i književnosti“ i „Znanstveni rad akademika Dalibora Brozovića“ osnovica je i kompoziciji zbornika.

**SAŽETAK**

Pristup toponomastičkim istraživanjima Vrgade u najvećoj mjeri identičan je svim dosadašnjim pristupima, pa tako ova monografija u svojoj strukturi ni u čemu bitnom ne odudara od strukture dviju prethodnih: Pašmana i Ugljana. Vrgada će vrlo vjerojatno biti najmanji hrvatski otok koji će imati svoju toponomastičku monografiju. Vrgada je upravo s onomastičke točke gledišta izniman otok. Razvoj njegova imena, i promjene koje je ono doživjelo tijekom stoljeća, najrječitije govori o mjestu i važnosti otoka od prapovijesti do danas.

ur. SKRAČIĆ, Vladimir

**Toponimija otoka Vrgade**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2009.

**SAŽETAK**

Knjiga sadrži zbirku tekstova iz područja psihosistematike jezika francuskog jezikoslovca Gustavea Guillaumea. Devet tematski povezanih, a ipak samostalnih studija nastalo je kao znanstveno produbljivanje ključnih tema i problema iz programa studija francuske morfosintakse, sintakse rečenice i semantike francuskog jezika kao što su član, glagolsko vrijeme, glagolski vid, gramatičko lice itd. Razrada svakog problema popraćena je bogatom serijom primjera. Autor preuzima adekvatnu i provjerenu terminologiju iz Guillaumeove lingvistike te na visokoj znanstvenoj razini stvara izvjesnu psihosistematiku hrvatskog jezika. Knjiga je znatan doprinos psihosistematici jezika te znanosti o jeziku općenito.

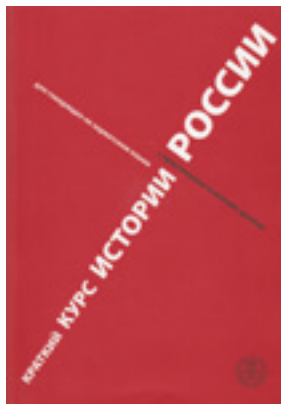
ĆOSIĆ, Vjekoslav

**Ogledi iz psihosistematike jezika**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2009.



ČUTO, Eugenija

**Kratki kurs istorii Rossii s praktikumom i kompakt diskom / Pregled povijesti Rusije s gramatičkim vježbama za govornike hrvatskog jezika s CD-romom za govornike hrvatskog jezika**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2009.



ur. SKRAČIĆ, Vladimir

**Toponimija otoka Murtera**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2010.



SAŽETAK

Priručnik na ruskom jeziku obrađuje više tematskih cjelina iz povijesti Rusije između 9. i 20. stoljeća. Svako od deset poglavlja sastoji se od teksta i niza različitih vježbi (gramatičkih, prijevodnih i analitičkih). Sastavni dio knjige je CD s brojnim slikama, fotografijama, shemama i kartama. Zbog izrazite interdisciplinarnosti sadržaja teksta i specifičnosti ponuđene građe, knjiga se može rabiti kao vrijedan dopunski priručnik za studij ruskog jezika i književnosti. Knjiga je spoj klasičnog pristupa učenju jezika i kulture i suvremenih nastavnih metoda.

SAŽETAK

Toponimija otoka Murtera četvrta je toponomastička monografija o zadarsko-šibenskim otocima u biblioteci *Onomastica Adriatica*. Monografija je strukturirana kao i prethodne. U prvom dijelu daje se opis onomastičkog ambijenta (zemljopis, kartografija, povijest, povijest umjetnosti, arheologija), a u drugom rezultati terenskih istraživanja i jezični opisi toponima. Temeljna karakteristika toponimskog leksika jest da u njemu nema potvrđenih starih romanskih toponima, to jest da je leksik gotovo isključivo hrvatski. I na ovoj su monografiji surađivali istraživači s drugih sveučilišnih sastavnica, što je inače metoda rada Centra za jadranska onomastička istraživanja. Zbog specifičnog položaja otoka i njegova posjeda, toponimija otoka Murtera vrlo je specifična (mnogo naselja na malom otoku i veliki zemljišni posjed izvan otoka. Sve je to našlo svoj odraz u toponimiji.

**SAŽETAK**

Toponomastička početnica Vladimira Skračića knjiga je koja će pružiti bazične podatke svakom tko se iz nekih razloga zanima za toponomastiku. Uz vrlo živo izlaganje i postupno uvođenje u termine, autor je ipak ostao na razini kulturnog (svakako zainteresiranog) čitatelja. Autorovo iskreno iznošenje osobnih stajališta i iskustava, uz lijepi dodatak svojevrsnim crticama s terena, mnoge će potaknuti da pojmi važnost toponomastike, a također potaknuti nekog mladog čovjeka da se i sam upusti u toponomastičku pustolovinu. (Iz recenzije)

**SKRAČIĆ, Vladimir****Toponomastička početnica: osnovni pojmovi i metoda terenskih istraživanja**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2011.

**SAŽETAK**

Toponimija otoka Paga peta je monografija u biblioteci *Onomastica Adriatica*. Sastoji se od dviju velikih cjelina: jedne koja govori o onomastičkom ambijentu otoka (geografija, povijest, povijest umjetnosti, kartografija, etnologija) i druge, koja je posvećena toponomastičkim pitanjima (suvremeni i povijesni korpus toponima, dijalektološka, semantička i etimološka interpretacija građe). Budući da je općenito u lingvistici prihvaćeno da su toponimi najbolji čuvari starijih jezičnih stanja, a prema tome i samog jezičnog identiteta, i kada se zna da je jezik jedna od najjačih sastavnica nacionalnog identiteta, onda je svako dokazivanje o potrebi očuvanja toponomastičke baštine potpuno suvišno. Ovim lingvističkim postupkom spašeno je zauvijek 3600 paških toponima, u izvornom obliku (snimljeno u anketama na terenu) i u fonetskoj transkripciji.

**ur. SKRAČIĆ, Vladimir****Toponimija otoka Paga**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2011.



ur. MUSA, Šimun

**Zadarski filološki dani III**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2011.



MATOŠIN, Vinko

**Primoštenska prezimena, imena i nadimci  
od 1386. do 2001. godine**  
Zadar: Sveučilište u Zadru; Šibenik: Državni arhiv, 2012.



SAŽETAK

*Zadarski filološki dani III* zbornik je članka izloženih u Zadru i Ninu 5. i 6. lipnja 2009. godine na istoimenom znanstvenom skupu (jednom godišnje organizira ga Odjel za kroatistiku i slavistiku Sveučilišta u Zadru). Dvije su teme skupa – a tako je koncipiran i zbornik – *Ljudevit Gaj* (prigodom dvjestote obljetnice rođenja vođe ilirskog pokreta) i *Slaveni i Mediteran*. Radovi o prvoj temi nisu posebno razdijeljeni na književne i jezične, dok radovi o drugoj, široj temi – s obzirom na velik broj priloga – jesu. Zbornik je strukturiran tako da prilozi o temi *Slaveni i Mediteran* zauzimaju prvo mjesto (najprije književnoznanstveni radovi, zatim jezikoslovni), slijede zatim prilozi tematske cjeline *Ljudevit Gaj*.

SAŽETAK

Prezimena, imena i nadimci postojani su međaši našeg jezičnog i vremenskog protoka u prošlosti, ostatci starijih jezičnih pojava, svjedoci nekadašnjih svjetonazora te vjerodostojni spomenici materijalne i duhovne kulture naroda koji ih je stvorio. Svojim nastankom, oblikom, motivom i sadržajem oni su odraz etnopolitičkih, jezičnih, migracijskih, vjerskih, kulturnih, gospodarskih i socijalnih prilika vremena u kojem su nastajali. U knjizi se navode sva primoštenska prezimena i imena osoba koje se spominju u povijesnim ispravama ili literaturi do početka vođenja matičnih knjiga. Za izučavanje fizionomije primoštenske onomastike nadimci imaju jednako značenje kao i prezimena, jer su oni u načelu postojali prije prezimena. Zbog toga su obrađeni svi poznati primoštenski nadimci već od 1386. godine, a od uvođenja matičnih knjiga svi nadimci koji su upisani u matice i popise duša i druge povijesne izvore kao i njihovi nositelji.

## SAŽETAK

Priručnik *Osnove fonetike i fonologije ruskoga jezika* autorice Sandre Hadžihalilović metodički je usmjereno nastavno pomagalo u kojem su opisane fonetske i fonološke pojave važne za ovladavanje ruskim kao stranim jezikom. Upućuje na poteškoće s kojima se susreću nastavnici i studenti tijekom usvajanja fonetike ruskog jezika i načine na koje se te poteškoće najlakše i najbrže mogu savladati. Osnovni cilj priručnika jest pomoći studentima filološkog smjera ruskog jezika i književnosti u ovladavanju pravilnim izgovorom, osnovnim stupnjem komunikacije te čitanjem i pisanjem, kao i predavačima ruskoga kao stranog jezika u pripremi nastave za navedeni kolegij i njemu srodne kolegije.

## SAŽETAK

Priručnik na ruskom jeziku *Jazyk sovremennyh rossijskih sredstv massovoj informacii: uchebnoe posobie* autorice Marine Radčenko namijenjen je studentima diplomskog studija ruskog jezika i književnosti te je spoj teorijskog i praktičnog dijela. Nakon općeg pregleda masovnih medija i razmatranja osobina publicističkog stila priručnik daje podjelu na žanrove nudeći precizne kriterije za njihovo izdvajanje te upućuje na specifičnosti u pogledu jezičnog izraza. Dva posebna poglavlja na kraju posvećena su analizi aktualnih jezičnih procesa i pojmu jezične igre.

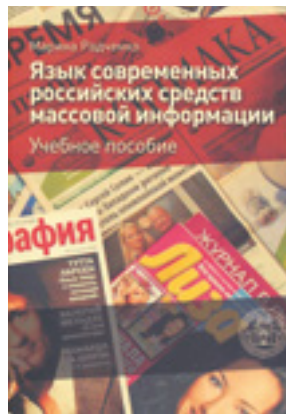
## HADŽIHALILOVIĆ, Sandra

**Osnove fonetike i fonologije ruskoga jezika: priručnik za učenje i poučavanje ruskoga kao stranog jezika**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2013.

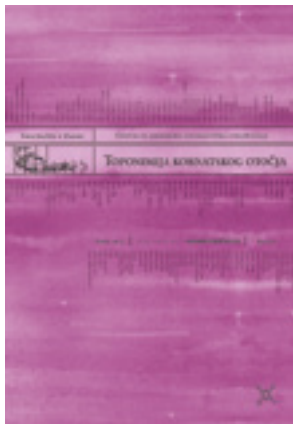


## RADČENKO, Marina

**Jazyk sovremennyh rossijskih sredstv massovoj informacii: uchebnoe posobie**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2013.



ur. SKRAČIĆ, Vladimir

**Toponimija kornatskog otočja**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2013.

SAŽETAK

Ovaj, šesti svezak nakladničke cjeline *Onomastica Adriatica* posvećen je toponimiji kornatskog otočja. Kao i dosad objavljeni svesci iste serije, ustrojen je u tri cjeline: prva opisuje onomastički ambijent, to jest sve izvanjezične čimbenike, prirodne i društvene, koji utječu na proces imenovanja; druga donosi korpus prikupljenih toponima i toponomastičke karte; treća je posvećena jezičnoj interpretaciji prikupljene građe. Za razliku od prethodnih svezaka nakladničke cjeline *Onomastica Adriatica*, ovaj je posvećen jednom nenaseljenom arhipelagu koji čini veliki broj malih i vrlo malih otoka. Ova monografija obuhvaća radove kako jezikoslovaca, tako i stručnjaka iz drugih područja koji su svojim radovima nastojali interpretirati izvanjezični kontekst imenovanja.

ur. BOŽIĆ, Rafaela i SAMBUNJAK, Slavomir

**Zadarski filološki dani IV**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2013.

SAŽETAK

Zbornik *Zadarski filološki dani IV* predstavlja recenzirane radove izlagane na međunarodnom znanstvenom skupu *Zadarski filološki dani IV* koji je u organizaciji Odjela za kroatistiku i slavistiku Sveučilišta u Zadru održan u Zadru 30. rujna i 1. listopada 2011. Radovi su podijeljeni u tri dijela. Prvi dio „Ivo Andrić“ posvećen je velikom piscu u povodu obilježavanja pedesetogodišnjice Nobelove nagrade. Ovaj zbornik donosi devet radova koji iz raznih kutova promatraju djelo Ive Andrića, bilo da govore o njegovu jeziku ili interpretaciji i recepciji njegova djela. Drugi dio „Zadarsko srednjovjekovlje“ bavi se filološkim temama te s raznih aspekata obrađuje srednjovjekovne tekstove zadarskog kraja. U zborniku je ova tema zastupljena sa šest izvornih znanstvenih radova. Treći dio „Suvremena slavenska književna produkcija“ osmišljen je sa svrhom da se sa znanstvene točke gledišta govori o aktualnom slavenskom književnom trenutku.

## SAŽETAK

Zbornik *Mare Loquens. Études d'étymologie et de géolinguistique romane à la mémoire de Vojmir Vinja (1921-2007)*, što su ga uredili José Enrique Gargallo Gil (Universitat de Barcelona) i Nikola Vuletić (Sveučilište u Zadru), plod je međunarodnog znanstvenog skupa, održanog u studenome 2011. Tom su se prigodom u Zadru okupili strani i domaći romanisti, sa sveučilištâ i znanstvenih institucija iz Portugala, Španjolske, Francuske, Nizozemske, Italije, Austrije, Slovenije i Hrvatske, kako bi odali počast uspomeni Vojmira Vinje, o devedesetoj godišnjici njegova rođenja. Akademik Vinja, jedan od najvećih naših jezikoslovaca, zadužio je hrvatsku i romansku etimologiju i lingvističku geografiju svojim monumentalnim djelima *Jadranska fauna* (1986.) i *Jadranske etimologije* (1998. – 2003.), u kojima je jezičnu baštinu istočnojadranske obale etimološki i arealno protumačio u širem mediteranskom (dominantno romanskom) kontekstu.

## SAŽETAK

Knjiga *Giornali umoristico-satirici in italiano e veneto-zaratino a Zara nell'800 e nel '900* Živka Nižića i Nedjeljke Balić Nižić djelo je pisano talijanskim jezikom i sadrži dosad neobjavljene podatke o zadarskim humorističnim i satiričnim listovima na talijanskom jeziku i na venetsko-zadarskom narječju iz 19. i prve polovice 20. stoljeća koji se čuvaju u Znanstvenoj knjižnici i Državnom arhivu u Zadru. Na znanstveni način prikazana je građa koja svjedoči o prošlom kulturnom i jezičnom identitetu grada Zadra te o položaju talijanskog stanovništva i njegova izraza s obzirom na političke, društvene, socijalne, jezične i, općenito, kulturne prilike. U tom smislu istaknuta je važnost uporabe dijalekta kao sredstva političke borbe (19. stoljeće), i sredstva očuvanja zadarske kulturne baštine (20. stoljeće). Monografija je doprinos proučavanju hrvatsko-talijanskih povijesnih, kulturnih i književnih prožimanja u Zadru i općenito na istočnoj obali Jadrana.

ur. GARGALLO GIL, José Enrique i VULETIĆ, Nikola

**Mare Loquens: Études d'étymologie et de géolinguistique romane à la mémoire de Vojmir Vinja (1921-2007)**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2013.



NIŽIĆ, Živko i BALIĆ NIŽIĆ, Nedjeljka

**Giornali umoristico-satirici in italiano e veneto-zaratino a Zara nell'800 e nel '900**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2014.



MATULINA, Željka

**Lexikalische und phraseologische Besonderheiten  
der kroatischen und deutschen Jugendsprache**  
Sveučilište u Zadru, 2014.



SAŽETAK

Knjiga *Lexikalische und phraseologische Besonderheiten der kroatischen und deutschen Jugendsprache* autorice prof. dr. sc. Željke Matuline sadrži šest poglavlja u kojima se s raznih stajališta opisuju frazeološke i leksičke osobitosti jezika mladih. U odnosu na druge publikacije koje tematiziraju jezik mladih posebnost je ove knjige to što se pri opisu leksičkih i frazeoloških struktura njemačkog jezika one napredno razmatraju i uspoređuju s funkcionalno istovjetnim strukturama u hrvatskom jeziku. Knjiga je specifična i po tome što je u njoj primijenjen empirijski, korpusno utemeljen pristup temi. Primjenom kontrastivne metode korisnicima se pruža bolji uvid u sličnosti i razlike hrvatskog i njemačkog leksičkog i frazeološkog fonda i omogućuje razumijevanje stilističkih postupaka u uporabi leksičkih i frazeoloških jedinica primijenjenih u književnim i publicističkim tekstovima namijenjenim mladim čitateljima.

KRESIĆ, Marijana i BATINIĆ, Mia

**Modalpartikeln: Deutsch im Vergleich mit dem Kroatischen  
und Englischen / Modalne čestice: njemački jezik  
u usporedbi s hrvatskim i engleskim**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2014.



SAŽETAK

Dvojezična knjiga *Modalpartikeln: Deutsch im Vergleich mit dem Kroatischen und Englischen / Modalne čestice: njemački jezik u usporedbi s hrvatskim i engleskim* autorica Marijane Kresić i Mije Batinić nastala je na projektu *Transfer kao strategija u učenju stranih jezika* koji se pod vodstvom Marijane Kresić provodio na Odjelu za lingvistiku od 2. siječnja 2010. do 30. lipnja 2013. godine. Budući da i u njemačkom i u hrvatskom jeziku modalne čestice tvore kategoriju riječi s istom funkcijom, odabran je kontrastivni, dvojezičan pristup njihovom opisu. Modalne su čestice sinsemantične riječi čije značenje ovisi o specifičnom kontekstu njihove uporabe jer izražavaju subjektivne aspekte komunikacijske interakcije. Na CD-ROM-u se uz sadržaj knjige nalaze ozvučeni dijalozi koje čitaju izvorni govornici te nastavni materijali s vježbama za učenje funkcije i uporabe modalnih čestica u njemačkom i hrvatskom jeziku.

## SAŽETAK

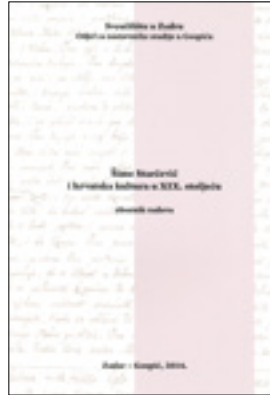
Dvjestota obljetnica tiskanja Starčevićevih gramatika: *Nova ricsoslovica ilirиска* i *Nova ricsoslovica ilirisko-francezka* bila je neposrednim povodom organiziranju dvodnevnog znanstvenog skupa *Šime Starčević i hrvatska kultura u 19. stoljeću*, održanom 7. i 8. prosinca 2012. godine u Gospiću, na Odjelu za nastavničke studije Sveučilišta u Zadru. Kao rezultat održanog skupa objavljen je zbornik radova koji bi trebao postati poticajan izvor svakom budućem istraživačkom radu o Starčeviću. Svi radovi objavljeni u zborniku znatan su prinos u pokušaju redefiniranja povijesnog položaja Šime Starčevića, osvjetljajući spoznaju o važnosti njegove jezikoslovne, religiozno-prosvjetiteljske, književne, političke i kulturne djelatnosti. Polazeći od navedenih područja Starčevićeva djelovanja, radovi propituju njegova jezična, prije svega slovopisna, akcentološka, potom gramatička, dijalektološka, standardološka pitanja, kao i pitanje nacionalnog identiteta temeljenog na jeziku kao jednom od osnovnih odrednica identiteta uopće.

## SAŽETAK

Gustave Guillaume (1833. – 1960.) francuski je lingvist i tvorac osebujne i autentične jezikoslovne teorije poznate pod nazivom psihosistematika jezika (*psychosystèmeutique du langage*) ili psihomehanika jezika (*psychomécanique du langage*). Prvi naziv stavlja naglasak na gledanje na jezik kao sustav, što ga preko Meilleta – čiji je Guillaume bio student – dovodi u izravnu vezu s lingvistikom Ferdinanda de Saussurea, utemeljitelja moderne lingvistike, dok drugi naziv ističe misaone mehanizme i procese koji čine sustav jezika, nevidljiv običnom promatranju. Ta strana teorije otkriva dinamičku prirodu Guillaumeove teorije koja je bliska najnovijim „trendovima“ u lingvistici koji se oslanjaju na kognitivnu psihologiju i neurolingvistička istraživanja.

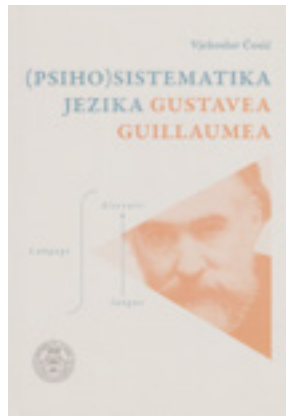
ur. VRCIĆ-MATAIJA, Sanja i GRAHOVAC PRAŽIĆ, Vesna

**Šime Starčević i hrvatska kultura u 19. stoljeću**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2014.



ĆOSIĆ, Vjekoslav

**(Psiho)sistematika jezika Gustavea Guillaumea**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2015.



HADŽIHALILOVIĆ, Sandra

**Uvod u studij ruskoga jezika**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2015.



SAŽETAK

*Uvod u studij ruskoga jezika* autorice Sandre Hadžihalilović nastao je iz potrebe za literaturom o ovoj problematici na hrvatskom jeziku. Namijenjen je ponajprije studentima prve godine preddiplomskog studija ruskog jezika i književnosti te je razvoj lingvistike dan upravo s naglaskom lingvistike u Rusiji i doprinos ruske lingvistike svjetskoj lingvistici. Osim studentima, priručnik je namijenjen i nastavnicima istoimenog studija ne samo u Hrvatskoj nego i šire (na području slavenskih zemalja), kao i svim filozozima.

ur. BOŽIĆ, Rafaela i SAMBUNJAK, Slavomir

**Zadarski filološki dani V**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.



SAŽETAK

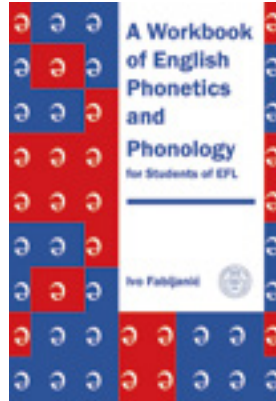
U organizaciji Odjela za kroatistiku i slavistiku Sveučilišta u Zadru 27. i 28. rujna 2013. održan je peti međunarodni znanstveni skup *Zadarski filološki dani (V)*. U radu skupa i ovaj put sudjelovao je niz filologa iz Hrvatske i inozemstva. Rad na skupu bio je podijeljen u četiri sekcije. Prva je sekcija u povodu obilježavanja 120 godina od rođenja Miroslava Krležu proučavala temu Slavena i Mediterana u njegovu djelu. Zbornik donosi šest radova koji obrađuju ovu temu. Druga sekcija već je tradicionalno posvećena zadarskoj filološkoj problematici, a ovaj put sekcija je proučavala razdoblje renesanse na zadarskom području. Kao i obično, temi se pristupalo i s lingvističke i s književnoteorijske točke gledišta. U ovom zborniku donosimo tri znanstvena rada o ovoj temi. Rad dvaju velikih imena hrvatske i zadarske filologije i književnosti, Zlatana Jakšića i Antuna Nizetea, proučava se u trećem dijelu zbornika koji donosi šest vrijednih članaka. Pogled u suvremenost slavenske književnosti, kroz stručne oči znanstvenika filologa donosi posljednja i radovima najbrojnija sekcija. Ovaj put poseban se naglasak dao na segment urbanog u suvremenoj slavenskoj književnoj produkciji.

**SAŽETAK**

Priručnik *A Workbook of English phonetics and Phonology for Students of EFL* sadrži dvanaest poglavlja u kojima se s različitih stajališta prilazi posebnostima engleskog glasoslovlja. Djelo je zamišljeno kao dopuna redovnoj nastavi s predavanja iz kolegija Fonetika i fonologija engleskog jezika na preddiplomskom studiju engleskog jezika i književnosti, a uključuje teoretske i praktične zadatke u skladu sa sljedećim tematskim cjelinama: IPA simboli; govorni organi i produkcija govora; fonem, fon i grafem; engleski konsonanti i vokali (jednoglasnici, dvoglasnici i troglasnici); alofoni; vezani govor; slog i naglasak te intonacija s izgovornim razlikama između britanskog i američkog engleskoga.

**FABIJANIĆ, Ivo****A Workbook of English Phonetics and Phonology for Students of EFL**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.

**SAŽETAK**

Hrvatska znanstvena javnost nedovoljno poznaje objavljene radove i jezikoslovne teorije francuskih autora, bilo da je riječ o semantici ili nekoj drugoj disciplini unutar znanosti o jeziku. Taj nedostatak treba pripisati ponajprije kulturološkoj dominaciji (hegemoniji) engleskog jezika nad ostalim („svjetskim“) jezicima, zbog koje Hrvati, kao i (svi) drugi narodi, često zanemaruju znanstvene izvore pisane na drugim jezicima. Time je hrvatski prijevod knjige napisane na francuskom jeziku koji nudi Barbara Vodanović, između ostaloga, doprinos boljem poznavanju lingvističkih aktualnosti i teorija koje nisu uvjetovane engleskim govornim područjem. Tako se proširuje ozračje tzv. „višejezične globalizacije“ (Claude Hagège) i postiže kakva-takva ravnoteža između engleskoga i drugih jezika na kojima se objavljuju znanstveni radovi dostupni većem broju čitatelja.

**CUSIMANO, Christophe****Suvremena semantika. Od sema do teme**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.



ur. VULETIĆ, Nikola

**Mari romanzi, mari del contatto: lessico e paremiologia**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.



SAŽETAK

Zbornik radova s drugog znanstvenog skupa *Mare Loquens. 2e Colloque international d'étymologie et de géolinguistique romanes à la mémoire de Vojmir Vinja (1921-2007)*, održanog na Sveučilištu u Zadru od 26. do 28. rujna 2013., sadrži radove renomiranih stranih znanstvenika i mladih domaćih stručnjaka s područja romanske etimologije i geolingvistike (lingvističke geografije) te slavensko-romanskih jezičnih dodira.

ur. SKRAČIĆ, Vladimir

**Toponimija šibenskog otočja**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.



SAŽETAK

Ovo djelo, posvećeno toponimiji šibenskog otočja u užem smislu (bez murterskih i kornatskih otoka), ujedno je sedma i zadnja monografija o toponimiji zadarsko-šibenskih otoka. Knjiga je strukturirana na isti način kao i prethodna izdanja biblioteke *Onomastica Adriatica*. Sastoji se od triju osnovnih cjelina. U prvoj se opisuju zemljopisni, kulturni i povijesni čimbenici koji su vladali i vladaju na šibenskim otocima i njihov utjecaj na konstituiranja toponimije šibenskih otoka. U drugom dijelu monografije prezentiran je suvremeni toponomastički korpus s toponomastičkim kartama i kazalom, dok treći dio sadrži jezičnu analizu korpusa iz dijalektološke, etimološke i semantičko-distribucijske perspektive.

**SAŽETAK**

Ova knjiga zamišljena je kao zbir analitičnih studija o jeziku, tekstova koji su nastankom ili tematikom dominantno povezani sa 16. stoljećem, koji se u većoj ili manjoj mjeri mogu obilježiti i kao reformni. Pri tome je reformacija mišljena ne u ideološkom smislu evangelizma, već kao opći naziv kojim se obilježuje odmak od dominantne ideologije i provođenje opće filološke, sakralne i društvene reforme, koja je u razdoblju 16. stoljeća bila naglašeno izražena u okviru evangeličkih pokreta, ali i znatno obilježena granicama i zonama hibridnosti kultura, čija je graničnost također iznjedrila konkretne filološke akcije.

**ČUPKOVIĆ, Gordana****Jezik i reformacija: ogledi iz dijakronijske sintakse i semantike**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2017.

**SAŽETAK**

Ova knjiga sadrži pregled osnovnih pojmova stilistike, raščlambu funkcionalne uporabe jezičnih jedinica na leksičkoj, morfološkoj, tvorbenoj i sintaktičkoj razini te analizu osnovnih jezičnih obilježja funkcionalnih stilova suvremenog ruskog jezika. Udžbenik donosi pregled stilske uporabe sinonima, antonima, homonima, dijalektizama itd. te emotivnog i stilski obilježenog leksika. Analizira se stilistički potencijal rječotvornih morfema i tvorbenih modela te funkcionalno-stilska markiranost pojedinih morfoloških kategorija i sintaktičkih konstrukcija. Opisuju se osnovna jezična obilježja funkcionalnih stilova suvremenog ruskog jezika, izdvajaju se sličnosti i razlike koje postoje među funkcionalnim stilovima na leksičkoj, morfološkoj, tvorbenoj i sintaktičkoj razini. Osim što donosi pregled teorijskih spoznaja, udžbenik sadrži zadatke i vježbe.

**RADČENKO, Marina****Praktičesaja stilistika ruskog jezika: učebnoe posobie**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2017.



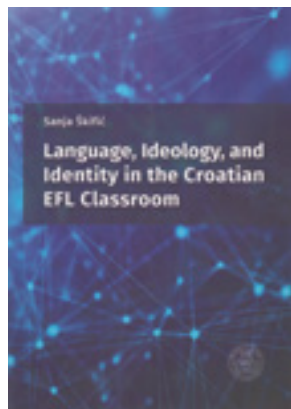
ur. BOŽIĆ, Rafaela i KUVAC LEVAČIĆ, Kornelija

**Zadarski filološki dani VI**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2017.



ŠKIFIC, Sanja

**Language, Ideology and Identity in the Croatian  
EFL Classroom**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2017.



SAŽETAK

Bijenalna Međunarodna znanstvena konferencija *Zadarski filološki dani 6*, koja se 25. i 26. rujna 2015. godine održavala na Sveučilištu u Zadru, Odjelu za kroatistiku i slavistiku i u Novalji na otoku Pagu, bila je usredotočena na pet središnjih tema. Oko njih su se okupili i radovi koje danas čitamo u zborniku. Ukupno ih je 34, a raspoređeni su prema cjelinama: Hrvatska, ruska i ostale slavenske filologije danas (10 radova); Hrvatski jezik i književnost zadarskoga područja u 17. stoljeću (4); Vode u književnosti i jezikoslovlju (10); Marko Fotez i Marija Crnobori (3) i Vesna Parun (7 radova).

SAŽETAK

Ova knjiga važan je doprinos interdisciplinarnom području istraživanja te prikazuje, kroz istraživanje jezičnih ideologija u hrvatskim EFL učionicama, kako poučavanje engleskog jezika može biti analizirano u sociolingvističkim studijama, a također kako sociolingvističke studije doprinose analizi poučavanja i učenja stranog jezika.

**SAŽETAK**

Udžbenik je namijenjen za rad na pred-diplomskom studiju ruskog jezika (razina jezika B1). Prvi dio udžbenika donosi minimalne teorijske informacije o sintaksi ruskog jezika uz velik broj vježbi, a drugi dio donosi detaljan pregled najvažnijih etapa razvoja sintakse kao znanstvene discipline.

**BOŽIĆ, Rafaela i ĆUTO, Eugenija**

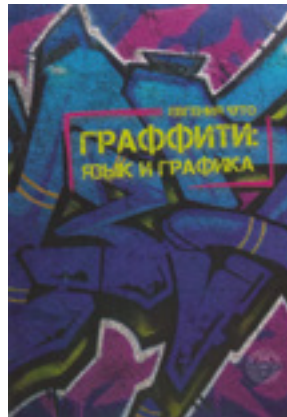
**Sintaksis ruskoga jezika: prostoe i složnoe predloženie: (sovremennoe sostojanie i istoričeskoe razvitie): učebnik / Sintaksa ruskoga jezika: jednostavna i složena rečenica: (pogled u povijest i sadašnjost): udžbenik**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2017.

**SAŽETAK**

Monografija ima zadatak popularizirati provedeno znanstveno istraživanje. Fenomen grafita često je bio predmet analize mnogih, mahom socioloških studija. Prema uvriježenom mišljenju, pisanje grafita društveno je neprihvatljivo, smatra se huliganstvom, osuđuje se i kažnjava. Autorica pristupa analizi grafita na potpuno nov način: fokusirajući se na leksički izričaj i grafički izgled tekstnih poruka, analizira se aktualno stanje i tendencije u razvoju jezika i društva na početku trećeg tisućljeća.

**ĆUTO, Eugenija**

**Grafiti: jezik i grafika**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2018.



ur. ŠIMIČIĆ, Lucija; ŠKEVIN, Ivana i VULETIĆ, Nikola

**Le isole linguistiche dell' Adriatico**  
Zadar: Sveučilište u Zadru; Rim: Aracne editrice, 2018.

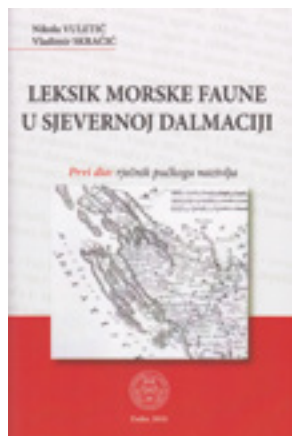


#### SAŽETAK

Cilj je ove uredničke monografije pružiti uvid u postojeće stanje očuvanosti jezika u jadranskim jezičnim otocima, ali i procesima sociolingvističke transformacije ovih zajednica te analizirati određene čimbenike zaslužne za očuvanje, odnosno gubljenje jezičnih otoka Jadrana. Monografija je strukturirana na način da je nakon (uredničkog) uvodnog poglavlja po jedno poglavlje posvećeno razmatranju sociolingvističke situacije u sljedećim zajednicama: istrorumunjskoj, istriotskoj, istrovenetskoj, arbanaškoj, zaratinskoj, arbereškoj, moliškohrvatskoj i okcitskoj.

VULETIĆ, Nikola i SKRAČIĆ, Vladimir

**Leksik morske faune u sjevernoj Dalmaciji,**  
**prvi dio: rječnik pučkoga nazivlja**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2018.



#### SAŽETAK

Ova knjiga prvi je dio studije posvećene leksiku morske faune u sjevernoj Dalmaciji. U njoj se, u obliku rječnika, donose pučki nazivi za morske životinje, prikupljeni u 73 mjesta u sjevernoj Dalmaciji, na svim naseljenim otocima, od Paga i Premude do Krapnja, a na obali od Novigrada do Rogoznice. U rječniku je sva građa prostorno određena i etimološki obrađena. Drugi dio studije imat će oblik jezičnog ili lingvističkog atlasa.

**SAŽETAK**

Ova je knjiga nastala kao plod višegodišnjeg autoričina rada i istraživanja u arhivima, knjižnicama i muzejima Dalmacije. Namijenjena je istraživačima različitih usmjerenja, ponajprije povjesničarima i talijanistima, koji znanstveno istražuju starije arhivalije i tiskovine na talijanskom jeziku. Knjiga je također plod autoričina višegodišnjeg iskustva u transkribiranju i prevođenju mnogobrojnih povijesnih dokumenata različite tematike, književnih i putopisnih rukopisa pisanih na talijanskom jeziku te razrađenih inačica autoričnih radova tiskanih na hrvatskom i talijanskom jeziku nastalih na temelju izlaganja na međunarodnim skupovima u Hrvatskoj, Italiji i drugim zemljama u kojima su održani.

**SAŽETAK**

Znanstveni radovi u ovoj publikaciji bave se problematikom prevođenja i tumačenja u jezično umreženom i multikulturnom svijetu te iz različitih aspekata osvjetljavaju ulogu prevoditelja kao interkulturnog posrednika između njegovih radnih jezika i radnih kultura. Samo takav prevoditelj može udovoljiti zahtjevima suvremenih funkcionalističkih translatoških teorija.

ŠIMUNKOVIĆ, Ljerka

**Problematika prevođenja povijesnih dokumenata na talijanskom jeziku**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2018.



ur. KUČIŠ, Vlasta i BEGONJA, Helga

**Translation, Transkulturalität und Mehrsprachigkeit**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2018.



ur. HADŽIHALILOVIĆ, Sandra i ĆUTO, Eugenija

**Nastava stranih jezika – suvremeni pristup, teorija i praksa:**  
zbornik radova posvećen Vesni Krneti, prof., višoj lektorici  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2019.



MARKOVIĆ, Irena

**Govori grada Zadra: s rječnikom romanizama**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2019.



SAŽETAK

Riječ je o zborniku koji je posvećen prof. Vesni Krneti, višoj lektorici. Radovi se bave različitim temama suvremene metodike stranih jezika. Niz je tema i pristupa o kojima pišu autori pojedinih tekstova: primjena kognitivne lingvistike, uloga elektroničkih medija u obrazovanju i učenju na daljinu, interkulturalna kompetencija u nastavi i sl. Djelo je namijenjeno metodičarima i nastavnicima stranih jezika kao i studentima.

SAŽETAK

Kako su govorili ili govore stariji govornici, a kako oni mlađi? Koliko se razlikuju? Koliki je utjecaj talijanskog/mletačkog/delmatskog na današnji govor Zadra? Autorica knjigu započinje povratkom u prošlost i prepoznavanjem raznih kulturno-povijesnih utjecaja na sam grad. Potom slijedi niz idioma koji su u prošlosti utjecali na govor grada Zadra uz prikaz njihovih jezičnih obilježja na svim jezičnim razinama. Iz prikupljenog korpusa dobivenog intervjuima autorica u rječniku donosi romanizme koji su se zadržali u govoru starije i mlađe generacije te na kraju nastoji definirati govor grada Zadra i njegov budući razvoj.

## SAŽETAK

Knjiga se sastoji od dvaju dijelova: I. Izbor natpisa s komentarom; II. Razvoj republičkog latinskog. U prvom je dijelu izbor od stotine latinskih natpisa iz doba republike s iscrpnim filološkim komentarom (historijskogramatičkim i općenito jezičnim, ortografskim, realno-povijesnim, paleografskim itd.). Izbor je načinjen tako da budu zastupljene sve vrste što cjelovitije sačuvanih natpisa iz svakog razdoblja republike, kao i da na njima budu predstavljene gotovo sve jezične posebnosti republičkog latinskog, uključujući sve potvrđene republičke dijalekte. Uz svaki je natpis, naravno, navedena numeracija CIL, ILS i ILLRP, te je dodan popis pripadne literature. Drugi je dio posvećen postanku latinske abecede, pretklasičnoj ortografiji i historijskom razvoju latinske fonetike i morfologije od prvih natpisnih potvrda latinskoga do kraja republičkog doba. Naglasak je dan na epigrafski latinski, ali opisane su i sve bitne karakteristike arhajskog latinskog općenito. Natpisi su u prvom dijelu numerirani, a drugi dio podijeljen je na paragrafe, tako da su u komentarima uz natpise brojne referencije na paragrafe iz drugog dijela, i *vice versa*, u drugom su dijelu referencije na natpis. Zato se udžbenik može početi čitati bilo od prvog, bilo od drugog dijela. U dodatku su *index verborum* (uz referencije na oba dijela), popis važnije, uglavnom novije literature i zemljovid Italije koji prikazuje provenijenciju odbačenih natpisa.

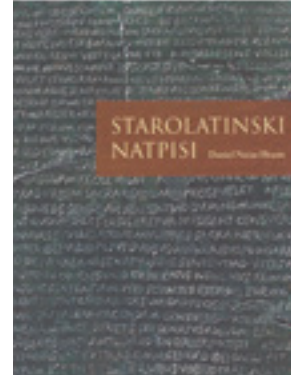
## SAŽETAK

Zbornik radova s Međunarodnoga skupa *Zadarski filološki dani 7* sadrži 29 radova 34 autora i podijeljen je u četiri tematske cjeline koje su osmišljene da bi se njima obuhvatila aktualna književna i lingvistička slavistička i kroatistička pitanja te potaknula istraživanja koja se tiču književnosti i jezika zadarskog područja. Prva je tematska cjelina Deklaracija o nazivu i položaju hrvatskog književnog jezika, druga – Jezik i književnost zadarskog područja (s naglaskom na 18. st.), treća – Fantastika i mistika u slavenskim književnostima i četvrta – Suvremene lingvističke teorije i slavistika. Radovi u zborniku pisani su na hrvatskom, poljskom, ruskom, makedonskom i srpskom jeziku.

## NEČAS HRASTE, Daniel

## Starolatinski natpisi

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2019.



ur. BOŽIĆ, Rafaela; HADŽIHALILOVIĆ, Sandra i LISAC, Josip

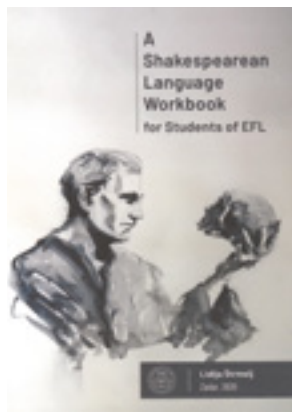
## Zadarski filološki dani VII

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2019.



ŠTRMELJ, Lidija

**A Shakespearean language workbook: for students of EFL**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2020.



SAŽETAK

Priručnik sadrži 150 zadataka u kojima se obrađuju svi aspekti Shakespeareova jezika od slovanja, pravopisa, tvorbenih i leksičkih obrazaca, morfoloških i sintaktičkih struktura te inovacija u sami riječnik engleskog jezika. Rabi se za praćenje kolegija Introduction to Shakespeare's language na preddiplomskom studiju engleskog jezika, koji pomaže rasvijetliti praktične aspekte poznavanja Shakespeareova jezika pri prevođenju njegovih djela, ali i općih kulturoloških elemenata na hrvatski jezik što je u fokusu ovog djela. Kako sadrži veliki broj strukturiranih zadataka, primjeren je za studente na različitim razinama koji proučavaju aspekte povijesnog razvoja engleskog jezika i jezičnih promjena.

BALENOVIĆ, Katica

**(Među)jezikom do inoga jezika:  
kako ovladati engleskim članom**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2020.



SAŽETAK

Osvješćivanje postojanja jezičnih sredstava za izražavanje kategorija određenosti/neodređenosti, kao i istraživanje postupaka i obrasca za bolju identifikaciju tih kategorija, a time i bolje usvajanje članova na engleskom jeziku, bitno je u nastavnom procesu jer su to kategorije koje mogu dovesti do nesporazuma u komunikaciji. S obzirom na to da je dobro poznavanje engleskog jezika dana *conditio sine qua non*, primijenjena istraživanja kojima je moguće unaprijediti nastavnu praksu imaju osobitu vrijednost. Stoga će ova monografija dobro doći svima u procesu proučavanja i učenja engleskog jezika, a teorijski i metodološki dio može poslužiti i za bolje razumijevanje stranih jezika.

**SAŽETAK**

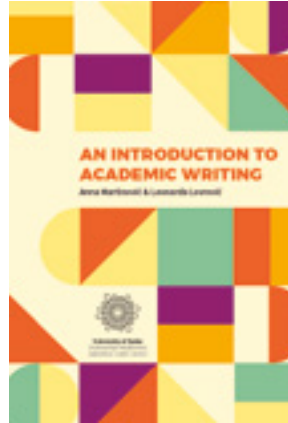
Ovaj udžbenik uvod je u akademsko pisanje i namijenjen je studentima prve godine preddiplomskog studija anglistike kao i drugim studentima kojima je potrebno razvijati vještine akademskog pisanja na engleskom jeziku. Udžbenik je napisan s ciljem da studenti razvijaju vještinu akademskog pisanja kroz jednostavnije aktivnosti koje postupno vode prema sve složenijim. Naime, postojeća literatura često je nedostatna i prezahtjevna za studente engleskog jezika na ovom stupnju učenja jer su njihove vještine akademskog pisanja često slabo razvijene. Budući da je akademsko pisanje vještina kojom se studenti trebaju koristiti tijekom svih godina studija, potrebno ju je sustavno razvijati od samog početka, a vjerujemo da će ovaj udžbenik tomu pridonijeti.

**SAŽETAK**

*Phono-phoné* je prvi udžbenik objavljen na hrvatskom jeziku koji donosi pregled razvoja i podjelu opće fonetike i fonologije, opis francuskog fonološkog sustava te osvrt na prozodijski sustav francuskog jezika. U udžbeniku se prikazuje aktualizirana verzija francuskog fonetskofonološkog sustava koja uzima u obzir govorni i pisani jezični modalitet ne zanemarujući istovremeno teorijski opis jezika kroz perspektivu kognitivnih operacija koje govornik izvodi dok se koristi tim jezikom. Namijenjen je studentima različitog predznanja francuskog jezika, svima koji uče francuski kao strani jezik te nastavnicima francuskog jezika, ali i onima koji se bave fonetikom i/ili fonologijom romanskih jezika na općenitijoj razini.

MARTINOVIĆ, Anna i LOVROVIĆ, Leonarda

**An Introduction to Academic Writing**  
Zadar: University of Zadar, 2020.



LUKEŽIĆ ŠTORGA, Maja i VODANOVIĆ, Barbara

**Phono-phoné: udžbenik iz fonetike i fonologije francuskog jezika**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2021



ŠKEVIN RAJKO, Ivana

**Deset lekcija iz lingvistike za talijaniste**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2021.



SAŽETAK

Udžbenik *Deset lekcija iz lingvistike za talijaniste* uvodi studentice i studente u osnovne pojmove i teorije o jeziku, osigurava im temeljna znanja u vezi s jezičnim razinama i lingvističkim disciplinama, prikazuje im pojedine modele njegove analize, tumači vezu jezika i društvene stvarnosti te njegove promjene u odnosu na prostor, društvo i komunikacijsku situaciju. Udžbenik također omogućuje pregled razdoblja formiranja i ujedinjenja talijanskog jezika kroz društvene, ekonomske i demografske okolnosti u Italiji te njihov utjecaj na uporabu i razvoj talijanskog jezika danas.

PAVIĆ PINTARIĆ, Anita i ŠKIFIĆ, Sanja

**Prostor i kretanje u govorima zadarskoga kraja**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2021.



SAŽETAK

Zadarski je prostor geografski raznolik, a raznolikost se očituje i u govorima zadarskog kraja te posebno u percepciji prostora. Orijentacija stanovnika Zadra često se oslanja na određene znamenitosti, institucije, bivše poznate trgovine, poduzeća koja više ne rade, na položaj mora, Sunca, Velebita ili neku točku koja je za ljude na tom prostoru važna. Knjiga je strukturirana na sljedeći način: u teoretskom se poglavlju prikazuju dosadašnja promišljanja i rasprave o prostoru i kretanju, ljudskom djelovanju i komunikaciji u prostoru, potom se prikazuje jezikoslovni pristup proučavanju izraza za prostor. Nakon toga slijedi prikaz obilježja govora zadarskog kraja s posebnim osvrtom na imenovanje prostora. U središnjem dijelu knjige obrađuju se imenice, prijedlozi, prilozi kao prostorne riječi, glagoli kretanja itd. Na kraju se nalaze rezultati upitnika o poznavanju i upotrebi utvrđenih izraza za prostor i kretanje koji je proveden među stanovnicima zadarskog kraja. Ciljevi su ove knjige višeslojni, s jedne strane, prikazati koji se izrazi za prostor i kretanje u njemu rabe u govorima zadarskog kraja, a s druge strane, pokazati pristupe s pomoću kojih se mogu analizirati ovi izrazi ako se promatraju kao jezična sredstva koja nam omogućavaju komunikaciju o prostornim dimenzijama koje pružaju uvid u to kako doživljavamo prostor.

## SAŽETAK

*Kornati kad su bili Kurnati* Vladimira Skračića trajni je i neizbrisiv doprinos razumijevanju i kurnatske i ukupne hrvatske otočne kulture i njezinih posebitosti. Kao jedan od posljednjih Kurnatara, autor nam donosi kurnatsku rič iz čudesnog kurnatskog mikrokozmosa. Skračić živi Kurnate na dvjema krajnjim točkama otočnog i životnog klatna – kao autentični Kurnatar i kao iskusni kurnatski znanstvenik. Ova knjiga nastaje kao poslanje autora, autentičnog Kurnatara i Murterina, koji projicira literarizirano sjećanje na arhipelaški zavičaj i kulturu u iščezuću. U tom hambaru osobnih memorabilija, svjedočanstava o ljudima i događajima, zapisa o znanjima i vještinama, objašnjenja pojmova i sintagmi, toponima i antroponima, krije se čudesni svijet onih nedavnih Kurnāt, kojem ova knjiga daje mitska svojstva. Vrijednost ove knjige nadilazi svaki dosadašnji pokušaj afirmacije rubne, lokalne i, po svemu sudeći – efemerne kurnatske kulture. Golemo ljudsko i znanstveno iskustvo jednog prostora ovdje je sažeto u „malu enciklopediju“ kakvu hrvatska publika još nije imala prilike vidjeti.

## SAŽETAK

Predmet je knjige uočiti i istaknuti spregu stabilno i dinamički ustrojenih elemenata u terminologiji relevantnih za definiranje metodologije terminološkog opisa u strukovnom prevođenju. Namjera je bila opisati mjesto terminoloških jedinica unutar stabilnih obrazaca rečeničnih jedinica, njihovu predvidljivost, ali i mogućnosti izbora u okviru potencijalne varijabilnosti. U prvom se dijelu knjige sintetiziraju razvoj i dosezi terminološke teorije s obzirom na njihovu ulogu u strukovnom prevođenju. U drugom se dijelu knjige iznosi pregled temeljnih načela diskursno utemeljena terminološkog opisa prilagođenog prevoditeljima. U središtu je opisa kompleksnost terminoloških znakova, prije svega nestabilnost njihove referencije, što naglašava potrebu prevoditelja za poznavanjem diskurzivnog aspekta jezika odnosno uvjeta u kojima se odvija iskaz. Treći dio knjige posvećen je diskursnoj ulozi pridjeva u specijalizaciji značenja terminoloških jedinica. Obradene teme otvaraju nove poglede na dinamično modeliranje specijaliziranog znanja i doprinosi izgradnji višejezičnih terminoloških resursa.

## SKRAČIĆ, Vladimir

**Kòrnati kad su bili Kurnāti:  
intimni leksikon prošlosti arhipelaga**

Zagreb: Školska knjiga;  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2021.



## GRČIĆ SIMEUNOVIĆ, Larisa

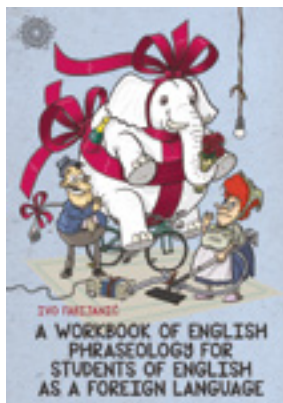
**Terminološki opis u službi stručnoga prevođenja:  
dinamično modeliranje specijaliziranoga znanja**

Zadar: Sveučilište u Zadru; Zagreb:  
Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, 2021.



FABIJANIĆ, Ivo

**A Workbook of English Phraseology for Students of English as a Foreign Language**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2022.



## SAŽETAK

Knjiga sadrži 11 zasebnih cjelina u kojima se s različitim aspekata prilazi specifičnostima frazeologije engleskog jezika. Djelo je zamišljeno kao dopuna redovnoj nastavi iz frazeologije engleskog jezika, a uključuje teoretske i praktične zadatke. U prvom poglavlju obrađuje se osnovna terminologija iz opće i engleske frazeologije. Drugo poglavlje bavi se terminološkim i klasifikacijskim pitanjima u frazeologiji, u općoj frazeologiji i frazeologiji pojedinih jezika. Treća cjelina donosi zadatke kojima se nastoji utvrditi teoretsko gradivo, odnosno vježbe prepoznavanja specifičnih vrsta (i podvrsta) frazeoloških jedinica prema pojedinim pristupima njihova razvrstavanja. U četvrtom poglavlju naglasak je stavljen na hrvatsku i rusku podjelu frazema na materijalu engleskih i hrvatskih frazema. Peto poglavlje donosi zadatke čiji je cilj osvještavanje, učenje i upamćivanje frazema sa specifičnim konstitutivnim elementima. U šestom, sedmom i osmom poglavlju nalaze se zadatci u kojim se uvijek bavi prepoznavanje frazema u kontekstu njihove specifične uporabe i funkcije. U devetom poglavlju obrađeni su frazemi u području njihova neverbalnog prikazivanja i uporabe s pomoću slika, ilustracija i simbola. Deseto poglavlje bavi se pitanjima prevođenja frazeoloških jedinica i stupnjeva prijevodne ekvivalencije poslovice u različitim europskim jezicima prema sličnostima ili razlikama. Posljednje, jedanaesto poglavlje uvodi studente u postupke pretraživanja frazema unutar određenih računalnih korpusa.

**SAŽETAK**

Ova je knjiga nastala kao rezultat bavljenja problematikom Hrvatskog jezika u srednjim trgovačkim, ekonomskim i upravnim školama s gledišta metodike hrvatskog jezika. Dijelom je rezultat autorova angažmana u okviru izrade doktorske disertacije *Prilagodbenost nastave hrvatskoga jezika učenicima srednjih trgovačkih, ekonomskih i upravnih škola*, a dijelom iz njegovih novijih istraživačkih rezultata iz iste znanstvene problematike. U njoj je korišten materijal prikupljen tijekom istraživanja prilagodbenosti okvirnog programa i nastave Hrvatskog jezika učenicima iz obrazovnog područja ekonomije, trgovine i poslovne administracije.

Ova je knjiga namijenjena nastavnicima hrvatskog jezika u srednjim strukovnim školama, studentima kroatistike, ali i budućim priređivačima kurikula, odnosno nastavnog plana i programa Hrvatskog jezika te priređivačima udžbenika materinskog jezika za srednje strukovne škole. Iako se ovo istraživanje bavi problematikom Hrvatskog jezika u srednjim trgovačkim, ekonomskim i upravnim školama, metodologija i načela uvažavanja specifičnih potreba pojedinih zanimanja mogu se primijeniti na svako obrazovno područje.

**SAŽETAK**

Svaki je standardni jezik propisan normama, tako da se točno zna što ulazi u standardni jezik, a što ne ulazi. Njegovi funkcionalni stilovi uz dio koji je povezan sa standardnim jezikom sadrže i dio koji je njihova osobina, koji jedan funkcionalni stil razlikuje od drugoga. Problematika ove knjige se povezuje s položajem, funkcijama i obilježjima razgovornog stila. Da bi se ona mogla bolje razumjeti, nužno je razlučiti, a onda i definirati sljedeće pojmove: razgovorni jezik, razgovorni stil te razgovorni stil standardnog jezika. Knjiga prikazuje rezultate istraživanja razgovornog stila koji se realizira u okvirima neslužbene, neobvezatne komunikacije. Sadržaj je ponajprije namijenjen studentima koji slušaju kolegije povezane s temama opće i hrvatske standardologije i funkcionalne stilistike, znanstvenicima koji proučavaju hrvatski standardni jezik i njegove funkcionalne stilove, kao i svima koje zanima funkcionalna stilistika općenito.

**MILETIĆ, Josip**

**Hrvatski jezik u izobrazbi stručnjaka iz obrazovnog područja ekonomije, trgovine i poslovne administracije**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2022.

**VRSALJKO, Slavica**

**O značajkama razgovornog stila hrvatskoga jezika**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2022.



# književnost

## SAŽETAK

U znanstvenoj monografiji o književnom kritičaru, povjesničaru književnosti, prevoditelju, književnom posredniku, novinaru i književniku Arsenu Wenzelidesu (1883. – 1940.) analizira se opsežan Wenzelidesov rad u hrvatskoj književnosti, napose tijekom razdoblja hrvatske moderne. Raščlamba ističe doprinos Wenzelidesa ostvarenju postavljenih smjernica u programu mladih koje se očituju u nizu članka i kritika u hrvatskoj književnosti, u nizu studija o hrvatskim suvremenim piscima (nezaobilazne su u proučavanju hrvatske književnosti moderne, njegove studije o Vojnoviću, Begoviću, Nazoru, Šimunoviću, Matošu i Domjaniću). Ističu se i njegovi brojni posrednički članci i prijevodi iz europskih literatura, osobito talijanske iz koje prevodi tekstove Antonija Fogazzara, Giosue Carduccija i D'Annunzija, a 1909. za *Savremenik* prevodi *Manifest futurista* koji je T. F. Marinetti bio uputio vodećim nacionalnim književnim časopisima, pa tako i našem *Savremeniku*. Wenzelidesova se bogata književna ostavština klasificira ponajprije kronološki (suradnja u periodcima), a potom i žanrovski. U tekstu se ističe razvitak njegova kritičkog diskursa od prvih radova (1900. do 1902.) do kritičarske i posredničke afirmacije u dubrovačkim periodicima *Srđ* i *Crvena Hrvatska* 1903. te zagrebačkom *Vijencu* 1903. i suradnja u *Savremeniku*. Rad donosi i žanrovsku klasifikaciju zbog raznolikosti njegova opusa te se prosuđuju njegovi književno-kritički tekstovi, književno-povijesni, prevodilaštvo, posredništvo iz stranih literatura, polemike, beletristika i publicistika.

BACALJA, Robert

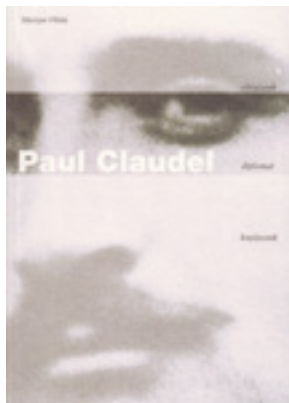
## Književni rad Arsena Wenzelidesa

Zagreb: Erasmus naklada; Zadar: Sveučilište u Zadru, 2006.



OBLAK, Marijan

**Paul Claudel: obraćenik, diplomat, književnik**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2006.



ur. BALDASSARRI, Guido; JAKŠIĆ, Nikola i NIŽIĆ, Živko

**Književnost, umjetnost, kultura između dviju obala Jadrana / Letteratura, arte, cultura tra le due sponde dell'Adriatico: zbornik radova s međunarodnog znanstvenog skupa Zadar-Nin, 3. – 4. studenoga 2006. / atti delle giornate di studio, Zara-Nona, 3 – 4 novembre 2006.**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2008.



SAŽETAK

Djelo mons. Oblaka stručan je i znanstveni prikaz ličnosti P. Claudela objavljen o 50. obljetnici njegove smrti. Claudelov genij opisan je u duhu katolištva i katoličkog misticizma koji prožimaju glavne uloge kojima je Claudel označio epohu početka 20. stoljeća. Autor razmatra i posebno dokumentira Claudelov duhovni razvitak, period diplomatske službe, a osobitu pozornost posvećuje njegovu književnom stvaralaštvu. Sustavno je predstavljen Claudelov kazališni izričaj pod utjecajem duboke religioznosti koji čini sintezu europske i azijske dramatike. Donoseći i stajališta eminentnih hrvatskih autora, djelo je znatan prilog poznavanju Claudela u Hrvatskoj i doprinos širenju interesa za ovog svestranog umjetnika.

SAŽETAK

Zbornik radova posvećenih književnosti, umjetnosti i kulturi između dviju obala Jadrana primjer je međunarodnih i interdisciplinarnih susreta, na kojima se raspravljaju pojedinačni problemi i specijalističke teme, a svakako pridonosi razumijevanju i naše kulturne baštine, pogotovo što je dijelom sagledana iz inozemne, europske perspektive (odnosno barem sa susjedne obale, s kojom su i najodređenije povijesne veze). Okupljajući po šest znanstvenih priloga s talijanske i s hrvatske strane (a sudionici svi potječu s padovanskoga, odnosno zadarskog sveučilišta) zbornik se bavi širokim područjem motiva, ali većina njih ima ishodište u jadranskom bazenu, a pretežan dio raspravlja o hrvatsko-talijanskim jezičnim, književnim i likovnim vezama. *(Iz recenzije)*

## SAŽETAK

Zbornik radova donosi izlaganja na njemačkom jeziku s druge godišnje konferencije Udruženja germanista jugoistočne Europe održane u Zadru od 20. do 22. studenog 2008. Radovi su podijeljeni u tri središnje cjeline: jezikoslovlje, znanost o književnosti i kulturologija. Okvirna tema konferencije bila je putovanje, odnosno mobilnost i kontakt: odnos njemačkog jezika, književnosti i kulture prema prostoru jugoistočne Europe. (*Iz recenzije*)

## KABIĆ, Slavija i LOVRIC, Goran

**Mobilität und Kontakt. Deutsche Sprache, Literatur und Kultur in ihrer Beziehung zum sudosteuropaischen Raum**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2009.

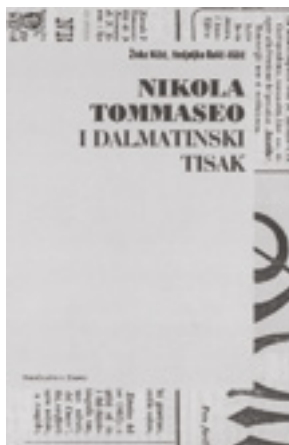


## SAŽETAK

Nikola Tommaseo, rođen u Šibeniku 1802., umro u Firenzi 1874., najpoznatiji je i najznačajniji književnik i intelektualac iz naših krajeva koji se visoko afirmirao u Italiji i u Europi. Svojim *Iskricama* na hrvatskom jeziku oduševio je vodeće hrvatske ilirce. Politički angažiran, Dalmaciju nije vidio u risorgimentalnoj Italiji, već autonomnu unutar Austro-Ugarske. Pet radova u knjizi prate njegovu nazočnost u dalmatinskom, prvenstveno zadarskom tisku za života i poslije (od prvog članka u "La gazzetta di Zara" iz 1840., do članaka u "Il giornale di Dalmazia" iz 1943.) Obradeno je četrdesetak novina i časopisa, prvenstveno na talijanskom jeziku; dolazi se do zanimljive slike ovog egzotičnog Šibenčanina u kojemu, uz ostalo dominiraju altruizam, domoljublje izgnanstva i vjera.

## NIŽIĆ, Živko i BALIĆ-NIŽIĆ, Nedjeljka

**Nikola Tommaseo i dalmatinski tisak**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2009.



ur. BALIĆ-NIŽIĆ,, Nedjeljka; JAKŠIĆ, Nikola; NIŽIĆ, Živko

Književnost, umjetnost, kultura između dviju obala Jadrana /  
Letteratura, arte e cultura tra le due sponde dell'Adriatico  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2010.

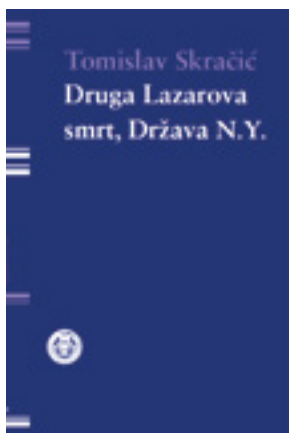


#### SAŽETAK

Zbornik sadrži radove sa IV. međunarodnog znanstvenog skupa održanog 25. rujna 2008. u Zadru. Skup je rezultat dugo-godišnje suradnje Sveučilišta u Padovi i Sveučilišta u Zadru, koja se odvija kroz različite oblike. Jedan od najvažnijih oblika ove uspješne suradnje jesu znanstvena istraživanja i proučavanje književnih i kulturnih dodira i prožimanja između dviju obala Jadrana. Teme priloga u ovom zborniku pokazuju kako su i na IV. skup zadarski i padovanski stručnjaci dali vrijedan doprinos poznavanju povijesti, književnosti, umjetnosti i kulture na Jadranu.

SKRAČIĆ, Tomislav

Druga Lazarova smrt, Država N. Y.  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2011.



#### SAŽETAK

Kazati za ovaj rukopis da on nudi čitanje romana *Američka tragedija* američkog romanopisca T. Dreisera samo djelomice opisuje autorov uradak. Naime, pored toga što Skračić ispisuje uvjerljivu interpretaciju teksta, on ga pozicionira unutar tradicije pikaro romana nakon što je tu istu tradiciju postavio u filozofijsko-književnoteorijsko obzorje zapada. Ocrtavši glavne silnice te tradicije, on svoju interpretaciju izvodi u stalnom i dojmljivom intertekstnom dijalogu u kojem sudjeluju predstavnici niza europskih nacionalnih književnosti. Stoga se doista može ustvrditi da je riječ o egzemplarnoj komparatističkoj studiji koja treba, kao što autor kaže, „jednu posebnu heuristiku koja za polazište ima konkretan slučaj a za cilj jednu općenitiju pretpostavku.“ Konkretn slučaj Dreiserova romana je iščitavan s osjećajem za književni artefakt, dok se cilj realizirao iscrpnim opisom strukture žanra, ali i njegovih povijesnih mijena i funkcija koje je imao u različitim društveno- kulturnim sredinama.

**SAŽETAK**

Vidljivo je da su pretpostavke, zaključci i spoznaje autora temeljene na rezultatima znanstveno-istraživačkog rada, odnosno na njegovu dugogodišnjem istraživačkom iskustvu u izradi stručnih i znanstvenih radova s područja teorije i književnosti. Pri izradi djela primjereno su korištene tuđe spoznaje, informacije, stavovi i zaključci koji su autoru poslužili za donošenje vlastitih stavova i zaključaka. Knjiga *Dubrovačke teme i portreti* Roberta Bacalje popunjava prazninu na području književnopovijesnog i komparativnog izučavanja hrvatske književnosti dubrovačkog kruga na razmeđu 19. i 20. stoljeća. Književnoteorijske i književnopovijesne teze koje donosi vrlo pozitivno, poticajno i djelotvorno unaprjeđuju znanstvene spoznaje o spomenutom segmentu hrvatske književnosti.

**BACALJA, Robert****Dubrovačke teme i portreti**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2011.

**SAŽETAK**

Filološki profil ovoga, cjelovitog, teksta Zoranićevih *Planina*, što ga je priredio Nikica Kolumbić, književni povjesničar, sveučilišni profesor i akademik, odgovara znanstveno-popularnim izdanjima djela starih hrvatskih pisaca: opremljen je tumačenjem okolnosti u kojima je roman nastao i njegovom interpretacijom te komentarima, izborom iz bibliografije, bilješkama i rječnikom. Knjiga je i svojevrsan hommage Sveučilišta u Zadru svojem dugogodišnjem profesoru i tekstologu čiji je prirediteljski posao obavljen stručnom umješnošću – strogošću filologa i lakoćom vrsnog književnog povijesnika. Nikica Kolumbić dokazuje i ovim izdanjem zašto je Zoranić bio jedan od najpopularnijih pisaca hrvatske renesanse.

**ZORANIĆ, Petar / priredio KOLUMBIĆ, Nikica****Planine**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2011.



TOMAS, Valter

Hrvatska književna baština u zadarskom tjedniku  
 „La Dalmazia“ (1845. – 1847.)  
 Zadar: Sveučilište u Zadru, 2011.



SAŽETAK

Ovaj znanstveno utemeljen rukopis obrađuje prijevode na talijanski hrvatskog folklora i hrvatske nefolklorne književnosti objavljene u zadarskom tjedniku *La Dalmazia*, a uz to istražuje prinose o hrvatskoj literaturi. Riječ je o poznavanju prevodilačke problematike, hrvatske i talijanske književnosti, hrvatskog i talijanskog jezika. *La Dalmazia* je donosila znatnih prijevoda naše književnosti, dok su Tomasove raščlambe potanke, lucidne i skladno ispisane. Tekst je u cijelosti metodološki svrhovit, jer njegov autor učinkovito slijedi prijevode na talijanski hrvatske pučke epske i lirske poezije iz tečaja u tečaj lista i uokviruje svoje prijevodoslovne raščlambe podacima o prepjevateljima. Na isti način obrađuje i talijanske verzije hrvatske autorske poezije, članke o hrvatskoj književnosti, suvremenoj i klasičnoj, te razmatra i prijevode naših pučkih poslovice i izreka. (Iz recenzije)

ĆUTO, Eugenija i MATEK ŠMIT, Zdenka

Knjiga dlja čtenija po ruskoj literaturu  
 Zadar: Sveučilište u Zadru, 2013.



SAŽETAK

Čitanka iz ruske književnosti *Knjiga dlja čtenija po ruskoj literaturu* obrađuje deset odabranih tekstova desetorice istaknutih autora ruske književnosti, odnosno obuhvaća razdoblje od klasicizma preko romantizma, realizma do modernizma i avangarde s njezinom zalaznicom. Nakon dijela u kojem se iznose podatci o autoru (kratka biografija, stvaralačke faze i osnovne karakteristike njegove poetike) slijedi tekst ili odlomak teksta s obilježenim naglascima, rječnikom i zadacima.

## SAŽETAK

Distopije su žanr koji je poseban procvat doživio u 20. stoljeću, a čini se da ni u ovom stoljeću ne gubi na popularnosti. Ipak, znanstvena je literatura o njemu manjkava – poglavito u području istraživanja njegove poetike. Najbolja i najvažnija djela ovog žanra vrhunski su umjetnički uradci i naša spremnost da detaljno analiziramo njihov umjetnički aspekt vrlo često dovodi do toga da ih razumijemo i poznamo samo djelomično. Zadatak je ove knjige govoriti o upotrebi jezika kao izražajnog sredstva u distopijskim romanima.

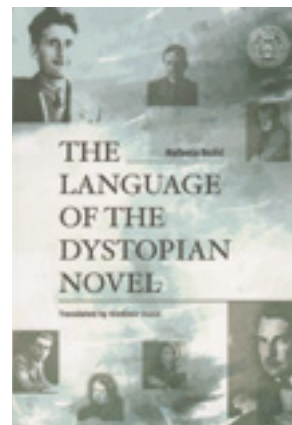
BOŽIĆ, Rafaela

## Distopija i jezik

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2013.

## The language of the dystopian novel

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2017.



## SAŽETAK

Zbornik sadrži radove sa VI. međunarodnog znanstvenog skupa održanog 5. i 6. studenoga 2010. u Zadru i Lovincu. Skup je rezultat dugogodišnje suradnje Sveučilišta u Padovi i Sveučilišta u Zadru, koja se odvija kroz različite oblike. Jedan od najvažnijih oblika ove uspješne suradnje jesu znanstvena istraživanja i proučavanje književnih i kulturnih dodira i prožimanja između dviju obala Jadrana. Teme priloga u ovom zborniku pokazuju kako su i na VI. skup zadarski i padovanski stručnjaci dali vrijedan doprinos poznavanju povijesti, književnosti, umjetnosti i kulture na Jadranu.

ur. BALIĆ-NIŽIĆ, Nedjeljka; BORSETTO, Luciana i JUSUP MAGAZIN, Andrijana

## Književnost, umjetnost, kultura između dviju obala Jadrana III.

/ Letteratura, arte, cultura tra le due sponde dell'Adriatico III

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2013.



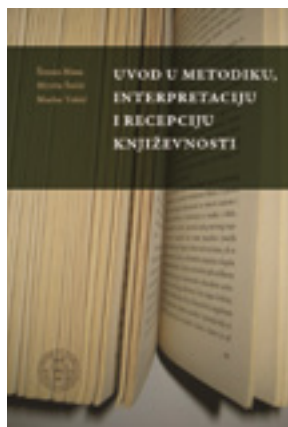
ur. BORSETTO, Luciana; BALIĆ-NIŽIĆ, Nedjeljka i  
NIŽIĆ, Živko

**Letteratura, arte, cultura italiana tra le due sponde dell'Adriatico**  
Zadar: Sveučilište u Zadru; Padova:  
Università degli Studi di Padova, 2014.



MUSA, Šimun; ŠUŠIĆ, Mirela i TOKIĆ, Marko

**Uvod u metodiku, interpretaciju i recepciju književnosti**  
Zadar: Sveučilište u Zadru; 2015.



## SAŽETAK

Zbornik sadrži radove međunarodnog znanstvenog skupa *Letteratura, arte, cultura italiana tra le due sponde dell'Adriatico* održanog u Padovi 9. studenoga 2007. Skup je jedna od aktivnosti ostvarenih u sklopu znanstveno-nastavne suradnje između Sveučilišta u Padovi i Sveučilišta u Zadru (odjeli za talijanistiku). Rezultati su suradnje brojne stipendije za zadarske studente i nastavnike, ciklusi predavanja padovanskih profesora u Zadru i četiri zbornika radova sa znanstvenih skupova organiziranih svake godine naizmjenično u Zadru i Padovi.

## SAŽETAK

Namjera je ovom knjigom na pregledan način približiti teorijsko značenje i praktičnu primjenu književno-metodičkog pojmovlja te potaknuti svijest o relevantnosti funkcionalnog znanja kao temelja napretka svih sudionika u procesu primanja i prenošenja književnih sadržaja. Kao prikladan metodičko-didaktičkometodološki rad ovaj udžbenik nastoji na sustavan i funkcionalan način izložiti programski relevantne sadržaje metodike, interpretacije i recepcije književnosti utemeljene na znanstvenim, stručnim i odgojnim načelima, pritom afirmirajući psihološke, pedagoške, metodičke, didaktičke, tehničke, a navlastito estetske zahtjeve, te autorski oblikovan u skladu s postavljenim ciljem, popraćen vlastitim sintezama i odabranim primjerima književnih tekstova bit će, nadamo se, poticajan za daljnja učenja i istraživanja na području književnosti.

**SAŽETAK**

Zbornik *Književnost, umjetnost, kultura između dviju obala Jadrana i dalje od mora* sadrži 34 rada s IX. međunarodnog znanstvenog skupa održanog 25., 26. i 27. listopada 2012. godine u Zadru i Preku posvećenog osnivaču zadarske talijanistike prof. dr. sc. Žarku Muljačiću. Skup je rezultat dugogodišnje suradnje Sveučilišta u Padovi i Sveučilišta u Zadru. Znanstvena istraživanja i proučavanje kulturnih dodira dviju obala Jadrana jedan su od najvažnijih oblika ove uspješne suradnje, o čemu svjedoče i radovi objavljeni u ovom zborniku.

ur. JUSUP MAGAZIN, Andrijana; BALIĆ-NIŽIĆ, Nedjeljka i BORSETTO, Luciana

**Književnost, umjetnost, kultura između dviju obala Jadrana i dalje od mora IV / Letteratura, arte, cultura tra le due sponde dell'Adriatico ed oltre IV**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.

**SAŽETAK**

Pod naslovom *Poredbeni dvogledi* okupljeno je deset komparativističkih studija iz hrvatske književnosti koje je autorica napisala u razdoblju od 2007. do 2015. godine. Uglavnom je riječ o referatima održanim na međunarodnim znanstvenim skupovima, naknadno objavljenim u časopisima ili zbornicima skupova, ali i o nekim dosad još neobjavljenim radovima. Premda su prigodna tematska ograničenja uvjetovala prividnu dekoncentraciju sadržaja, među tekstovima okupljenim u ovoj knjizi postoji i metodološko i predmetno jedinstvo. Prije svega, izuzev jedne studije iz starije hrvatske književnosti i jedne sasvim posebne, književno-animalističke teme, sve su interpretacije posvećene suvremenoj prozi, uglavnom romanu.

LEVANAT-PERIČIĆ,, Miranda

**Poredbeni dvogledi: iz hrvatske književnosti i kulture**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2017.



LISAC, Josip

**Izabrani spisi. O povijesti hrvatskoga književnog jezika**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, Ogranak Matice hrvatske u  
Zadru, 2017.



ur. MRDEŽA ANTONINA, Divna

**Vila, Pisnik i čatnici: zbornik radova sa znanstvenog skupa „Vila Slovinka’ Jurja Barakovića (1614- 2014)“**  
Zadar: Sveučilište; Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Filozofski fakultet Sveučilišta, 2017.



SAŽETAK

Knjiga *Izabrani spisi. O povijesti hrvatskoga književnog jezika* nastala je na temelju desetak autorovih prinosa, većinom već objavljenih. Prilozi su pisani od osamdesetih godina 20. stoljeća do novijeg vremena, a neki su u ovom djelu prvi put objavljeni. Prilozi se bave tematikom hrvatskog jezika od srednjega vijeka do 20. stoljeća, a obuhvaćena su sva stoljeća hrvatske književnosti do novog doba.

SAŽETAK

Knjiga sadrži 13 izvornih znanstvenih priloga hrvatskih i inozemnih znanstvenika o Barakovićevu spjevu. Riječ je o novim čitanjima žanrovskih i stilskih odrednica spjeva, tematske orijentacije djela, te ranonovovjekovnih specifičnosti u prikazu: motiva putovanja, melankolije, introspekcije, traume i likova. Novi su doprinos zbornika i dosad nepoznati dokumenti o Barakoviću koji bacaju više svjetla na razdoblje Barakovićevega života provedenog u Novigradu i tri dokumenta iz piščeva boravka u Šibeniku. Knjiga zbornika sadrži znanstvene priloge uglednih hrvatskih i inozemnih stručnjaka iz povijesti knjiženosti, književnih teoretičara i filologa.

## SAŽETAK

Temeljni je zadatak ove knjige pokušaj istraživanja na koji se način i u kojoj mjeri tekstovi još uvijek čitateljstvu intrigantnog i aktualnog Daniila Harmsa (pravim imenom Daniil Ivanovič Juvačov, rus. Juvačov, 1905. – 1942.) suodnose s prošlim referencijskim okvirom, kanonskim tekstovima ruskog realizma – slavne, hvaljene i cijenjene književnosti 19. stoljeća. Harms, pripadnik posljednje avangardne skupine, grupe Oberiu iz trećeg, kasnog avangardnog razdoblja, bliske europskom nadrealizmu i dadaizmu, svojim oblicima poriče, preispituje i nanovo vrednuje čitav ustroj klasične ruske književnosti koja u tradicionalnoj kulturnoj hijerarhiji predstavlja neprikosnoven vrhunac, uživajući u gotovo mitskom, nedodirljivom statusu.

MATEK ŠMIT, Zdenka

**San dviju crnomanjastih dama: Daniil Harms i ruska književna tradicija**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2018.

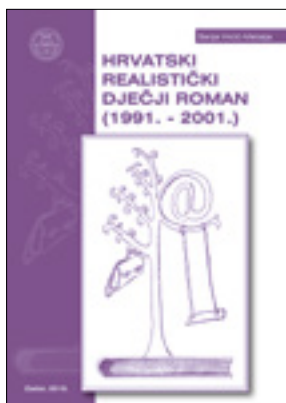


## SAŽETAK

Hrvatski dječji roman, bez obzira na to što je jedna od najistraživanijih vrsta dječje književnosti te vrlo složen poetički problem, postavlja uvijek iznova različite mogućnosti iščitavanja i usustavljanja. Vođeni spoznajom o nepostojanju ujednačenog terminološkog kao i klasifikacijskog instrumentarija povezanog s njegovom interpretacijom i podjelom, autori su ovu knjigu usmjerili na jedan njegov segment, točnije, na realistički romaneskni korpus dvadesetih godina prošlog stoljeća, uvažavajući pritom spoznaju o prožimanju društvene, u odabranom vremenskom presjeku izmijenjene, i književne stvarnosti na koju se prethodna višestruko projicira.

VRCIĆ-MATAIJA, Sanja

**Hrvatski realistički dječji roman (1991. – 2001.)**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2018.



BOŽIĆ, Rafaela

**Sintaksa i stih**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2018.

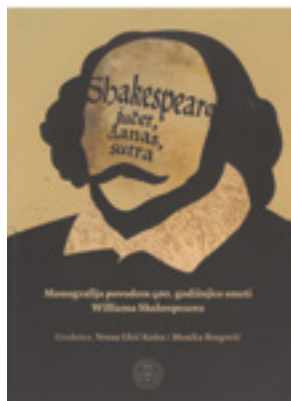


SAŽETAK

U prvom dijelu knjige daje se povijesni pregled ruske i (u manjoj mjeri) hrvatske teorijske literature o poetskoj sintaksi. U drugom dijelu rada analizira se struktura složene rečenice u jednorečeničnom poetskom diskursu I. Brodskog. U trećem dijelu rada analizira se struktura nominativnih rečenica u poetskom diskursu I. Brodskog. Dalje se u knjizi govori o nekim aspektima poetske sintakse A. B. Šimića, Maka Dizdara, A. A. Feta i S. Gandlevskog. Osim što djelo približava teorijski pristup ruske filološke škole i promišljanje o poetskoj sintaksi, ono donosi i promišljanje o sintaksi u ruskoj i hrvatskoj filologiji te o sintaksi općenito, propituje definicije i otvara prostor raspravi. S druge strane, donosi razrađen, vrlo sustavan i zanimljiv model interpretacije temeljen na sintaktičkoj raščlambi te pokazuje kako takva gramatička i kvantitativna raščlamba može biti zanimljiv pristup interpretaciji pjesničkog teksta/diskursa.

ur. UKIĆ KOŠTA, Vesna i BREGOVIĆ, Monika

**Shakespeare jučer, danas, sutra: monografija povodom 400. godišnjice smrti Williama Shakespearea**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2018.



SAŽETAK

Monografija objedinjuje radove nekoliko autora (među ostalim, akademika Luke Paljetka i Borisa Senkera) koji odražavaju raznolikost teatroloških pristupa, ali i činjenicu da su djela ovog velikog barda „još uvijek podjednako živa i relevantna“. Nastala je kao rezultat istoimenog projekta na Odjelu za anglistiku Sveučilišta u Zadru u listopadu 2016. godine. U njoj se nalaze ne samo tekstovi uglednih hrvatskih šekspirologa već i radovi profesorica i studenata Odjela za anglistiku te popratni sadržaji koji se odnose na suradnju s lokalnom zajednicom (Shakespeareove radionice u osnovnim i srednjim školama), studentsku *Predstavu Hamleta u Mrduši Donjoj* Ive Brešana i izložbe Shakespeareovih izdanja u Sveučilišnoj knjižnici te ilustracije nadahnute Shakespeareovim djelima.

**SAŽETAK**

Ova monografija analizira književne priloge objavljene u dalmatinskoj periodici na talijanskom jeziku u razdoblju od 1889. do 1919. godine, posvećene Tommaseu i njegovu spomeniku podignutom u šibenskom gradskom parku 1896. godine. U spomenutim novinskim člancima spomenik ima ulogu metajezika, drugostupanjskog semioškog sustava iz kojeg izrasta mit i kojeg treba promatrati unutar konteksta dviju dalmatinskih semiosfera od kojih prva počiva na tomazeovskom konceptu dalmatinske nacije, dok je druga nadahnuta buđenjem hrvatskog i talijanskog nacionalnog osjećaja.

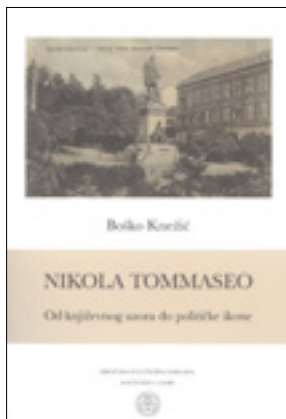
**SAŽETAK**

Ova monografija znanstveno je utemeljeno i relevantno djelo koje nizom studija o temi francusko-hrvatskih književnih veza – u kojima propituje djela i recepciju kako klasici poput Molièrea, Rotrua, Maupassanta, Palmotića ili Matoša daju veliki doprinos komparatističkom i traduktološkom istraživanju u nas. Radovi okupljeni u ovoj knjizi oslanjaju se poglavito na francusku školu komparativne književnosti, koja se desetljećima temeljila na istraživanju putnika, posrednika, međunarodnih književnih razmjena, imagologije, kulturnog posredovanja, recepcije, preradbi i ponovnih pisanja, adaptacije, žanrova, poetika književnih razdoblja, književnih motiva i intertekstualnosti.

**KNEŽIĆ, Boško****Nikola Tommaseo: od književnog uzora do političke ikone**

Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada;

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2019.

**SINDIČIĆ SABLJO, Mirna****Poredbena čitanja hrvatske i francuske književnosti**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2019.



ur. MIKŠIĆ, Vanda i SINDIČIĆ SABLJO, Mirna

**Onda sam to ja: izbor iz suvremene frankofonske kratke proze**  
Zagreb: Meandarmedia; Zadar: Sveučilište u Zadru, 2020.



JUSUP MAGAZIN, Andrijana

**Pier Alessandro Paravia: zadarski filolog i književnik**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2020.



**SAŽETAK**

Namjera je ovog autorskog izbora hrvatskim čitateljima predstaviti kratku prozu odabranih frankofonskih autora i autorica. Odabranim je tekstovima zajednička ukorijenjenost u postkolonijalni kontekst te tematiziranje migracija, rasizma, eurocentrizma, multikulturalnosti, akulturacije, susreta kultura te odnosa središta i periferije. U njima se propituje kulturna različitost, nasljeđe kolonijalnog razdoblja, uvode nove perspektive prema prošlosti, odbacuje esencijalizam te osporava imperijalistički diskurs i stereotipi koji su njegov sastavni dio.

**SAŽETAK**

Ova monografija na sustavan način tematizira život i djelo Piera Alessandra Paravije, valorizirajući njegovu važnost za povijest zadarske kulture, napose Znanstvene knjižnice, te doprinos književnosti i kulturi predrisorgimentalne Italije. Relevantnost teme ogleđa se u činjenici da je riječ, u kontekstu hrvatske znanstvene produkcije, o originalnom prikazu biografije, pjesničkog, prevoditeljskog, teorijskokritičkog i akademskog rada Paravije. Studija je vrijedan doprinos kulturnoj i književnoj povijesti 19. stoljeća u dijalogu sa suvremenim tokovima – pokazuje da je za Praviju bila ključna zemljopisna uvjetovanost – rodni grad, kulturna i književna povijest, ali i odabir književnih poetika i intelektualnih sugovornika u kontekstu preporodne Italije i njezine specifične kulturne scene.

**SAŽETAK**

Kritičko izdanje obiteljske korespondencije Antuna Vrančića popraćeno uvodnom studijom zasigurno je jedno od vrijednih doprinosa upoznavanja znanstvene javnosti s velikim, a većinom neobjavljenim opusom hrvatskih latinista. Ova korespondencija jedan je od najzanimljivijih i najintrigantnijih dijelova njegova impozantnog epistolarija koji ukupno sadrži oko tisuću pisama. Knjiga donosi znatno poboljšanu verziju latinskog teksta ranije objavljenih pisama, popraćenu kritičkim aparatom i aparatom izvora. Kritičkom izdanju pisma prethodi iscrpna uvodna studija s podacima o Vrančićevoj biografiji, njegovoj književnoj ostavštini, obiteljskim adresatima i načelima uspostave latinskog jezika.

ur. SORIĆ, Dijana i SERREQUI JURIC, Teuta

**Antun Vrančić: Epistolae ad familiares**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2020.

**SAŽETAK**

Prema riječima prevoditeljica, Dostojevski je jedan od najvećih novatora na području umjetničke forme. Stvorio je, prema njihovu sudu, potpuno nov tip umjetničkog mišljenja koji su uvjetno nazvale polifonijskim. Taj je tip umjetničkog mišljenja našao svoj izraz u romanima Dostojevskog, ali njegovo značenje prelazi granice isključivo romanesknog stvaralaštva i tiče se nekih osnovnih načela europske estetike. Moguće je čak reći da je Dostojevski stvorio nov umjetnički model svijeta u kojem su se mnogi od osnovnih momenata stare umjetničke forme podvrgnuli korjenitom preoblikovanju. Zadatak ovog djela sastoji se upravo u tome da se teoretsko-literarnom analizom razotkrije to načelno novatorstvo Dostojevskog.

BAHTIN, Mihail / prev. MATEK ŠMIT,  
Zdenka i ĆUTO, Eugenija

**Problemi poetike Dostojevskoga**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2020.



ur. SORIĆ, Dijana; MIJIĆ, Linda i  
BARTULOVIĆ, Anita

Zbornik radova međunarodnoga znanstvenog skupa  
„Natales grate numeras?“  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2020.



## SAŽETAK

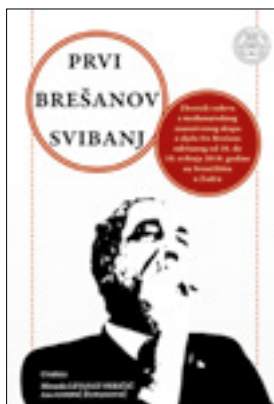
Zbornik donosi radove s istoimenog znanstvenog skupa održanog u organizaciji Odjela za klasičnu filologiju Sveučilišta u Zadru prigodom 60. godišnjice osnutka. Od pedeset izloženih radova na skupu u ovom je zborniku objavljeno trinaest radova, i to deset izvornih znanstvenih radova, jedno prethodno priopćenje i dva pregledna znanstvena rada, koji su prošli postupak dvostruke slijepa recenzije. Osam je radova na engleskome i pet na hrvatskom jeziku. Autori su radova istaknuti hrvatski i inozemni znanstvenici iz Hrvatske (Zadar, Pula, Slavonski Brod), SAD-a (Cambridge), Italije (Rim, Milano i Parma), Mađarske (Szeged), BiH (Mostar), Srbije (Beograd), Slovenije (Ljubljana) i Portugala (Faro). Okupljeni radovi upućuju na živu interdisciplinarnost unutar širokog područja klasične filologije jer pokrivaju područja književne interpretacije djela grčke i rimske literature, filozofije, historiografije, jezikoslovlja, arheologije te u većoj mjeri područje novolatinske književnosti, bilo europske ili one hrvatskih autora. Riječ je o znanstveno relevantnim temama i istraživanjima koja prezentiraju važne spoznaje za razumijevanje načina na koje su i književnost i jezik, bilo latinski ili grčki, kao i sveukupna antička tradicija, svojim utjecajem oblikovali kasnije europske kulture.

## SAŽETAK

Zbornik radova sadrži 18 znanstvenih radova raspoređenih u četiri poglavlja. U prvom su poglavlju okupljeni radovi tematski i problemski povezani s Brešanovim dramskim opusom, u drugom poglavlju radovi koji iz različitih perspektiva interpretiraju Brešanovu *Predstavu Hamleta u selu Mrduša Donja*, kao i Brešanovu scenarističku poetiku. Treće poglavlje iz različitih teorijskih polazišta pristupa proznom opusu Ive Brešana, dok su u posljednjem, četvrtom, uključene studije recepcije Brešanovih drama u inozemstvu te studije fokusirane na smrt autora, simboličnu i stvarnu. Premda zbornik okuplja radove sa znanstvenog skupa održanog prigodno, u povodu prve godišnjice Brešanove smrti, teme koje su u njemu zastupljene izlaze iz okvira prigodnog rezimiranja dosadašnjih istraživanja, koja su uglavnom bila zaokupljena njegovom dramskom poetikom, a veći broj radova posvećen je dosad gotovo u potpunosti zanemarenom romanesknom opusu. U tom smislu, ovaj je zbornik prva znanstvena publikacija koja se sustavno bavi fenomenom „brešanovskog“ narativnog rukopisa, a ujedno i inovativna nadogradnja dosadašnjih istraživanja njegova dramskog pisma.

ur. LEVANAT-PERIČIĆ, Miranda i  
GOSPIĆ ŽUPANOVIĆ, Ana

**Prvi Brešanov svibanj: zbornik radova s međunarodnog znanstvenog skupa o djelu Ive Brešana održanog od 18. do 19. svibnja 2018. godine na Sveučilištu u Zadru**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2020.



KUVAC-LEVAČIĆ, Kornelija

**Iskaz neizrecivoga u poetici Side Košutić**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2021.

PIZAROSSO ACEDO, Patrizia / ur. LONČAR, Ivana

**Culturas exiliadas, literaturas desterritorializadas:  
una aproximación al exilio antifascista español,  
catalán, alemán y austriaco en México**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2021.

SAŽETAK

Monografija istražuje iskaz neizrecivoga kao krucijalan u poetici nedovoljno istražene i marginalizirane hrvatske književnice Side Košutić. Služeći se teorijom neizrecivoga u filozofiji jezika, ispituje se odnos poetičkih postupaka Side Košutić i iskaza karakterističnih za mitski diskurs u čijem je temelju neizrecivo. Iskaz neizrecivoga teoretski se obrazlaže kroz problematiku odnosa jezika i bitka, što ih je sama književnica na nekoliko mjesta i kroz različite literarne postupke apostrofirala. Književnica transcendirala jezični i misaoni dualizam konceptom iskaza neizrecivoga, čime se njezino djelo ravnopravno svrstava u poetičke tendencije moderne hrvatske književnosti prve polovice 20. stoljeća dominantno se naslanjajući na (novo)symbolističku i ekspresionističku paradigmu, a ponegdje anticipirajući i tendencije koje će hrvatsko pjesništvo nastaviti razvijati u postmodernizmu.

SAŽETAK

*Kulture u egzilu, deteritorijalizirane književnosti: španjolski, katalonski, austrijski i njemački egzili u Meksiku* djelo je koje donosi nove spoznaje o kulturi u egzilu nakon Španjolskog građanskog rata, u kontekstu srednjoeuropskih „deteritorijaliziranih“ književnosti 20. stoljeća, i njihovu vezu s austrijskom i njemačkom kulturom u egzilu. Autorica je istražila ulogu književnih intelektualaca u zemlji porijekla prije i tijekom egzila (njihov odnos sa zemljom primateljicom, uspostavu književnih udruženja, organizaciju i održavanje kulturnih aktivnosti, pokretanje izdavačkih kuća i časopisa). Ova je monografija komparativni prikaz španjolske, katalonske, njemačke i austrijske književne tradicije 20. stoljeća kojima je zajedničko da su nastale unutar totalitarnih režima, s ciljem da postanu pokret otpora i borbe protiv diktature. Knjiga je namijenjena znanstvenicima, studentima književnosti, ali i široj zainteresiranoj javnosti jer se osvjetljava niz međunarodnih kulturnih odnosa. Djelo je napisano na španjolskom jeziku.

## SAŽETAK

U ovom se izdanju prvi put susrećemo s transkribiranim rukopisom koji se čuva u Znanstvenoj knjižnici u Zadru u zbirci rukopisa pod signaturom Ms. 24 inv. br. 5058. Riječ je o genealoškom epu na talijanskom jeziku napisanom u drugoj polovini 18. stoljeća, zasad nepoznate atribucije, u kojem autor u 368 oktava opisuje obitelj Savorgnan, koja je odigrala vrlo važnu ulogu u političkim previranjima Mletačke Republike. Ep je, premda spomenut u popisu talijanskih rukopisa koji se čuvaju u europskim knjižnicama, još uvijek neistražen, te je ova monografija, uz komentare urednica, prvi korak u njegovu budućem proučavanju. Objava rukopisa jedan je od ciljeva projekta Savorgnanide – zadarski rukopis odobrenog i financiranog u natječaju Progetti per il recupero, la conservazione e la valorizzazione del patrimonio culturale di origine veneta nell'Istria e nella Dalmazia anno 2019 Regije Veneto.

## SAŽETAK

Monografija *Uvod u interpretaciju proze* sastoji se od predgovora i sedam poglavlja. Ona je uvod u interpretaciju proze s ciljem da na pregledan i jasan način široj publici omogući uvid u sve bitne aspekte interpretacije proze, a osobito da studentima svih filoloških studija osigura temelje iz teorije književnosti, s posebnim naglaskom na teoriju i interpretaciju proznih tekstova.

## BUKVIĆ, Ana i JUSUP MAGAZIN, Andrijana

**Savorgnanide. Genesi, interpretazione e critica**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2021.



## LOVRIĆ, Goran i JELEČ, Marijana

**Uvod u interpretaciju proze**  
Zagreb: Leykam International d.o.o.; Zadar: Sveučilište u Zadru, 2021.



KNEŽEVIĆ, Sanja

**Golubica iz crnoga maslinika:**  
studije o književnome djelu Vesne Parun  
Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada;  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2022.



## SAŽETAK

Znanstvena monografija *Golubica iz crnog maslinika* (studije o književnom djelu Vesne Parun) koncipirana je u tri poglavlja: I. „Penelopa, od Homerova rebra“ (Mediterranski tekst Vesne Parun), II. „Golubica Orfejeva glasa“ (Ptica u pjesništvu Vesne Parun) i III. „Golubica u crnom masliniku“ (Autobiografski zapisi Vesne Parun). Monografija je prvotno namijenjena studentima hrvatskog jezika i književnosti, i to kao obvezna literatura. Knjigom će se služiti proučavatelji hrvatske književnosti, posebice pjesničkog kanona 20. stoljeća. Knjiga je priređena kao izdanje uz 10. godišnjicu smrti i 100. godišnjicu rođenja Vesne Parun. Književno-umjetnički, a osobito pjesnički opus Vesne Parun u hrvatskoj kulturi, izazovan je i poticajan za filološku struku (književne povjesničare i književne teoretičare) i za širu populaciju.

# komunikacijske znanosti

ur. MAŠTROVIĆ, Tihomil

**Kraljski Dalmatin / Il Regio Dalmata: 1806. – 1810., pretisak:  
prvi svezak: godište 1806.**

Zagreb: Erasmus naklada, Nacionalna i sveučilišna knjižnica;  
Zadar: Sveučilište u Zadru, Odjel za informatologiju  
i komunikologiju, 2006.

**Kraljski Dalmatin / Il Regio Dalmata: 1806. – 1810., pretisak:  
drugi svezak: godište 1807.**

Zagreb: Erasmus naklada, Nacionalna i sveučilišna knjižnica;  
Zadar: Sveučilište u Zadru, Odjel za informatologiju  
i komunikologiju, 2007.

**Kraljski Dalmatin / Il Regio Dalmata: 1806. – 1810., pretisak:  
treći svezak: godište 1808.**

Zagreb: Erasmus naklada, Nacionalna i sveučilišna knjižnica;  
Zadar: Sveučilište u Zadru, Odjel za informatologiju  
i komunikologiju, 2007.

## SAŽETAK

U Zadru 1806. godine počinju izlaziti prve novine na hrvatskom jeziku, dvojezični *Kraljski Dalmatin / Il Regio Dalmata*, što je zasigurno jedan od važnijih događaja hrvatske kulturne povjesnice u 19. stoljeću. Stoga je bila razvidna potreba za reprintom *Kraljskog Dalmatina*, kako bi njegov sadržaj bio dostupan znanstvenicima i istraživačima te hrvatskoj učećoj mladeži i svima zainteresiranima, jer je riječ o jednoj od najvažnijih hrvatskih periodika na samom početku hrvatskog novinstva.



**SAŽETAK**

Zbornik radova s međunarodnog znanstvenog skupa održanog u povodu 200. obljetnice izlazenja prvih novina na hrvatskome jeziku – *Kraljski Dalmatin*. Cilj skupa bio je osvijetliti i znanstveno istražiti do sada nedovoljno proučavane političke, gospodarske i kulturne prilike u kojima su prve novine na hrvatskom jeziku pokrenute, te njihove odjeke i utjecaj. Radovi objavljeni u ovom zborniku vrijedan su doprinos znanstvenom i kulturnom interdisciplinarnom izučavanju pojave prvih novina na hrvatskom jeziku, važnosti početaka novinstva u razvoju hrvatskog društvenog i kulturnog identiteta kao i izgradnji multikulturalne orijentacije i prakse utemeljene na višejezičnoj kulturnoj prošlosti.

ur. ZGRABLJIĆ ROTAR, Nada

**Kraljski Dalmatin – 200 godina zadarskog i hrvatskog novinarstva u europskom kontekstu: zbornik radova s međunarodnog znanstvenog skupa, Zadar, 12. – 13. srpnja 2006.**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, Odjel za informatologiju i komunikologiju, 2007.

**SAŽETAK**

Ova je knjiga zamišljena kao doprinos nastojanjima da se medijskoj pismenosti u digitalnom dobu posveti posebna pozornost. Cilj joj je prikazati na koji način nove komunikacijske tehnologije mijenjaju teorijske paradigme i koncepte te kako utječu na tradicionalne medije i profesije. Istražuje nova organizacijska rješenja i medijske prakse, kao i ekonomske i kulturološke promjene u javnoj komunikaciji i medijskoj industriji digitalne ere, u kojoj tradicionalni mediji teže integriranim medijima i medijskim izričajima mijenjajući navike publike i profile medijskih profesionalaca.

ur. ZGRABLJIĆ ROTAR, Nada

**Digitalno doba: masovni mediji i digitalna kultura**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, Naklada medijska istraživanja, 2011.



PAVELIN, Goran

**Arhiv, mediji, odnosi s javnošću**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.



ur. ZGRABLJIĆ ROTAR, Nada

**Digitalno doba: masovni mediji i digitalna kultura (2. dopunjeno i prerađeno izdanje)**  
Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, Sveučilište u Zagrebu, Fakultet hrvatskih studija; Zadar: Sveučilište u Zadru, 2020.



SAŽETAK

Temeljni zadatak ove knjige jest promijeniti percepciju tradicionalnog načina shvaćanja arhiva, usmjerenog na zatvorenu komunikaciju i pridonijeti promjenama dosadašnjeg arhivskog shvaćanja svoje uže korisničke klijentele na širi pojam javnosti i interesno-utjecajnih skupina. Prepoznavanje određenih pojedinaca i društvenih skupina s kojima arhiv može stvarati uzajamno korisne odnose zahtijeva jedan novi i drukčiji pogled. Upoznavanje medija kao promocijskih kanala, ali prije svega kao interesno utjecajnih skupina podrazumijeva dobro razumijevanje novinarstva kao profesije te njihove društvene uloge. Rad s medijima, kao djelatnost odnosa s javnošću, ima u vidu pomno planiranje i vrednovanje uspješnosti s obzirom na ostvarene ciljeve.

SAŽETAK

U drugom izdanju uredničke knjige redovite profesorice komunikologije Nade Zgrabljic Rotar *Digitalno doba: Masovni mediji i digitalna kultura* dvadeset i pet stručnjaka, znanstvenika i medijskih profesionalaca istražuju i tumače načine na koje je digitalna tehnologija promijenila kulturu, medije i društvo. Autori u šesnaest članka, u kojima analiziraju utjecaj interneta i digitalizacije na usvajanje novih vještina, ali i promjene u samoj proizvodnji i distribuciji sadržaja, progovaraju i o potrebi prilagodbe novom vremenu i zahtjevima nove publike, aktivnim „prosumerima“.

medicina

SKITARELIĆ, Neven i STARČEVIĆ, Radan

**Traheotomija i njega traheotomiranih bolesnika**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2013.



LJUBIČIĆ, Marija

**Zdravstvena njega osoba s invaliditetom**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2014.



## SAŽETAK

Knjiga *Traheotomija i njega traheotomiranih bolesnika* autora Nevena Skitarelića i Radana Starčevića objedinjuje današnja znanja o pristupu životno ugroženom bolesniku s otežanim ili nemogućim disanjem. Knjiga prikazuje neophodne mjere i postupke potrebne u hitnom uspostavljanju prohodnosti dišnog puta kod ugroženih bolesnika. U knjizi je prikazana povijest i razvoj traheotomije kao operativne metode. Uz to, prikazane su sve neinvazivne i invazivne metode održavanja prohodnosti dišnog puta kod ugroženih bolesnika, a osobito hitna i kirurška traheotomija. Opisane su i poslijeoperativne komplikacije koje se mogu razviti kod traheotomiranih bolesnika. Detaljno je opisana poslijeoperativna njega i skrb traheotomiranih bolesnika. U knjizi su prikazane sve vrste standardnih i specijalnih kanila koje su danas u upotrebi. Također, opisane su metode rehabilitacije alaringealnog govora kod laringektomiranih bolesnika. Bolesnik s traheostomom ima osjećaj nesigurnosti, potištenosti i nemoći, ali ima i objektivna hendikep u komunikaciji s okolinom i u socijalnom kontaktu. Jedno poglavlje stoga obrađuje i psihosocijalne aspekte bolesti kod bolesnika nakon traheotomije.

## SAŽETAK

Knjiga *Zdravstvena njega osoba s invaliditetom* autorice Marije Ljubičić opisuje osnovna načela zdravstvene njege te specifične intervencije usmjerene rješavanju zdravstvenih problema osoba s invalidnošću i njihovih obitelji u suočavanju s različitim oblicima oštećenja zdravlja, invalidnosti ili hendikepa. Knjiga upućuje na značenje razvoja pozitivnih vrijednosti, ravnopravnosti, inkluzije i socijalne integracije osoba s invalidnošću u sva područja života i rada. Kroz proces zdravstvene njege pojašnjava procjenu, sestrinske intervencije i evaluaciju u osoba s tjelesnom invalidnošću, intelektualnom teškoćom, autizmom, oštećenjem sluha, vida, govorno-glasovne komunikacije, gluhošljepoćom. Omogućava razumijevanje osnovnih ljudskih potreba, s posebnim naglaskom na postizanje najveće moguće razine samostalnosti čim je moguće prije.

## SAŽETAK

Ova skripta jedinstvena je po tome što je riječ o modernom udžbeniku iz kirurgije za studente zdravstvenih studija na hrvatskom jeziku. Osnovne karakteristike ove skripte su, osim suvremenosti, i prilagođenost studentima viših zdravstvenih studija. Suvremenost podrazumijeva da skripta sadrži podatke na kojima se temelji moderna kirurgija, a koji su prikupljeni iz recentne svjetske literature, kao i iskustva samih autora. Skripta je prilagođena optimalnom opsegu znanja studenata sestrinstva.

**BAČIĆ, Ivan; KARLO, Robert i DUNATOV, Tihomir**

### Kirurgija za studente zdravstvenih studija

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2018.



## SAŽETAK

Ovaj udžbenik namijenjen je studentima Odjela za izobrazbu učitelja i odgojitelja Sveučilišta u Zadru, a daje uvid u osnovne sadržaje i ciljeve zdravstvene zaštite djece. Omogućava bolje razumijevanje rasta i razvoja dojenčeta i predškolskog djeteta, a s obzirom na to da je napisan jednostavnim rječnikom, lako je razumljiv nezdravstvenom osoblju. Njegova je svrha također naučiti studente kako primijeniti osnovne mjere zaštite zdravlja te uočiti zdravstvene rizike predškolskog djeteta. Ostale teme koje su obuhvaćene ovim udžbenikom odnose se na procjenu psihofizičkog rasta i razvoja predškolskog djeteta, simptome najčešćih zaraznih i nezaraznih bolesti, osnovne pojmove genetike i nasljedne bolesti, temeljna načela zdrave prehrane, osnovne mjere zaštite djece i pružanje prve pomoći, važnost cijepljenja u predškolskoj dobi te postupanje s necijepljenom djecom.

**SKITARELIĆ, Nataša; SKITARELIĆ, Neven i MATEK SARIĆ, Marijana**

### Zaštita zdravlja dojenčadi i predškolske djece

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2018.



ur. KONJEVODA, Suzana i BOERGEN, Klaus Peter

**Dječja oftalmologija i strabologija**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2018.



**SAŽETAK**

Udžbenik na razumljiv i prikladan način upoznaje čitatelja s temeljnim principima poremećaja položaja oka. Do sada nije bilo ovakvog rukopisa na hrvatskom jeziku, ali i u svjetskim okvirima dječje oftalmologije, a posebno strabologije, takvo je što insuficijentno. Dječja oftalmologija i strabologija zahtjevno je područje, te je stoga od iznimne važnosti postojanje ovakvog udžbenika koji na jednom mjestu daje dijagnostički i terapijski pristup navedenom području. Djelo je primarno namijenjeno studentima zdravstvenih studija kao i ostalih studija iz područja biomedicine i zdravstva.

ur. JEROLIMOV, Vjekoslav

**Zadarsko zdravstvo i obrana grada Zadra u Domovinskom ratu 1991. godine: zbornik radova znanstveno-stručnog skupa (Zadar, 3. listopada 2016.)**

Zadar: Sveučilište u Zadru, Hrvatski liječnički zbor, Opća bolnica, Zavod za povijesne znanosti HAZU, 2018.



**SAŽETAK**

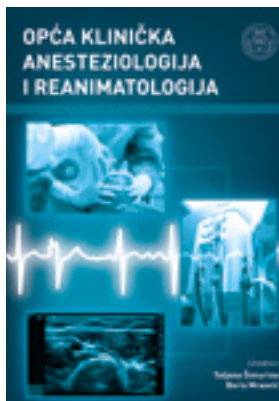
Pripreme za rat u Medicinskom centru Zadar započele su krajem 1990. i početkom 1991. godine. U travnju 1991. godine formirane su terenske mobilne liječničke i mobilne kirurške ekipe. Nosilac organizacije zdravstva na zadarskom području bio je Medicinski centar Zadar koji je bio najveća, kadrovska i tehnički najopremljenija zdravstvena ustanova. Riječ je o retrospektivnom istraživanju provedenom na osnovi dokumentacije iz arhive Stožera saniteta Sjeverne Dalmacije 1991. – 1995. godine. Tijekom Domovinskog rata 1991. i 1992. godine na području Zadra ranjeno je 95 djece, a 12 ih je poginulo. Zaključak: želja neprijateljskih snaga da presijeku Republiku Hrvatsku na dva dijela upravo na zadarskom području dovela je do zastrašivanja stanovništva i strašnih zločina okupatora nad civilnim stanovništvom te masovnih egzekucija civila. Od svih poginulih gotovo je 5 % bilo poginule djece. Dvije trećine poginulih tijekom 1991. godine bili su civili. Uz ubojstva civila, toliki broj stradalih posljedica je i neselektivnog granatiranja civilnih objekata, čak i Opće bolnice Zadar.

**SAŽETAK**

Poučavanjem studenata zdravstvenih studija i liječnika na specijalizaciji nametnula se potreba za pisanjem ovog udžbenika koji će im pružiti osnove anesteziologije i reanimatologije te ih uvesti u kliničku anesteziološku praksu. Ovaj udžbenik obuhvaća brojna područja aktualnog anesteziološkog kliničkog rada čime dolazi do izražaja multidisciplinarnost ove specijalnosti. Poglavlja u udžbeniku odnose se na predoperacijsku pripremu, nadzor bolesnika tijekom anestezije i neposredno nakon anestezije, opis anestezijskog pribora i uređaja za anesteziju, lijekove koji se rabe za anesteziju, principe osnovnih anestezijskih tehnika s osvrtom na specifične grupe bolesnika, pristup životno ugroženom bolesniku, postupnik kardiopulmonalnog oživljavanja, skrb o palijativnom bolesniku, doniranje organa i smrt mozga.

ur. ŠIMURINA, Tatjana i MRAOVIĆ, Boris

**Opća klinička anesteziologija i reanimatologija**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2020.



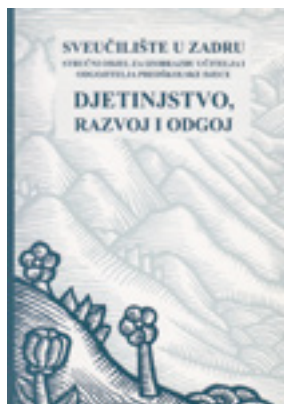
# pedagogija i obrazovne znanosti

**SAŽETAK**

Zbornik radova *Djetinjstvo, razvoj i odgoj* sadržava radove nastavnika i znanstvenika s gotovo svih hrvatskih sveučilišta koji su povezani sa studijima predškolskog odgoja i razredne nastave te odgojitelja i učitelja koji donose iskustva iz prakse.

ur. BACALJA, Robert

**Djetinjstvo, razvoj i odgoj: zbornik radova sa znanstveno-stručnog skupa, Zadar – Nin, 23. – 24. svibnja 2003.**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2003.

**SAŽETAK**

*Dijete, odgojitelj i učitelj* treći je zbornik u nizu koji donosi priopćenja (radove), sažetke radionica te projekte sa znanstveno-stručnog skupa u organizaciji Stručnog odjela za izobrazbu učitelja i odgojitelja predškolske djece Sveučilišta u Zadru.

ur. BACALJA, Robert

**Dijete, odgojitelj i učitelj: zbornik radova sa znanstveno-stručnog skupa s međunarodnom suradnjom**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2004.



KLARIN, Mira

**Razvoj djece u socijalnom kontekstu – roditelji, vršnjaci, učitelji kontekst razvoja djeteta**  
 Jastrebarsko: Naklada Slap;  
 Zadar: Sveučilište u Zadru, 2006.



ur. BACALJA, Robert

**Prema novom kurikulumu u odgoju i obrazovanju: zbornik radova s međunarodnog znanstveno-stručnog skupa, Zadar – Benkovac, 20. – 21. svibnja 2005.**  
 Zadar: Sveučilište u Zadru, 2007.



SAŽETAK

Knjiga je nastala kao rezultat proučavanja socijalne interakcije na trima nivoima, obiteljskom, vršnjačkom i nastavničkom. Razumijevanje međudjelovanja ovih triju razina socijalnih odnosa pruža nam mogućnost razumijevanja psihičkog zdravlja ili bolesti. Bliska veza koju dijete ostvaruje s bitnim osobama iz svoje okoline izvor je pozitivnih i negativnih emocionalnih iskustava. U ovoj knjizi prikazana je uloga triju najvažnijih socijalizacijskih faktora, roditelja, vršnjaka i nastavnika, koji specifičnim utjecajem, ali i uzajamnim djelovanjem uvjetuju razvoj i prilagodbu djeteta. O roditeljstvu je napisano vrlo mnogo, i u književnosti i u znanosti. Unatoč tomu roditeljstvo je i danas nepresušna tema. Kvaliteta ostvarene interakcije i kvaliteta rane komunikacije u obiteljskom okruženju važna je u objašnjenju gotovo svih oblika ponašanja djeteta. Svijet vršnjaka vrlo je važno socijalno okruženje u kojem dijete živi i razvija se. Procesom socijalizacije dijete uči ponašati se u vršnjačkoj skupini, uči poštovati pravila, nositi se s porazom i pobjedom. Školsko je okruženje izvor različitih oblika interakcija koje su izvor nizu različitih dječjih iskustava.

SAŽETAK

Znanstveno-stručni skup *Prema novom kurikulumu u odgoju i obrazovanju* zamišljen je kao susretište i razmjena iskustava ljudi različitih struka, ali i svih onih koji teže jedinstvenom cilju – odgoju mladih. Ovaj tematski susret nastoji ujediniti primjere do kojih su naši odgojitelji, učitelji, stručnjaci i znanstvenici došli u otkrivanju, predstavljanju i obradi sadržaja iz baštine.

**SAŽETAK**

Knjiga otvara nove do sada nepoznate horizonte o prirodi veze dvaju gradova, Zadra i Padove, koja nije bila samo političke, već prije svega znanstvene prirode. U prvom dijelu obrađuje se povijest ustanova visokog školstva i obrazovanja nastavnika u Zadru, njihov razvoj, usponi i mijene od rane 1396. kada je osnovano prvo sveučilište na hrvatskom tlu sve do 1947. do kada se precizno navode svi programi i obrazovni profili koji su u Zadru iznjedreni u tih gotovo šest stotina godina. Uz imena studenata, akademika, profesora i rektora porijeklom iz Zadra, a znanstvenim radom povezanim s Padovom, ova je knjiga sintetički, ali i iznimno vrijedan znanstveni doprinos boljem poznavanju razvoja visokog školstva i obrazovanja nastavnika u Dalmaciji i Hrvatskoj.

**IVOŠ NIKŠIĆ, Erma i RADEKA, Igor**

**Zadar i Padova: gradovi prijatelji i središta znanja**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2007.

**SAŽETAK**

U zborniku su prezentirani radovi izloženi na znanstveno-stručnom skupu *Perspektive cjeloživotnog obrazovanja učitelja i odgojitelja* koji je, u organizaciji Odjela za izobrazbu učitelja i odgojitelja Sveučilišta u Zadru, održan 30. i 31. svibnja 2008. godine u Zadru. U radovima su aktualizirana brojna pitanja i problemi koncepcije cjeloživotnog obrazovanja, a autori su stručnjaci iz prakse kao i znanstvenici na visokim učiteljskim školama ili pedagoškim fakultetima.

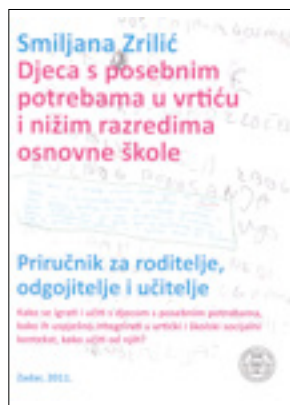
**ur. BACALJA, Robert**

**Perspektive cjeloživotnog obrazovanja učitelja i odgojitelja:**  
zbornik radova s međunarodnog znanstveno-stručnog skupa,  
Zadar, 30. – 31. svibnja 2008.  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2010.



ZRILIĆ, Smiljana

**Djeca s posebnim potrebama u vrtiću i nižim razredima osnovne škole**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2011.



PROROKOVIĆ, Ana i TOMIĆ-KOLUDROVIĆ, Inga

**Bolonja u praksi: doprinos razvoju sustava kvalitete na Sveučilištu u Zadru**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2011.



SAŽETAK

Priručnik *Djeca s posebnim potrebama u vrtiću i nižim razredima osnovne škole* sadrži originalan znanstveni i stručni pristup djeci/učenicima s posebnim potrebama koji omogućava studentima različitog profila (učiteljski i studij odgojitelja predškolske djece, studij pedagogije...) te odgojiteljima, učiteljima, pedagozima, stručnim suradnicima i roditeljima sustavan i kreativan način upoznavanja i integriranja različitih teorijskih i aplikativnih/metodičkih pristupa. Izvorno je znanstveno i stručno djelo, u kojem je na jednom mjestu dan pregled, stanje i perspektive integriranog odgoja i obrazovanja, odnosno metodičkih pristupa djeci/učenicima s posebnim potrebama u vrtiću i nižim razredima osnovne škole, a u Hrvatskoj nisu tiskana djela sličnog sadržaja i kakvoće.

SAŽETAK

Odabrana tema Bolonjske reforme, koja je jednako aktualna koliko i interesantna, iznimno je zahtjevna i svatko tko se upušta u bilo kakva razmatranja ili u empirijske provjere tek prvih pokazatelja njezine (ne)uspješnosti, upušta se u jako ozbiljan posao. Čini se da su autorice ozbiljnost ovog zadatka u potpunosti shvatile i prihvatile ga se s potrebnim oprezom i kritičnošću. Pri tome nisu upale u zamku suhoparnog kritiziranja i prebrojavanja problema, već su pokušale dati sugestije kako jedan od „gorućih“ problema riješiti ili bar umanjiti. Naime, pitanje osiguravanja kvalitete u visokom školstvu zasigurno je ključno pitanje koje se nameće kao imperativ i preduvjet svih pokušaja izgradnje sustava visokog obrazovanja u Hrvatskoj koji će udovoljiti europskim standardima visokog obrazovanja i znanosti. Ova knjiga stoga je dobrodošlo štivo za sve one koji trenutno stanje u visokom školstvu RH ne žele samo pasivno promatrati, već žele aktivno sudjelovati u njegovu oblikovanju.

**SAŽETAK**

Radovi u zborniku izloženi su na Međunarodnom znanstvenom skupu *Dijete i estetski izričaji* koji je održan u Zadru 13. i 14. svibnja 2011. godine u organizaciji Odjela za izobrazbu učitelja i odgojitelja Sveučilišta u Zadru. Postavljajući u središte interesa pojmove: dijete i estetski izričaj te svojim interdisciplinarnim karakterom, zbornik nudi raznolik metodološki i tematski pristup koji je u konačnici produkt specifičnosti pojedinih znanstvenih područja koja u njemu „komuniciraju“. Autori promišljaju o pojmu estetike te ga iz pozicije vlastitih disciplina nastoje tumačiti i povezati s potrebama djece, njihovim razvojem, odgojem i obrazovanjem. Zbornik je podijeljen u nekoliko tematskih cjelina koje slijede strukturu samog skupa.

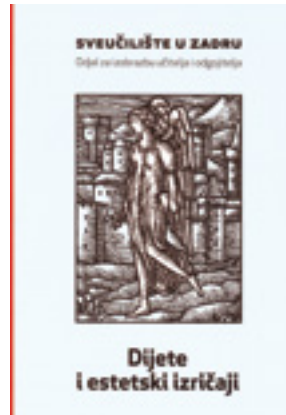
**SAŽETAK**

Odgoj i obrazovanje darovite djece sve više postaje središnjom temom pedagogije, pokušava se istražiti, sagledati i doprijeti do što potpunijeg pedagoško-didaktičkog koncepta kojim bi se omogućio maksimalni razvoj sposobnosti, bilo opće, bilo neke specifične, te samostalnost, znatiželja, originalan način razmišljanja, visoki stupanj kreativnosti i slično. Istodobno, želi se doprijeti do kompetencijskog profila suvremenog odgojitelja i učitelja kako bi se maksimalno unaprijedila njihova uloga u identifikaciji i u radu s darovitom djecom.

ur. BACALJA, Robert i IVON, Katarina

**Dijete i estetski izričaji**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2014.



ur. ZRILIĆ, Smiljana

**Suvremeni pristup odgoju i obrazovanju darovite djece i učenika: zbornik radova s međunarodnoga znanstveno-stručnog skupa**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.



ur. VICAN, Dijana; SORIĆ, Izabela i RADEKA, Igor

**Upravljanje odgojno-obrazovnom ustanovom:  
Kompetencijski profil ravnatelja**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.



**SAŽETAK**

Na temelju istraživanja standarda zanimanja i standarda kvalifikacije ravnatelja odgojno-obrazovnih ustanova, te utvrđivanja kompetencija ravnatelja u suvremenim odgojno-obrazovnim sustavima, koje zahtijevaju promijenjene društveno-kulturne vrijednosti, gospodarske promjene, nove znanstvene spoznaje, promjene koje donose informacijsko-komunikacijske tehnologije, migracije i globalizacijske mijene, oblikovan je sadržaj ovog udžbenika.

ur. PEKO, Anđelka; VARGA, Rahaela i VICAN, Dijana

**Upravljanje odgojno-obrazovnom ustanovom: Kultura škole**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.



**SAŽETAK**

Ova je knjiga nastala iz osobnih senzibiliteta autorica i urednica prema poučavanju i učenju u školi i školskom životu te njihovih refleksija na procese upravljanja i vođenja odgojno-obrazovne djelatnosti u naizgled strogo strukturiranoj i organiziranoj instituciji tradicionalnih obilježja. Knjiga je kao rezultat projektne suradnje prerasla u udžbenik koji narav problematike, kultura škole, ne čini usustavljenim znanjem koje će praktičar pretvoriti u odgojno-obrazovni recept djelovanja, nego poticajem za osmišljavanje izlaska iz tradicionalnih okvira škole i rastućih promjena u hrvatskom društvu.

**SAŽETAK**

Oni koji poučavaju i odgajaju voditelji su koji u neprestanoj mijeni političkog, ekonomskog, društvenog i tehnološkog okruženja, prema brojnim svjedočenjima iz obrazovne prakse, koji trebaju pomoć i savjet kako to činiti (još) bolje i kvalitetnije. Ravnatelji i ravnateljice su tu da im pomognu i savjetuju ih – profesionalno, ali i ljudski. Pritom i sami trebaju savjet i pomoć koji se često odnose ne samo na „strukovna“ pitanja, poput održavanja nastave, odabir udžbenika ili vođenje evidencija, nego i na organiziranje manifestacija, prikupljanje sredstava, motiviranje zaposlenih, snalaženje u pravnim propisima i mnogo drugih područja koja se, ponekad, smatraju rezerviranim isključivo za poslovne subjekte u profitnom sektoru, no iznimno su važna i obrazovnim/odgojnim institucijama.

**SAŽETAK**

Reformske politike europskih i izvaneuropskih zemalja na temelju rezultata nacionalnih i međunarodnih vrednovanja odgoja i obrazovanja uvidjele su da su ravnatelji odgojno-obrazovnih ustanova relevantna karika za unaprjeđenje kvalitete odgojno-obrazovnih ustanova i školskih postignuća učenika. Stoga profesionalizacija ravnatelja odgojno-obrazovnih ustanova postaje područje zanimanja brojnih stručnjaka i znanstvenika, kao i različitih znanstveno-istraživačkih instituta i visokoobrazovnih institucija. Traganje za najboljim modelima upravljanja i vođenja pojačava se omogućavanjem mobilnosti znanstvenika, učitelja, nastavnika, ravnatelja i drugih stručnjaka iz područja odgoja i obrazovanja u europskom prostoru.

ur. KRCE MIOČIĆ, Božena i sur.

**Upravljanje odgojno-obrazovnom ustanovom:  
Menadžment i marketing u školama**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.



ur. VICAN, Dijana

**Upravljanje odgojno-obrazovnom ustanovom:  
Kvaliteta odgojno-obrazovnih ustanova**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.



ur. ALFIREVIĆ, Nikša i sur.

**Školska učinkovitost i obrazovni menadžment: Ususret smjernicama istraživanja i javne politike u jugoistočnoj Europi**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.



SAŽETAK

Ova knjiga daje uvid u specifičnu ulogu i djelovanje školskih ravnatelja, koji drže stožerni položaj u obrazovnom menadžmentu u školama. Oni bi istovremeno trebali ispunjavati zahtjeve lokalnih zajednica i opće obrazovne politike, pridržavajući se racionalnog korištenja školskih resursa te ispunjavajući svoju ulogu vođe. Sve nabrojeno traži od ravnatelja uravnoteženi pristup zahtjevima različitih dionika, zadržavajući pritom mogućnost ugradnje suvremenih upravljačkih alata i pristupa kako bi mogli djelovati u okruženju posebnih ekonomskih danosti.

ur. BRALA-MUDROVČIĆ, Jasminka

**Nove smjernice u odgoju i obrazovanju. Znanstveni prinosi Dragutina Rosandića**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2017.



SAŽETAK

Odjel za nastavničke studije u Gospiću Sveučilišta u Zadru organizirao je znanstveno-stručni skup s međunarodnim sudjelovanjem u okviru već tradicionalnih Dana Šime i Ante Starčevića 7. i 8. svibnja 2015. godine u Gospiću. Širok krug znanstvenika iz humanističkih, društvenih i umjetničkih područja te interdisciplinarnog područja umjetnosti iz Republike Hrvatske i inozemstva svojim su izlaganjima aktualizirali suvremene teme odgoja i obrazovanja te dali moguće nove poticaje dugoročnijim rješenjima gorućih problema. Prilozi sa skupa tiskani su u ovom zborniku u dvjema tematskim cjelinama. U prvom dijelu objavljeni su radovi koji se s različitih stajališta dotiču prve teme skupa (Nove smjernice u odgoju i obrazovanju). Drugi tematski blok donosi radove posvećene propitivanju važne i nezamjenjive uloge profesora Dragutina Rosandića na području metodike.

**SAŽETAK**

Odjel za pedagogiju Sveučilišta u Zadru u suradnji s Dječjim vrtićem Radost Zadar odlučio se analizirati status održivog razvoja u hrvatskom sustavu formalnog odgoja i obrazovanja. Zbog toga je 12. i 13. svibnja 2016. godine održana znanstveno-stručna konferencija o temi *Održivi razvoj i odgojno-obrazovni sustav Hrvatske*. Cilj konferencije bio je okupiti znanstvenike, odgojitelje, nastavnike različitih profila i stručne suradnike u odgojno-obrazovnim ustanovama na svim razinama koji su posvećeni ovoj temi kako bi analizirali aktualno stanje u hrvatskom sustavu školstva danas. Na konferenciji se okupilo oko stotinu i pedeset stručnjaka iz svih krajeva Hrvatske i svih razina hrvatskog školstva kako bi sinergijskom suradnjom cjelovitije i kvalitetnije obradili temu.

**SAŽETAK**

Zbornik radova *Identitet i različitost u odgoju i obrazovanju* s istoimenog znanstveno-stručnog skupa, održanog od 21. do 22. rujna 2017. godine u Zadru u organizaciji Odjela za izobrazbu učitelja i odgojitelja Sveučilišta u Zadru, sadrži dvadeset i jedan rad koji naglašava uvažavanje i prihvaćanje različitosti od najranije dobi, kako bi djeca imala vlastiti tijek razvoja potencijala. Prije svega misli se na razvoj potencijala djece i učenika s posebnim potrebama, neovisno o tome je li riječ o djeci s teškoćama ili onima koji se ističu darovitosti, kao i na razvoj potencijala kulturno različitih učenika. U većini radova analizira se problematika interkulturalnog pristupa odgoju i obrazovanju djece rane, predškolske i školske dobi. Jedan dio radova naglašava i ulogu odgojitelja i učitelja, razvoj njihovih kompetencija kako bi se sve različitosti u kontekstu vrtića i škole mogle doživjeti kao bogatstvo, te na toj osnovi graditi prepoznatljivost i identitet vlastite ustanove.

ur. VICAN, Dijana i sur.

**Održivi razvoj i odgojno-obrazovni sustav Hrvatske**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, Dječji vrtić Radost, 2017.



ur. ZRILIĆ, Smiljana

**Identitet i različitost u odgoju i obrazovanju: zbornik radova s Međunarodnoga znanstveno-stručnog skupa**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2018.



ur. BACALJA, Robert i VRSALJKO, Slavica

Od glagoljaške tradicije do suvremene škole: zbornik radova sa Znanstveno-stručnog skupa Stoljeća zadarskoga školstva održanog u povodu pedesete obljetnice Učiteljskog studija u Zadru od 21. do 23. studenoga 2013. Zadar: Sveučilište u Zadru, 2018.



MLINAREVIĆ, Vesnica i ZRILIĆ, Smiljana

Integralan pristup darovitosti – perspektiva u odgoju i obrazovanju  
Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada; Zadar: Sveučilište u Zadru; Osijek: Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera, 2021.



## SAŽETAK

S jedne strane, zbornik donosi radove koji su rezultat istraživanja povijesti školstva u Zadru od srednjovjekovlja do 20. stoljeća, zatim se osvrće i na doprinos novih visokoškolskih institucija koje nastavljaju dugu tradiciju zadarskog školstva, a s druge donosi objave istraživanja suvremene škole i rada učitelja u Hrvatskoj danas. Osim toga, ovim je zbornikom nastavljen i niz objava kojima se znanstveno-stručno istraživala tradicija izobrazbe učitelja u Zadru.

## SAŽETAK

Knjiga se sastoji od 12 poglavlja u kojima se određuje fenomen darovitosti, elaboriraju se različiti teorijski pristupi i daje se pregled istraživanja i njihovih rezultata u Republici Hrvatskoj i u svijetu, analiziraju se zakonski i podzakonski akti, obrazlažu se problemi darovite djece i učenika u dječjem vrtiću i školi, naglašava se partnerstvo odgojitelja, učitelja i roditelja te se prezentiraju pozitivni primjeri i iskustva iz prakse. Autorice su posebno istražile fenomen kreativnosti i talenta, koji ne moraju nužno upućivati na darovitost jer je darovitost širi pojam. Darovitost obuhvaća i visok stupanj inteligencije te posebnosti ponašanja u socijalnim kontekstima, kao i u području emocionalnosti. Osim opsežnog teorijskog dijela, te iskustava iz vrtićke i školske prakse, knjiga sadrži i koristan pojmovnik. Knjiga je namijenjena studentima odgojiteljskih, učiteljskih i nastavničkih studija, znanstvenicima, roditeljima darovite djece, odgojiteljima, učiteljima i nastavnicima osnovnih i srednjih škola, stručnim suradnicima i svim zainteresiranima za suvremene pristupe darovitoj djeci u kontekstu odgoja i obrazovanja.

## SAŽETAK

Zbornik *Inovativnost, kreativnost i poduzetnost u odgojno-obrazovnom sustavu* rezultat je čvršćeg povezivanja visokoobrazovne pedagogije s odgojno-obrazovnom praksom u hrvatskim školama i drugim odgojno-obrazovnim ustanovama. Zbornik radova podijeljen je u dva dijela; prvi dio čine znanstveni radovi, a drugi dio stručni radovi i primjeri iz odgojno-obrazovne prakse. Znanstveni radovi tematski obuhvaćaju povezanost inovativnosti, kreativnosti i poduzetnosti s profesionalnim odlikama onih koji poučavaju, značenjem karaktera odgoja i obrazovanja, mentorskim radom kroz model inkluzivne prakse, poučavanjem za kritičko mišljenje, inoviranjem profesionalnog djelovanja odgajatelja, ulogom odgajatelja i formiranjem domske kulture, prikazom potpomognute komunikacije u radu s djecom s posebnim potrebama, promišljanjima o učiteljima u primjeni alternativnih koncepcija odgoja i obrazovanja, prikazom interpersonalnih vještina nastavnika kao komponente pozitivne školske klime, prikazom uloge i značenja provedbe kreativnih školskih projekata, te inovativnim i kreativnim poučavanjem u kontekstu različitih odgojno-obrazovnih područja. Stručni radovi i primjeri iz odgojno-obrazovne prakse prikazuju različite inovativne, kreativne i poduzetne projekte na svim razinama sustava odgoja i obrazovanja. U okviru stručnih radova i primjera iz odgojno-obrazovne prakse predstavljeni su modeli rada u okviru različitih odgojno-obrazovnih područja kroz prikaz uloge neposrednih sudionika procesa odgoja i obrazovanja, onih koji poučavaju i onih koji uče.

ur. VICAN, Dijana i KARAMATIĆ BRČIĆ, Matilda

### Inovativnost, kreativnost i poduzetnost u odgojno-obrazovnom sustavu

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2022.



ur. LUKETIĆ, Daliborka

Ogledi o nastavničkoj profesiji  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2022.



SAŽETAK

Znanstvena monografija je rezultat projekta pod nazivom *Kompetencijski standardi nastavnika, pedagoga i mentora* koji je financiran iz Europskog socijalnog fonda u financijskom razdoblju 2014. - 2020. (broj ugovora UP.03.I.1.02.0056). U monografiji se prikazuju rezultati nacionalnog istraživanja o nekim temeljnim odrednicama nastavničke profesije u Republici Hrvatskoj. Riječ je o istraživanju provedenom na nacionalnom uzorku osnovnoškolskih i srednjoškolskih nastavnika. Odabrane odrednice koje će biti obrađene i interpretirane odnose se na nastavnički pogled prema vlastitoj profesiji, analizu poslova koje nastavnici obavljaju, procjenu vlastite učinkovitosti, analizu osposobljenosti za nastavnički poziv, svjesnost o vlastitom poučavanju te radnu uključenost. Monografija ima svoju znanstvenu opravdanost i relevantnost jer opisujući odrednice profesije nastavnika na temelju rezultata empirijskog istraživanja, približe spoznajemo njihov odnos prema profesiji i poučavanju kao užem pojmu svega onoga što nastavnik jest - nositelj odgojno-obrazovnog procesa.

ur. VICAN, Dijana; LEDIĆ, Jasminka i RADEKA, Igor

Odgojno-obrazovni diskurs pedagogije  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2022.



SAŽETAK

U monografiji se razjašnjavaju recentni temeljni pojmovi i procesi u odgoju i obrazovanju s pozicije pedagoške profesije i djelatnosti. S obzirom na to da do sada u Hrvatskoj nije objavljena niti jedna pedagoška enciklopedija, leksikon ili rječnik, uzimajući u obzir velike promjene u odgoju i obrazovanju u posljednje vrijeme, kao i u pedagogijskoj znanosti i pedagoškoj struci, ova će publikacija zasigurno izazvati pozornost znanstvene i stručne javnosti. Monografija je objavljena kao rezultat projekta *Kompetencijski standardi nastavnika, pedagoga i mentora*.

**SAŽETAK**

Djeca i učenici s teškoćama godinama su bili institucionalizirani i marginalizirani u društvu. Razvojem svijesti o vrijednosti svakog pojedinca javila se inkluzija kao pokret u okviru socijalnog modela. Djeca s teškoćama sudjeluju u svim oblicima odgojno-obrazovnog rada u redovitom vrtiću i/ili školi u RH. Međutim, iako su stvorene pretpostavke za inkluziju, još nailazimo na brojne nedoumice i nesuglasice.

Ovaj će udžbenik biti od pomoći odgojiteljima i učiteljima, ponajprije kako bi detektirali teškoću, ali i da bi znali ispravno postupiti te pripremiti ostalu djecu u vrtiću i školi, kao i njihove roditelje.

Podijeljen je u dvanaest poglavlja koja obuhvaćaju sadržaje o povijesti odgoja i obrazovanja djece s teškoćama, sudionicima inkluzivnog odgoja i obrazovanja, zakonskim odredbama, vrstama potpore i primjerenim oblicima školovanja takve djece u redovitom školskom sustavu, te opis svake pojedine teškoće. O etiologiji teškoće navedeni su samo neki elementarni pojmovi, a naglasak je uglavnom na metodama rada odgojitelja i učitelja. Stoga su u nekim poglavljima prikazani i primjeri iz prakse.

**SAŽETAK**

Zbornik *Nova promišljanja o djetinjstvu/Rethinking childhood* usmjeren je popularizaciji studija djetinjstva koji se u nacionalnim okvirima tek pojavljuje kao znanstveno-istraživačko područje. Studij djetinjstva (childhood studies) kao relativno novo interdisciplinarno područje u pristupu djetetu i djetinjstvu posebno je atraktivno u zapadnoeuropskim kulturama. Zbornik je zaokružen skup novih ili oživljenih i provjerenih spoznaja o djetinjstvu. Brojni etablirani autori kao i početnici u istraživanju djetinjstva u pojedinačnim su priložima iznijeli mnoga zanimljiva, nova, pa i hrabra razmišljanja i saznanja o djeci, djetinjstvu, odraslima i drugima koji (su)kreiraju rano razdoblje ljudskog razvoja. U zborniku se nalazi 27 radova koji su prošli pojedinačni recenzentski postupak te 2 rada koja se objavljuju kao prilozima iz prakse. Radovi su grupirani u nekoliko tematskih dijelova: kulturološki aspekt suvremenog djetinjstva; predškolski kontekst suvremenog djetinjstva; odgojno-obrazovni kontekst suvremenog djetinjstva. Zastupljeni su autori i recenzenti gotovo svih učiteljskih studija u Republici Hrvatskoj.

**ZRILIĆ, Smiljana****Djeca s teškoćama u inkluzivnom vrtiću i školi: suvremeni pristup i metode učenja**

Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada; Zadar: Sveučilište u Zadru, 2022.



ur. CINDRIĆ, Maja; IVON, Katarina  
i ŠIMIĆ ŠAŠIĆ, Slavica

*Nova promišljanja o djetinjstvu / Rethinking Childhood*  
Zadar, Sveučilište u Zadru, 2022.



poezija

138

## SAŽETAK

Ova zbirka poezije nastavak je eksperimenta započetog u Španjolskoj, u Kataloniji. Zamisao je sljedeća: pozvati dvojicu pjesnika iz jedne zemlje/jezika, sazvati probrani tim pjesnika i prevoditelja i omogućiti im da u izolaciji i domaćem okruženju zajednički prevode izbor iz opusa pozvanih pjesnika. Eksperiment je sada prvi put prenesen izvan katalonskih granica. Na Pašman su pozvani pjesnici Francesc Parcerisas i Laia Martinez i Lopez, predstavnici sasvim različitih poetika, generacija, svjetova, objedinjeni, svak u svojoj raskošnoj osebujnosti, tek domovinom pjesnikâ: svojim jezikom. Kao prevoditelji/posredovatelji na otoku i na kopnu s njima su bili Pau Sanchis Ferrer, profesor katalonske književnosti na Sveučilištu u Zadru, Roser Soler Piera, lektorica katalonskog jezika na istoj instituciji, Nikola Vuletić, također predavač na tom fakultetu, Pau Bori i Sanz, katalonski lektor u Beogradu („Pau beogradski“); Tonko Maroević, uza sve ostalo autor antologije katalonskog pjesništva kao i komentara da smo se ondje „popašmanili“; pjesnici Dorta Jagić, Antonija Novaković i Dinko Telečan te sadašnje i bivše studentice katalonskog jezika u Zadru Marija Džaja, Maja Lemaić i Vedrana Lovrić. Translatirani eksperiment iz prepjevavanja, prema općem dojmu sudionika, više je nego uspio. *(Iz Proslava)*

## SAŽETAK

Ovo djelo predstavlja prvi hrvatski prijevod suvremene galješke poezije, a drugi je u nizu svezaka književnih prijevoda s katalonskog i galješkog jezika koje zajednički izdaju Sveučilište u Zadru i Centar za knjigu. Odabrano je dvoje autora: Gonzal Navaza, živući klasik i dobitnik mnogih galjeških i španjolskih književnih nagrada, te María Lado, predstavnica mlađeg naraštaja. Pjesme se donose usporedno u galješkom izvorniku i hrvatskom prijevodu. Među prevoditeljima su zastupljeni i studenti Sveučilišta u Zadru.

## PARCERISAS, Francesc i MARTINEZ I LOPEZ, Laia

**Neka bar vedrina ogrne /  
Que nomes la claror agomboli**  
Zadar: Sveučilište u Zadru; Zagreb:  
Centar za knjigu, 2011.



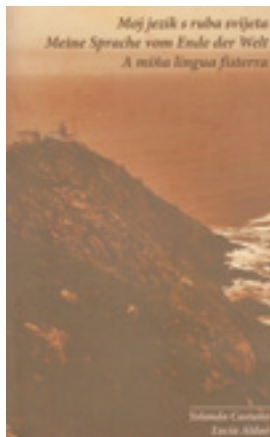
## NAVAZA, Gonzalo i LADO, María

**Intimni pogon / Fábbrica íntima**  
Zadar: Sveučilište u Zadru;  
Zagreb: Centar za knjigu, 2014.



ALDAO, Lucie i CASTAÑO, Yolanda

Moj jezik s ruba svijeta / Meine Sprache vom Ende der Welt /  
A miña lingua fisterra  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2018.



BERIŠIĆ ANTIĆ, Danijela

Il mare della vita: raccolta di poesie /  
More života: zbirka poezije  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2018.



SAŽETAK

Treći put odvija se na Pašmanu, u mjestu Mali Pašman, živa i vesela pjesničko-prevoditeljska radionica: nakon katalonskoga, drugu je godinu zaredom u centru pozornosti galješko pjesništvo. Prevoditelji, pjesnici, studenti i njihovi mentori proveli su više intenzivnih dana za pregovaračkim stolom ne bi li se što je više moguće preplela dva „mala“ jezika, dvije brdovite obale, jadranska i ona atlantska: ne bi li iz njihova zatočeništva slobodni odšetali taoci pjesama. Ova zbirka sadrži pjesme autorica Yolande Castaño i Lucie Aldao, koje su već dugi niz godina pjesnički aktivne, a za svoj rad i višestruko nagrađivane te dobro poznate u okvirima cjelokupnog španjolskog pjesničkog polja.

SAŽETAK

Dvojezična zbirka poezije *Il mare della vita* napisana je tijekom studentskih dana te se sastoji od triju poglavlja: „O prijateljstvu i životu“, „O prirodi i voljenom gradu“ i „O ljubavi“. Pjesme izražavaju autoričine najintimnije osjećaje povezane s ljubavlju prema voljenoj osobi, s prirodom i prema voljenom gradu Zadru. Autorica želi upozoriti na temeljne životne vrijednosti – ljubav, prijateljstvo, borbu za ostvarivanje vlastitih ciljeva i nadu za bolje sutra. Pjesme su posvećene introspekciji i reminiscenciji proizašlima iz osobnog iskustva autorice. Jak autobiografski i autokritički ton pjesama ostavlja dojam izražene želje za impresionističkim pogledom na doživljeno i proživljeno te za revalorizacijom izbora i propusta.

## SAŽETAK

*Zadar – poetska razglednica* prva je knjiga biblioteke Razglednica Sveučilišta u Zadru, predstavlja pjesme šesnaest pjesnika i pjesnikinja posvećene gradu Zadru i prevedene na osam jezika te fotografije grada i pjesnika. Biblioteka Razglednica zamišljena je kao niz izdanja u kojima se, povezani zanimanjem za grad, njegove fenomene i njegovu okolicu, književnost i prevodjenje književnosti, spajaju tekst i slika. Ovo suvenirsko izdanje poezije možemo doživjeti kao malu zbirku pjesama zadarskih pjesnika koji na raznim jezicima predstavljaju grad Zadar.

ur. BOŽIĆ, Rafaela

**Zadar: poetska razglednica**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2021.



## SAŽETAK

*Jezik je bunilo / A lingua é un delirio* zbirka je pjesama Isaaca Xubina u galješkom izvorniku i hrvatskom prijevodu. Xubinove stihove svojim su predgovorima popratili njegovi dugogodišnji suradnici, pjesnik Marko Pogačar i povjesničarka galješke književnosti Ana Acuna. Prijevodi su plod zajedničkog rada skupine prevoditelja.

XUBIN, Isaac

**Jezik je bunilo / A lingua é un delirio**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2022.



ur. PUPAČIĆ, Nada

**Niko drugo more i drugi ljudi**  
Zadar: Sveučilište u Zadru; Los Angeles:  
Hrvatski svjetski kongres SAD, 2022.



SAŽETAK

Zbirka poezije *Niko drugo more i drugi ljudi* 20. je zbirka pjesama Hrvatske iseljeničke lirike New York koja se sastoji od odabranih pjesama sedmero hrvatskih pjesnika koji žive ili su proveli dio života u iseljeništvu. Riječ je o suvremenoj lirskoj poeziji, odnosno lirskim pjesmama od kojih je većina napisana posljednjih desetljeća. Odabrane pjesme u ovoj zbirci govore ponajviše o domoljubnim i vjerskim temama, a pojedine o ljubavnim i misaonim temama. Pjesme su često obojene nostalgичnim sjećanjima na zavičaj. Isto tako, vrlo su česte pjesme koje tematiziraju „pjesničku ostavštinu“ za pokoljenja iseljeničke djece pa govore o običajima, obiteljskim i zavičajnim uspomena. Dominantna tema pjesama svih sedmero pjesnika zavičajni je pejzaž.

pomorstvo

GELO, Branko

**Opća i pomorska meteorologija**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2010.



SAŽETAK

Cilj je udžbenika prikazati utjecaj vremena na pomorstvo, ali istovremeno pružiti studentima meteorologije i osobama koje se interesiraju za vremenske prilike, osobito na moru, mogućnost upoznavanja s općom meteorologijom. Studenti kojima je meteorologija struka naći će u ovom udžbeniku poglavlja s vrlo jednostavno obrazloženim pojmovima iz suvremene meteorologije i modernih metoda analize i prognoze. Knjiga sadrži šest grupa poglavlja: 1. Uvod, 2. Meteorološki elementi, 3. Vremenska analiza i prognoza, 4. Vrijeme i klima, 5. Uređaji i metode za ispitivanje atmosfere i 6. Pomorska meteorologija i meteorologija unutarnjih voda.

ur. JAŠIĆ, Dražen; BELAMARIĆ, Goran i GUNDIĆ, Ana

**Međunarodna pravila o izbjegavanju sudara na moru /  
International Regulations for Preventing Collisions at Sea**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2011.

SAŽETAK

Međunarodna pravila o izbjegavanju sudara na moru prihvatila je i objavila Međunarodna pomorska organizacija. Ona čine skup međunarodnih pravnih normi kojima se regulira pomorski promet.



**SAŽETAK**

Udžbenik *Optimizacija lučkih operacija* rezultat je dugogodišnjeg istraživanja i primjena praktičnih iskustava u lučkim prekrcajnim procesima u svakodnevnim lučkim operacijama, kao i definiranje ključnih pojmova relevantnih za problematiku suvremenih lučkih operacija. U knjizi su detaljno prikazane značajke lučkog prekrcajnog procesa i procesa skladištenja te njihova međuovisnost. Optimizacija lučkih operacija predstavlja suvremen pristup u analizi metodologije odlučivanja, temeljenih na umjetnoj inteligenciji u procesu optimizacije lučkih operacija i prekrcajnih sustava koji su u skladu s najnovijim tehnologijama lučkog prekrcajnog procesa.

**BILIĆ, Mirko; JAŠIĆ, Dražen i ČOVO, Petar**

**Optimizacija lučkih operacija**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2012.

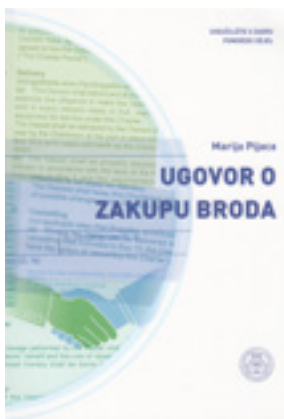
**SAŽETAK**

Iako su različiti načini iskorištavanja broda i odnosi koji u vezi s ugovorom o iskorištavanju mogu nastati često predmet istraživanja pomorskopravne znanosti, ugovor o zakupu broda kao da je bio na rubu zanimanja pravne teorije i shvaćanja doktrine. Opširnim pregledom bibliografije uočeno je da ni jedno provedeno istraživanje u svijetu nije obuhvatilo rješenja svih pomorskopravnih izvora ugovora o zakupu broda, pri čemu podrazumijevamo ne samo odredbe pomorskog, u nekim poredbenim rješenjima supsidijarno i obveznog (građanskog) prava, već i autonomna pravna vrela, prije svega ugovor stranaka kakav je standardni ugovorni obrazac o zakupu broda BARECON 2001. Dakako, hijerarhija izvora uključuje i sudsku praksu, iako u nekim pravnim sustavima ona nema značenje formalnog pravnog vrela.

**PIJACA, Marija**

**Ugovor o zakupu broda**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2017.



# povijest

146

## SAŽETAK

Pojava visokog školstva kao najviše znanstvene i obrazovne ustanove u životu svakog naroda označava njegovu kulturnu i znanstvenu zrelost, a samim time i jedan od najvažnijih datuma njegove povijesti. Otkriće postojanja Generalnog učilišta u Zadru krajem 19. stoljeća iz temelja je promijenilo dotadašnje spoznaje o počecima visokog školstva u Hrvata pomaknuvši ih s 1669. na 1396. godinu. Knjiga je podijeljena na dva dijela. Prvi dio sadrži uvodnu raspravu o visokom školstvu koja je podijeljena na četiri poglavlja: I. „Studium generale“ u školskom sustavu srednjega vijeka; II. Narav generalnih učilišta Dominikanskog reda; III. Ustroj generalnih učilišta Dominikanskog reda i IV. Generalno učilište Dominikanskog reda u Zadru. Drugi dio donosi izvorni tekst knjige Generalnog učilišta.

KRASIĆ, Stjepan

**Liber almi Studii generalis S. Dominici Iadrae: (1684. – 1790.): građa za povijest visokog školstva u Hrvatskoj**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2006.

**Liber almi Studii generalis S. Dominici Iadrae: (1684. – 1790.): Material for the History of Higher Education in Croatia**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2008.



## SAŽETAK

Ovaj zbornik sadrži priloge 22 istraživača koji su izlagali na okruglom stolu u Zadru. To su ponajprije prilogi o korištenju književnih i epigrafičkih izvora za povijesnu geografiju antičkog Jadrana, a zatim o političkim i upravnim okvirima na primjeru gradova Liburnije. Jezgreni dio zbornika posvećen je utvrđivanju cestovnih, riječnih i morskih prometnica i glavnih trgovačkih strujanja od arhajskog do kasnoantičkog razdoblja, s posebnim obzirom na orijentalni import. Na okruglom stolu razmotrene su mogućnosti i načini ostvarenja međunarodnog projekta izradbe informatiziranog atlasa antičkog Jadrana. U sklopu takvih nastojanja, zbornik zaključuje niz metodoloških radova te priloženi svezak s dvadesetak karata u boji.

ur. ČAČE, Slobodan; KURILIĆ, Anamarija i TASSAUX, Francis

**Les routes de l'Adriatique antique: géographie et économie: actes de la table ronde du 18. au 22. septembre 2001. (Zadar) / Putovi antičkog Jadrana: geografija i gospodarstvo: radovi s Okruglog stola održanog u Zadru od 18. do 22. rujna 2001.**  
Bordeaux: Institut Ausonius; Zadar: Sveučilište u Zadru, 2006.



VRANDEČIĆ, Josip i TROGRLIĆ, Marko

Dalmacija 1870-ih u svjetlu bečke politike i „Istočnoga pitanja“  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2007.

ur. JELUŠIĆ, Srećko

Zadarski mir:  
18. 2. 1358. – 18. 2. 2008.: o 650. obljetnici  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2008.

SAŽETAK

U ovoj monografiji, kroz radove petorice autora, obrađeno je putovanje Franje Josipa I. kroz Dalmaciju 1875., i to u svjetlu bečke politike tih godina i kompliciranih međunarodnih okolnosti u svezi s „Istočnim pitanjem“. Obrađuje se problematika putovanja cara Franje Josipa I. u Dalmaciju i međunarodne posljedice koje je to putovanje proizvelo. Analizira se otvaranje „Istočnoga pitanja“ ustankom u Bosni i Hercegovini i posljedice ustanka na Dalmaciju.

SAŽETAK

Spomen-izdanje prigodom 650. obljetnice Zadarskog mira, simbola izgradnje jedinstvenog hrvatskog prostora. Značenje ovog dokumenta smješteno je u politički kontekst i prostor sakristije franjevačkog samostana gdje je sklopljen mir kojim se Venecija odrekla svoje teritorijalne prevlasti na istočnoj obali Jadrana. U djelu nalazimo izvorni tekst na latinskom jeziku, prijevod na hrvatski jezik, zatim uvodnu riječ provincijala Sopte i Mladena Ančića. Autori analiziraju povijesne i političke preduvjete i pozadinu potpisivanja mira između hrvatsko-ugarskog kralja Ludovika Velikog i Venecije te upućuju na društvene transformacije i gospodarske promjene koje su pratile ovaj važan događaj.

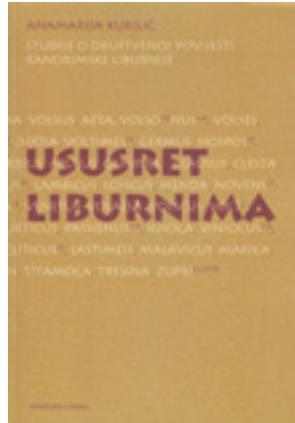
## SAŽETAK

Nastanak knjige *Ususret Liburnima* inspiriran je željom da se studenti i svi oni koje zanimaju teme iz starovjekovne povijesti hrvatskog prostora i antičke socijalne povijesti upoznaju s raznim aspektima života ljudi, a ne samo događajnom poviješću. Njezin je cilj prikazati narod Liburna i njihov život u kasnom predrimskom i ranom rimskom razdoblju, što su teme koje su već duže vremena predmet autoričina znanstvenog proučavanja i nastavnog interesa. S Liburnima, koji su kao starosjedilački narod već od prijelaza s drugog na prvo tisućljeće nastanjivali prostor uz jadransku obalu od rijeke Raše do rijeke Krke, čitatelji se upoznaju u I. poglavlju. Ondje se iznose najnovije spoznaje uglednih domaćih i inozemnih znanstvenika o prostoru na kojem su Liburni živjeli, njihovoj etničkoj i jezičnoj pripadnosti, događajnoj povijesti, gospodarstvu – koje je njih svojevremeno učinilo i vladarima Jadrana, te o njihovim običajima i vjerovanjima. Tekstovi u II. i III. poglavlju podrobnije analiziraju obitelj kod Liburna kasnog predrimskog i ranog rimskog razdoblja, njezinu strukturu i odnose među njezinim članovima. Ova su poglavlja pretisak, odnosno prijevod prije objavljenih znanstveno-istraživačkih radova u kojima je autorica primjenjujući najnoviju znanstvenoistraživačku metodologiju došla do vrijednih spoznaja o životu liburnskog prastanovništva. Knjiga je opremljena ilustracijama, podnožnim bilješkama i popisom literature te kazalom imena i pojmova, tako da čitatelji zainteresirani za produbljivanje znanja o nekoj od obrađenih tema lako mogu pronaći podatke koji će im u tome dodatno pomoći.

KURILIĆ, Anamarija

**Ususret Liburnima**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2008.



ur. ORŠOLIĆ, Tado

**Zadar i okolica od Drugog svjetskog rata do Domovinskog rata**

Zagreb: HAZU – Zavod za povijesne znanosti u Zadru; Zadar:

Sveučilište u Zadru, 2009.



SAŽETAK

Zbornik radova *Zadar i okolica od Drugog svjetskog rata do Domovinskog rata* zbir je radova predstavljenih na istoimenom znanstvenom skupu održanom u Zadru u organizaciji Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru, te Odjela za geografiju i Odjela povijest Sveučilišta u Zadru, u studenome 2007. godine. Zbornik ima obilježja monografije koja upoznaje čitatelje s brojnim osobinama prostora Zadra i zadarske regije i sudbinskim događajima koji su se u tom prostoru zbivali od 1945. do 1991. godine.

SMILJANIĆ, Franjo

**Studije o srednjovjekovnim slavenskim/hrvatskim institucijama**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2010.



SAŽETAK

Predmet interesa ove knjige jest položaj župana u sustavu javne vlasti, u vremenskom razdoblju od 9. do 18. stoljeća, što je prvi takav sustavan prikaz, zatim do sada nedovoljno istražen položaj didića na jadranskom otočju, uključivši tu raščlambe o njihovoj rodovskoj vlasti, posjedima i njihovoj sudbini, napose kroz analizu toponimijske građe i rasprava o starcima, do sada nedovoljno poznatoj društvenoj kategoriji, koje srednji vijek slavi kao ljude od pamćenja.

**SAŽETAK**

Knjiga se temelji na službenim austrijskim predmodernim popisima stanovništva tijekom prve polovice 19. stoljeća, a navedeni bi se podatci komparirali s prvim modernim popisom stanovništva 1857. godine. U uvodnom dijelu raščlanjuje se društvena, politička i teritorijalna situacija u Dalmaciji u prvoj polovici 19. stoljeća. Također, daje se širi osvrt na dalmatinsku demografsku situaciju i stanje demografskog razvoja (predtranzicijska faza) tijekom navedenog razdoblja. Daje se tablični prikaz izračuna i popisa stanovništva za svaku pojedinačnu godinu od 1828. do 1844., te za 1854. godinu i popis stanovništva 1857. U izračunima se nastoji prikazati porast i smanjenje pučanstva, uključujući imigracijske i emigracijske procese, konfesionalnu i narodnosnu strukturu, spolnu strukturu te prosječni doživljeni vijek stanovništva. Na kraju knjige priložen je popis zemljopisnog nazivlja u izvorniku i u suvremenom obliku.

**SAŽETAK**

Knjiga obrađuje važnu temu o kojoj u Hrvatskoj nitko nije pobliže pisao: povijest nastanka prvih škola u antičkoj Grčkoj i njihov razvoj u Rimu, kasnoj antici i srednjem vijeku kada krajem 12. i početkom 13. stoljeća dotadašnje škole prerastaju u sveučilišta. Prikazuje nastanak i razvoj školstva od antike do srednjeg vijeka te istražuje same početke europskog školstva, prati njegov razvoj od stare Grčke i Rima, kasne antike i srednjeg vijeka do 13. stoljeća kada se prvi put u povijesti javljaju dobro organizirane visokoškolske ustanove institucionaliziranog znanja u obliku sveučilišta. Knjiga je bogato dokumentirana svom relevantnom literaturom na raznim jezicima. Time je autor na neki način zaokružio svoja istraživanja iz povijesti hrvatskog i općeg školstva, koja se organski uklapaju u jedan širi okvir povijesti školstva u nas i u svijetu.

**KOZLIČIĆ, Mithad i BRALIĆ, Ante****Stanovništvo Kraljevine Dalmacije prema službenim izračunima i popisima 1828. – 1857.**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2012.

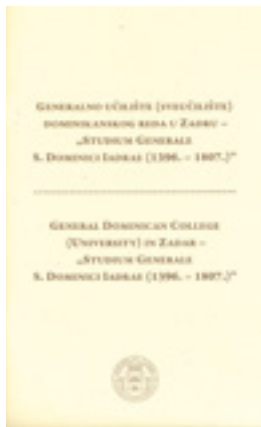
**KRASIĆ, Stjepan****Nastanak i razvoj školstva od antike do srednjega vijeka**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2012.



ur. BLAČE, Ante

**Generalno učilište (sveučilište) dominikanskog reda u Zadru – „Studium Generale S. Dominici Iadrae (1396. – 1807.)“**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2012.



ORŠOLIĆ, Tado

**Vojna Dalmacija u 19. stoljeću: vojska, teritorijalne snage, žandarmerija (1797. – 1914.).**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2013.



SAŽETAK

Sveučilište u Zadru 2012. godine slavi desetu obljetnicu svoje obnove. Ta je obljetnica bila povod da se objavi knjižica na hrvatskom i engleskom jeziku koja će na jednostavan i razumljiv način prikazati osnutak i razvoj sveučilišta, odnosno Generalnog učilišta Dominikanskog reda u Zadru. Svrha joj je širu društvenu javnost upoznati s činjenicom da je u Zadru potkraj 14. stoljeća bilo osnovano sveučilište koje je uspješno djelovalo više od četiri stoljeća i da je ono bilo najstarije sveučilište u Hrvata.

SAŽETAK

Knjiga naslova *Vojna Dalmacija u 19. stoljeću: vojska, teritorijalne snage, žandarmerija (1797. – 1914.)* autora Tade Oršolića znanstvena je knjiga koja se bavi vojnom poviješću Dalmacije razmatranog perioda. Autor je znanstvenom metodologijom na temelju arhivskih izvora i stručne literature obradio ustroj i djelovanje kopnene vojske i žandarmerije u Dalmaciji u razdoblju od 1797., dakle od prve austrijske uprave, pa do početka Prvog svjetskog rata 1914. Ovo znanstveno djelo po svojoj strukturi i jeziku pisanja predstavljeno je na korištenje znanstvenoj i stručnoj te široj čitateljskoj publici te daje cjelovit uvid u vojnu povijest Dalmacije 19. stoljeća.

## SAŽETAK

Knjiga *Jugoistočna Europa pod osmanskom vlašću: od pada Carigrada do Svištovskog mira* autora prof. dr. sc. Milorada Pavića opsežno je djelo koje po svojem sadržaju, te koncepcijskom i metodološkom pristupu ima sve značajke sveučilišnog udžbenika namijenjenog studentima povijesti. Knjiga objedinjava sve glavne značajke djela potrebnog za razumijevanje osmanskog društva, ne samo na globalnoj razini već i unutar njegovih sastavnica, zemalja jugoistočne Europe. Knjiga se sastoji od dvaju dijelova. Prvi te ujedno i glavni dio knjige ne zadržava se samo na opisu puke događajnice, već ulazi u raščlambu društveno-gospodarsko kulturnih prilika Carstva u cjelini i svake od zemalja, uvažavajući specifičnosti njihova razvoja. Drugi dio sadrži brojne dodatke koji čitatelju u velikoj mjeri olakšavaju korištenje ovog djela, a to su kronološki pregledi, rječnik stručnih termina povezanih s osmanskim povijesti, popis sandžaka europskog dijela Osmanskog Carstva, popis geografskog nazivlja s europsko-osmanskim oblicima imena i drugo.

## SAŽETAK

Knjiga Stijepa Obada *Dalmacija u novijoj hrvatskoj povijesti i kulturi* predstavlja sukus autorova rada o dalmatinskoj povijesti tijekom moderne i suvremene povijesti. Autor u dvadeset članaka obrađuje široki dijapazon tema, i to preko društvenih, političkih i nacionalno-integracijskih problema do omiljenog rada na lokalnoj povijesti. Kod društvenih tema, članci su povezani sa školstvom u Dalmaciji, položajem dalmatinskog sela tijekom moderne povijesti, kao i s dalmatinskim čitaonicama. Nalazimo gospodarske teme, pa možemo čitati o gospodarstvu u Tivtu sredinom 19. stoljeća, o gospodarstvu Dalmacije za neoapsolutizma, ili o Dalmaciji na europskim izložbama. Kod lokalne povijesti autor je obradio stanje u Šibeniku, Benkovcu, Tivtu, Stonu i Pagu. Završni članak posvećen je hrvatskom proljeću 1971. godine. Poštovanom čitatelju i zaljubljeniku u hrvatsku povijest neka ovo djelo bude podsjetnik na njegove pretke koji su u vremenima oskudne egzistencije znali sačuvati svoju, hrvatsku osobnost.

## PAVIĆ, Milorad

**Jugoistočna Europa pod osmanskom vlašću: od pada Carigrada do Svištovskog mira**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2014.



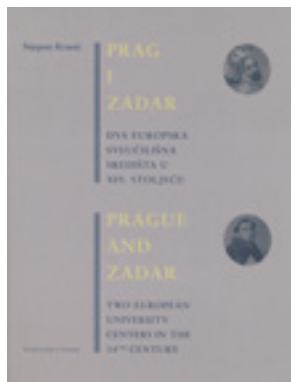
## OBAD, Stijepo

**Dalmacija u novijoj hrvatskoj povijesti i kulturi**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2014.



KRASIĆ, Stjepan

Prag i Zadar: dva europska sveučilišna središta u XIV. st. /  
Prague and Zadar: Two European university centers  
in the 14<sup>th</sup> century  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2015.



KOZLIČIĆ, Mithad i UGLEŠIĆ, Sanda

Senjski peljar iz početka 17. stoljeća /  
The early 17<sup>th</sup> century Senj pilot  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2015.



SAŽETAK

U knjizi se obrađuje povijest i okolnosti osnivanja dvaju prvih sveučilišta u srednjoj i jugoistočnoj Europi i njihova suradnja u 14. stoljeću. Autor tumači važnost proučavanja poznavanja kulturne povijesti svakog naroda, osobito povijesti visokog školstva koje se pojavilo potkraj 12. i početkom 13. stoljeća kao rezultat snažnog intelektualnog vrenja. U kasnom srednjem vijeku europski duh prvi put u svojoj povijesti počeo je na ubrzan način nadoknađivati izgubljeno vrijeme nakon pada Zapadnog Rimskog Carstva oslobađajući se naslijeđenog dogmatizma i upuštajući se u razmišljanje na nov, racionalan i „moderan“ način. Naslijeđene kulturne vrijednosti obogaćivao je vlastitim spoznajama i vrijednostima od kojih su neke i danas na snazi postavši jedan od najljepših i najoriginalnijih plodova zapadnoeuropske civilizacije kojima je možda više nego ijedna druga ustanova obogatio i preobrazio najprije samu Europu, a onda i ostali svijet. U tom kontekstu razmotreni su najranija prošlost i značenje sveučilišnih jezgri u Pragu i Zadru.

SAŽETAK

U studiji se analizira *Senjski peljar* nastao početkom 17. stoljeća. Objavljuju se i raščlanjuju inačice izvornih tekstova na hrvatskom i njemačkom jeziku. Riječ je o posve izvornom plovidbenom priručniku kojim je obuhvaćeno Velebitsko podgorje od Senja do Dračevca, tj. Novskog ždrila. Taj je peljar najvjerojatnije nastao za potrebe domaćih pomoraca, a poslije je kodificiran za potrebe senjskog krajiškog kapetana (kapetan primorskog dijela Vojne krajine). Slični tekstovi nastali prije *Senjskog peljara*, uključujući kartografsku građu, ni približno nemaju toliko luka i lučica koje su u tim tekstovima dulje ili kraće opisane s isticanjem kvaliteta bitnih pomorcu. Kasniji peljari i kartografska građa 17. i 18. stoljeća tek su ponešto bolji od njih, ali i dalje ni približno ne donose ono obilje razolikih pomorsko-geografskih podataka kao *Senjski peljar*.

**SAŽETAK**

U ovoj su knjizi prikazani rezultati istraživanja rimske centurijacije otoka Ugljana na osnovi pronađenih tragova na terenu te s pomoću prikaza na katastarskim planovima i topografskim kartama.

**KADI, Marijan****Centurijacija otoka Ugljana /  
The Centuriation of the Island of Ugljan**

Zadar: Sveučilište u Zadru; Preko: Općina Preko, 2016.

**SAŽETAK**

Znanstveni skup *Franjo Tuđman i stvaranje suvremene hrvatske države (1990. – 1999.)* održan je u Zadru 10. prosinca 2012. godine u organizaciji Sveučilišta u Zadru, Hrvatskog instituta za povijest Zagreb i Zavoda za povijesne znanosti HAZU Zadar. Zbornik sa znanstvenog skupa svojom sveobuhvatnošću predstavlja pionirsko djelo u znanstvenom proučavanju dr. Franje Tuđmana i njegove uloge u stvaranju suvremene hrvatske države.

**ur. BRALIĆ, Ante****Franjo Tuđman i stvaranje suvremene  
hrvatske države (1990. – 1999.)**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.



ur. SABOLOVIĆ, Marin

### Semiologija obrambenoga Domovinskog rata

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2017.



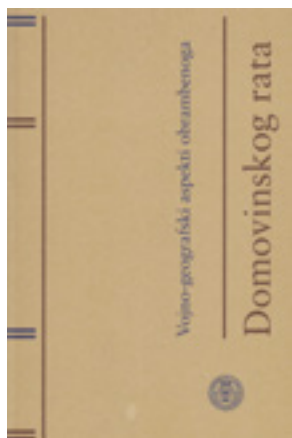
#### SAŽETAK

Zbornik radova sadrži ukupno šest radova koji obrađuju suvremenu hrvatsku povijest počevši s općim pregledom agresije na Republiku Hrvatsku. Sljedeći radovi povezani su isključivo sa semiološkim aspektom Domovinskog rata obrađujući službene odore, vojne zastave, odore i oznake Ministarstva unutarnjih poslova i odore Oružanih snaga Republike Hrvatske. Tematski ciklus zaključuje rad kustosa Hrvatskog povijesnog muzeja s analizom semioloških aspekata izložbe *Domovinski rat* upriličene u istom muzeju. Posljednji rad u zborniku upućuje na značenje dušobrižništva u Domovinskom ratu kao posebnog sociološkog i semiološkog aspekta, a koji je često u istraživanjima zapostavljen.

ur. SABOLOVIĆ, Marin

### Vojno-geografski aspekti obrambenoga Domovinskog rata

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2017.



#### SAŽETAK

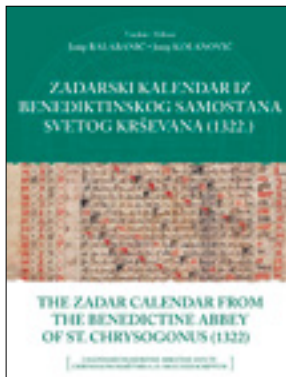
Publikacija je nastala na temelju izlaganja sa stručnog skupa *Vojno-geografski aspekti obrambenoga Domovinskog rata* koji je održan u ožujku 2014. godine na Sveučilištu u Zadru. Na znanstveno-stručnom skupu održano je ukupno 14 znanstveno-stručnih izlaganja, od kojih su četiri u vidu izvornih znanstvenih radova ukoričena u zbornik.

## SAŽETAK

Ovim izdanjem monografskog tipa predstavlja se kulturnoj javnosti jedan nevelik, ali vrlo vrijedan srednjovjekovni rukopis koji je sigurno nastao u Zadru, vjerojatno u skriptoriju benediktinskog Samostana svetog Krševana (kratko: Sveti Krševan), prije gotovo sedamsto godina, pa ga zato zovemo Zadarskim kalendarom Svetog Krševana. Danas se nalazi u Bodleian Library of the Oxford University u Engleskoj. Prvi dio knjige donosi presliku cijelog rukopisa, transkripciju tablica i tekstova s prijevodom, a drugi dio članke tematski povezane s poglavitim sadržajima rukopisa.

ur. BALABANIĆ, Josip i KOLANOVIĆ, Josip

**Zadarski kalendar iz benediktinskog Samostana Svetog Krševana (1322.) / The Zadar calendar from the Benedictine abbey of St. Chrysogonus (1322)**  
Zadar: Sveučilište u Zadru; Hrvatski državni arhiv, 2018.

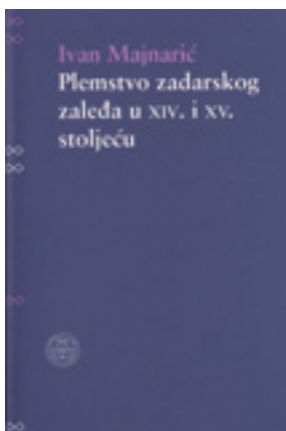


## SAŽETAK

Monografija donosi analizu političke, društvene i gospodarske zbilje plemstva šireg zadarskog zaleđa u doba uspostave, trajanja i propadanja anžuvinskog sustava vlasti te potom ponovne uspostave mletačkog sustava vlasti. Analiziran je niz sastavnica života plemstva, od njihovih prava, položaja, idejnog vidokruga i odnosa prema kraljevskoj vlasti, do njihove brojnosti i prostiranja posjeda, plemićke organizacije županije sa središtem u Podgrađu.

MAJNARIĆ, Ivan

**Plemstvo zadarskog zaleđa u XIV. i XV. stoljeću**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2018.



ur. BRALIĆ, Ante i KASALO, Branko

**U vrtlogu povijesnih zbivanja na istočnojadranskom prostoru: početak 20. stoljeća / In the Whirlwind of Historic Events in the Eastern Adriatic: The Early 20<sup>th</sup> Century**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2019.



BATOVIĆ, Ante

**Hrvatsko proljeće i svijet: Hrvatska u vrtlogu svjetskih zbivanja 1966. – 1972.**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2019.



SAŽETAK

Obilježavanje stogodišnjice Prvog svjetskog rata pokrenulo je u javnosti i historiografiji do tada nevideni interes koji se iskazivao na različite načine, kroz javne manifestacije, historiografske rasprave, prigodničarska događanja, i u velikim političkim raspravama. Stogodišnjica je bila izvanredan povod za nova povijesna istraživanja u čitavom svijetu, u što je uključena i hrvatska historiografija. Proučavanje Prvog svjetskog rata dugo je u hrvatskoj historiografiji bila duboko zanemarena tema. Postojali su radovi koji su prije svega tretirali diplomatsku povijest, u prvom redu stvaranje jugoslavenske države na razvalinama „starog svijeta“, a osobita je pozornost bila posvećena odnosima s Italijom. Međutim, čitava lepeza tema o Velikom ratu i poraću nije bila istražena, primjerice broj poginulih, život pozadine i civila, politički život koji nije bio izravno povezan s „jugoslavenskim“ rješenjem hrvatskog pitanja, odnos središta moći (Beča i Budimpešte) prema hrvatskim krajevima i sl. Za takvo stanje postojalo je više razloga. Ulaskom hrvatskih zemalja u jugoslavensku državu promijenili su se prioriteti u znanstvenom istraživanju. Kao što je već navedeno, povijest stvaranja nove jugoslavenske države postala je prioritetna, stoga je bilo logično da su se „izbjegavale“ neke teme kao što je povijest djelovanja hrvatskih postrojbi unutar austrougarske vojske.

SAŽETAK

Hrvatsko proljeće, nacionalni i liberalni pokret koji se razvio između 1966. i 1971. igrao je ključnu ulogu u životu hrvatskog naroda i jugoslavenske države. Knjiga se fokusira oko ideja nacije i nacionalizma, s jedne strane, te demokracije i liberalizma, s druge strane. Nastoje se usporediti hrvatska zbivanja sa sličnim pokretima u drugim istočnoeuropskim komunističkim zemljama, kao što su Mađarska 1956., Čehoslovačka 1968. i protesti intelektualaca i studenata u Poljskoj do 1968. Unutar šireg jugoslavenskog okvira, u knjizi je poseban naglasak očekivano stavljen na događanja u Hrvatskoj, jer je hrvatsko komunističko vodstvo bilo glavni ideološki pokretač modernizacijskih i liberalnih trendova koji su zahvatili Jugoslaviju kasnih šezdesetih godina. Ova knjiga rezultat je arhivskog istraživanja koje je provedeno u sklopu izrade doktorske disertacije *Liberalno-nacionalni pokret u Hrvatskoj od 1966. do 1972. i svijet*.

**SAŽETAK**

Monografija je iznimno vrijedan doprinos znanstvenoj analizi društvene povijesti srednjovjekovnog Zadra i dalmatinskih gradova. Proučavanje struktura gradskog plemstva izrazito je relevantno ponajprije zbog iznimne važnosti koju je plemstvo imalo na ukupan život pojedinih gradova (njegov politički, gospodarski i kulturni aspekt) te odnose među njima i odnose s okolnim političkim ustanovama i strukturama. Monografija otvara nove uvide u neke od najvažnijih pojava društvenog života srednjovjekovne Hrvatske te doprinosi razumijevanju niza problema društvenog života otkrivajući gdje leže uzroci i ishodišta ukupnog razvoja.

**DOKOZA, Serđo i ANDREIS, Mladen**

**Zadarsko plemstvo u srednjemu vijeku: rodoslovlja**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2020.

**SAŽETAK**

Autor pomorsku baštinu otoka Hvara problematizira u njezinoj ukorijenjenosti i kontinuitetu trajanja (prapovijesti, grčke kolonizacije, rimske Pharije, kasne antike, Venecije, Austrije), ponajprije kao međuodnos otočnih stanovnika s morem i pomorstvom. Donosi preglednu sliku referentnih točaka kroz različita povijesna razdoblja, kao nasljeđe kumulativnog slijeda do središnjeg fokusa rada na 19. stoljeće koje ujedno odražava iskustvenost otočnog stanovništva u njegovu egzistencijalnom kontekstu i općim procesima. Ovim djelom otok Hvar postaje historiografski vidljiv kao jedno od povijesnih pomorskih središta na hrvatskoj obali tako što donosi lokalne/mikrohistorijske razine otoka Hvara s obzirom na identitet i pomorsku baštinu.

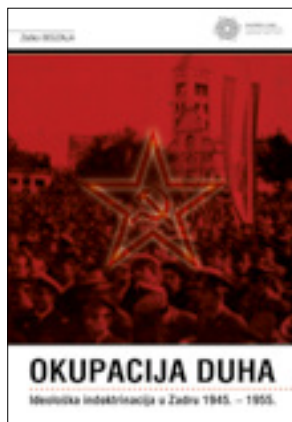
**BRATANIĆ, Mateo**

**Pomorstvo Dalmacije u 19. stoljeću: otok Hvar u tranziciji**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2020.



BEGONJA, Zlatko

**Okupacija duha: ideološka indoktrinacija  
u Zadru 1945. – 1955.**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2021.



ŠOŠTARIĆ, Valentina

**Dubrovački poklisari:  
u potrazi za novim teritorijima**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2021.



SAŽETAK

Metode postupanja narodnih vlasti na prostoru Hrvatske nakon završetka Drugog svjetskog rata, upravljene između ostaloga i s posebno važnim ciljem ideološke indoktrinacije stanovništva, prilično su dobro do sada obrađene u novijoj hrvatskoj historiografiji. Na tom tragu ovim prikazom, koji je uglavnom povezan s gradom Zadrom, pokušava se ponuditi uvid u spomenute obrasce postupanja i tako nastalih posljedica za lokalnu zajednicu. Ovdje nije cilj dublje proniknuti, niti analizirati pojedine društvene, gospodarske, ili kulturne prilike i njihov razvoj, već se isključivo zadržati na navođenju znakovitih primjera i pomoću njih ponuditi lakše razumijevanje ideološko-indoktrinacijskih zahvata koje je poduzimala narodna vlast. Također, nakana je skrenuti pozornost na zaseban upravno-politički položaj Zadra u neposrednom poslijeratnom razdoblju, što je bila činjenica koja je znatno opterećivala ukupnost zbivanja na ovom prostoru. Ova je knjiga oblik idiografskog predočavanja i na toj osnovi lakšeg razumijevanja potpunije slike jedne hrvatske sredine u kojoj nije bilo ostvareno demokratsko i pravednije društvo.

SAŽETAK

Knjiga je posvećena analizi dubrovačke diplomatske prakse od kraja 14. do sredine 15. stoljeća. U središte analize stavljen je lik dubrovačkog poklisara koji se prometnuo u glavnog „junaka priče“, no ona obuhvaća i veliki broj drugih aktera s kojima je dolazio u interakciju, a koji su se često nalazili na marginama historiografskog interesa. Istraživanje u središte pozornosti stavlja diplomatski proces stjecanja novih teritorija, koji prate naznačena pitanja i problem, tematski i metodološki otvara nove mogućnosti analize i interpretacije diplomatske službe. Monografija je usmjerena na analizu specifičnih problema u sferi diplomatske interakcije, realizirane s ciljem ostvarenja teritorijalnih akvizicija, čime je moguća detekcija promjena dubrovačke diplomatske prakse na izmaku kasnog srednjeg vijeka.

## SAŽETAK

Jezik u životu jednog društva ostaje i dalje najsavršenije sredstvo priopćavanja, sporazumijevanja i osobne ili grupne interakcije i identifikacije. Kao takav je podložan zakonskom reguliranju. Jezično se zakonodavstvo u Hrvatskoj prakticira od 928. godine. Posebno vrijedno za ovu knjigu jest razdoblje između 1912. i 1913. godine kada se vode borbe za provođenje i primjenu već postojećih zakona o jeziku u Dalmaciji, poznato i kao „jezično pitanje u Dalmaciji“ s naglaskom na Zadar kao posljednjom utvrdom talijanstva na istočnoj obali Jadrana. U radu se uglavnom oslanja na tri hrvatska izvora: *Narodni list*, *Hrvatsku krunu* i *Il Popolo*, te na dva talijanska lista: *Il Dalmata* i *Risorgimento*. Knjiga je podijeljena u dva dijela. U prvom se daje pregled dosadašnjih studija o uporabi jezika u javnim državnim službama i pregled jezičnog zakonodavstva u Dalmaciji u 19. stoljeću, do 1900. godine. Drugi dio knjige prati kronologiju rasprava i događaja onako kako su se odražavali u našim medijskim izvorima u interakciji glavnih protagonista u rješavanju jezičnog pitanja. Građa je raspoređena u pet vremenskih odjeljaka, a središnji je događaj ovog dijela tzv. drugi bečki dogovor od 22. travnja 1909. godine. Na kraju knjige nalaze se relevantni zakonski tekstovi o uporabi jezika u Dalmaciji od 1815. do 1909. godine.

## SAŽETAK

Knjiga opisuje razdoblje u razvoju svjetske povijesti i povijesti pomorstva, kada je Europa, iz dotad periferne uloge, zahvatila u prostranstvo mora i otvorila se svijetu te u njemu sve više zadobivala vodeću ulogu. Opisom brojnih istraživačkih ekspedicija pomoraca koje su se u osvit novog doba, pod paskom vladara i kreditora, otpravljali u nepoznato u potrazi za blagom, pustolovinama i otkrićima novih kontinenata, ne iscrpljuje se tadašnji svijet pomorskih ekspedicija. U pozadini tih pothvata stajali su napore generacija i generacija pomoraca i brodograditelja prije njih, ali isto tako brojnih geografa, matematičara i astronoma, koji su svojom kreativnošću i inovativnošću na području pomorske navigacije stvarali uvjete i omogućavali da do takvih poduhvata dođe. Pomorac je u artikulaciji svojeg odnosa s morem i na moru, u potpuno novim okolnostima, morao upotrijebiti sve svoje znanje kako bi ondje mogao opstati. On more nikad neće moći ukrotiti, ali će mu se pokušati maksimalno prilagoditi. Upravo taj proces njegove prilagodbe moru čini vještinu plovidbe „živim organizmom“, koji se neprestano mijenja i usavršava. Udžbenik *Vještina plovidbe* namijenjen je u prvom redu studentima, ali i svim ostalima koje zanima ovo razdoblje svjetske povijesti.

## ĆOSIĆ, Vjekoslav

**Jezično pitanje u Zadru i Dalmaciji 1900. – 1914.**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2021.



## PAVIĆ, Milorad

**Vještina plovidbe: navigacija svjetskim morima u doba velikih geografskih otkrića**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2021.



ur. BRALIĆ, Ante i KASALO, Branko

**Istočnojadranski prostor između sloma Habsburške Monarhije i stvaranja novih država / The Eastern Adriatic Between the Collapse of the Habsburg Monarchy and the Creation of New States**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2021.



ur. ORŠOLIĆ, Tado

**Završetak Prvog svjetskog rata u Dalmaciji: zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 5. studenoga 2018. u Svečanoj dvorani Sveučilišta u Zadru**  
Zagreb: HAZU; Zadar: Sveučilište u Zadru, 2021.



## SAŽETAK

Slom Habsburškog Carstva, turbulentno stvaranje novih „nacionalnih“ država, državne, pravne i političke promjene koje su nastale uslijed tih događaja teme su koje se problematiziraju unutar ovog zbornika radova. Istraživački okvir unutar kojeg su provedena istraživanja koja su predstavljena u ovoj monografiji formiran je u sklopu znanstvenog projekta Hrvatske zaklade za znanost *Raspad Habsburške Monarhije i transformacije na istočnojadranskoj obali (1917. – 1923.)*. U dvanaest članaka dvanaest autora obradilo je široki spektar tema od promjena paradigmi nacionalnih identiteta, nastanka lokalnih manifestacija fašizma, politika memorije, odnosa Crkve i politike i međunarodnog utjecaja na „rješavanje“ istočnojadranskog problema. Zbornik radova ponajprije je namijenjen profesorima i studentima povijesti, znanstvenim istraživačima kulturoloških i politoloških tema, kao i široj publici zainteresiranoj za teme prve polovice 20. stoljeća.

## SAŽETAK

O tome kako je percipiran Prvi svjetski rat u kulturnom, društvenom, političkom i vojnom pogledu, a posebno u posljednjoj godini rata u Dalmaciji, izlagalo se na znanstvenom skupu *Završetak Prvog svjetskog rata u Dalmaciji* održanog 5. studenoga 2018. u Svečanoj dvorani Sveučilišta u Zadru u organizaciji HAZU – Zavoda za povijesne znanosti u Zadru. Dvanaest autora obradilo je različite teme povezane s društveno-političkim, gospodarskim, kulturnim i vojnim prilikama u austrijskoj pokrajini Dalmaciji u posljednjoj godini Prvog svjetskog rata, a kao rezultat tog rada nastao je ovdje predloženi zbornik radova s istoimenog skupa. Prvi svjetski rat uzrokovao je dotad neviđena stradanja vojnika na bojištima, a velik dio civilnog stanovništva bio je izložen nestašici, gladi i pandemiji, posebno u posljednjoj godini rata. Mnogi ljudi, u naponu snage, nikada se nisu vratili iz rata, a mnogi su se vratili ranjeni, iscrpljeni i nesposobni za rad. Unatoč tomu što Dalmacija nije bila zahvaćena ratnim razaranja, posljedice rata još su se godinama osjećale.

## SAŽETAK

Najveći dio radova koji čine ovaj zbornik radova povezani su sa znanstvenim skupom *Zadarski mir, ishodište jedne epohe*. Zbornik čini ukupno 16 radova autora koji s pozicije povjesničara, povjesničara umjetnosti i geografa u fokus stavljaju razdoblje vladavine Ludovika I. i kroz niz tema sagledavaju političke, društvene i ekonomske procese u Dalmaciji, Hrvatskoj i Slavoniji tijekom Ludovikove četrdesetogodišnje vladavine, u srž analize stavljajući transformativnu narav Zadarskog mira.

Prvu cjelinu tvore tekstovi koji su povezani s okolnostima koje su vodile u rat između ugarsko-hrvatskog kralja i Mletačke Republike i poglavito su povezane sa Zadrom, ključnom točkom oko koje se rasplamsao sukob dviju strana.

Drugu cjelinu tvore tekstovi koji oslikavaju stanje virtualnog Hrvatskog Kraljevstva, podijeljenog u ovo doba na dvije administrativno-upravne cjeline – kraljevine (regna) Slavoniju te Dalmaciju i Hrvatsku.

U trećoj cjelini Béla Zsolt Szakacs, Emil Hilje, Marijana Kovačević i Nikola Jakšić razmatraju materijalne ostatke u obliku umjetničkih djela iz anžuvinskog doba s fokusom na centar, u ovom slučaju kraljevski dvor, s jedne strane, i na jednu razvijenu lokalnu sredinu na periferiji, onu zadarsku, s druge strane.

ur. ANČIĆ, Mladen i NEKIĆ, Antun

**Zadarski mir: prekretnica anžuvinskog doba**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2022.



# povijest umjetnosti

**SAŽETAK**

Autori monografije prvi put obrađuju sve makar i djelimice sačuvane istarske i dalmatinske ciborije, njihovu arhitekturu i likovnost, a protumačeni su i fragmentarno sačuvani natpisi na njima. Proučavanje oltarnih i krstioničkih ciborija bitno pridonosi razumijevanju funkcije svetog prostora i spoznaji likovne i jezične sastavnice onodobne duhovnosti. Knjiga se sastoji od dvaju dijelova kojima je pridodan katalog svih obrađenih ciborija, odnosno fragmenata ciborija i opsežni glosarij.

**VEŽIĆ, Pavuša i LONČAR, Milenko**

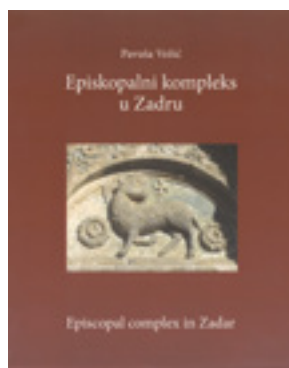
**HOC TIGMEN – ciboriji ranoga srednjeg vijeka na tlu Istre i Dalmacije**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2009.

**SAŽETAK**

Knjiga *Episkopalni kompleks* u Zadru autora Pavuše Vežića predstavlja modernu interpretaciju prostornog razvoja episkopalnog kompleksa u Zadru u dugom vremenskom rasponu od stoljeća kasne antike do suvremenog doba u životu zadarske Crkve. Upućuje upravo na kontinuitet sadržaja koji su tijekom povijesti, unatoč liturgijskim i arhitektonskim mijenama, trajno čuvali cjelovitost funkcija u tom kompleksu. Pritom knjiga afirmira ulogu zadarskih biskupa i nadbiskupa u izgradnji sklopa i njegovih dijelova te naglašava visoke umjetničke dosege u oblikovanju arhitekture ranokršćanske krstionice ili posebnost katekumeneiona do nje, originalnost preromaničke rotonde kao rezidencijalne kapele u sklopu, te klasičnost romaničkog stila katedrale, kao i ostale vrijednosti tog nadasve važnog kompleksa za ukupnu vrijednost graditeljskog nasljeđa u nas. Glavni cilj knjige jest pružanje novijih spoznaja suvremene kritičke znanosti sadašnjim generacijama studenata te podizanje njihove sposobnosti „čitanja“ slojevitosti arhitekture i urbanizma ne samo u Zadru već posredno uopće u povijesnim gradovima na hrvatskoj strani Jadrana.

**VEŽIĆ, Pavuša**

**Episkopalni kompleks u Zadru**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2013.



SRHOJ, Vinko

**Moderno kiparstvo otoka Hvara**  
Zadar: Sveučilište u Zadru; Hvar: Muzej Staroga Grada, 2016.

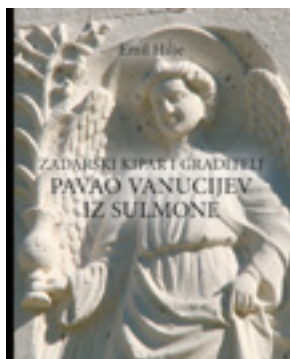


SAŽETAK

U suizdanju Sveučilišta u Zadru i Muzeja Staroga Grada, a u okviru Biblioteke Zephyrus Odjela za povijest umjetnosti, objavljena je monografija *Moderno kiparstvo otoka Hvara* autora Vinka Srhoja. Djelo razmatra opuse kipara porijeklom i životom vezanih za otok Hvar u vremenu od kraja 19. stoljeća do današnjih dana. Izborom dvanaestorice hvarskih kipara ističe se da njihovi opusi u najvećem broju slučajeva nisu ostali vezani za uži zavičaj, već ih je njihova vrijednost učinila dijelom nacionalnog kiparskog krajobrazu. Ili riječima recenzenta akademika Tonka Maroevića: „(...) čini se da se ni u kojoj drugoj sredini nije pojavio takav slučaj, da bi se na temelju nevelikog broja uzoraka mogli izvući zaključci pertinentni za čitavu hrvatsku modernu i suvremenu umjetnost.“

HILJE, Emil

**Zadarski kipar i graditelj Pavao Vanucijev iz Sulmone**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.



SAŽETAK

Knjiga *Zadarski kipar i graditelj Pavao Vanucijev iz Sulmone* predstavlja monografsku obradu umjetničkog opusa graditelja i kipara Pavla iz Sulmone, koji je dio svojeg radnog vijeka proveo na hrvatskoj obali Jadrana, afirmirajući se u Zadru kao vodeća kiparska ličnost u posljednjim desetljećima 14. stoljeća. Knjiga je nastala na temelju intenzivnih ranijih istraživanja i stečenih spoznaja, ponajprije onih akademika Ive Petriciolija, ali i samog autora kojima je poznavanje ličnosti i djela Pavla iz Sulmone te njegove uloge u širim okvirima dalmatinske skulptorske djelatnosti na izmaku 14. stoljeća dovedeno do onog stupnja kada se nametnula potreba za sveobuhvatnom sintezom. U tom kontekstu knjiga najvećim dijelom rekapitulira postojeće spoznaje, a tek ih manjim dijelom nadopunjava nekim do sada nepoznatim elementima, koji pomažu jasnijem ocrtavanju majstorove umjetničke ličnosti i njegove uloge, prije svega u okvirima zadarske zrelogotičke kulture.

**SAŽETAK**

Knjiga produbljuje tezu o kronološkoj i tipološkoj sukladnosti dviju građevina koje je C. F. Bianchi nazvao *chiese sorelle*, a I. Petricioli označio kao lokalni građevni tip. Važan argument za to čine zapisi pisaca koji su kao očevidci opisali stanje obiju crkvice, naglasili njihovu srodnost u obliku i mjeri, te izradili grafičku dokumentaciju. Uz potonju je posebno vrijedan prostorni crtež Sv. Vida koji je 1877. godine narisao G. Smirich. Sva ta građa u knjizi je korištena, reproducirana i citirana u širokim izvodima, kao povijesni izvor.

**VEŽIĆ, Pavuša**

**Dvije memorije križnoga tlocrta: Sv. Vid u Zadru i Sv. Križ u Ninu**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2017.

**SAŽETAK**

Navršena je 900. obljetnica od ljeta sto jedanaestog poslije tisuću, kako je IIII. godina ubilježena na grobnom spomeniku opatice Vekenegge u Samostanu Sv. Marije Male u Zadru. Koludrice su zapisale kako sjajeći mnogom hvalom leži ovdje sahranjena Vekenega... Sjećajući se tih navoda, Odjel za povijest umjetnosti Sveučilišta u Zadru, u suradnji s časnim sestrama, organizirao je znanstveni kolokvij koji bijaše održan 4. studenoga 2011. u kapitularnoj dvorani samostana. Ovaj zbornik rezultat je obrade iznesenih tema, a prigodno je naslovljen upravo početnim riječima Vekenegina epitafa: *Laude nitens multa...* („Sjajeći mnogom hvalom...“). U zborniku je ime opatice navođeno u dvama oblicima – Vekenega i Većenega. Oba su znatno zastupljena u literaturi o toj vrijednoj zadarskoj benediktinki. Stoga urednici u ovom zborniku prihvaćaju pravo autora na osobni izbor pisanja oblika njezina imena.

**ur. VEŽIĆ, Pavuša i JOSIPOVIĆ, Ivan**

**Laude nitens multa: zbornik radova s kolokvija u povodu 900. obljetnice Vekenegina epitafa**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2018.



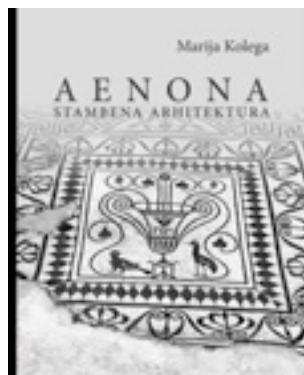
**BORIĆ, Laris i GUDELJ, Jasenka**

**Uveliko i u malo: lik i likovnost renesansnog Cresa**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2019.



**KOLEGA, Marija**

**Aenona: stambena arhitektura**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2019.



**SAŽETAK**

Najveća vrijednost ove knjige jest to što gradu, njegovoj arhitekturi i likovnosti pristupa kao organskim tvorevinama, povezanim podjednako s njegovim najmaterijalnijim aspektima (kao što je vrsta kamena ili njegovo manipuliranje na gradilištima i u radionicama), kao i s potpuno nematerijalnim varijablama, poput pamćenja oblika, znanja o gradnji ili izboru naručitelja. U tome rasponu između ideje i materijala leži čitav svijet oblika u kojima se zrcali grad, u ovom slučaju grad Cres, premda, metodološki, ovaj pristup može biti ogledan za bilo koji urbani kompleks manje do srednje veličine *con l'ambizione di essere città*.

**SAŽETAK**

Reprezentativan primjer kuće za stanovanje (domus) istražen je na nalazištu Banovac, veličine 41,5 x 26,50 m. Stambeni kompleks pokazuje razvedeni tip rimske kuće s atrijem i peristilom, karakterističan za područje Kampanije i grada Rima. Na razvedenom planu domusa iščitavaju se dijelovi prostranog atrija s impluvijem, kuhinje s pomoćnim prostorijama te impozantnom blagovaonicom povezanom s peristilom. U prostorijama kuće registrirani su mozaički podovi, čiji je dekorativni program usklađen s funkcijama prostorije. Nasuprot kući na Banovcu, slučajno su otkriveni 1942. godine ostatci mozaičkih podova ukrašeni scenama hladijatorskih borbi, zoomorfnim prikazima, biljnim i geometrijskim oblicima. Usporedbom dekorativnih frizova upućuje se na djelovanje mozaičke radionice ili njezine ispostave, koja je bila zadužena za realizaciju podova na nalazištu Banovac i Vrt Šalov. Stambena arhitektura u Aenoni potvrđuje procesa romanizacije u jezgri otočica i reflektira razinu utjecaja u kulturi stanovanja tijekom 1. i 2. stoljeća.

## SAŽETAK

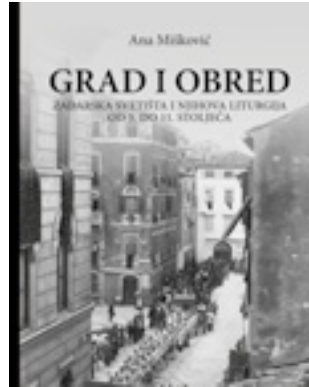
Monografija Ane Mišković studija je o liturgijskim funkcijama u zadarskim crkvama kasne antike i ranog srednjeg vijeka. U prvom je planu proučavanje procesija kao važnog sadržaja obrednog prostora. Metodološki je knjiga temeljena na rezultatima novijih konzervatorskih i arheoloških istraživanja sakralne arhitekture ranog kršćanstva i ranog razdoblja srednjeg vijeka u Zadru, prožete podacima iz opsežne literature koja govori o nastanku i razvoju liturgijskih oblika Crkve toga vremena na istoku i zapadu Europe. Susret tih kultura autorica prepoznaje u pojedinostima arhitektonskih rješenja sakralnih prostora i tumači kroz graditeljske forme hramova. Studija pokazuje specifični dio života Crkve i vjere, njezine kulture ranog razdoblja, sagledavane kroz određene oblike i prostore, prije svega bazilika u urbanom ambijentu tadašnjeg Zadra.

## SAŽETAK

Navršena je 950. obljetnica od godine tisuću šezdeset i šeste, kako je upisano u poznatoj povelji kojom je Krešimir, kralj Hrvatske i Dalmacije u Šibeniku udijelio kraljevsku slobodu Samostanu Svete Marije Zadarske. Prije toga, opatica Cicha je od gradskih prvaka u Zadru dobila crkvicu Svete Marije Male da uz nju osnuje samostan. O tim okolnostima Sveučilište u Zadru, u suradnji s časnim sestrama i Zadarskom nadbiskupijom, organiziralo je znanstveni kolokvij održan u crkvi Sv. Marije Male, 27. listopada 2016. godine. Ovaj zbornik donosi pisane radove o temama tada održanih predavanja, a prigodno je naslovljen *Abbatissa ingenuitate præcipua* (*Opatica iznimne plemenitosti*), kako se naša opatica na dvama mjestima spominje u samostanskom Kartularu. Njezino ime autori članaka zapisuju u oblicima Cika, Čika, Cicha. Sve tri inačice opatičina imena i prethodno su korištene u brojnoj literaturi o toj znamenitoj Zadranci. Stoga urednici zbornika podržavaju pravo autorâ na osobni izbor oblika pisanja njezina imena.

## MIŠKOVIĆ, Ana

**Grad i obred: zadarska svetišta i njihova liturgija od 5. do 11. stoljeća**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2020.



ur. VEŽIĆ, Pavuša i JOSIPOVIĆ, Ivan

**Abbatissa ingenuitate precipua: zbornik radova sa znanstvenog kolokvija „950. obljetnica Samostana benediktinki Sv. Marije u Zadru (1066. – 2016.)“**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, Samostan benediktinki Sv. Marije, 2020.

**Abbatissa ingenuitate precipua: The Proceedings of the Scientific Colloquium „The 950<sup>th</sup> anniversary of the Benedictine Monastery of St. Mary in Zadar (1066-2016)“**  
Zadar: University of Zadar, The Monastery of St. Mary in Zadar, 2020.



STAGLIČIĆ, Marija

**Nova riva u Zadru: imaginarna slika prošlosti**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2022.

## SAŽETAK

Cilj je ovog rada bio približiti čitatelju nastanak i izgled rubnog dijela grada, koji je iz jednoga nedefiniranog gradskog pojasa obgrljenoga zidinama izronio u novu zadarsku urbanu realnost, zabljesnuo kratko i nestao u nemilosrdnome razaranju u Drugome svjetskom ratu, 1943. godine. Riječ je o Novoj rivi, njezinim palačama i o novoj gradskoj aleji koja je te palače povezivala s gradom. Vrijeme nastanka je kraj 19. i početak 20. stoljeća, stilski, radi se o arhitekturi i urbanizmu historizizma i secesije. Tema ove monografije je znanstveno relevantna iz dva razloga: kompetentnost autorice i važnost djela za poznavanje urbane povijesti Zadra. Autorica desetljećima istražuje arhivske podatke i publicira zapažene studije o povijesti preobrazbe i izgradnje Zadra od kraja 18. do početka 20. stoljeća. Po tome je stekla glasovitost u krugovima povjesničara umjetnosti i arhitekture. Na temelju višegodišnjeg rada na prezentiranju uglavnom izgubljene ili preinačene arhitektonske baštine grada Zadra i njegova teritorija proizlazi i ova studija. Djelo *Nova riva u Zadru: imaginarna slika prošlosti* vrijedan je doprinos poznavanju jednog dosad manje istraženog i valoriziranog dijela urbane povijesti zadarske Rive. Riječ je o preciznoj lociranoj povijesnoumjetničkoj topografiji uglavnom izgubljenog naslijeđa, koja će pomoći popunjavanju praznina u znanstvenim spoznajama o urbanoj povijesti Zadra, kao i u uspostavi bogatijeg, pa i tolerantnijeg kolektivnog identiteta.



# psihologija

ur. LACKOVIĆ-GRGIN, Katica i sur.

**Zbirka psihologijskih skala i upitnika, sv. 1**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2002.



ur. PROROKOVIĆ, Ana i sur.

**Zbirka psihologijskih skala i upitnika, sv. 2**  
Zadar: Sveučilište u Zadru,  
Odjel za psihologiju, 2004.



#### SAŽETAK

U ovu zbirku uvršteno je dvadeset i devet psihologijskih mjernih instrumenata u formi skala i upitnika, a podijeljeni su u cjeline koje pokrivaju područja stavova, emocionalnih stanja i motivacije, ličnosti, interpersonalnih odnosa, te dio koji obuhvaća područje anksioznosti, stresa i suočavanja sa stresom. U zbirku su u pravilu uvrštene one skale za koje su autori/priredivači smatrali da imaju bitno teorijsko i empirijsko značenje, te da su metrijske karakteristike ovih mjernih instrumenata uglavnom prihvatljive za njihovo daljnje korištenje.

#### SAŽETAK

*Zbirka psihologijskih skala i upitnika* jedinstvena je znanstveno-stručna publikacija u hrvatskoj psihologiji, koja nudi sustavan prikaz mjernih instrumenata u čijoj su izradi, adaptaciji i validaciji sudjelovali djelatnici Odjela za psihologiju Sveučilišta u Zadru. Uz prezentiranje dijela vlastite istraživačke aktivnosti široj znanstvenoj i stručnoj javnosti, Odjel za psihologiju je pokretanjem ove edicije želio i drugim kolegama olakšati istraživački rad nudeći, uz same mjerne instrumente na hrvatskom jeziku, i sve druge informacije koje su relevantne za njihov eventualni odabir u istraživačke i/ili primijenjene svrhe. Drugi svezak obuhvaća dvanaest skala i upitnika nastalih tijekom dvije godine nakon izlaska prvog sveska. Uvršteni instrumenti nastali su u sklopu rada na znanstveno-istraživačkim projektima Odjela za psihologiju. Istraživanja nekih personalnih konstrukata rezultirala su adaptacijom skala za ispitivanje generativnosti, rigidnosti, perfekcionizma, integriteta i samostišavanja. U istraživanjima interpersonalnih odnosa u obitelji i među vršnjacima adaptirane su skale kvalitete obiteljskih interakcija, percepcije obiteljskih odnosa, skala uspoređivanja s drugima i skale socijalne i emocionalne usamljenosti. Uvrštene su i skale za mjerenje nastavničkog stresa, zrele religioznosti i automatskih misli. Struktura svih dvanaest priloga identična je strukturi priloga u svesku 1. Pri evaluaciji uključenih instrumenata povećana je strogost kriterija za psihometrijsku provjeru, što je rezultiralo ujednačenom evaluacijskom razinom uvrštenih skala i upitnika.

**SAŽETAK**

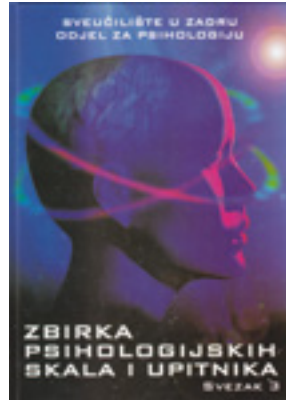
Treći svezak *Zbirke psihologijskih skala i upitnika* donosi deset priloga o instrumentima koji su namijenjeni ispitivanju različitih teorijski i praktično relevantnih konstrukata, poput cinizma i povjerenja u ljude, govorničkog samopouzdanja, doživljaja smisla života, kvalitete odnosa s braćom i sestrama u odrasloj dobi, te percepcije osobne efikasnosti u dječjoj dobi. Nakon uvodnog prikaza samog konstrukta čijem je mjerenju dani instrument namijenjen i razvoja samog tog instrumenta, svaki prilog uključuje još dvije glavne cjeline: opis instrumenta i načina njegove primjene i bodovanja, te prikaz osnovnih metrijskih karakteristika koje su utvrđene u njegovim primjenama na uzorcima ispitanika iz RH. Uz sam instrument, na kraju svakog priloga naveden je i popis uglavnom recentnijih referencija koje se citiraju u tekstu priloga, a potencijalnim će korisnicima poslužiti kao relevantne polazne referencije za daljnje informacije o prikazanom instrumentu i konstruktu koji on ispituje.

**SAŽETAK**

Osim cjelovitih izlaganja četvorice istaknutih autora, uključeno je i 26 recenziranih priloga s rezultatima empirijskih i primijenjenih istraživanja u raznim psihologijskim poddisciplinama kao što su biološka psihologija, klinička psihologija, kognitivna psihologija, razvojna psihologija, edukacijska psihologija, opća psihologija, gerontopsihologija, zdravstvena psihologija, individualne razlike, procjena ličnosti, psihodijagnostika i socijalna psihologija.

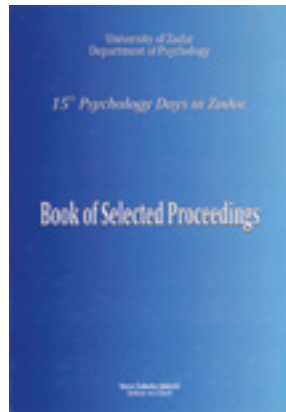
ur. ĆUBELA ADORIĆ, Vera i sur.

**Zbirka psihologijskih skala i upitnika, sv. 3**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, Odjel za psihologiju, 2006.



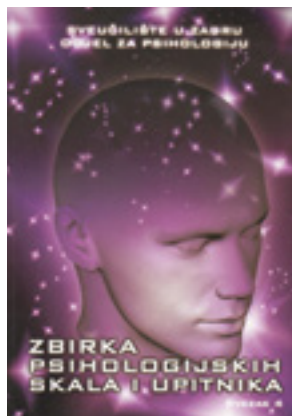
ur. ĆUBELA ADORIĆ, Vera

**15<sup>th</sup> Psychology Days in Zadar: Book of Selected Proceedings**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2007.



ur. PENEZIĆ, Zvezdan i sur.

**Zbirka psihologijskih skala i upitnika, sv. 4**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, Odjel za psihologiju, 2008.



SAŽETAK

Četvrti svezak *Zbirke psihologijskih skala i upitnika* predstavlja osam novih skala koje su u većem broju nastale kao produkt ideja i promišljanja samih autora, a ne toliko rada na validaciji i prijevodima skala drugih autora. Skale zahvaćaju vrlo širok raspon psihološkog funkcioniranja pojedinaca, od djetinjstva (Skala percepcije roditeljskog ponašanja; Skala agresivnosti za djecu i adolescente), preko adolescencije (Multidimenzionalna skala perfekcionizma; Skala socijalnih zaliha; Skala socijalnih strategija) i razdoblja studija (Skala osjetljivosti na nepravdu) pa do odraslih zaposlenih ispitanika (Upitnik organizacijske klime za srednje škole), pa i starijih osoba (Skrraćena verzija upitnika važnosti životnih ciljeva).

ur. TUCAK JUNAKOVIĆ, Ivana i sur.

**Zbirka psihologijskih skala i upitnika, sv. 5**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, Odjel za psihologiju, 2009.



SAŽETAK

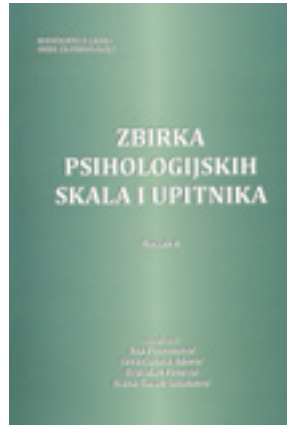
Peti svezak *Zbirke psihologijskih skala i upitnika* prikazuje skale koje su nastale kroz istraživanja u okviru znanstvenog projekta *Iskustva nepravde i psihološka dobrobit tijekom nekih životnih tradicija*. Opisanim skalama mjere se sljedeći konstrukti: imanentna i ultimativna pravda, sklonost idealiziranju braka, uspješnost rješavanja bračnih konflikata, percipirana pravednost u braku i bračna stabilnost. U ostalim se prilogima izvješćuje o adaptaciji svjetski poznatih skala za mjerenje socijalne podrške, privrženosti kućnim ljubimcima, percipirane akademske kontrole, kvalitete obiteljskog funkcioniranja i nade u budućnost. U skupini priloga prikazana je i novo konstruirana Skala tendencije socijalno poželjnog odgovaranja.

**SAŽETAK**

Šesti svezak *Zbirke psihologijskih skala i upitnika* predstavlja logičan i opravdan nastavak dosadašnjih pet izdanja, a slijedi prvotnu ideju i inicijativu istraživača i suradnika Odjela za psihologiju Sveučilišta u Zadru da se na sustavan način prikupe i prikažu rezultati znanstveno-istraživačkog rada povezanog s izradom, adaptacijom i upotrebom različitih psihologijskih skala i upitnika. Zbirka donosi deset novih prikaza različitih mjernih instrumenata u kojima su uglavnom vrlo uspješno operacionalizirani raznovrsni psihologijski konstrukti koji se uvjetno mogu kategorizirati s obzirom na grane psihologije.

ur. PROROKOVIĆ, Ana i sur.

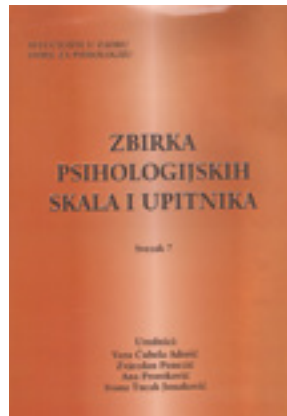
**Zbirka psihologijskih skala i upitnika, sv. 6**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2012.

**SAŽETAK**

Novi, sedmi svezak *Zbirke psihologijskih skala i upitnika* nastavak je sada već višegodišnje tradicije Odjela za psihologiju Sveučilišta u Zadru da rezultate aktivnosti svojih djelatnika i njihovih suradnika na konstruiranju novih i adaptaciji postojećih psihologijskih instrumenata ponudi na uvid i korištenje široj znanstvenoj i stručnoj javnosti.

ur. PROROKOVIĆ, Ana i sur.

**Zbirka psihologijskih skala i upitnika, sv. 7**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2014.



ur. VULIĆ PRTORIĆ, Anita

### Intervju za dijagnostiku poremećaja u djetinjstvu i adolescenciji – IDP

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.



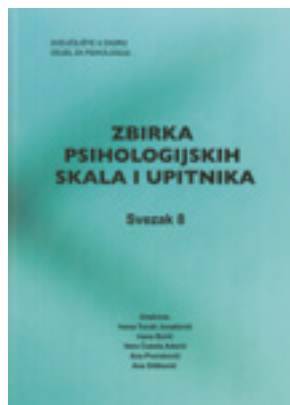
SAŽETAK

Intervju za dijagnostiku poremećaja u djetinjstvu i adolescenciji – IDP je polustrukturirani intervju napravljen za prikupljanje anamnestičkih podataka i procjenjivanje trenutačnih i prošlih epizoda psihopatologije u djece i adolescenata prema kriterijima DSM-5 klasifikacije. Priručnik se sastoji od triju dijelova: anamnestičkog intervjuja, dijagnostičkog intervjuja (koji je najopsežniji i ključni dio priručnika) i dodatka u kojem je popis nekih skala i upitnika za procjenu simptoma psihopatologije te popis relevantne literature.

ur. TUCAK JUNAKOVIĆ, Ivana i sur.

### Zbirka psihologijskih skala i upitnika, sv. 8

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.



SAŽETAK

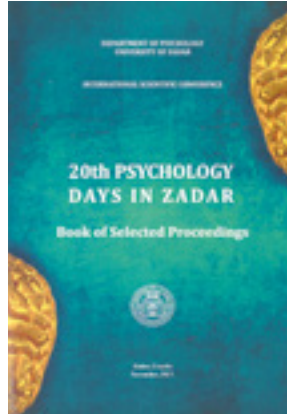
Osmi svezak *Zbirke psihologijskih skala i upitnika* nastavlja tradiciju ranijih sedam izdanja prikazujući na sustavan način rezultate znanstveno-istraživačkog rada djelatnika i suradnika Odjela za psihologiju Sveučilišta u Zadru. Osmi svezak sadrži deset novih priloga u kojima je prikazano ukupno dvanaest mjernih instrumenata koji pokrivaju široki raspon konstrukata i različitih područja psihologijskih istraživanja. Valja naglasiti da su među njima tri izvorna mjerna instrumenata koje su konstruirali autori s Odjela za psihologiju. Ostalih devet prikazanih instrumenata adaptirane su verzije već postojećih skala i upitnika drugih autora, od kojih su autori priloga dobili suglasnost za adaptaciju i objavljivanje tih instrumenata.

**SAŽETAK**

Jubilarna dvadeseta konferencija Dani psihologije održana je 19. – 21. svibnja 2016. u Zadru, a na njoj je sudjelovalo više od 400 sudionika iz raznih zemalja. Ova knjiga sadrži radove pozvanih predavača i individualnih izlagača koji su prezentirani na konferenciji. Radovi predstavljaju istraživanja različitih psihologijskih disciplina te daju važan i kvalitetan doprinos postojećem znanstvenom znanju.

ur. BURIĆ, Irena

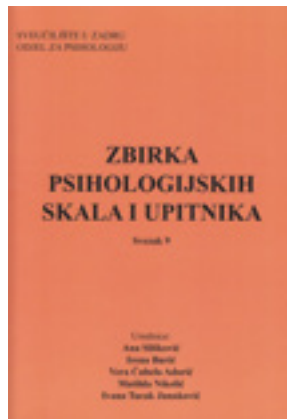
**20<sup>th</sup> Psychology Days in Zadar: Book of Selected Proceedings**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2017.

**SAŽETAK**

Deveti svezak *Zbirke psihologijskih skala i upitnika* uključuje devet novih priloga, u čijoj su izradi sudjelovali istraživači s Odjela za psihologiju, studentice te suradnica iz druge institucije. Svezak se sastoji od jednog izvornog testa te osam adaptiranih verzija postojećih instrumenata na drugim jezicima. Iako tematski raznoliki, prilozi su, kao i u ranijim svescima, ujednačeni po svojoj strukturi i opsegu informacija o instrumentima.

ur. SLIŠKOVIĆ, Ana i sur.

**Zbrika psihologijskih skala i upitnika, sv. 9**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2018.



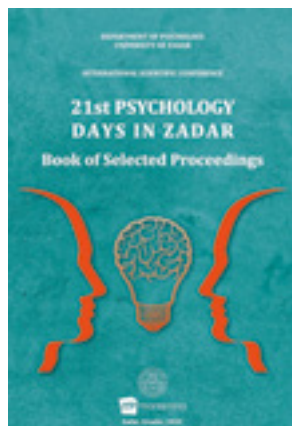
NIKČEVIĆ-MILKOVIĆ, Anela;  
BOŽIČEVIĆ, Viktor i MANESTAR, Kristina

Rizični i zaštitni čimbenici poremećaja  
u ponašanju kod adolescenata  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2018.



ur. TOKIĆ, Andrea

21<sup>st</sup> Psychology Days in Zadar: Book of Selected Proceedings  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2020.



## SAŽETAK

S obzirom na to da su se istraživanja rizičnih i zaštitnih čimbenika poremećaja u ponašanju sustavno provodila od 2003. godine na populaciji učenika osnovnih i srednjih škola Ličko-senjske županije, cilj ovog priručnika bio je objediniti rezultate tih istraživanja, komparirati ih, povezati ih s rezultatima koji vrijede općenito za Republiku Hrvatsku, ali i šire, i u konačnici dobiti uvid u specifičnosti (sličnosti i razlike) rizičnih i zaštitnih čimbenika poremećaja u ponašanju na populaciji adolescenata Ličko-senjske županije.

## SAŽETAK

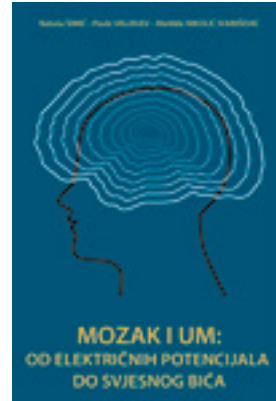
*Book of selected proceedings* je zbornik znanstvenih radova prezentiranih na međunarodnoj znanstveno- stručnoj konferenciji Dani psihologije na Sveučilištu u Zadru. Radovi uključeni u zbornik odnose se na široki raspon tema u psihologiji, od temeljnih eksperimentalnih istraživanja kognitivnih procesa i emocionalnih doživljaja do istraživanja kvalitete života i mentalnog zdravlja specifičnih razvojnih skupina (djeca, adolescenti, majke, osobe starije životne dobi) i funkcioniranja pojedinca u specifičnom socijalnom kontekstu (multietničkim zajednicama, specifičnim zanimanjima).

**SAŽETAK**

Djelo se bavi pitanjem odnosa mozga i uma, odnosno pitanjem kako moždana aktivnost stvara mentalna stanja. Ovo pitanje predstavlja jedan od najvećih neriješenih misterija i izazova za znanost u 21. stoljeću. Udžbenik je pažljivo i suvremeno didaktički oblikovan te može poslužiti kao priručnik u poučavanju većeg broja kolegijsa na studijima psihologije i srodnih disciplina kao i za pomoć drugim znanstvenicima i stručnjacima kojima je u fokusu rada doživljavanje i ponašanje ljudi.

ur. ŠIMIĆ, Nataša; VALERJEV, Pavle i  
NIKOLIĆ IVANIŠEVIĆ, Matilda

**Mozak i um: od električnih potencijala  
do svjesnog bića**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2020.



ur. ĆUBELA ADORIĆ, Vera i sur.

**Zbirka psihologijskih skala i upitnika, sv. 10**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, Odjel za psihologiju, 2020.

**SAŽETAK**

Deseti svezak *Zbirke psihologijskih skala i upitnika* važan je priručnik kojim se nastavlja višegodišnja inicijativa Odjela za psihologiju Sveučilišta u Zadru da se sustavno prikupljaju i prikazuju rezultati znanstveno-istraživačkog rada povezanog s konstrukcijom novih psihologijskih mjernih instrumenata, upitnika i skala, koje su ili sasvim nove i razvijene unutar originalnih istraživanja ili prevedene i adaptirane s različitih stranih jezika. Skale i upitnici znatno doprinose opusu dostupnih mjernih instrumenata i osiguravaju nužne alate za buduća istraživanja i nove znanstvene spoznaje, dok su prevedeni mjerni instrumenti znatan doprinos budućem istraživačkom radu temeljnih oruđa za provjeru konstrukata, za čiju provjeru do sada nisu postojale adekvatne mjere na hrvatskom jeziku. Svaki je mjerni instrument detaljno opisan, uz navođenje teorijskog okvira, glavnih psihometrijskih obilježja i relevantne literature. Ova zbirka pridonosi psihologijskoj znanosti i praksi zbog toga što omogućava pristup provjerenim i validiranim mjernim instrumentima. Mjerni će instrumenti biti iznimno korisni znanstvenicima u istraživačkom radu, a pogotovo psiholozima koji rade u praksi, jer će im na jednom mjestu biti lako dostupni novi ili adaptirani mjerni instrumenti na hrvatskom jeziku, koji će im osigurati kvalitetu istraživanja i put do novih znanstvenih spoznaja.

ur. SLIŠKOVIĆ, Ana i BURIĆ, Irena

**Znanstveno istraživanje u psihologiji: vodič za početnike**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2020.



**SAŽETAK**

Publikacija je zamišljena kao vodič koji bi studentima i ostalim početnicima u znanstveno-istraživačkom radu u području psihologije i srodnih društvenih disciplina trebao poslužiti kao jedinstven izvor relevantnih informacija pri planiranju i provedbi različitih faza znanstvenog istraživanja: od razvoja početne ideje do objave znanstvenog rada. Kroz pet autor-skih poglavlja priručnik donosi relevantne smjernice bitne za planiranje istraživanja, prikupljanje podataka u kontekstu različitih pristupa i metoda, kvantitativnu i kvalitativnu analizu i interpretaciju podataka te diseminaciju rezultata, odnosno pisanje znanstveno-istraživačkog izvještaja. Autori poglavlja su znanstvenici koji provode istraživanja u različitim područjima psihologije, odnosno iskusni nastavnici kolegija iz područja istraživačke metodologije i statistike te mentori velikom broju studenata pri izradi njihovih završnih i diplomskih radova. Na temelju svojeg znanstvenog i nastavnog iskustva, autori se nadaju da će priručnik ostvariti svoju osnovnu svrhu, a to je ponuditi studentima, znanstvenicima i stručnjacima koji planiraju i/ili provode istraživanja, pregled važećih smjernica u različitim fazama procesa znanstvenog istraživanja u psihologiji.

**SAŽETAK**

Zlostavljanje i zanemarivanje djece u obitelji velik je i ozbiljan problem, još uvijek nedovoljno istražen, a njegova prevencija ističe se kao globalni prioritet. U djelu se analizira pet temeljnih oblika zlostavljanja: tjelesno, seksualno, emocionalno zlostavljanje, zanemarivanje i svjedočenje nasilju u obitelji, te se na kraju raspravlja o višestrukom zlostavljanju. Udžbenik se sastoji od šest poglavlja, svako ima maksimalno deset podcjelina i identičan slijed: povijesni pregled istraživanja, kulturna uvjetovanost, definicije i oblici zlostavljanja, uvid u raširenost, čimbenike rizika, posljedice i psihološke mjerne instrumente, kao i tretmanske i preventivne aktivnosti koje se danas najčešće rabe. Na početku svakog poglavlja je sažetak čiji je cilj uvesti čitatelja u sadržaj, a na kraju poglavlja su zaključci za svaku podcjelinu. Zatim su navedeni ključni pojmovi, pitanja za ponavljanje i raspravu, zanimljivosti, primjeri iz prakse, te prijedlog dodatne literature. Svako poglavlje funkcionira kao zasebna cijelina. Sveučilišni udžbenik *Zlostavljanje i zanemarivanje u djetinjstvu* primarno je namijenjen studentima psihologije, ali i studentima drugih studija (npr. pedagogija, predškolski odgoj, socijalni rad, predškolski odgoj i slično).

**SAŽETAK**

Jedanaesti svezak *Zbirke psihologijskih skala i upitnika* prikazuje rezultate istraživača Odjela za psihologiju i njihovih suradnika koji se odnose na konstrukciju, adaptaciju i validaciju psihologijskih mjernih instrumenata, te na taj način povećava dostupnost odgovarajućih mjernih instrumenata na hrvatskom jeziku.

Svezak uključuje devet novih priloga u čijoj je pripremi sudjelovalo jedanaest djelatnika Odjela, te šest studenata i jedna kolegica s druge institucije. Svi prilozi odnose se na adaptacije postojećih verzija skala i upitnika, koji pokrivaju široki raspon konstrukata iz različitih područja psihologijskih istraživanja. U skladu s uputama Uredništva, svaki prilog udovoljava određenim minimalnim zahtjevima u pogledu definiranih cjelina koje treba sadržavati te opisa psihometrijskih značajki, a s ciljem formalnog, sadržajnog i stilskog ujednačavanja priloga različitih autora. Tako svaki prilog sadrži uvodni dio u kojem se opisuje teorijska osnova instrumenta, opis samog instrumenta, prikaz njegovih psihometrijskih značajki, popis citirane literature i, na kraju, sam instrument s popratnom uputom ispitanicima i ključem za bodovanje odgovora.

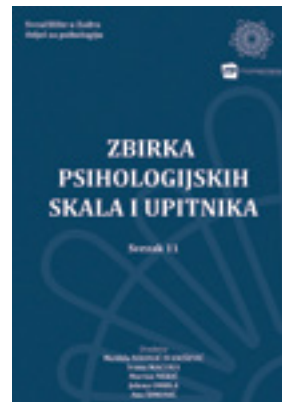
SESAR, Kristina; DODAJ, Arta i ŠIMIĆ, Nataša

**Zlostavljanje i zanemarivanje u djetinjstvu**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2021.



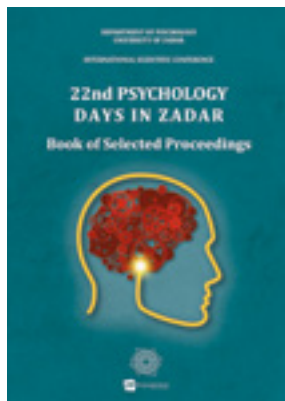
ur. NIKOLIĆ IVANIŠEVIĆ, Matilda i sur.

**Zbirka psihologijskih skala i upitnika, sv. II**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2022.



ur. PAVELA BANAI, Irena

22<sup>nd</sup> Psychology Days in Zadar: Book of Selected Proceedings  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2022.



SAŽETAK

Zbornik obuhvaća 12 odabranih, izvornih znanstvenih radova, koji su prezentirani na znanstveno-stručnom skupu *XXII. Dani psihologije u Zadru* održanom u listopadu 2020. godine. Radovi odabrani za objavljivanje bave se istraživačkim pitanjima koja dolaze iz različitih grana psihologije – biološke, organizacijske psihologije, psihologije личности te zdravstvene psihologije, unutar koje je posebno naglašen doprinos dvaju radova o temi mentalnog zdravlja za vrijeme pandemije bolesti COVID-19. Radovi u zborniku predstavljaju važan doprinos znanstvenoj i stručnoj javnosti. Zbornik ima pozitivnu ulogu u promicanju međunarodne znanstvene prepoznatljivosti skupa, Odjela za psihologiju te Sveučilišta u Zadru.

ur. TUCAK JUNAKOVIĆ, Ivana

Uspješno starenje: teorijski pristupi, metode istraživanja  
i čimbenici doprinosa  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2022.



SAŽETAK

U kontekstu aktualnih demografskih trendova koji se odnose na starenje stanovništva i preusmjeravanje znanstvenog interesa s negativnih na pozitivne aspekte starenja, ovaj udžbenik predstavlja znatan znanstveni doprinos području psihologije starenja i gerontologije općenito.

Udžbenik kroz šest poglavlja obrađuje teme najutjecajnijih teorijskih pristupa i načina ispitivanja uspješnog starenja, doprinosa različitih biopsihosocijalnih čimbenika uspješnom starenju (tjelesna aktivnost, prehrana, zdravstvene navike, emocije, osobine ličnosti, socijalni odnosi, duhovnost i dr.), čimbenika koji pridonose uspješnom kognitivnom starenju i očuvanju zdravlja mozga, te determinanti uspješne prilagodbe na umirovljenje. Pritom ova publikacija nudi uvid u rezultate recentnih znanstvenih istraživanja, u svijetu i u nas, koja se bave temom uspješnog starenja.

# sociologija

KATUNARIĆ, Vjeran

**Putovi modernih društava: izazov historijske sociologije**  
Zadar: Sveučilište u Zadru; Zagreb: Izdanja Antibarbarus, 2012.



**TOMIĆ-KOLUDROVIĆ, Inga i TONKOVIĆ, Željka  
i ZDRAVKOVIĆ, Željka**

**Zadarska riva kao prostor urbanosti**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2014.



SAŽETAK

Ova knjiga napisana je iz dvaju razloga: prvi je nedostatak odgovarajuće knjige na hrvatskom jeziku iz historijske sociologije, a drugi je razlog izvjesna intelektualna draž koju posjeduje historijska sociologija. Ta disciplina dovodi u pitanje donedavno uvriježena shvaćanja o nastanku i razviku modernih društava, marksistička i veberovska te funkcionalistička. Dakako, postavlja se pitanje što onda ostaje i nudi li historijska sociologija odgovarajuću zamjenu kada je riječ o objašnjenju nastanka i razvitka moderne društvene epohe. Valja odmah reći da prava zamjena nije pronađena i da se sada historijska sociologija nalazi na skliskom terenu s kojeg može otklizati na suprotnu stranu od svojeg starog poziva.

SAŽETAK

U knjizi su analizirani i interpretirani rezultati istraživanja identiteta, kulturnog konteksta i socijalno-prostorne strukture zadarske rive. Istraživanje je teorijski i metodološki realizirano s osloncem na tradiciju funkcionalno-strukturalne analize urbanih prostora, s jedne strane, te interakcionističku analizu međuodnosa ljudi s kulturnim i urbanim okolišem, s druge strane. U istraživanju su korištene i kvantitativne i kvalitativne metode istraživanja (ulične ankete stanovnika i lokalnih posjetitelja Poluotoka, ulične ankete turista, promatranje režima korištenja prostora te intervjui s kulturnim i znanstvenim djelatnicima te poduzetnicima).

**SAŽETAK**

Publikacija ima relevantnost koja izlazi iz uskih akademskih okvira i smješta se u područje šire javne rasprave, otvarajući potencijal donositeljima javnih politika kao i svima koji se bave kulturom, a na neki su način povezani s mladima, da dobiju vrijedan izvor informacija i promišljanja o mladima i njihovu doprinosu zajednici. Proučavajući kulturne prakse, stavove i kulturni kapital, autori donose bogat opis aktualnog kulturnog trenutka srednjoškolske populacije u Jadranskoj Hrvatskoj, čime otvaraju mogućnost široj javnosti za sagledavanje problema, ali i potencijala ove populacije. To je osobito relevantno u promišljanju javnih politika za mlade, onih povezanih s kulturom, i onih obrazovnih, osobito u smislu učinka obrazovanja u kulturi na stvaranje publike za pojedine kulturne oblike i prakse.

**SAŽETAK**

Studija je nastala na temelju aktivnosti provedenih u sklopu projekta „Zadru-gArt – platforma za suradnju i razvoj nezavisne kulture grada Zadra“, koji je 2018. godine prijavljen na javni poziv „Kultura u centru – potpora razvoju javno-civilnog partnerstva u kulturi“ Ministarstva kulture Republike Hrvatske, a provodio se u dvogodišnjem razdoblju od studenog 2018. do listopada 2020. Tekst donosi novi sadržaja o mladima, kulturi i društvenosti u Zadru, dok se istovremeno poziva na europski kontekst i prakse. Poseban doprinos studije ogleda se u promišljanju zastupljenosti mladih u kulturnoj politici, budući da se radi o nepravedno zanemarenoj skupini od izrazite važnosti za razvoj kulture i (društveno) kulturnih centara.

TONKOVIĆ, Željka; KROLO, Krešimir i MARČELIĆ, Sven

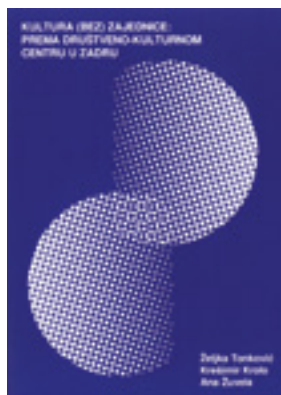
**Klasika, punk, cajke: kulturni kapital i vrijednosti mladih u gradovima na jadranskoj obali**

Zadar: Sveučilište u Zadru; Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, 2020.



TONKOVIĆ, Željka; KROLO, Krešimir i ŽUVELA, Ana  
**Kultura (bez) zajednice: prema društveno-kulturnom centru u Zadru**

Zadar: Sveučilište u Zadru ; Zagreb: Kurziv – Platforma za pitanja kulture, medija i društva, 2022.



# teologija

**SAŽETAK**

Prigodom desete obljetnice Papina posjeta Zadru, u spomen i zahvalu za taj dar, Zadarska nadbiskupija, Sveučilište u Zadru i njegov Teološko-katehetski odjel organizirali su jednodnevni znanstveno-stručni skup koji se održao u Svečanoj dvorani Sveučilišta u Zadru 27. studenoga 2013. Taj skup bio je dio šireg programa obilježavanja desete obljetnice pod nazivom *Dani Ivana Pavla II.* Predavači su u svojim izlaganjima predstavili lik Ivana Pavla II., sam događaj njegova posjeta Zadru 2003., povijesne veze Pape i hrvatskog naroda s posebnim naglaskom na veze sa Zadrom, ali i njegovo djelovanje, filozofsku misao, napore u mnogim pastoralnim i državnim putovanjima diljem svijeta, kao i njegovu zainteresiranost za Europu. Rezultat toga znanstveno-stručnog skupa je i zbornik radova *Ivan Pavao II. – putnik, supatnik i navjestitelj.*

**SAŽETAK**

Vrijednost ove knjige ogleda se u relevantnosti teme u njezinu prvom dijelu, a zatim u cijelom spektru biblijskih tema, njih četrnaest, u drugom dijelu knjige. Budući da u Hrvatskoj nitko do sada nije sustavno obrađivao biblijski revelacijski izričaj „Ja-jesam“, koji je zapravo i u svjetskoj egzegezi premalo obrađivan, tekst ove knjige o tome predstavlja znatan znanstveni doprinos hrvatskoj biblistici. Svoje opsežno djelo, u kojem pristupa biblijskim tekstovima sinkronijski i dijakronijski, autor je popratio odličnom i ažuriranom bibliografijom.

ur. RAŽOV, Elvis

**Papa Ivan Pavao II.: putnik, supatnik i navjestitelj**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, Zadarska nadbiskupija, 2015.



VIDOVIĆ, Pero

**Isus je Ja – jesam**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2018.



DUNDOVIĆ, Zdenko

**Kapucinski hospicij u Zadru: u sjeni Gospe od Zdravlja  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2019.**

ur. RAŽOV, Elvis i DOTOLO, Carmelo

**Misijsko i evangelizacijsko poslanje Crkve:  
u suvremenom multikulturalnom i multikonfesionalnom  
društvu: zbornik radova Međunarodnog znanstvenog  
simpozija, Zadar, 25. i 26. svibnja 2017.**Zadar: Sveučilište u Zadru, Teološko-katehetski odjel,  
Zadarska nadbiskupija; Rim: Papinsko sveučilište  
Urbaniana, Fakultet misiologije, 2019.

## SAŽETAK

Monografija Zdenka Dundovića, vrsnog poznavatelja svekolikih aspekata iz povijesti Zadarske nadbiskupije, zaokruženo je djelo koje nas, zahvaljujući velikom istraživačkom trudu autora i njegovu radu u nizu domaćih i inozemnih arhiva, vrlo cjelovito upoznaje s do sada manje znanom epizodom iz povijesti djelovanja kapucina na hrvatskom tlu. Pregnuća nadbiskupa Zmajevića, zasigurno jednog od vodećih crkvenih dostojanstvenika na našim prostorima u prvoj polovini 18. stoljeća, nastojanja drugih zadarskih nadbiskupa, djelovanje pojedinih provincijala i prinosi venetskih i umbrijskih kapucina, a sve uz prožetost brojnim problemima i političke i financijske prirode, samo su neke od tema koje su pomno obrađene u ovoj knjizi. Uz brojne priloge, knjiga je opremljena i brojnim ilustrativnim materijalom i tablicama, što pridonosi njezinoj kvaliteti te potvrđuje ozbiljnost i odlične rezultate izdavačke djelatnosti Sveučilišta u Zadru.

## SAŽETAK

Zbornik radova s Međunarodnog znanstvenog simpozija na znanstven i stručan način, primjenjujući znanstvenu metodologiju, donosi 21 iznimno važan rad čije su teme objedinjene u jednoj sržnoj i nosivoj temi koja se tiče misijskog i evangelizacijskog poslanja Crkve u suvremenom multikulturalnom i multikonfesionalnom društvu. Pitanje misijskog poslanja Crkve i evangelizacije aktualno je teološko i pastoralno pitanje u svakom periodu Crkve, što pokazuje i niz članaka na hrvatskom, talijanskom i engleskom jeziku u ovom zborniku. Vrijednost ovog zbornika nalazi se u člancima koji jasno i precizno obrađuju različite dimenzije (nove) evangelizacije i misijskog poslanja Crkve: mistagošku, međureligijsku, socijalnu te evangelizaciju u svijetu masovnih medija. Zbornik očituje svoju znanstvenu i stručnu relevantnost, među ostalim i zbog toga što donosi originalne teme koje se tiču misijskog poslanja Crkve na različitim kontinentima – u Europi, Africi, Aziji i Latinskoj Americi.

**SAŽETAK**

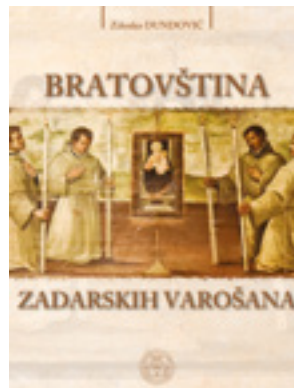
O bratovštini zadarskih Varošana u historiografiji su izneseni tek okvirni podatci kod nekolicine autora. Budući da iz tih šturo iznesenih podataka nije moguće prikazati opseg djelovanja, važnost pripadnosti i svakodnevije pojedinih laičkih udruženja, cilj je rada sustavnom analizom dostupnih izvornika bratovštine Gospe od Snijega pridonijeti (ili barem pokušati to učiniti) jasnijoj percepciji tih važnih inicijalno srednjovjekovnih institucija u kojima je napose marginalni dio društva dalmatinskih komuna ostvarivao religijske i ekonomske potencijale te u određenoj mjeri osnaživao vlastito dostojanstvo. U knjizi se, stoga, razmatra prošlost bratovštine zadarskih Varošana od trenutka njezina ulaska u crkvu sv. Mihovila, a granica njezina istraživanja postavljena je do odlaska s vlasti francuske uprave u Dalmaciji, s tek neznatnim iskoracima iz zadanog okvira. Nekoliko je razloga tako postavljenom razdoblju istraživanja. Prije svega nova matrikula bratovštine zadarskih Varošana datira iz druge polovine 16. stoljeća. Nju vremenski prati istraženo arhivsko gradivo koje seže do polovine 20. stoljeća. S obzirom na to da su za vrijeme francuske uprave u Dalmaciji ugašene mnoge bratovštine, htjelo se uputiti na uzroke i posljedice očuvanja bratovštine zadarskih Varošana u to vrijeme.

**SAŽETAK**

Tema zbornika, evangelizacija u postkršćanskoj eri, vrlo je aktualna. Djelo obrađuje zadanu temu ponajprije s teološke točke gledišta (ima i elemenata pedagogije) detaljno analizirajući različite argumente važne za pitanje evangelizacije u današnje vrijeme. Široki raspon obrađenih argumenata, koji su precizno i jasno predstavljeni, kao i činjenica sudjelovanja znanstvenika iz Italije i Slovenije, potvrđuju znanstvenu relevantnost teme djela. Knjiga je ponajprije namijenjena profesorima i studentima teologije, pastoralnim djelatnicima, vjeroučiteljima.

**DUNDOVIĆ, Zdenko**

**Bratovština zadarskih Varošana**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2020.



ur. ČAVAR, Klara i VUJICA, Vikica

**Radost naviještanja Krista: evangelizacija u postkršćanskoj eri: zbornik radova međunarodnog znanstvenog simpozija Zadar, 19. i 20. travnja 2018.**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2021.



ČAVAR, Klara i DŽINIĆ, Marija

**Važnost vjere za valjanu ženidbenu privolu**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2021.



STRIKA, Zvezdan

**Partikularni sabori i dijecezanske sinode Zadarske crkve: povijesno-kronološki pregled saborske i sinodalne tradicije od samih početaka do svršetka 17. stoljeća**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2021.



SAŽETAK

Autorice u djelu citiraju relevantnu, stručnu i recentnu literaturu poznatih i cijenjenih crkvenih (kanonskih) pravnika. Djelo je primarno namijenjeno crkvenim pravnicima koji djeluju na crkvenim sudovima i studentima kanonskog prava, i to u vidu stručne literature u parnicama o ništavosti ženidbe. Ova je tema iznimno aktualna i relevantna, obrađuje se s teološko-pravne točke gledišta detaljno analizirajući dokumente Crkvenog učiteljstva, mišljenja autora i sudsku praksu. Znanstveni doprinos djela vidljiv je u obogaćivanju kanonske literature na hrvatskom jeziku.

SAŽETAK

Autor donosi pregled i analizu održanih sinoda mjesne Crkve u Zadru u razdoblju od 11. do 17. stoljeća, što djelo čini jedinstvenim u poznavanju zadarske crkvene prošlosti. Djelo će ponajviše biti korisno povjesničarima (crkvenim povjesničarima) u daljnjem proučavanju prošlosti i crkvenih prilika na području Zadarske nadbiskupije. S obzirom na to da je riječ o radu čiji se rezultati istraživanja baziraju na izvornicima, a autor daje korektnu interpretaciju događaja usko povezanih s održavanjem crkvenih sinoda na zadarskom području, djelo čini nezaobilaznu literaturu za buduća promišljanja i kritičke osvrte o razmatranoj problematici.

**turizam**

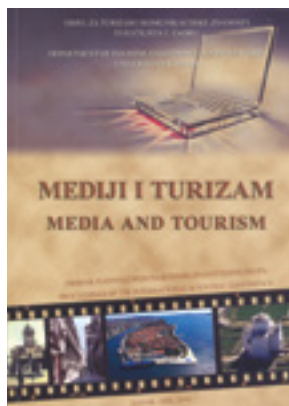
## BUNJA, Đani

**Turistička valorizacija prirodne, povijesne i kulturne baštine područja Općine Pakoštane**  
Zadar: Sveučilište u Zadru; Pakoštane: Općina Pakoštane, 2003.



ur. KR PAN, Tomislav i SUŠAC, Vlado

**Mediji i turizam / Media and Tourism**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2010.



## SAŽETAK

Turizam je za Općinu Pakoštane izrazito važan. Međutim, temeljno obilježje njezina turizma jest njegova sezonalnost, tj. neatraktivnost ponude u privlačenju turista izvan glavne sezone. Između ostalog, razlog za to je neadekvatna valorizacija njezine prirodne, povijesne i kulturne baštine. Turističkom valorizacijom baštine, pod čime se razumijevaju procesi njezina prikupljanja, obrade, interpretacije i afirmacije u svojstvu turističkih atrakcija, može se djelotvorno i učinkovito utjecati na percepcije turističkih potrošača, a što može pridonijeti rastu i razvoju turizma. U ovoj knjizi obrađene su prirodno-geografske značajke područja Općine Pakoštane, dan je povijesni pregled od prapovijesti do Prvog svjetskog rata, prikaz demografskih kretanja do danas, opisan je gospodarski razvoj do početka 20. stoljeća, povijesni razvoj turizma, obrađen je govor, sakralna arhitektura i tradicijsko graditeljstvo i, naposljetku, suvremeni turizam područja Općine Pakoštane.

## SAŽETAK

Knjiga *Mediji i turizam (Media and Tourism)* jest zbornik radova s istoimenog međunarodnog skupa održanog u Zadru i Ninu u ožujku 2009. godine. Kakvi su odnosi medija i turizma? Kakva je uloga medija u promidžbi, ali i kritici turizma? Na ova i na slična pitanja odgovor daje zbornik radova *Mediji i turizam*, koji na najbolji način pokazuje kako je suradnja medijskih i turističkih stručnjaka ne samo moguća već i prije nego potrebna kako bi se unaprijedila shvaćanja i razumijevanja odnosa medija i turizma. Zbornik je tematski podijeljen u četiri poglavlja, a svako se bavi jednakim aspektom medija i turizma. Teme su više nego aktualne, a autori su svojim analitičkim promišljanjima te vlastitim istraživanjima doprinijeli boljem razumijevanju uloge medija u turizmu.

## SAŽETAK

Ovaj zbornik objedinjuje 13 radova sa međunarodne znanstvene konferencije Myths of Tourism koja je u organizaciji Odjela za turizam i komunikacijske znanosti, Sveučilišta u Zadru i Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu održana u Zadru od 9. do 12. svibnja 2013. godine. Cilj je zbornika ponuditi odgovore na multidisciplinarna pitanja o turizmu. U ostvarenju tog cilja renomirani znanstvenici iz različitih znanstvenih polja u svojim radovima preispitali su različite mitove o turizmu. Radovi u ovom zborniku u sebi sadrže alternativni pristup kako bi se odgovorilo na neka važna pitanja i bacilo novo svjetlo na ona pitanja o turizmu na koja su odgovori uzeti zdravo za gotovo i kao takvi se ne preispituju.

## SAŽETAK

Četvrti međunarodni znanstveni skup *Strani jezici i turizam* održan je od 8. do 9. studenoga 2018. godine u Zadru u organizaciji Odjela za turizam i komunikacijske znanosti Sveučilišta u Zadru. Ovom se idejom na međunarodnim znanstvenim skupovima nastoje afirmirati istraživanja u okviru stranih jezika za posebne namjene, i to specifično u području turizma. To je sektor koji je, bez dileme, uz informacijske i komunikacijske tehnologije u najvećoj ekspanziji na globalnoj razini i koji u skladu s tim privlači interes za mnoga interdisciplinarna istraživanja, u kojima i ova grana lingvistike zauzima svoje posebno mjesto i zanimanje stručnjaka.

ur. ČAVLEK, Nevenka i KRCE MIOČIĆ, Božena

## Myths of Tourism

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2015.



ur. SUŠAC, Vlado; KRPAN, Tomislav i LOZO, Ivana

**Strani jezici i turizam: zbornik 4. međunarodne konferencije „Strani jezici i turizam“ (Zadar, 8. – 9. studenoga 2018.) / Foreign Languages and tourism: proceedings of the 4<sup>th</sup> international conference „Foreign Languages and Tourism“ (Zadar, 8 – 9 November 2018)**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2020.



SUŠAC, Vlado

**Kognitivna semiotika oglašavanja**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2022.

SAŽETAK

Ova knjiga fokusirana je na istraživanja o komunikacijskom aspektu semiotike. Namjera joj je osvijestiti čitatelje za semiotičku podlogu oglašavanja, i to isključivo za oglašavanje kao sredstvo izraza kroz prizmu konceptualne metafore i metonimije. S druge strane ilustrira ulogu konceptualne metafore i metonimije u komunikacijskom procesu kao dinamičkoj interakciji pošiljatelja i primatelja poruke, a oglašavanje kao multimodalni medij u kojem se metafora i metonimija realiziraju namećući se kao idealan materijal za analizu te interakcije. Ova se dvostruka nakana zrcali i u samoj strukturi knjige koja se dijeli na šest poglavlja. Pojmovi koji se obrađuju u knjizi su semiotika, znakovi, intencionalnost poruke itd. Autor je usredotočen prije svega na ulogu multimodalne metafore i metonimije u promatranom korpusu kritički se oslanjajući na slična istraživanja.

**interdisciplinarne znanstvene  
monografije**

ur. FARIČIĆ, Josip

**Otok Rava**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2008.



SAŽETAK

Monografija predstavlja iscrpan pregled prirodoslovnih, društvenih i humanističkih obilježja otoka Rave i susjednog područja. Rezultati objavljeni u ovoj knjizi temelje se na proučavanju izvorne povijesne građe, na analitičkosintetičkoj obradi izvorne statističke i kartografske građe te posebno na višekratnim terenskim istraživanjima koja su autori proveli u razdoblju od 2006. do 2008. godine. Na Ravi je evidentna perzistentnost male otočne zajednice koja je u svojim dvama dijelovima – Veloj i Maloj Ravi neumornim stvaralačkim radom pridonijela izgradnji jedinstvenog društveno-gospodarskog mikrosustava i bogate kulturne baštine, osobito specifičnog kulturnog krajobraza, zanimljivih običaja i brojne toponimije. Tekst je potkrijepljen brojnim tablicama i grafičkim prilogima kako bi percepcija otoka bila zornija i potpunija.

ur. BRALIĆ, Ante i FARIČIĆ, Josip

**Višnja maraska – Bogatstvo Zadra i zadarske regije /  
Marasca cherry – Treasure of Zadar and Zadar Region**  
Zadar: Sveučilište u Zadru; HAZU – Zavod za povijesne znanosti  
u Zadru; Maraska d.d., 2010.



SAŽETAK

U dvojezičnoj znanstvenoj monografiji na hrvatskom i engleskom jeziku prvi se put pruža sveobuhvatan prikaz ekoloških, klimatoloških i pedoloških uvjeta proizvodnje, agrotehničkih mjera uzgoja i osnovnih pomoloških svojstava višnje maraske. Obrađuje se i povijesni razvoj proizvodnje različitih proizvoda od višnje maraske tijekom prošlosti, i to na temelju izvorne arhivske građe, ponajviše iz Državnog arhiva u Zadru. Posebna pozornost posvećena je suvremenim društveno-gospodarskim implikacijama uzgoja višnje maraske i proizvoda od nje za cijelu zadarsku regiju, kao i ljekovitim svojstvima višnje maraske koja su utvrđena istraživanjima u Institutu *Ruder Bošković*.

**SAŽETAK**

Motivirani dobrotom marljivog i skromnog otočnog stanovništva te brojnim prostornim vrijednostima Ista, Škarde i pripadajućeg akvatorija, kao i potrebom da se učini iskorak akademske, ali i cijele kulturne zajednice prema tim malim otocima s ciljem osmišljavanja njihova budućeg razvitka, Sveučilište u Zadru je, zajedno sa svojim partnerskim i prijateljskim udrugama i ustanovama, odlučilo prirediti znanstveni skup i znanstvenu monografiju pod naslovom *Otoci Ist i Škarde*. Četrdeset znanstvenika i stručnjaka iz različitih hrvatskih znanstvenih, kulturnih, prostornoplanerskih i drugih ustanova pokušalo je obraditi prirodnu osnovu, povijesni razvoj, društveno-gospodarska obilježja i procese te kulturnu baštinu, a na kraju i dati ideje za buduće prostorno uređenje Ista i Škarde. Razmotreni su doista brojni prostorni elementi, strukture i procesi pa se dobila jedna cjelina koja ne pretendira na sveobuhvatnost, ali čini optimalno ostvarenje koje se moglo dati kao rezultat višegodišnjih interdisciplinarnih istraživanja.

**SAŽETAK**

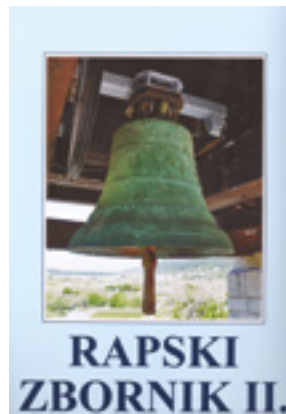
Cilj *Rapskog zbornika II* jest da barem dijelom naslijedi uspjeh koji je ostvario njegov prethodnik, Rapski zbornik objavljen sada već davne 1987. godine. Zamisao Rapskog zbornika bila je sabrati znanstveno-istraživačke radove povezane s Rabom i Rabljanima, a radi promicanja i zaštite kulturno-povijesne i prirodne baštine otoka Raba. Znanstveni rezultati provedenih istraživanja predstavljeni u *Rapskom zborniku II* morali bi biti putokaz sljedećim planovima razvoja grada i otoka Raba.

**ur. FARIČIĆ, Josip****Otoci Ist i Škarde**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2010.

**ur. ANDRIĆ, Josip i LONČARIĆ, Robert****Rapski zbornik II**

Rab: Ogranak Matice hrvatske u Rabu, Grad Rab, Općina Lopar; Zadar: Sveučilište u Zadru, 2012.



ur. MUŽINIĆ, Jasmina i PURGER, Jenö J.

**Otok Silba: prirodno i kulturno blago**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2013.



SAŽETAK

Djelo *Otok Silba, prirodno i kulturno blago* ima, osim znanstveno-istraživačke, i društvenu vrijednost. Knjiga potiče širu javnost, ponajprije naše otočno stanovništvo te ono s područja Primorja i Dalmacije na razmišljanje i spoznaju da su otoci, pa tako i otok Silba, jedinstveni u svojoj prirodi i bioraznolikosti, ekološkim značajkama, povijesti, kulturi i društvenim običajima. O svemu tome riječ je u ovom djelu pa ono potiče širu javnost na očuvanje otoka kao hrvatskog nacionalnog identiteta, njihovih prirodnih i društvenokulturnih značajki.

ur. FARIČIĆ, Josip

**Potencijali društveno-gospodarskog razvitka Zadarske županije**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2014.



SAŽETAK

Monografija *Potencijali društveno-gospodarskog razvitka Zadarske županije* svojevrsna je sistematizacija i inventarizacija prirodnih i društvenih razvojnih potencijala Zadarske županije, kao jednog vrlo atraktivnog prostora iznimne geostrateške važnosti, koje je u prošlosti prolazilo turbulentna vremena, vjerojatno zahvaljujući prije svega navedenoj činjenici. Upravo je povijesni pregled ovog prostora, uz multidisciplinarnu „kombinaciju“ različitih „kutova gledanja“ na resurse Zadarske županije i logični slijed znanstvenih i stručnih radova u monografiji kroz sustavnu analizu prirodnih, društvenih i kulturoloških atraktivnosti, ali i ljudskih resursa i ostalih potencijala, ono što daje osnovnu vrijednost monografiji.

**SAŽETAK**

U knjizi se razmatraju geografska obilježja i procesi, povijesni razvoj, obilježja društva i gospodarstva Zemunika u Zadarskoj županiji. Zahvaljujući svojem iznimno povoljnom geografskom smještaju u središnjem dijelu Ravnih kotara, Zemunik je tijekom mnogih povijesnih razdoblja imao bitnu ulogu. Istaknuti znanstvenici iz različitih disciplina i različitih hrvatskih znanstvenih ustanova dali su važne priloge boljem i potpunijem razumijevanju uloge Zemunika u zadarskoj regiji kao poveznici primorskog i kontinentalnog dijela Hrvatske.

ur. FARIČIĆ, Josip i DUNDOVIĆ, Zdenko

**Zemunik u prostoru i vremenu**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.

**SAŽETAK**

U knjizi se razmatraju geografska obilježja i procesi, povijesni razvoj, obilježja društva i gospodarstva otoka Vira u Zadarskoj županiji. Zahvaljujući svojem povoljnom geografskom smještaju na istočnojadranskoj plovidbenoj ruti, Vir je u mnogim povijesnim razdobljima imao važnu ulogu. Suvremeni razvitak otoka temelji se na ključnoj činjenici njegova povezivanja sa susjednim kopnom putem mosta te, s tim u vezi, izrazitim razvitkom turizma i intenzivnom stanogradnjom. Otok Vir prostor je mnogih društveno-gospodarskih mijena, a time i prostorne preobrazbe. S obzirom na takve okolnosti, istaknuti znanstvenici iz različitih disciplina i različitih hrvatskih znanstvenih ustanova dali su važne priloge boljem i potpunijem razumijevanju uloge Vira u zadarskoj regiji.

ur. MAGAŠ, Damir

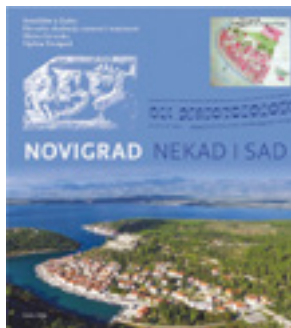
**Otok Vir**

Zadar: Sveučilište u Zadru; Vir: Općina Vir, 2016.



ur. KAŠTELA, Slobodan

**Novigrad nekad i sad**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.



SAŽETAK

U knjizi se razmatraju geografska obilježja i procesi, povijesni razvoj, obilježja društva i gospodarstva Novigrada, maloga grada u Zadarskoj županiji. Zahvaljujući svojem iznimno povoljnom geografskom smještaju, Novigrad je u mnogim povijesnim razdobljima imao važnu ulogu. Ustanovljen na južnoj obali Novigradskog mora u koje se ulijeva rijeka Zrmanja, u doticaju s jedne strane s Velebitskim kanalom, a s druge s Karinskim morem, te u zaleđu s Ravnim kotarima, prirodna je povoljnost koja je u prošlosti i sadašnjosti stanovništvu ovoga gradića pružala raznolike mogućnosti mnogih društvenih i gospodarskih aktivnosti. S obzirom na takve okolnosti, istaknuti znanstvenici iz različitih disciplina i različitih hrvatskih znanstvenih ustanova dali su važne priloge boljem i potpunijem razumijevanju uloge Novigrada u zadarskoj regiji kao poveznici primorskog i kontinentalnog dijela Hrvatske.

ur. FARIČIĆ, Josip

**Kali**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2017.



SAŽETAK

U knjizi *Kali* razmotrene su mnoge teme iz prirodnog, humanističkog, društvenog, biotehničkog, tehničkog, biomedicinskog i zdravstvenog te interdisciplinarnog područja znanosti. U monografiji su objedinjeni prilozi s dvaju znanstvenih skupova – *O prošlosti, sadašnjosti i budućnosti Kali* koji je održan u Kalima 1999. prigodom obilježavanja 700. obljetnice prvog poznatog spomena Kali, te znanstvenog skupa koji se u Kalima i na Sveučilištu u Zadru održao u rujnu 2015. godine, a čiji je cilj bio razmotriti sve aspekte razvitka Kali koji bi mogli pridonijeti osmišljavanju budućeg razvoja te razmjerno male, ali u regionalnom i nacionalnom pogledu bitne otočne cjeline.

**SAŽETAK**

Mjesni župnik don dr. sc. Jerolim Lenkić inicirao je organizaciju znanstvenog skupa i pripremu znanstvene monografije o Ljupču pri čemu bi se razmotrila različita motrišta povijesnog i geografskog razvitka tog dijela zadarske regije. Prijedlog za istraživanje Ljupča rado su prihvatili arheolozi, povjesničari i geografi te, svaki u granicama svojih znanja i sposobnosti, a na temelju više ili manje poznatih te velikim dijelom do sada nepoznatih različitih izvora podataka, proveli znanstvena istraživanja koja su rezultirala metodološki kvalitetnim, a sadržajno bogatim i grafičkim priložima ilustriranim tekstovima. Prikupljeno je ukupno četrnaest radova koji se bave temom župe Ljubač s različitih aspekata. Monografija je tematski podijeljena na cjeline: Geografija (dva rada), Arheologija (šest radova), Povijest (dva rada), Kartografija (jedan rad), Vjerski život (dva rada) te Etnologija (jedan rad).

**SAŽETAK**

*Veli Rat* je knjiga o istoimenom mjestu na Dugom otoku koja na multidisciplinarni način obrađuje spomenuto, ali i susjedna dugotočka mjesta koja se ističu svojim geografskim položajem na krajnjem sjeverozapadnom dijelu Dugog otoka, odnosno uz Maknare, dio Sedmovrača, koji stoljećima funkcionira kao ključna poveznica između zadarskog akvatorija i sjeverozapadnog dijela Jadrana. Zahvaljujući povoljnom geografskom položaju, velikoj horizontalnoj i vertikalnoj raščlanjenosti obalnog krškog reljefa te bogatom živom svijetu otoka i pripadajućeg mora, čovjek je još od paleolitika nastanjivao, a od neolitika i postupno intenzivnije vrednovao taj prostor. Raznolika kulturna baština zoran je pokazatelj suodnosa čovjeka i prirode koji je u Velom Ratu pridonio oblikovanju dinamične otočne zajednice i specifičnog kulturnog krajolika. U monografiji su razmotreni brojni relevantni prirodoslovni, humanistički i društveni aspekti razvitka Velog Rata koji bi mogli pridonijeti osmišljavanju budućeg prostornog uređenja te razmjerno male, ali u regionalnom i nacionalnom pogledu važne otočne cjeline.

ur. FARIČIĆ, Josip i LENKIĆ, Jerolim

**Župa Ljubač – zrcalo povijesnih i geografskih mijena u sjeverozapadnom dijelu Ravnih kotara**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, Župa Sv. Martina Ljubač, 2017.



ur. FARIČIĆ, Josip i UGLEŠIĆ, Ante

**Veli Rat**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2013.



ur. BEGONJA, Zlatko i UGLEŠIĆ, Ante

**Zbornik radova znanstvenog skupa 800 godina od obnove rimske kule i prvog spomena imena Novigrad u pisanim izvorima**  
Zadar: Sveučilište u Zadru; Novigrad: Općina Novigrad, 2021.



SAŽETAK

Ovaj zavičajni zbornik sadrži deset vrijednih znanstvenih i znanstveno-stručnih priloga koji znatno upotpunjuju dosadašnje spoznaje o prošlosti Novigrada, a proizlaze iz znanstvenog skupa *Osamsto godina od obnove rimske kule i prvog spomena imena Novigrad u pisanim izvorima*. Svi se radovi bave tematikom povijesti novigradske tvrđave (Fortice) s različitih aspekata. Novigradski je zbornik vrijedan i originalan doprinos proučavanju različitih segmenata povijesne slike novigradske prošlosti u arheologiji, povijesti i filologiji, kao dijela šire regionalne i nacionalne povijesti.

ur. BRALIĆ, Ante i GVERIĆ, Ante

**Bibinje**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, Ogranak Matice hrvatske u Zadru; Bibinje: Općina Bibinje, 2022.



SAŽETAK

Znanstvena monografija *Bibinje* na interdisciplinarni i multidisciplinarni način proučava prošlost, sadašnjost i moguću budućnost Bibinja kroz 41 rad podijeljen u 6 većih tematskih cjelina: *Prirodoslovlje i zemljopis, Arheologija i povijest, Crkvena povijest, Gospodarstvo, Život, kultura i krajolik te Jezik i školstvo*. Monografija predstavlja pokušaj da se u široko zasnovanom rasponu znanstveno obradi prošlost, sadašnjost i mogući pravci razvoja Bibinja. U konačnici ova monografija daje i smjernice za budućí razvoj prostora i gospodarstva u njemu, čime se ovoj knjizi osim znanstvene daje i stručna relevantnost jer može poslužiti kao podloga za donošenje strateških odluka na temelju jasnih znanstvenih spoznaja. Djelo je upućeno svakom zainteresiranom čitatelju, no ono je na osobit način adresirano svima koji na bilo koji način istražuju naše krajeve/mjesne povijesti.

**SAŽETAK**

Knjiga *Starigrad-Paklenica* je urednička znanstvena knjiga posebne tematike i vrijednosti unutar koje su zastupljeni radovi velikog broja autora. Znanstvene monografije u kojima se multidisciplinarno obrađuje neki prostor imaju veliku znanstvenu, edukacijsku i kulturnu vrijednost, a to je tako i s knjigom o Starigradu.

Tekst je podijeljen na uvodni dio te četiri cjeline – *Zemljopisna osnova i prirodoslovlje, Arheologija, povijest i etnologija, Jezikoslovlje i Prostorno uređenje i gospodarstvo*. Tekst je popraćen brojnim grafičkim priložima (kartama, nacrtima, fotografijama i dr.). Monografija *Starigrad-Paklenica* predstavlja iznimno važno ostvarenje koje nam razotkriva geologiju, arheologiju, povijest, jezične osobitosti, kulturnu baštinu, geografske i prirodne značajke starigradskog područja te gospodarstvo, a posebice turizam u Općini Starigrad.

ur. UGLEŠIĆ, Ante; ŠIKIĆ, Zoran i TOMIĆ, Marijana

**Starigrad-Paklenica**

Zadar: Sveučilište u Zadru ; Starigrad: Općina Starigrad, 2022.



# obljetničke publikacije

204

**SAŽETAK**

Spomen-knjiga vremenski i sadržajno nastavlja prethodne objektivne publikacije Filozofskog fakulteta u Zadru koje su donosile osnovne podatke o visokom školstvu, te nastavnom i znanstveno-istraživačkom radu u okvirima visokih učilišta u Zadru. Najveći dio publikacije sadrži podatke o bivšem Filozofskom fakultetu i o Visokoj učiteljskoj školi od 1996. do 2003. godine. Građu knjige čini i opis radnji i svečanosti koje su prethodile ili su označile vrijeme početka rada obnovljenog Sveučilišta u Zadru. Budući da ova edicija razmatra prijelazno razdoblje i osnivanje Sveučilišta, ona sadrži i posebna razmatranja o razvoju visokog školstva u Zadru i mogućnostima razvoja Sveučilišta u Zadru.

ur. **MAGAŠ, Damir**

**Filozofski fakultet u Zadru i Visoka učiteljska škola u Zadru, 1997. – 2002.**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2004.

**SAŽETAK**

Godina 2006. bila je ujedno 50. obljetnica osnivanja Filozofskog fakulteta (tada već Sveučilišta) u Zadru i njegovih utemeljiteljskih katedri, među kojima je bila i Katedra za francuski jezik. Današnji Odjel za francuski jezik i književnost obilježio je tu obljetnicu u okviru Dana Frankofonije prigodnom spomen-knjigom pod naslovom *50 godina Odjela za francuski jezik i književnost – 50 ans du Departement de langue et litterature francaises*. Uvodne tekstove napisali su donedavno najstariji član Odjela i student druge generacije, Tomislav Skračić i pročelnik Odjela Vjekoslav Čosić. U spomenici su dani osnovni podatci o svim nastavnicima i vanjskim suradnicima koji su radili na Odjelu od početaka do 2006. godine. Posebno je prikazana stručna i kulturna djelatnost Odjela: studijska putovanja u Francusku, djelovanje kazališne družine Francofolie i međunarodna suradnja. Spomenica sadrži selektivnu bibliografiju nastavnika, a završava popisom svih studenata koji su diplomirali na Odjelu.

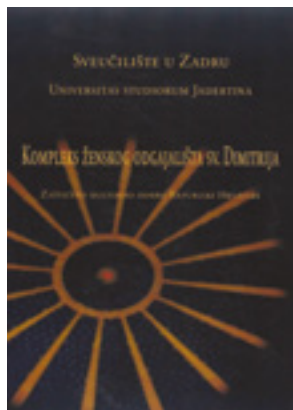
ur. **ČOSIĆ, Vjekoslav i SKRAČIĆ, Tomislav**

**50 godina Odjela za francuski jezik i književnost**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2006.



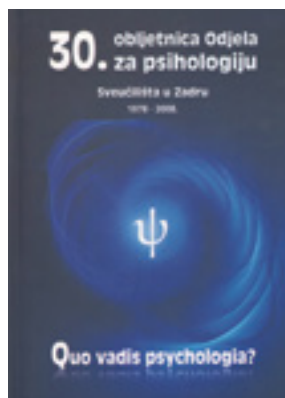
**Kompleks ženskog odgajališta sv. Dimitrija: zaštićeno kulturno dobro Republike Hrvatske**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2005.



ur. MANENICA, Ilija i ŠIMIĆ, Nataša

**Quo vadis psychologia? 30. obljetnica Odjela za psihologiju Sveučilišta u Zadru 1978. – 2008. / Quo vadis psychologia? 30<sup>th</sup> Anniversary of the Department of Psychology University of Zadar 1978. – 2008.**

Zadar: Sveučilište u Zadru, Odjel za psihologiju, 2008.



**SAŽETAK**

Spomen-izdanje daje kratak povijesni pregled sklopa zgrada današnjeg Sveučilišta u Zadru zaštićenog kao spomenik kulture pod imenom Kompleks ženskog odgajališta sv. Dimitrija i upisanog u registar nepokretnih spomenika kulture. Izgrađen 1901. – 1906. godine za potrebe tadašnjeg državnog Zavoda (liceja, odgajališta) za djevojčice, kompleks odgajališta sv. Dimitrija najpotpuniji je primjer klasicističkoga graditeljstva u Zadru koji je prema projektu bečkog privatnog arhitekta Karla Susana skladno dopunio postojeće stanje na terenu. Izdanje donosi fotografije Zgrade Ženskog odgajališta sv. Dimitrija početkom 20. stoljeća i zanimljive detalje Zadra iz prošlosti.

**SAŽETAK**

Knjiga prikazuje rezultate Odjela za psihologiju Sveučilišta u Zadru u posljednjih 30 godina. Obuhvaćena su glavna postignuća u području znanstveno-nastavne djelatnosti, izdavaštva, organizacije znanstvenih skupova, međunarodne suradnje i sl. Studentske aktivnosti također su sastavni dio ukupnih aktivnosti Odjela što posebno dolazi do izražaja pri organizaciji različitih znanstvenih ili stručnih skupova. Knjiga donosi i radove autora sa sveučilišta iz Austrije, Hrvatske i Italije, priređene za okrugli stol *Quo vadis psychologia?*, koji na osnovi identifikacije stanja u suvremenoj psihologiji upućuju na moguće trendove razvoja psihologije u budućnosti. Autori koji rade u različitim područjima primijenjene psihologije pripremili su teme za okrugli stol *Psiholog u praksi* koje pokušavaju sagledati relevantnost nekih studijskih sadržaja u psihologijskoj praksi.

**SAŽETAK**

Zadarski Odjel za klasičnu filologiju 2006. godine obilježio je 50. obljetnicu svojeg postojanja. Tom je prigodom objavljena monografija Povijest Odjela za klasičnu filologiju kako bi se obilježilo pola stoljeća postojanja, ali i kako bi se prikazali rezultati i postignuća Odjela u tom periodu.

ur. LONČAR, Milenko

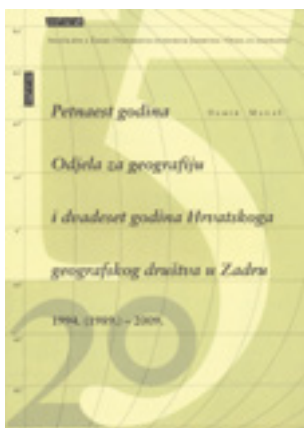
**Povijest Odjela za klasičnu filologiju: 1956. – 2007.**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2009.

**SAŽETAK**

U prigodi obilježavanja 15. obljetnice djelovanja Odjela za geografiju Sveučilišta u Zadru i 20. obljetnice djelovanja Hrvatskog geografskog društva – Zadar objavljena je publikacija u kojoj se dao pregled razvoja tih znanstvenih i strukovnih geografskih jezgri koje, uz starije istovrsne ustanove i udruge u Zagrebu, čine drugu razvojnu jezgru geografije u Hrvatskoj.

MAGAŠ, Damir

**Petnaest godina Odjela za geografiju i dvadeset godina Hrvatskoga geografskog društva u Zadru 1994. (1989.) – 2009.**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2009.



**VISKOVIĆ, Velimir i JURIĆ, Radomir****Krleža, Gunjača, Zadar**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2010.**SAŽETAK**

U prigodi 55. godišnjice osnivanja Filozofskog fakulteta u Zadru i 100. obljetnice rođenja Stjepana Gunjače, u publikaciji Krleža, Gunjača, Zadar autor Velimir Visković u radu „Krleža i Zadar“ odgovara na pitanje zašto se Krleža angažirao u osnivanju zadarskog Filozofskog fakulteta, a Radomir Jurić piše o djelovanju akademika Stjepana Gunjače, velikana hrvatske nacionalne arheologije, i njegovoj povezanosti sa Zadrom.

**ur. SKRAČIĆ, Tomislav****Sveučilište u Zadru: o desetoj obljetnici obnove**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2012.**SAŽETAK**

Svrha monografije Sveučilište u Zadru: o desetoj obljetnici obnove jest udovoljiti potrebi šireg društvenog kruga za upoznavanjem povijesti i nastavnih i znanstvenoistraživačkih kompetencija Sveučilišta u Zadru. S povijesnoga gledišta, riječ je o kontinuitetu visokoškolskog obrazovanja u Zadru od osnutka Generalnog učilišta, uključivši novije doba (Filozofski fakultet), temelje se na brižnoj uporabi povijesnih izvora. Monografija također sadrži izvorne priloge po odjelima Sveučilišta (nastava, znanstveni projekti, međuinstitucijska suradnja) kao glavne biobibliografske podatke o znanstveno-nastavnim djelatnicima na odjelima, u svojim centrima i ustanovama. Monografiju zaključuju relevantni popisi obranjenih magisterija i doktorata, te, u posebnoj (digitalnoj) formi, popis diplomiranih studenata.

**SAŽETAK**

Povijest jednopredmetnog i dvopredmetnog studija povijesti u Zadru duga je koliko je dugo postojanje ranijeg Filozofskog fakulteta, od 2002. Sveučilišta u Zadru. On je jedan od utemeljiteljskih studija te visokoškolske ustanove. Nakon izbora prvih nastavnika u prvoj polovici 1956., te upisa prve generacije studenata, s nastavom se počelo akademske godine 1956./1957. Monografija je nastala kako bi se uočile sve mijene kroz koje je taj studij prolazio te da domaćoj i široj javnosti pokaže i dokaže da i jedna relativno mala sredina u domaćim okvirima, vizionarskim i ustrajnim naporima, s mnogo odricanja i ustrajnosti može izgraditi studijski odjel respektabilan u domaćim i u međunarodnim okvirima.

**SAŽETAK**

Monografija je posvećena 60. godišnjici rada Odsjeka za ruski jezik i književnost. Među pet studijskih grupa predviđenih u početnom nastavnom planu Filozofskog fakulteta u Zadru osnovanog 1956. bila je i dvopredmetna Slavistička grupa ruski jezik i književnost. Daje se pregled povijesti Odsjeka, navode se bivši i sadašnji nastavnici, a fotoalbum dokumentira relevantna zbivanja povezana sa zadarskom rusistikom, s njezinim profesorsko-predavačkim kadrom i njezinim studentima.

**KOZLIČIĆ, Mithad; KASALO, Branko****Studij povijesti u Zadru 1956. – 2016.**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.

**ur. BOŽIĆ, Rafaela i MATEK-ŠMIT, Zdenka****Odsjek za ruski jezik i književnost: u povodu 60 godina rada**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2016.



ur. PERIČIĆ, Helena

**60 godina zadarskoga Odsjeka za hrvatski jezik i književnost**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2017.



**SAŽETAK**

Zadarski Odsjek za hrvatski jezik i književnost obilježio je 2016. godine 60. obljetnicu svojeg postojanja. Tom je prigodom objavljena i ova monografija, kako bi se „proslavio“ okrugli broj godina postojanja, ali i kako bi se osvrnuli na rezultate i postignuća Odsjeka. Monografija je podijeljena na pet ciklusa: u uvodnom su ciklusu zastupljeni prilozi o Odsjeku, u drugom tekstovi jezikoslovaca o početcima djelovanja jezikoslovnih katedri, o jezikoslovnim prinosima te o pojedinim specifičnim temama, a u trećem su prilozi o povijesti književnosti i/u Zadru. Četvrti ciklus sadrži zapise o životu i studiranju bivših i sadašnjih studenata s Odsjeka, a u posljednji su uvršteni književni radovi bivših studenata.

ur. GRAHOVAC-PRAŽIĆ, Vera i VRCIĆ-MATAIJA, Sanja

**Sto godina učiteljskog obrazovanja u Gospiću**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2019.



**SAŽETAK**

Napisana kao cjelovita povijest obrazovanja učitelja u Gospiću, monografija je strukturirana kroz dvije velike cjeline: povijesnu (koncipirana kroz pregled najvažnijih događaja ustanova u čijim su se okvirima obrazovali učitelji u Gospiću te sjećanja bivših učenika, studenata i profesora) i suvremenu (koncipirana kroz poglavlja u kojima se predstavlja raznolika djelatnost Odjela za nastavničke studije u Gospiću). Tiskana u jubilarnoj godini stote obljetnice obrazovanja učitelja u Gospiću, monografija predstavlja dostojan rezultat istraživačkog rada i kao takva će postati nezaobilazan izvor podataka svim budućim istraživačima gospičke i ličke povijesti učiteljskog obrazovanja.

## SAŽETAK

U povodu obilježavanja 20. obljetnice postojanja Sveučilišta u Zadru, u ožujku 2022. u Maloj dvorani Hrvatskog narodnog kazališta Zadar organizirana je izložba sveučilišnih izdanja. Objavljen je katalog izložbe u kojem se nalaze izdanja Sveučilišta u Zadru objavljena od 2002. do ožujka 2022. godine.

ur. MORIĆ FILIPOVIĆ, Ivana i VELIĆ, Andrea

**Katalog izložbe sveučilišnih izdanja u povodu obilježavanja 20. obljetnice Sveučilišta u Zadru**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2022.



u čast zaslužnim znanstvenicima

**SAŽETAK**

Knjižni niz *Hrvatski književni povjesničari* donosi radove napisane nakon održanih znanstvenih skupova posvećenih pojedinim hrvatskim književnim povjesničarima. Znanstveni skup o Dragutinu Prohaski, pa tako i ovaj zbornik o njegovu mnoštvu napisanih radova, podastire niz pogleda na Prohaskin stvaralački opus, čije područje rada nije bila samo književna povijest već širi spektar društvenih i humanističkih tema.

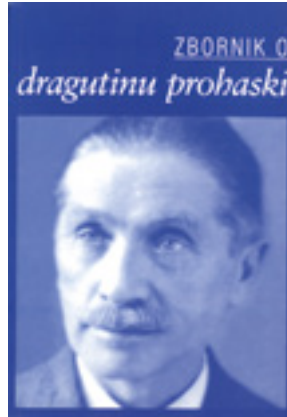
**SAŽETAK**

*Zbornik o Milanu Rešetaru* donio je niz novih znanstvenih i stručnih prosudbi o raznim stranama tog bogatog i vrijednog, premda kontroverznog, prinosa plodnog filologa hrvatskoj književnoj historiografiji i kulturnoj povijesti.

ur. MAŠTROVIĆ, Tihomil

**Zbornik o Dragutinu Prohaski**

Zagreb: Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, Filozofski fakultet; Rijeka: Filozofski fakultet; Zadar: Hrvatsko filološko društvo, Sveučilište u Zadru; Varaždin: Matica hrvatska Varaždin; Osijek: Filozofski fakultet Josipa Jurja Strossmayera, 2003.



ur. MAŠTROVIĆ, Tihomil

**Zbornik o Milanu Rešetaru**

Zagreb: Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, Filozofski fakultet; Rijeka: Filozofski fakultet; Zadar: Hrvatsko filološko društvo, Sveučilište u Zadru; Varaždin: Matica hrvatska Varaždin; Osijek: Filozofski fakultet Josipa Jurja Strossmayera, 2005.



ur. MAŠTROVIĆ, Tihomil

**Zbornik o Vatroslavu Jagiću (knjiga I.)****Zbornik o Vatroslavu Jagiću (knjiga II.)**

Zagreb: Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatsko filološko društvo  
 Zagreb, Filozofski fakultet; Rijeka: Filozofski fakultet; Zadar: Hrvatsko  
 filološko društvo, Sveučilište u Zadru; Varaždin: Matica hrvatska Varaždin;  
 Osijek: Filozofski fakultet Josipa Jurja Strossmayera, 2007.



ur. MAŠTROVIĆ, Tihomil

**Zbornik o Šimi Ljubiću**

Zagreb: Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatsko filološko društvo  
 Zagreb, Filozofski fakultet; Rijeka: Filozofski fakultet; Zadar:  
 Hrvatsko filološko društvo, Sveučilište u Zadru; Varaždin: Matica hrvatska  
 Varaždin; Osijek: Filozofski fakultet Josipa Jurja Strossmayera, 2009.

**SAŽETAK**

O Jagićevu znanstvenom opusu u *Zborniku o Vatroslavu Jagiću* objavljen je niz raznovrsnih znanstvenih priloga tridesetak autora, te nekoliko stručnih priloga, a zbog obimnosti građe, radi praktičnosti korištenja, u drugoj se knjizi zbornika zasebno donosi bibliografija Vatroslava Jagića i literatura o Jagiću.

**SAŽETAK**

O Ljubićevu znanstvenom opusu u *Zborniku o Šimi Ljubiću* svjedoči niz raznovrsnih priloga četrdesetak autora te nekoliko stručnih priloga. Osebnost Ljubićeve znanstvene djelatnosti bila je poticajna istraživačima u osvjetljavanju njegova cjelovitog opusa, čime je zbornik postao jednom od nezaobilaznih pretpostavki u određivanju Ljubićeve mješta u hrvatskoj filologiji, a napose u književnoj historiografiji.

**SAŽETAK**

Objavlivanjem *Zbornika o Ivanu Kukuljeviću Sakcinskom* nastavljeno je predočavanje javnosti rezultata znanstvenih istraživanja stvaralačkih opusa najistaknutijih hrvatskih književnih povjesničara. Osebnost Kukuljevićeve znanstvene djelatnosti bila je uistinu poticajna istraživačima u osvjetljavanju njegova cjelovitog opusa, te je donesen niz novih znanstvenih i stručnih prosudbi o raznim aspektima bogatog i vrijednog prinosa tog plodnog interdisciplinarno orijentiranog znanstvenika hrvatskoj književnoj historiografiji, književnosti i kulturnoj povijesti.

**SAŽETAK**

Radovi u *Zborniku Stijepa Obada* tematski su i sadržajno razvrstani u dvije veće cjeline. Prvu otvara članak povezan s prošlošću konavoskog roda Obad, a potom slijede priloge koji obrađuju znanstveno, kulturno i društveno djelovanje profesora Obada. U sklopu ove cjeline kritički se prosuđuje njegov cjelokupni historografski doprinos u proučavanju i razumijevanju procesa hrvatske nacionalne integracije i europskih zbivanja na hrvatsku povijesnu stvarnost. U drugoj cjelini *Zbornika Stijepa Obada* nalaze se raznoliki članci slobodne autorske tematike, uglavnom povezani s novovjekovnom hrvatskom, posebno dalmatinskom povijesti, što čini pretežan znanstveni interes prof. Obada. Konačno, zborniku je priložena i već prije objavljena, za ovu prigodu nadopunjena profesora bibliografija, koja je do sada narasla na nekoliko stotina naslova. Prema ocjeni uglednih recenzenata, glavnina priloga u *Zborniku Stijepa Obada* po svojim je obilježjima znanstvena; dijelom su to izvorni znanstveni članci, a dijelom pregledni članci, napose oni koji vrjednuju znanstveni doprinos prof. Obada.

**ur. MAŠTROVIĆ, Tihomil****Zbornik o Ivanu Kukuljeviću Sakcinskom**

Zagreb: Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatsko filološko društvo Zagreb, Filozofski fakultet; Rijeka: Filozofski fakultet; Zadar: Sveučilište u Zadru; Varaždin: Matica hrvatska Varaždin; Osijek: Filozofski fakultet Josipa Jurja Strossmayera, 2011.

**ur. BRALIĆ, Ante i sur.****Zbornik Stijepa Obada**

Zadar: Sveučilište u Zadru, Zavod za povijesne znanosti HAZU; Split: Filozofski fakultet; Zagreb: Državni arhiv, 2011.



ur. SKLEDAR, Nikola i ČORIĆ, Ratko

**Esadu Ćimiću u čast**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2011.



SAŽETAK

Ovaj zbornik radova posvećen je 80. obljetnici znanstveno-istraživački, pedagoški i bibliografski veoma bogatog i uspješnog, životopisno uzbudljivog i, u određenom političkom okviru, stradalničkog života profesora emeritusa dr. sc. Esada Ćimića, poznatog sociologa i filozofa ovih povijesno-društveno i kulturno šarolikih, politički turbulentnih prostora (i šire), prvo bivših jugoslavenskih, a zatim hrvatskoga, u kojima je ostavio neizbrisiv znanstveni i kulturni trag. Neki od tekstova iz zbornika već su objavljeni u različitim publikacijama, neki su u neznatno izmijenjenoj formi izlagani na okruglom stolu *Institucionalizacija akademskog studija sociologije* u Zadru (u čast E. Ćimiću), dok su neki izvorno napisani za ovaj zbornik.

ur. MAŠTROVIĆ, Tihomil

**Zbornik o Ivi Frangešu**  
Zagreb: Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatsko filološko društvo Zagreb, Filozofski fakultet; Rijeka: Filozofski fakultet; Zadar: Sveučilište u Zadru; Pula: Sveučilište Jurja Dobrile u Puli; Osijek: Filozofski fakultet Josipa Jurja Strossmayera, 2013.



SAŽETAK

Zahvaljujući svojoj znanstvenoj akribičnosti i savjesnosti, kao i dosljednoj estetskoj orijentaciji, Ivo Frangeš se pokazuje kao velik i nezaobilazan lik hrvatske književne historiografije. Uz dosad najpotpuniju Frangešovu bibliografiju i popis literature o njemu, u *Zborniku o Ivi Frangešu* nalazi se niz raznovrsnih znanstvenih priloga te nekoliko stručnih.

**SAŽETAK**

Iz aspekta suvremenih teorijskih paradigmi, u *Zborniku o Antunu Barcu* istražuju se oni aspekti Barčeva znanstvenog rada i njegova cjelokupnog opusa koji su aktualni u kroatistici i cjelokupnoj znanosti o književnosti. U znanstvenim se radovima propituju one vrijednosti, znanja i vještine koje Barčev pristup književnosti ponovno dovode na znanstvenu i društvenu pozornicu. Teme Barčevih djela relevantne su također iz perspektive osnaživanja nacionalnog kulturnog identiteta i njegove važne književno-povijesne sastavnice. Ujedno se u zborniku donosi dosad najpotpunija Barčeva bibliografija te literatura o Antunu Barcu.

**SAŽETAK**

O Šurminovu znanstvenom opusu u *Zborniku o Đuri Šurminu* svjedoči niz raznovrsnih znanstvenih priloga dvadesetak autora te nekoliko stručnih priloga. Osebjnost Šurminove znanstvene djelatnosti bila je uistinu poticajna istraživačima u osvjetljavanju njegova cjelovitog opusa, čime je zbornik postao jednom od nezaobilaznih pretpostavki u određivanju Šurminova mjesta u hrvatskoj filologiji, a napose u književnoj historiografiji.

**ur. MAŠTROVIĆ, Tihomil****Zbornik o Antunu Barcu**

Zagreb: Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatsko filološko društvo Zagreb, Filozofski fakultet; Crikvenica: Grad Crikvenica; Zadar: Sveučilište u Zadru; Pula: Sveučilište Jurja Dobrile u Puli; Osijek: Filozofski fakultet Josipa Jurja Strossmayera, 2015.

**ur. MAŠTROVIĆ, Tihomil****Zbornik o Đuri Šurminu**

Zagreb: Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatsko filološko društvo Zagreb, Filozofski fakultet; Čazma: Grad Čazma, Gradska knjižnica Slavka Kolara Čazma; Zadar: Sveučilište u Zadru; Pula: Sveučilište Jurja Dobrile u Puli; Varaždin: Ogranak Matice hrvatske u Varaždinu; Osijek: Filozofski fakultet Josipa Jurja Strossmayera, 2017.



ur. MAŠTROVIĆ, Tihomil

**Zbornik o Miloradu Mediniju**

Zagreb: Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatsko filološko društvo Zagreb, Filozofski fakultet;; Zadar: Sveučilište u Zadru; Pula: Sveučilište Jurja Dobrile u Puli; Varaždin: Ogranak Matice hrvatske u Varaždinu; Osijek: Filozofski fakultet Josipa Jurja Strossmayera, 2018.



ur. MAŠTROVIĆ, Tihomil

**Zbornik o Ljubomiru Marakoviću**

Zagreb: Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatsko filološko društvo Zagreb, Filozofski fakultet, Fakultet filozofije i religijskih znanosti; Zadar: Sveučilište u Zadru; Pula: Sveučilište Jurja Dobrile u Puli; Varaždin: Ogranak Matice hrvatske u Varaždinu; Osijek: Filozofski fakultet Josipa Jurja Strossmayera, Topusko: Grad Topusko, Gradska knjižnica Topusko, 2020.



SAŽETAK

Šesnaesti zbornik u nizu *Hrvatski književni povjesničari*, *Zbornik o Miloradu Mediniju* s objavljenim znanstvenim prinosima, prethodno izloženim na znanstvenom skupu o Miloradu Mediniju te prvi put objavljenom cjelovitom bibliografijom i literaturom o Miloradu Mediniju prikazat će ulogu i mjesto tog neopravdano zaboravljenog književnog povjesničara znanstvenoj, ali i svekolikoj kulturnoj javnosti.

SAŽETAK

*Zbornik o Ljubomiru Marakoviću* posvećen je književnom povjesničaru i kritičaru Ljubomiru Marakoviću (1887. – 1959.), jednom od važnijih zagovornika hrvatske katoličke književnosti, uredniku listova katoličke provincijencije, pripadniku Hrvatskog katoličkog pokreta, profesoru i odgajatelju blaženog Ivana Merza itd. Bio je jedan od najutjecajnijih hrvatskih književnih i kazališnih kritičara između dvaju svjetskih ratova, a i jedan od prvih hrvatskih filmskih kritičara.

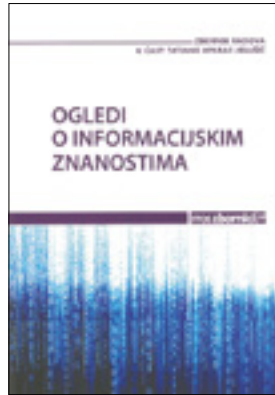
**SAŽETAK**

Ovaj zbornik radova posvećen je Profesorici/Tatjani/Tanji, kako je zovu njezini studenti, kolege i prijatelji, dobrom duhu hrvatskog knjižničarstva, kao izraz iskrenog poštovanja i duboke zahvalnosti za njezin višegodišnji znanstvenoistraživački i nastavni rad.

ur. FALETAR TANACKOVIĆ, Sanjica  
i DRAGIJA IVANOVIĆ, Martina

**Ogledi o informacijskim znanostima:  
zbornik radova u čast Tatjane Aparac-Jelušić**

Zadar: Sveučilište u Zadru; Osijek: Filozofski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 2016.

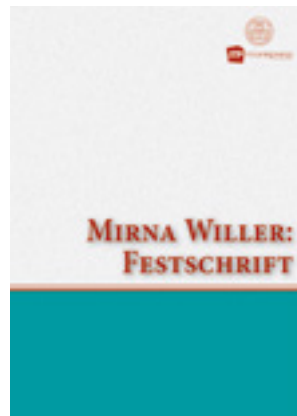
**SAŽETAK**

Spomenica Mirni Willer u obliku zbornika znanstvenih radova relevantno doprinosi nizu tema iz polja informacijskih i komunikacijskih znanosti. Radovi unutar zbornika bave se širokim spektrom pitanja koja možemo podvesti pod sintagmu „uvođenje reda u bibliografski univerzum“ što odgovara temeljnom znanstvenom interesu Mirne Willer. Dio autora obrađuje relevantne teme povezane s katalogizacijom i normama u knjižničnoj djelatnosti, dio predstavlja novije stručne aktivnosti, a dio daje pregled stanja u određenom užem području. Gledan kao cjelina, zbornik pruža širok uvid u tranziciju normi, postupaka i prakse u knjižničnoj djelatnosti na digitalnu platformu poslovanja tijekom proteklih tridesetak godina.

ur. KATIĆ, Tinka i TOMAŠEVIĆ, Nives

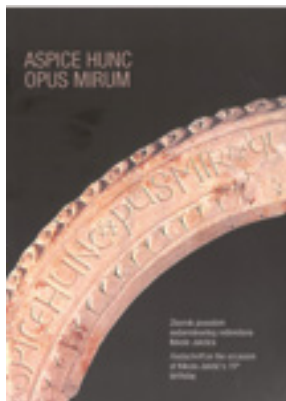
**Mirna Willer: Festschrift**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2020.



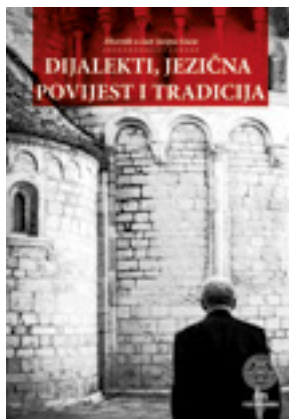
ur. JOSIPOVIĆ, Ivan i JURKOVIĆ, Miljenko

*Aspice hunc opus mirum*: zbornik povodom sedamdesetog rođendana Nikole Jakšića / *Festschrift on the occasion of Nikola Jakšić's 70<sup>th</sup> birthday*  
Zadar: University of Zadar; Zagreb: University of Zagreb - International Research Center for Late Antiquity and the Middle Ages, Motovun, Croatia, 2020.



ur. BRATULIĆ, Josip; ČUPKOVIĆ, Gordana i GALIĆ, Josip

*Dijalekti, jezična povijest i tradicija*: zbornik u čast Josipu Lisicu  
Zadar: Sveučilište u Zadru, Matica hrvatska, Ogranak Matice hrvatske u Zadru; Zagreb: Matica hrvatska, 2020.



## SAŽETAK

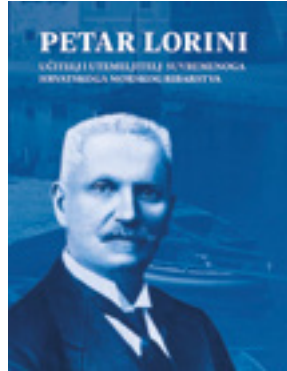
Zbornik *Aspice hunc opus mirum* objavljuje se prigodom sedamdesetog rođendana Nikole Jakšića, stoga je u ovoj znanstvenoj publikaciji objavljeno više od četrdeset radova slavljениkovih kolega i prijatelja, bivših suradnika, učenika i nasljednika. Autori izlažu tematiku u svojim radovima primjereno predmetu istraživanja i istraživačkoj metodi kojom su se u istraživanju koristili. Knjiga kao cjelina ima dvojak u ulogu: jedna je pružiti slavljениku metodološki izvorne radove, ali s druge strane četvrtina znanstvenih radova okreće se jednoj općoj temi – srednjovjekovnim renesansama, u čemu je metodološki konzistentna.

## SAŽETAK

Zbornik sadrži četrdeset devet priloga koji raznorodnošću dobrim dijelom pokrivaju širinu znanstvenih interesa Josipa Lisca. Prilozi iz književnojezične povijesti prostiru se linijom od hrvatskostaroslavenskih početaka, preko proučavanja grafijskih i jezičnih osobitosti tekstova dopreporodnog doba, pa i nastojanja u inojezičnom poučavanju u dopreporodnim slovnica, potom uvida u poslijetridentski imaginarij, zatim pregleda promišljanja o gradišćansko-hrvatskome, do studija pravopisnih i jezičnih tendencija s početka 20. stoljeća. Posebno se ističu prinosi iz leksikologije, etimologije i onomastike. U zborniku se donose i novi pogledi na djelovanje istaknutih filologa, otvaraju se nove muzikološke i filološke perspektive istraživanja hrvatskih renesansnih autora, mogu se naći i prilozi o tradicijskim običajima. U nekoliko su priloga prikazani Liščevi prinosi (o zavičajnim go-ranskim govorima, o govorima zadarskog područja, o hrvatskoj književnosti 19. stoljeća, o priređivanju Pletikosina putopisa).

**SAŽETAK**

Petar Lorini (Sali, 30. travnja 1850. – Beograd, 17. srpnja 1921.) jedan je od najistaknutijih učitelja i pedagoških pisaca u Dalmaciji te vrhunski stručnjak za morsko ribarstvo na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće. Rodom iz Sali na Dugom otoku, a životom i djelovanjem povezan s mnogim hrvatskim i drugim gradovima i selima na jadranskoj obali od Trsta do Kotora, Petar Lorini bio je uronjen u samu esenciju društveno-gospodarskog sustava tog dijela Sredozemlja. Mnogi problemi na koje je Lorini upozoravao nisu riješeni ni danas, štoviše mnogi su samo produbljeni, posebno u pogledu crpljenja prirodnih resursa Jadranskog mora. Uzimajući u obzir potrebu osmišljavanja održivog i pametnog upravljanja prirodnim bogatstvima smatrali smo prikladnim i potrebnim komemorirati najvažnija Lorinijeva postignuća kao podsjetnik na ono što je bilo, kao pregled onoga što jest i kao pogled prema onomu što će možda biti u hrvatskom morskom ribarstvu.

**ur. FARIČIĆ, Josip****Petar Lorini: učitelj i utemeljitelj suvremenoga hrvatskoga morskog ribarstva**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2022.

razno

222

**SAŽETAK**

Studentski zbor Sveučilišta u Zadru i Udruga socijalnih radnika Zadar kroz projekt *Volontiram* organizirali su ovo istraživanje kao pripremnu fazu u otvaranju centra za razvoj volonterstva. Namjera je projekta unaprjeđenje kvalitete života korisnika usluga ustanova i udruga, uz istodobno jačanje kapaciteta mladih ljudi bez radnog iskustva, kako bi postali konkurentniji na tržištu rada.

**KOTLAR, Vilma; PELIKAN, Jadranka i RETEK ŽIVKOVIĆ, Lili**

**Istraživanje potreba o osnivanju centra za razvoj volonterstva na području Zadarske županije Zadar: Studentsko savjetovalište Sveučilišta u Zadru, 2009.**

**SAŽETAK**

Fotografski zapisi izložbi i događanja projekta *Slika kao hermetična ikona Novog doba* niza afirmiranih umjetnika različitih poetika i interesa koji su došli u baštinu i s domaćinima podijelili radost stvaranja.

**BACALJA, Robert i ZANKI, Josip**

**Slika – hermetična ikona Novog doba / Image – hermetic icon of New age Zadar: Sveučilište u Zadru, 2009.**



BACALJA, Robert i ZANKI, Josip

**Dolazak u baštinu: Jacopo Tintoretto /  
Back to Heritage: Jacopo Tintoretto**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2010.

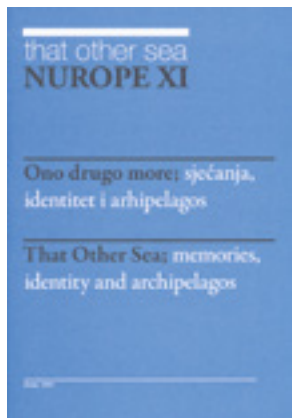


SAŽETAK

Projekt *Dolazak u baštinu* bavi se tematiziranjem prvog hrvatskog romana *Planine* u kontekstu suvremene umjetničke prakse. Ovaj su put Zoranićeve *Planine* okupile slikare i umjetnike iz mediteranskog ambijenta oko nove teme - slika Jacopa Tintoretta.

BACALJA, Robert i ZANKI, Josip

**Ono drugo more: sjećanja, identitet i arhipelagos /  
That Other Sea; memories, identity and archipelagos**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2010.



SAŽETAK

Zbornik *Ono drugo more: sjećanja, identitet i arhipelagos*, premda disciplinarno raznorodnim priložima, pridonosi globalno sve izraženijem propitivanju razloga za oživljavanje tematike sjećanja u umjetnosti i u znanosti. Iako se konteksti i sjećanja, pa čak i forme radova objavljenih u zborniku disciplinarno znatno razlikuju, svi radovi svjedoče o tome koliko su konstrukcije i rekonstrukcije identiteta važne kao tema, odnosno koliko doprinose razumijevanju sebe i drugih.

## SAŽETAK

U trilogiji Ante Simonića obrađena je prošlost grada Rijeke, njezina tradicija, kultura, identitet, uspjesi te stradanja, uzleti i zablude njezina stanovništva koji su utjecali na oblikovanje riječkog prostora u lokalnom, ali i u svjetskom kontekstu. Autor razmatra područje istraživanja od prapovijesti i povijesnih epoha preko sadašnjosti te definira prioritete što činiti kako bi se postavili temelji za optimalan društveno-gospodarski razvitak. Istražen je i opisan golem broj činjenica: od onih opće znanih do većini nepoznatih o ljudima, obiteljima, događajima, idejama, vjeri, filozofiji, umjetnosti, politici, gradovima, selima, brodovima, sportskim klubovima, poduzećima, knjigama, jeziku, pismu, kazalištima, crkvama, muzejima, cestama, gospodarskim institucijama, kraljevima, predsjednicima i vojskovođama, znanstvenicima, učiteljima, školama, sveučilištima...

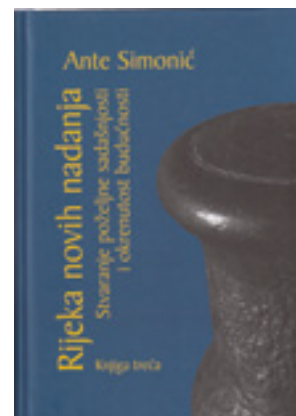
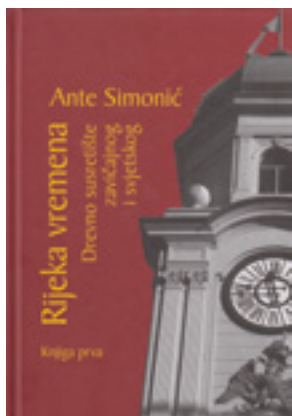
SIMONIĆ, Ante

**Rijeka vremena:**  
Drevno susretnište zavičajnog i svjetskog  
(knjiga prva)

**Rijeka velikog uzleta:**  
Zavodljivost starog i izazov novog  
(knjiga druga)

**Rijeka novih nadanja:**  
Stvaranje poželjne sadašnjosti i okrenutost budućnosti  
(knjiga treća)

Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti;  
Rijeka: Sveučilište, Primorsko-goranska županija, Grad Rijeka,  
Naklada Kvarner; Zadar: Sveučilište u Zadru;  
Dubrovnik: Grad Dubrovnik, 2015.



TOMASOVIĆ, Mirko

**Pabirci**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2017.



SAŽETAK

*Pabirci* je djelo nastalo na temelju nekoliko recenzija iz časopisa *Vidik* sedamdesetih godina 20. stoljeća u kojem je autor iz broja u broj objavljivao osvrte knjiga, a dodani su i tekstovi koji još nisu objavljeni u autorovim knjigama. *Pabirci* su skup vrlo različitih tekstova od kratkih osvrta, do većih eseja i vrlo ozbiljnih znanstvenih dijela velikog značenja.

ur. ZJALIĆ, Slaven i sur.

**Procjena rizika kontaminacije vina okratoksinom A:**  
brošura za vinare i vinogradare  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2017.



SAŽETAK

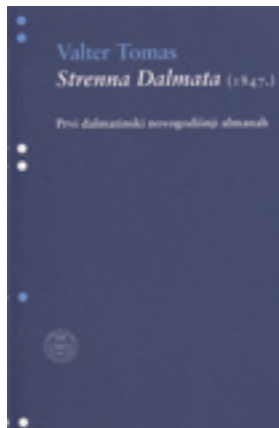
Priručnik za vinogradare i vinare nastao je na temelju rezultata istraživanja provedenih u okviru projekta Vijeća za istraživanja u poljoprivredi (VIP) Ministarstva poljoprivrede, pod naslovom *Procjena rizika kontaminacije crnih vina Zadarske županije okratoksinom A*. U prvom dijelu priručnika kratko su predstavljene rezultati istraživanja, a zatim su prikazane najvažnije bolesti vinove loze uzrokovane gljivicama, objašnjeni su pojmovi mikotoksina s posebnim naglaskom na okratoksin A i metode za identifikaciju gljivičnih patogena i analizu prisutnosti mikotoksina. Drugi dio priručnika ilustrira metode za sprječavanje rasta okratoksigenih gljivica u vinogradima, kao i metode za dekontaminaciju vina i smanjenje prisutnosti okratoksina u vinu. Priručnik je izrađen prema uputama Vijeća za istraživanja u poljoprivredi.

**SAŽETAK**

*Strenna Dalmata* zbornik je koji je 1847. Izašao u Zadru i koji je dosta detaljno i vrlo svestrano zainteresirao europsku javnost za shvaćanjem romantizma na dalmatinskom prostoru i s prinosima koje je ta sredina ostvarila u godinama prije samog zbornika. Svu tu problematiku autor je donio u svojoj obradbi sređeno, opsežno i detaljno, tako da je sada ta problematika prikazana u jedinstvenoj obradbi i na potpun način. Znanstveni je doprinos djela u tome što su mnoge dosadašnje spoznaje ovim istraživanjem upotpunjene, a i zaključci na kompletan način prikazuju značenje i vrijednost tog pothvata iz 1847.

**TOMAS, Valter****Strenna Dalmata (1847.): prvi dalmatinski novogodišnji almanah**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2018.

**SAŽETAK**

U sklopu umjetničkih izdanja Sveučilišta u Zadru objavljena je slikovnica *Godišnja doba* autorice studentice Ive Maglić, nastala na temelju istoimene pjesme Zvonimira Baloga. Slikovnica je nastala tijekom izbornog kolegija Ilustracija, film i animirani strip u okviru Likovnog modula učiteljskog studija pod mentorstvom izv. prof. dr. art. Ane Vivoda.

**BALOG, Zvonimir i MAGLIĆ, Iva****Godišnja doba**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2018.



ETEROVIĆ, Nikša

**Poetika rane**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2018.

**Die Poetik der Wunde**

Zadar: Sveučilište u Zadru; YellowFish j.d.o.o., 2018.



## SAŽETAK

Knjiga *Poetika rane* bavi se analizom raznih mogućnosti koje pruža umjetnička terapija u procesima prilagodbe svih onih koji su prisilno dislocirani iz svoje svakodnevice – migrantima, izbjeglicama, kao i osobama koje se nalaze u svojevrsnom „osobnom egzilu“ iz raznih drugih razloga.

SEGARIĆ, Roman

**Leksikon zadarskih laureata: prošlost dodjeljivanja javnih priznanja Općine Zadar, Grada Zadra i Zadarske županije**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, Matica hrvatska, Ogranak u Zadru, Družba Braća Hrvatskoga Zmaja, Zmajski stol u Zadru, 2018.



## SAŽETAK

*Leksikon zadarskih laureata* Romana Segarića sveobuhvatan je leksikografski priručnik u kojem je dan pregled dodjeljivanja javnih priznanja i dobitnika tih priznanja koja su dodjeljivali Skupština Općine Zadar, Gradsko vijeće Grada Zadra i Županijska skupština Zadarsko-kninske, odnosno Zadarske županije. Uz uvodne tekstove u kojima su razmotreni društveni konteksti razvoja Zadra i zadarske regije, ustroj predstavničkih i izvršnih tijela jedinica lokalne i regionalne samouprave od 1964. godine, kao i povijesni pregled dodjeljivanja javnih priznanja, središnji dio knjige čine natuknice o laureatima, pojedincima i pravnim osobama (tvrtkama, ustanovama, udrugama i dr.) koji su u danim trenucima prepoznati kao oni koji su svojim ostvarenjima i svojom požrtvovnosti znatno pridonijeli izgradnji društvene i gospodarske zajednice u Zadru i zadarskoj regiji.

**SAŽETAK**

Pod nazivom *Zadar – grad i otoci* od 24. do 30. kolovoza 2018. u Zadru je održana interdisciplinarna arhitektonsko-urbanistička radionica, kao dio četverogodišnjeg projekta *Povijesna središta, suvremeni grad i održivi turizam*. Studenti su u interdisciplinarnim timovima, pod mentorskim vođenjem nastavnika iz Zadra i Zagreba, izradili idejne projekte za pojedine lokacije na Molatu, Dugom otoku i Ugljanu, a završna prezentacija projekata održana je na Sveučilištu u Zadru. Interdisciplinarna arhitektonsko-urbanistička radionica i njezini rezultati trebali bi dati svoj doprinos gospodarskom razvoju otoka i zadržavanju stanovnika na njima te privlačenju novih. (Iz Uvoda)

**SAŽETAK**

Knjiga Dajane Jašić, profesorice kineziološke grupe predmeta na Sveučilištu u Zadru, govori o sudbinama sportaša i sportašica, kojima se, u zenitu njihove karijere, u vrijeme kad su postali priznati, dogodio lom, sunovrat, prisilni prekid aktivnosti, istinska sportska tragedija. Autorica je u fokus stavila sudbinu desetero hrvatskih vrhunskih sportašica i sportaša, njihova su svjedočenja vrlo upečatljiva, životna, svakako i poučna. Sve je veći broj sportaša s emocionalnim i sociološkim problemima koji se javljaju kao posljedica stresnih uvjeta odvijanja sportske aktivnosti, a poslije i zbog prekida karijere, uz podsjetnik kako je svaki prekid karijere, bio planiran ili ne, svojevrsni stres. Prekid karijere postao je raskrižje prema novom putu.

ur. JUKIĆ, Tihomir

**Zadar – Grad i otoci / Zadar – City and Islands**

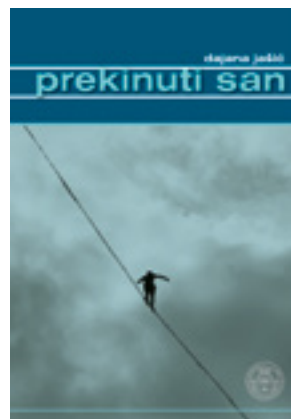
Zadar: Sveučilište u Zadru; Zagreb: Sveučilište u Zagrebu – Arhitektonski fakultet, 2019.



JAŠIĆ, Dajana

**Prekinuti san**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2020.



## ZANKI, Josip

**Slika i mit: umjetnička djela u postindustrijskom dobu**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2015.



ur. BAŠIĆ, Nikola; SKRAČIĆ, Vladimir i FARIČIĆ, Josip

**Muzej hrvatske maritimne kulture u Zadru**  
Zadar: Sveučilište u Zadru;  
Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2022.



## SAŽETAK

Ova je knjiga nastala kao rezultat autorova višegodišnjeg istraživanja odnosa medija, tehnika, mitološkog okvira slike i suvremenih umjetničkih praksi. Prvo poglavlje „Medij“ obrađuje različite aspekte pojma medija. Drugo poglavlje „Svijet spektakla“ obrađuje umjetnost nastalu u doba biopolitičkog društva. Treće poglavlje „Drugi“ obrađuje društva izvan limesa Europske unije. Četvrto poglavlje „Hodočašće“ obrađuje segmente tibetanske kulture i thangka slikarstva. U Zaključku se obrazlažu rezultati provedenih istraživanja i interpretiraju neke od iznesenih teza.

## SAŽETAK

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, u suradnji sa Sveučilištem u Zadru, Gradom Zadrinom i Zadarskom županijom, pokreće projekt Muzeja hrvatske maritimne kulture (MHMK) u Zadru. Namjera je HAZU-a da u Zadru, u svojoj zgradi (vila Dirce na Brodarici) i na površinama koje ju okružuju, uspostavi novi muzej, ustanovu koja ne bi napustila ni jednu od postojećih djelatnosti Zavoda, ali koja bi programski i prostorno redefinirala postojeće stanje.

# studentska izdanja

ur. LEDENČAN, Goran i ZORIĆ, Snježana

### Etnoimpresije iz Skopja

Zadar: Studentski zbor Sveučilišta u Zadru, Goran Ledenčan – vlastita naklada, 2014.



### SAŽETAK

Monografija je rezultat terenske nastave studenata Odjela za etnologiju i kulturnu antropologiju Sveučilišta u Zadru. Odabir Makedonije temeljio se na kriterijima njezine udaljenosti i različitosti od Hrvatske te fasciniranošću pročitanim etnografskim podacima o tom terenskom lokalitetu.

TOMAŠ, Vladimir

### Oprostite mi prešućeno

Zadar: Studentski zbor Sveučilišta u Zadru, Odjel za kroatistiku Sveučilišta u Zadru, 2019.



### SAŽETAK

*Oprostite mi prešućeno* prva je objavljena zbirka pjesama autora Vladimira Tomaša. U zbirci primarna je usmjerenost na iskaz sebe kao nutarnju potrebu samog pjesničkog subjekta, situiranog u okolini čiji se konkretni obrisi naziru u društvu koje mjestimice poima kao prijetnju i izvor vlastita nespokoja i sumnje.

**SAŽETAK**

U stilskom pogledu riječ je o poetskoj dramati simbolističke orijentacije s natruhama ili elementima poetike tzv. teatra apsurda i naglašene groteske, te se kao takva dijelom naslanja na dramska iskustva književnosti 20. st., posebno ona modernističke i avangardne provenijencije.

**TOMAŠ, Vladimir****Mrtvaci**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2021.

**SAŽETAK**

Tematski je zbirka zaokupljena različitim pojavnostima manifestativnih egzistencijalnih zala današnjice koja subjekt u pjesmi percipira emotivno i duboko angažirano. Izvučemo li ključne riječi glavnine pojedinačnih pjesama, zapazit ćemo da se preklapaju s lajtmotivima zbirke koji perpetuiraju smrt, grijeh, krv, rane, bol, izdaju, noć, tugu i strah, različite aspekte užasa, bolesne i tjeskobne tjelesnosti, ogoljenih rana tjelesnih i duhovnih, kostiju, utrobe i beznađa izazvanih doživljajem ljudske (ne) ljudskosti.

**TOMAŠ, Vladimir****Hommage krvavom Kristu**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2021.



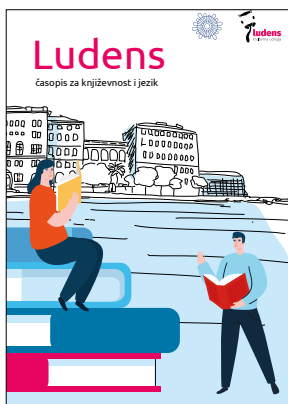
MATIĆ, Nikolina i PAVIĆ, Katarina

**Planet Zemlja – naš dom**  
Zadar: Studentski zbor Sveučilišta u Zadru, 2021.



ur. TOMAŠ, Vladimir

**Ludens - časopis za književnost i jezik**



SAŽETAK

Autorice slikovnice *Planet Zemlja – naš dom* studentice su V. godine Odjela za izobrazbu učitelja i odgojitelja Sveučilišta u Zadru, Nikolina Matić i Katarina Pavić, a slikovnica je nastala u akad. god. 2019./2020. u okviru kolegija Medijska kultura, pod mentorstvom Jelene Alfirević, mag. philol. croat., koja je ujedno i urednica ove studentske slikovnice.

SAŽETAK

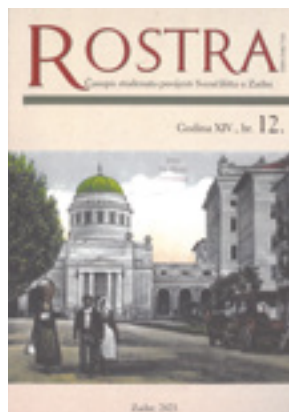
Časopis *Ludens* osnovan je na inicijativu studenata Odjela za kroatistiku i Odjela za rusistiku 2020. godine i od tada izlazi jednom godišnje.

Časopis je zamišljen kao platforma na kojoj se studenti humanističkih i drugih studijskih usmjerenja mogu kreativno i stručno izražavati, motivirati, ohrabrivati i usmjeravati. Novi broj otvara više kategorija koje podrazumijevaju kreativno i stručno izražavanje, pa se unutra mogu pronaći pjesnički i prozni radovi, stručni radovi koji se bave književnim i jezičnim temama, kritike i prijevodi. Također, kako bi se upotpunio sadržaj časopisa, redovno se donose i intervjui sa stručnjacima za književnost i jezik, ali i s recentnim regionalnim književnicima.

**SAŽETAK**

*Rostra* – časopis studenata povijesti Sveučilišta u Zadru, izlazi od 2008. godine s dinamikom od jednog broja godišnje. Časopis *Rostra* jedan je od najvažnijih i najplodnosnijih poticajnih oblika stručnog djelovanja studenata Odjela za povijest, ali i ostalih srodnih studija. Časopis objavljuje izvorne znanstvene, stručne i pregledne radove, kao i recenzije, kritike i osvrte na historiografska i druga pisana i multimedijnska djela povijesne tematike. Osim navedenih rubrika, časopis *Rostra* također donosi intervjue s vršnim povjesničarima nacionalne i svjetske historiografije te pruža pregled izvannastavnih aktivnosti studenata povijesti Sveučilišta u Zadru.

ur. MANDIR, Veronika

**ROSTRA: časopis studenata povijesti Sveučilišta u Zadru****SAŽETAK**

*Serilia* – časopis studenata arheologije Sveučilišta u Zadru objavljuje se uz potporu Studentskog zbora i Odjela za arheologiju Sveučilišta u Zadru. Autori su u *Seriliji* ponajviše studenti Odjela za arheologiju, ali prihvaćaju se i radovi studenata s drugih studijskih grupa i s drugih sveučilišta u Hrvatskoj i inozemstvu.

ur. ŠPOLJARIĆ, Monika

**SERILIA: časopis studenata arheologije Sveučilišta u Zadru**

ur. GLAVINIĆ, Mirna i VLAJIĆ, Sunčica

**Slavistička filologija 21. stoljeća: zbornik radova s  
Međunarodnih studentskih konferencija 2014., 2015.  
i 2017. godine**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2022.



## SAŽETAK

Zbornik *Slavistička filologija 21. stoljeća* okuplja radove izlagane na trima međunarodnim studentskim konferencijama, koje su organizirali studenti i članovi Književne udruge Ludens, uz pomoć profesora Odjela za kroatistiku i slavistiku, a pod pokroviteljstvom Studentskog zbora i spomenutog Odjela. U zborniku je okupljen 21 rad studenata kroatistike i slavistike iz Hrvatske, ali i iz inozemstva. Svrha je konferencija, kao i radova uvrštenih u zbornik, promišljanje položaja filologije kao humanističke znanosti iz perspektive 21. stoljeća. Zbornik je podijeljen u dva glavna dijela – jezik i književnost.

U jezičnom dijelu radovi tematiziraju određena leksikološka i fonetička pitanja, ali i dijalektološka.

Drugi je tematski krug povezan s književnosti i popularnom kulturom, ponajviše orijentiran na suvremenu regionalnu prozu, ali i istraživanje intertekstnih i intermedijalnih veza književnosti i filma.

morepress

*möre* - pren. velika količina, mnoštvo, velik broj čega, veliko prostranstvo (more knjiga, more časopisa)

*press* - specijalizirana služba koja prenosi i distribuira informacije krajnjim korisnicima; mjesto na kojem stvaratelji i urednici sadržaja imaju sva potrebna pomagala za rad na jednom mjestu



Mrežna izdavačka platforma Morepress predstavlja ogranak izdavačke djelatnosti Sveučilišta u Zadru usmjeren na inovativno stvaranje i diseminaciju digitalnih znanstvenih, nastavnih i stručnih publikacija u otvorenom pristupu sveučilišnih odjela i znanstveno-istraživačkih centara. Platformu su razvili doc. dr. sc. Franjo Pehar, doc. dr. sc. Tomislav Jakopec i Jakov Marin Vežić, mag. bibl., uz koordinaciju Ureda za izdavaštvo Sveučilišta u Zadru te uz veliku pomoć studenata Odjela za informacijske znanosti. Morepress sadrži više od tisuću znanstvenih članaka u PDF formatu objavljenih u časopisima te tekstove knjiga i zbornika koje izdaje Sveučilište u Zadru, također u PDF formatu. Svi sadržaji na platformi Morepress besplatni su i javno dostupni svima, a s obzirom na to kako je znatan broj članaka i knjiga višejezičan, sučelje platforme moguće je pregledavati na engleskom i na hrvatskom jeziku. Svi znanstveni članci unosom u Morepress automatski se registriraju i u CrossRef bazu, pa se tako Sveučilište snažnije profilira prema međunarodnoj publici te postaje vidljivije u kontekstu međunarodne znanstvene zajednice.

Svrha Morepressa je unaprijediti izdavačku djelatnost Sveučilišta korištenjem naprednih digitalnih tehnologija usmjerenih na proces prikupljanja, stvaranja, uređivanja i prijenosa otvorenih sadržaja, te aktivno doprinosti predavljanju hrvatske znanosti i kulture u mrežnom okružju.

**URL:** [morepress.unizd.hr](http://morepress.unizd.hr)

periodika

ur. VICAN, Dijana

## Acta Iadertina



## SAŽETAK

*Acta Iadertina* je znanstveni časopis koji izdaju Odjel za pedagogiju te Odjel za filozofiju Sveučilišta u Zadru. Objavljuje radove iz područja pedagogije i filozofije te interdisciplinarnu radove srodnih društvenih i humanističkih znanosti i disciplina. Izlazi od akademske godine 2003./2004. kao godišnjak, a od akademske godine 2014./2015. izlazi dvaput godišnje. Svi zaprimljeni radovi podliježu recenzentskom postupku, tzv. dvostrukoj slijepoj recenziji. Časopis ima međunarodno uredništvo.

ur. UGLEŠIĆ, Ante

## Archaeologia Adriatica



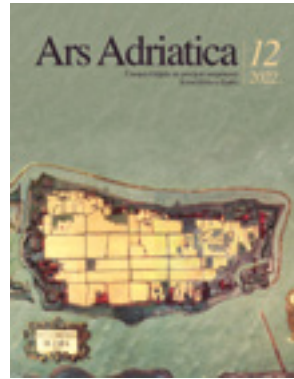
## SAŽETAK

*Archaeologica Adriatica* je časopis isključivo arheološkog karaktera koji se bavi različitim arheološkim temama i pitanjima Jadrana i jadranskih limitrofnih područja. Tu su svakako uključeni oni krajevi koji su u ranijim (arheološko-povijesnim) razdobljima tvorili kulturološku cjelinu. U časopisu će se objavljivati radovi od prehistorijskih i antičkih razdoblja do srednjeg i novog vijeka. Iznimno i oni s problematikom kasnijih razdoblja, ali ako imaju ikakvu vezu s arheologijom. Također objavljuje radove koji su posredno povezani s arheologijom (etnologijom i povijesti) te radovi iz metodologije, muzeologije i zaštite spomenika kulture.

**SAŽETAK**

Časopis Odjela za povijest umjetnosti Sveučilišta u Zadru, *Ars Adriatica* izlazi jednom godišnje, a objavljuje recenzirane znanstvene i stručne članke iz područja povijesti i teorije umjetnosti. U fokusu interesa su pitanja i pojave umjetničke baštine prostora jadranskog bazena i njegova šireg zaleđa, njegovih urbanističkih i arhitektonskih, slikarskih i kiparskih, primijenjenih umjetnosti i teorije umjetnosti. Područja pokrivanja su: povijest i teorija likovnih umjetnosti, arhitekture, urbanizma i vizualnih komunikacija.

ur. BORIĆ, Laris

**Ars Adriatica****SAŽETAK**

Časopis *Croatica et Slavica Iadertina* izlazi od 2005. godine, a objavljuje se dva puta godišnje. Članci u ovom časopisu obrađuju teme iz svih područja humanističkih znanosti, iako *Croatica et Slavica Iadertina* objavljuje u prvom redu filološke, kroatističke i ostale slavističke radove, jezikoslovne i književnoznanstvene.

ur. BOŽIĆ, Rafaela

**Croatica et Slavica Iadertina**

ur. ZELIĆ, Tomislav

GEM: Germanistica Euromediterraeae



SAŽETAK

*GEM* – međunarodni časopis za euromediterransku germanistiku – stavlja Sredozemlje u središte pozornosti germanističkih istraživanja. Na poljima općeg jezikoslovlja, teorije i povijesti književnosti te filozofije kulture članci na njemačkom, engleskom ili hrvatskom jeziku (uz engleski ili njemački prijevod) istražuju pitanje kako je Sredozemlje prikazano u njemačkom jeziku, književnosti i kulturi od srednjeg vijeka do danas. Znanstveni i stručni časopis trebao bi služiti kao portal za euromediterransku germanistiku iz njemačkog govornog prostora i sa Sredozemlja.

ur. LONČAR, Nina

Geoadria



SAŽETAK

*Geoadria* je znanstveni časopis koji primarno objavljuje rezultate istraživanja hrvatskog litoralnog pojasa i Hrvatske u cjelini, a potom i rezultate istraživanja različitih geografskih i geografiji srodnih znanstvenih disciplina o prostoru Jadrana, Sredozemlja i Europe. Dobrodošli su radovi bilo koje geografske tematike koji na teoretski, metodološki ili primjenjiv način razmatraju probleme i međudjelovanje prirodnih i društvenih sastavnica prostora.

**SAŽETAK**

*Hieronymus* je časopis za lingvistiku i književnosti romanskih jezika, klasičnu filologiju i onomastiku. Više se ne objavljuje.

ur. SKRAČIĆ, Vladimir

**Hieronymus****SAŽETAK**

*Godišnjak Sveučilišta u Zadru* je publikacija koja se objavljuje jednom godišnje i sadrži informacije o aktivnostima na Sveučilištu iz prethodne akademske godine. *Godišnjak* je sastavljen na temelju podataka i spisa koji se čuvaju u Rektoratu, pojedinim odjelima, centrima, službama, uredima, pismohrani i drugim sastavnicama Sveučilišta, odnosno prema podacima koje sveučilišne službe i djelatnici dostavljaju uredništvu. Svrha *Godišnjaka Sveučilišta u Zadru* jest upoznati javnost sa širokim spektrom aktivnosti naših djelatnika i studenata.

ur. VICAN, Dijana

**Godišnjak Sveučilišta u Zadru**

ur. RADOŠ, Ivica

## Lanterna



## SAŽETAK

*Lanterna* je glasnik Sveučilišta u Zadru namijenjen informiranju studenata i šire javnosti o aktivnostima odjela i centara pri Sveučilištu u Zadru. Objavljuje se dva puta godišnje.

ur. LAKUŠ, Jelena

## Libellarium



## SAŽETAK

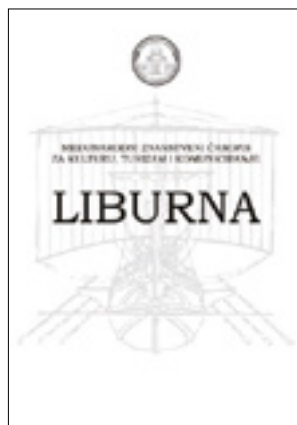
*Libellarium: časopis za istraživanja u području informacijskih i srodnih znanosti* je znanstveno-stručni časopis u otvorenom pristupu koji zajednički objavljuju Odjel za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru i Odsjek za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku.

## SAŽETAK

*Liburna* je međunarodni znanstveni časopis za kulturu, turizam i komuniciranje. Više se ne objavljuje.

ur. ŠIMURINA, Jurica

## Liburna



## SAŽETAK

*Magistra Iadertina* je znanstveni časopis koji izdaje Odjel za izobrazbu učitelja i odgojitelja Sveučilišta u Zadru. Godišnjak *Zbornik radova* pokrenut je 2001., osamostaljenjem Visoke učiteljske škole u Zadru. Osnivanjem Sveučilišta u Zadru godine 2003. Zbornik radova postaje časopisom Odjela za izobrazbu učitelja i odgojitelja predškolske djece. Godine 2006. mijenja ime u *Magistra Iadertina*, zadržavajući svoju programsku usmjerenost. Objavljuje znanstvene i stručne radove koji interdisciplinarno prate programe studija za odgojitelje i učitelje.

ur. BACALJA, Robert

## Magistra Iadertina



ur. KURILIĆ, Anamarija

## Miscellanea Hadriatica et Mediterranea



## SAŽETAK

U časopisu *Miscellanea Hadriatica et Mediterranea* Odjela za povijest Sveučilišta u Zadru objavljuju se radovi povijesne tematike i ostalih srodnih područja koji obrađuju jadranske i sredozemne teme. Časopis objavljuje i kritike radova koji se bave ovom tematikom.

ur. MATAIJA, Ivica

## MemorabiLika – časopis za povijest, kulturu i geografiju Like (jezik, običaji, krajolik i arhivsko gradivo)



## SAŽETAK

*MemorabiLika* je znanstveni časopis čiji su nakladnici Državni arhiv u Gospiću i Sveučilište u Zadru. U uredništvu su zastupljeni eminentni domaći i strani znanstvenici. Časopis simbolično naslovljen s(p)retnom igrom riječi („memoria“ i „Lika“) objavljuje radove iz područja povijesti, kulture, jezika, književnosti i geografije Like.

## SAŽETAK

*Oeconomica Jadertina* objavljuje znanstvene i stručne radove s područja ekonomije i srodnih znanstvenih područja. Časopis je primarno usmjeren na objavljivanje znanstvenih radova (izvornih znanstvenih radova, prethodnih priopćenja i preglednih članaka), ali objavljuje i stručne radove, izlaganja sa znanstvenih skupova i prikaze. Posebno potiče multidisciplinarni pristup. Politika objavljivanja radova u časopisu usmjerena je praćenju najnovijih pojava, znanstvenih spoznaja i trendova s namjerom doprinosa razumijevanju nove paradigme ekonomije u tranziciji ili nove ekonomije. Podjednako se obrađuju lokalne, nacionalne i globalne (opće) teme iz djelokruga časopisa.

ur. BOSNA, Jurica

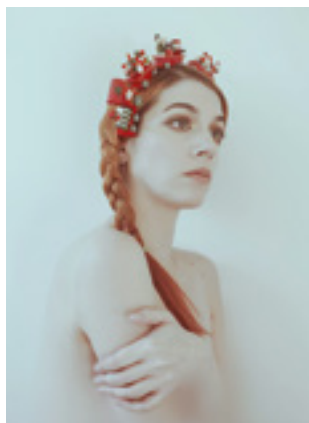
*Oeconomica Jadertina*

## SAŽETAK

Osnovan 2009. godine na Sveučilištu u Zadru [sic] – časopis za književnost, kulturu i književno prevođenje posvećen je objavljivanju znanstvenih radova iz područja teorije književnosti i kulture, zatim radova koji se bave najrazličitijim društvenim i kulturnim fenomenima koji proizlaze iz raznih književnih i kulturnih pristupa i praksi te promociji kvalitetne književnosti u prijevodu. Objavljivanjem znanstvenih radova, osvrta, kritika, intervjua i književnih prijevoda, [sic] želi pružiti širok, interdisciplinarni pristup trenutačno dominantnim, ali i marginalnim i/ili nedovoljno (pre) poznatim književnim i kulturnim trendovima i praksama kao i trendovima i praksama koji su tek u nastajanju te na taj način otvoriti dijalog između zagovornika različitih pristupa spomenutim područjima. Kao takav, [sic] je zamišljen kao međunarodna platforma za razmjenu spoznaja i mišljenja znanstvenika, stručnjaka i umjetnika koji se bave književnošću, kulturom i književnim prevođenjem.

ur. LUKIĆ, Marko

[sic]: časopis za književnost, kulturu i književno prevođenje



ur. GRGIĆ MAROEVIĆ, Iva

## SAŽETAK



Časopis *SPONDE* osnovali su nastavnici Odjela za talijanistiku Sveučilišta u Zadru s ciljem objavljivanja znanstvenih i stručnih priloga čije teme pripadaju lingvistici, književnoj povijesti i teoriji, povijesti i kulturi u širem smislu riječi, povezanih s jadranskim područjem i njegovim zaleđem te nadahnutih usporedbom, doticajem, međusobnim odnosima i prožimanjem između dviju jadranskih obala – temama koje su desetljećima zaštitni znak Odjela.

e-knjige

STIJEPOVIĆ, Stijepo / ur. LONČAR, Ivana

**Hrestomatija iberoromanskog književnog srednjovjekovlja**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2017.



KLARIN, Mira

**Psihologija dječje igre**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2017.

**SAŽETAK**

Ovaj je priručnik prije svega namijenjen studentima na kolegijima Romansko kulturno i književno srednjovjekovlje I, II i III koji se izvode u sklopu diplomskog studija romanistike na Sveučilištu u Zadru. Uvodni pregled predstavlja autore i djela u rasponu od II. do 15. stoljeća. Zatim slijedi izbor književnih tekstova iberoromanskog srednjovjekovlja, prije svega iz 13. stoljeća. Raspodjela nastoji pratiti književne rodove i umanjiti važnost jezičnih podjela. Tako je prvi dio posvećen lirici (galješko-portugalska i katalonska te hardže), drugi dio epici (Ep of Cidu i djela Gonzala de Bercea), treći dio prozi (tekstovi Alfonsa X. Mudrog i Ramona Llulla), a četvrti srednjovjekovnom teatru. Na kraju priručnika nalazi se nekoliko eseja o srednjovjekovlju i srodnim pitanjima koji obuhvaćaju ne samo književnost već i povijest i filozofiju.

**SAŽETAK**

Nastavni materijali *Psihologija dječje igre* nastali su u namjeri da se na jednom mjestu istaknu i izdvoje najvažniji dijelovi razvojne psihologije koji se odnose na dječju igru. Naime, psihološka literatura obiluje sadržajima povezanim s razvojnom psihologijom, ali na hrvatskom jeziku nedostaju sadržaji koji specifično govore o razvoju kroz dominantnu dječju aktivnost, a to je igra. Od određenja dječje igre, preko njezine važnosti i povezanosti s različitim aspektima razvoja pa do njezine terapijske uloge, ovim nastavnim materijalima nastoji se čitateljima ponuditi holistički pogled na igru.

Sadržaj nastavnih materijala u prvom je redu namijenjen studentima koji se pripremaju za rad s djecom, poput studenata predškolskog odgoja, razredne nastave, studenata psihologije, pedagogije, defektologije te stručnjacima koji se u svojoj praksi na bilo koji način susreću s djecom (odgojitelji, učitelji, psiholozi, pedagozi, defektolozi, medicinsko osoblje).

Sadržaj prati kolegij Psihologija dječje igre.

**SAŽETAK**

Skripta za predmet Sustavi gospodarenja vodom namijenjena je ponajprije studentima polaznicima studija primijenjene ekologije u poljoprivredi na Odjelu za ekologiju, agronomiju i akvakulturu Sveučilišta u Zadru. Skripta je predviđena kao osnovna literatura za pripremu ispita i usvajanje znanja o osnovama upravljanja i gospodarenja vodama te navodnjavanju. U njoj je prikazana kratka povijest upravljanja vodama, od legislative, ustroja i planiranja do tehnika navodnjavanja i izazova današnjice u korištenju vode kao iznimno važnog resursa. Prilagođena je sadržaju te ishodima učenja navedenog predmeta, izbjegavajući preveliku opsežnost druge literature. Ova će skripta unaprijediti kvalitetu nastave i olakšati učenje polaznicima ovog predmeta.

**ŠIKIĆ, Zoran**

**Sustavi gospodarenja vodom**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2017.

**SAŽETAK**

*Lectures en traductologie* donosi izbor relevantnih tekstova frankofonih autora iz područja traduktologije. Kroz bitne odlomke predstavljeni su najvažniji radovi i misli niza autora koji su postavili temelje traduktologije u frankofonom govornom području i razvili ovu mladu znanstvenu disciplinu. U tri poglavlja obrađeno je više tema iz traduktologije, tako da ova skripta nudi cjelovit uvid u tu disciplinu.

**LE CALVE IVIČEVIĆ, Evaine**

**Lectures en traductologie**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2017.



PERIŠA, Ante

**Uvod u filozofiju jezika**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2017.

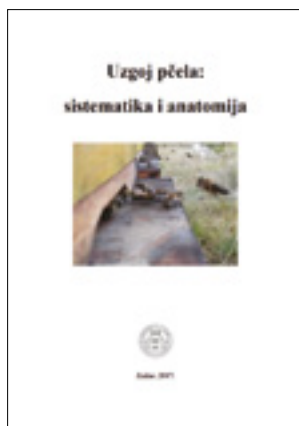


SAŽETAK

Priručnik za studente filozofije, kroatistike i svih filoloških smjerova. U ovom priručniku donesen je ponajprije kratak problemski uvod u filozofiju jezika. Prikazani su temeljni problemi i područja kojima se bavi ova znanstvena disciplina. Potom su izložena shvaćanja jezika kod ključnih filozofa počevši od Platona do danas, naravno, s osobitim naglaskom na 20. st. u kojem je filozofija jezika i službeno postala znanstvena disciplina, ali u kojem se zapravo dogodila i kulminacija jezičnih istraživanja u filozofiji (a i u lingvistici, na koju se također osvrnulo tamo gdje je to bilo potrebno).

FILIPI, Janja i DRAŽIĆ, Marica Maja

**Uzgoj pčela: sistematika i anatomija**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2018.



SAŽETAK

Medonosna pčela uvriježeni je naziv za nekoliko vrsta socijalnih pčela koje proizvode med i smatraju se gospodarski najvažnijim kukcima. Najčešće se ovo mišljenje zasniva na činjenici da medonosne pčele proizvode med, vosak, propolis, pelud te druge pčelinje proizvode, no najveća je vrijednost i korisnost pčela u oprašivanju bilja. Pčele su najučestaliji oprašivači niza kultiviranih i samoniklih biljaka. Pčela je socijalno biće koje može preživjeti isključivo kao dio skupine koju zovemo pčelinja zajednica. Pčelinju zajednicu čine tri strukturno različite forme – matica (reproduktivna ženka), trutovi (mužjaci) i radilice (spolno nerazvijene ženke). Dvije kaste ženki i jedna mužjaka udruženi su kroz različite funkcije unutar zajednice i svaka od njih ima vlastite posebnosti koje uklapa u potrebe i cjelovitost zajednice.

**SAŽETAK**

Geografija je poveznica između društvenih i prirodnih znanosti. Jedan od najvažnijih zadataka geografskih istraživanja jest poveznica između ljudskih aktivnosti i prirodnih sustava, npr. interakcija ljudi i okoline. Prirodne prijetnje i katastrofe gotovo svakodnevno uzrokuju velik broj ljudskih žrtava i materijalnih oštećenja širom svijeta. Geografija kao znanost proučava prostornu stvarnost Zemljine površine s ciljem objašnjavanja raširenosti, utjecaja i međuovisnosti svih važnijih prirodnih i društvenih čimbenika koji sudjeluju u oblikovanju prostora, te kao takva zauzima veliku ulogu pri proučavanju prirodnih prijetnji te pronalaženju rješenja za što kvalitetnije upravljanje prostorom i smanjenjem rizika od katastrofa.

LONČAR, Nina

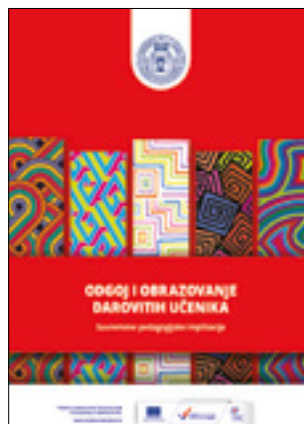
**Geografija prirodnih prijetnji**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2018.

**SAŽETAK**

Knjiga *Odgaj i obrazovanje darovitih učenika: suvremene pedagoške implikacije* objavljena je prije svega zbog nedostatka relevantne pedagoške literature posvećene darovitim učenicima s namjerom upućivanja u suvremene pedagoške perspektive i poticanja daljnjeg promišljanja razno-likih načina rada s darovitim učenicima. Namjera je njome unaprijediti kvalitetu odgoja i obrazovanja darovitih učenika unutar pet osnovnih škola uključenih u ovaj projekt, ali i pomoći u radu u ostalim osnovnim školama kao i svim zainteresiranim za poboljšanje rada s darovitim učenicima u cjelokupnom odgoju i obrazovanju.

ur. RADEKA, Igor

**Odgaj i obrazovanje darovitih učenika: suvremene pedagoške implikacije**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2019.



ur. ČUPKOVIĆ, Gordana i GALIĆ, Josip

**Bibliografija Josipa Lisca: povodom 70. rođendana**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2019.**SAŽETAK**

Bibliografija radova Josipa Lisca, profesora čiji su prinosi obilježili zadarsku kroatistiku te zadužili generacije istraživača, priređena je kao popratni tekst poziva za zbornik radova u povodu obilježavanja njegova 70. rođendana. Ovo je izdanje elektroničko, time i lako pretraživo, pa stoga rasprave i osvrti nisu podrobnije klasificirani. S ciljem lakše pretraživosti sve se bibliografske jedinice donose na latinici. Korpus od preko dvije tisuće bibliografskih jedinica zahtijevao je sažetost u navođenju bibliografskih podataka, kao i selektivni pristup. Stoga nisu uvrštene bibliografske jedinice koje su prikazi pojedinačnih brojeva časopisa u dnevnim novinama, kao ni svi intervjui, i to s jedne strane zbog nemogućnosti iznalaženja točnih podataka za sve priloge u dnevnim novinama, a s druge strane zbog težnje da se posao zgotovi u razumnom roku.

VUČETIĆ, Marko

**Horizont filozofijskog mišljenja**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2019.**SAŽETAK**

Filozofija je znanstvena disciplina koja nema materijalnih ograničenja, ona promatra čitavu stvarnost, i to pod vidom istine. Knjiga je naslovljena *Horizont filozofijskog mišljenja* s namjerom da se na primjeru nekoliko autora i nekoliko filozofijskih područja pokaže na koji je način moguće ostvariti rast filozofijske refleksije i filozofijskih uvida u naoko nepovezаној stvarnosti.

## SAŽETAK

Ovaj višejezični priručnik zbirka je uputa i vježbi osmišljenih za učenje njemačkih, hrvatskih i engleskih modalnih čestica i ekvivalentnih modalnih izraza. Cilj joj je na zanimljiv i motivirajući način pružiti potporu studentima i učenicima pri savladavanju odabranih izraza i modalnosti općenito. Modalne čestice predstavljaju složen problem u nastavi njemačkoga kao inog jezika za koji se smatra da ne dobiva pažnju koju zaslužuje, a s obzirom na to da su modalne čestice jezična pojava koja se samo marginalno spominje u gramatikama hrvatskog jezika, zasigurno predstavlja problem i u inojezičnoj nastavi hrvatskog jezika. Kao nastavak monografije o modalnim česticama koja je objavljena 2014. godine (Kresić/Batinić 2014), ovaj priručnik nudi nastavne materijale i upute za učenje, odnosno savladavanje ove kategorije riječi. Knjiga je korisna za sveučilišnu nastavu na smjerovima germanistike, kroatistike i lingvistike, poglavito za napredne učenike spomenutih jezika.

## SAŽETAK

Riječ je o zborniku radova s međunarodnog znanstvenog skupa *Recontres francophones à Zadar: La Belgique – langue, littérature, culture* koji je održan od 23. do 24. svibnja 2017. na Sveučilištu u Zadru. Prilozi u zborniku najvećim su dijelom književni i traduktološki, ali su zastupljeni i jezikoslovlje te umjetnosti (strip). Jezik skupa bio je francuski, pa je i ovaj zbornik objavljen na francuskom jeziku.

KRESIĆ VUKOSAV, Marijana i BATINIĆ ANGSTER, Mia

**Višejezični priručnik za učenje modalnih čestica: njemački, hrvatski, engleski**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2019.



ur. MIKŠIĆ, Vanda i YIGI, Sarah

**Des prémices à la maturité: quelques jalons du champ culturel francophone belge**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2019.



KULENOVIĆ, Igor i KULENOVIĆ OCELIĆ, Neda

**Slavonski Brod – Bjeliš: naselje iz kasnog  
brončanog doba: Rezultati zaštitnih arheoloških  
istraživanja 2017. godine**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2019.



## SAŽETAK

Lokalitet Slavonski Brod – Bjeliš smješten je na rubnom području grada Slavonskog Broda. Dio je zaštićenog prostora „Arheološke zone unutar grada Slavonskog Broda“ (Z-4953). Od kolovoza do listopada 2017. godine provedena su zaštitna arheološka istraživanja na površini od 2,9 ha te je dokumentirano oko 2900 stratigrafskih jedinica. Otkriveni su brojni arheološki ostatci te veća količina nalaza iz razdoblja kasnog brončanog doba, kasnog srednjeg vijeka i II. svjetskog rata. Također su otkrivena dva paljevinska groba iz kasnog brončanog doba kulturne grupe Barice – Gređani koji vjerojatno čine cjelinu s prije istraženim paljevinskim grobovima na položaju Bjeliš (Miklik-Lozuk 2012). Lokalitet Slavonski Brod – Bjeliš smješten je u zoni položaja rijeke Save, tako da su svi geološki procesi kao i geološka podloga uglavnom uvjetovani djelovanjem rijeke Save. Prostor Brodskog Posavlja intenzivno je naseljavan od ranog neolitika, a razdoblje koje je posebno zastupljeno brojnim lokalitetima i nalazima upravo je kasno brončano doba. Ono se prije svega ističe izrazito velikim brojem ostava metalnih predmeta, ali i ostalih vrsta lokaliteta kao što su naselja i groblja kulture polja sa žarama.

**SAŽETAK**

Od ožujka do listopada 2018. godine obavljene su aktivnosti u sklopu programa Ministarstva kulture Republike Hrvatske pod naslovom *Golubić, Kudin most – kulturni krajolik*, čiji je nositelj bio Odjel za etnologiju i antropologiju Sveučilišta u Zadru. Namjera je tog programa bila, na osnovi terenskih rekognosciranja, pregleda arhivske dokumentacije te analize prikupljene građe, izraditi studiju zaštite karaktera krajolika (krajolična podloga) kanjona rijeke Krupe prepoznajući karakter krajolika, ocjenjujući njegove vrijednosti te nudeći smjernice za zaštitu.

ur. KATIĆ, Mario

**Studija zaštite karaktera krajolika kanjona rijeke Krupe**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2020.

**SAŽETAK**

Zbornik sadrži radove X. Međunarodnog znanstvenog skupa, održanog od 23. do 25. listopada 2014. godine u Zadru i Biogradu na Moru. Skupom je obilježena deseta godišnjica suradnje Sveučilišta u Zadru i Sveučilišta u Padovi te je posvećen inicijatorima navedene suradnje: profesorima Živku Nižiću i Giorgiu Ronconiju. Ukupno 24 znanstvena priloga donose rezultate znanstvenih istraživanja iz područja povijesti, povijesti umjetnosti, jezikoslovlja i književnosti vezanih uz temu višestoljetnih književnih i kulturnih dodira dviju obala Jadrana.

ur. JUSUP MAGAZIN, Andrijana; BALIĆ-NIŽIĆ, Nedjeljka i ZUDIČ ANTONIČ, Nives

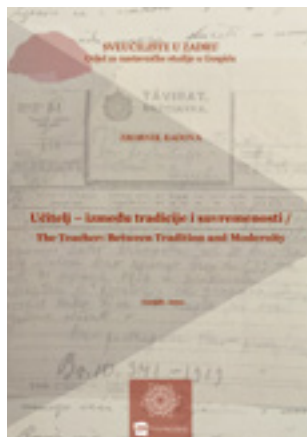
**Književnost, umjetnost, kultura između dviju obala Jadrana V. / Letteratura, arte, cultura tra le due sponde V**

Zadar: Sveučilište u Zadru, 2020.



VRCIĆ-MATAIJA, Sanja i  
CVITKOVIĆ KALANJOŠ, Ines

Učitelj – između tradicije i suvremenosti:  
zbornik radova  
Gospić: Sveučilište u Zadru, 2021.



## SAŽETAK

Kao središnji događaj posvećen znanstvenom promišljanju učiteljskog poziva, 24. i 25. svibnja 2019. godine, održani su 6. Dani Šime i Ante Starčevića, tradicionalni znanstveno-stručni skup s međunarodnim sudjelovanjem, ovog puta pod nazivom *Učitelj – između tradicije i suvremenosti / The Teacher: Between Tradition and Modernity*, kojim je obilježena 100. obljetnica učiteljskog obrazovanja u Gospiću i Lici. Stogodišnja lička učiteljska povijest započela je 18. kolovoza 1919. godine, kada je Naredbom Kraljevske hrvatsko-slavonske zemaljske vlade, njezina Povjereništva za prosvjetu, otvorena u Gospiću Učiteljska škola za mušku i žensku mladež. Nastojeći kontinuirano djelovati u smjeru profesionalnog rasta, podizanja kvalitete nastave i studentskog standarda, afirmacije znanosti i umjetnosti te promicanja kulture suživota, Odjel za nastavničke studije u Gospiću njeguje s punom odgovornošću jedan od najplemenitijih – učiteljski poziv. Radovi objavljeni u zborniku, iznjedreni iz izlaganja okupljenih u četiri sesije, svjedoče raznolikost promišljanja učiteljskog poziva temeljenog na kreativnosti, istraživačkom duhu, odgovornosti, uvažavanju tradicijskih vrijednosti, ali i okrenutosti izazovima suvremenih odgojnih i obrazovnih stremljenja. U zborniku je objavljeno trideset radova, količinom manje negoli ih je izloženo na skupu. Svi su radovi prošli postupak dvostruke recenzije te su kategorizirani prema znanstvenim uzusima kao izvorni radovi, prethodna priopćenja, pregledni ili stručni radovi.

## SAŽETAK

Što je uopće pragmatika, pa time i izričajna pragmatika te u kakvoj je ona vezi s analizom diskursa i primjenom pokušat će se pokazati putem osam priloga prikupljenih za ovaj Zbornik. Zbornik je dvojezičan, hrvatsko-francuski, a prilozi su objavljeni na jeziku na kojem su izvorno napisani. Svaki je prilog opremljen kratkim sažetkom na drugom jeziku. Sam Zbornik je rezultat ili, bolje rečeno, nastavak susreta koji se na Odjelu za francuske i frankofonske studije Sveučilišta u Zadru dogodio u svibnju 2019. godine kada su se tamo održali drugi u nizu Frankofonski susreti. Nakon prvih Susreta koji su u svojem fokusu imali Belgiju i belgijsku književnost i kulturu, ovaj drugi susret dogodio se oko teme koja nadilazi nacionalne ili čak tradicionalno disciplinarne okvire i balansira između triju vrlo aktivnih dimenzija znanosti o jeziku u njezinu širem smislu, pragmatike, analize diskursa i primjene tih spoznaja u nastavi jezika.

ur. VODANOVIĆ, Barbara

**Izričajna pragmatika i analiza diskursa izazovi primjene /  
La pragmatique énonciative et l'analyse du discours à  
l'épreuve de l'application**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2021.

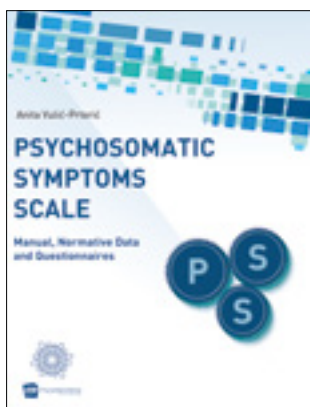
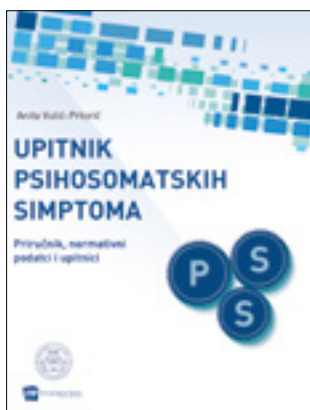


VULIĆ-PRTORIĆ, Anita

**Upitnik psihosomatskih simptoma: priručnik, normativni podatci i upitnici**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2019.

VULIĆ-PRTORIĆ, Anita

**Psychosomatic Symptoms Scale: Manual, Normative Data and Questionnaires**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2021.



## SAŽETAK

Rukopis pod nazivom *Upitnik psihosomatskih simptoma (PSS): priručnik, normativni podatci i upitnici* sastoji se od tri dijela: priručnika s opisom, načinom primjene, analize i interpretacije Upitnika PSS, tablica sa statističkim pokazateljima i normativnim podatcima, te upitnicima PSS na hrvatskom i stranim jezicima. Upitnik psihosomatskih simptoma PSS instrument je za procjenu tjelesnih simptoma u djece, adolescenata i odraslih. Namijenjen je sudionicima u dobi od 10. godine nadalje, premda se zbog svoje jednostavnosti može primjenjivati i u mlađim skupinama, osobito ako se radi o individualnoj primjeni. Može se primijeniti u kliničkoj procjeni, planiranju, praćenju i evaluaciji psihološkog tretmana te savjetovanju, znanstvenim istraživanjima i sl.

**SAŽETAK**

Ova knjiga istražuje mediteranizam, to jest kulturni imaginarij Sredozemlja, u njemačkoj književnosti u osvit Prvog svjetskog rata. Pritom će se u uvodnom poglavlju donijeti raščlamba, tumačenje i vrednovanje književnih djela. Točnije rečeno, obradit će se opća mjesta o Sredozemlju i političko-povijesni kontekst njemačke književnosti u osvit Prvog svjetskog rata, podrijetlo pojma „mediteranizam“ u rasnoj biologiji, značenje i značaj onog što se na engleskom jeziku naziva *Grand Tour*, u hrvatskom prijevodu veliko putovanje plemića ili bogatih građana prema jugu, zemljopisni, povijesni i društveni odnosi između srednje Europe i Sredozemlja, teorijske i metodološke sličnosti i razlike između orijentalizma, balkanizma i mediteranizma.

**ZELIĆ, Tomislav**

**Od srednje Europe preko Sredozemlja u beskraj: njemački književni mediteranizam u osvit Prvog svjetskog rata**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2022.

**SAŽETAK**


Priručnik za mentore u visokoobrazovnim institucijama rezultat je HKO projekta *Kompetencijski standardi nastavnika, pedagoga i mentora* financiranog sredstvima Europskog socijalnog fonda.

Kroz ovaj projekt bavili smo se mentorima u visokoobrazovnom sustavu: nastavnik mentor u svojstvu mentora – voditelja godišta, institucijski mentor, studijski savjetnik, mentor završnog rada, mentor diplomskog rada i mentor doktorske disertacije, te student mentor. Svrha ovog priručnika, koji se konceptualno naslanja na program za stjecanje kompetencija mentora, jest unapređenje kompletnog sustava mentoriranja u visokoobrazovnim institucijama. Vjerujemo da je ovaj priručnik izvrsna podloga i prvi korak prema profesionalnom usavršavanju svih onih koji žele razviti i nadograditi organizacijska, komunikacijska i druga umijeća koja se zahtijevaju od mentora i koja su se kroz istraživanja koja smo proveli pokazala nedovoljno razvijenima.

**VICAN, Dijana; ČUKA, Anica i BAŽDARIĆ, Tamara**

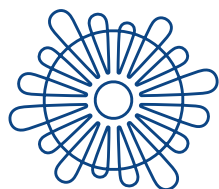
**Priručnik za mentore u visokoobrazovnim institucijama**  
Zadar: Sveučilište u Zadru, 2022.





Izdanja Sveučilišta u Zadru prodaju se u  
Sveučilišnoj knjižari „Citadela“.

Za više informacija o narudžbama i kupnji  
možete se obratiti na e-mail [knjizara@unizd.hr](mailto:knjizara@unizd.hr)  
ili na broj telefona 023/200-755.



**Sveučilište u Zadru**  
**University of Zadar**  
Universitas Studiorum  
Jadertina | 1396 | 2002 |